MIHAI GIUGARIU

# Cină cu langustine

**Povestiri iberice**

**...nu există nici un ţinut, nici o cetate, nici un fluviu a căror vedere să poată răspunde visului pe care numele lor îl făurise în noi** ***1***

MARCEL PROUST

S oarele e aproape jos. Dacă închizi ochii şi apoi îi şi deschizi poţi sn-ţi închipui că tocmai a răsării Nisipul Cliiiir si dacă nisipul e cald poţi să-ţi închipui că soarele a răsărit, mi demult, că în spatele tău e crîngul acela rar de măslini sălbatici, cu frunzele lor albicioase si jjliimpii lungi ; măslinii sălbatici carc, primăvara, cînd urcă bancurile de sardele către gurile fluviului, miros a aer dulce. Dar iluzia asta se duce repede. DinColo e răsăritul, aici e apusul.

Ka îşi ridică trunchiul, sprijinindu-se în coate. Apoi ţ.,j roteşte privirea uşor. Construcţia aceea de lemn, pe piloni şi, ceva mai încolo, o barcă, nu **una,** două şi, în

• pate, malul înalt, galben, pe buza căruia, se văd pinii cu iiişto coroane aplatizate, orizontale, ca şi cum ar fi fost a pasaţi de o palmă, egalizaţi. El îşi ţinea ochii închişi. ■r,,t ce vede ea a.fost văzut de el

nu mai e aproape nimeni, spune ea şi aşteaptă Întinderea aceea imensă dintre mal şi apă. Un spa- tm nefiresc, aproape ca un vid; fiindcă pare de neîn-ţeles de ce s-a ridicat tocmai acolo malul, cui a fost abandonat acest spaţiu inutil. Pinii se orînduiesc pe buza falezei, adică a malului. Pămîntul malului e de un j;a11 >en roşiatic, nu e nici un fel de iarbă pe el, e frac-

**d“tre„eţi raVine PUt'n adind' “ Şî C“m " 0 <«« spălate**

**daca vrei, poţi să pled, spune cl cu ochii tot închişi**

**doc~ “ * «“ la**

cum ai să te întorci în oras ?

Ciadirea aceea de pe piloni, ca o epavă uşor ridicolă. Pilona smt mmcaţi, roşi, jos, scîndura e putredă, dacă . cin dur a nu ar avea culoarea asta cenuşie, totul ar fi cu adevarat ridicol

n-ai sa poţi să te întorci, na există autobuz

îmbracă-te, spune el, ai fost destul de politicoasă
nu ştiu ce vrei să...

Pmu trebuie să-şi piardă primii culoarea. *Contre- jour.* După ce coroanele îşi pierd culoarea, rămîn trunchiurile. Printre trunchiuri se vede albastrul spaţiilor dintre ei. Probabil că trunchiurile sint destul de groase daca se văd atît de bine de la distanta asta El îşi ţine ochii mai departe închişi. Floarea măslinilor sălbatici e galbenă, un galben închis,

noaptea se revarsă din ea un aer dulce amărui. Acum, în faţă, e Atlanticul şi, ui spate, pinii de un verde albastru. Undeva, nu prea departe, e Lisboa. Ca să ajungi acolo, trebuie să treci printr-un orăşel, în care se mănîncă la mesele de pe trotuare melci mici cu cochilii cît o monedă de cinci bani, melci scoşi din cochilii cu vîrful unui ac de gămălie.

mergem la mine, e loc pentru amîndoi... dacă vrei

putem sta de vorbă undeva, oriunde, chiar şi pe marginea şoselei, pentru că aici e frig, e...

aştept

ce aştepţi ?

fluxul

1 luxul

iii baţi joc de mine

uite, îl aşteptăm amîndoi, nisipul e cald, ne îngropăm în el, dacă vrei pot să fac şi focul, ştiu să fac un foc înalt, fierbinte...

bai să mergem, ne oprim undeva, unde vrei tu...

...fluxul

eşti nebun !

sint nebun

ascultă, de ce vrei să-l vezi, ce-i atît de...

...nu ştiu ; stau aici pînă vine fluxul... după aceea mă întorc la mine, să văd răsăritul...

Finii cu decupajele lor bizare, ca nişte tăieturi de arloune de carnaval. Atlanticul, rece.

Străzile sînt paralele, întretăindu-se în unghiuri drepte cu alte străzi paralele. Nu se vede marea, dar se simte aerul ei umed, sărat. Hotelul face parte din frontul de construcţii de înălţime mijlocie, cu citeva caturi. Camera hotelului are o fereastră care dă spre cui tea interioară. Acum nu sînt decît urmele mirosurilor, un amestec de condimente amărui, de usturoi şi de untdelemn. închide fereastra, trage perdelele şi se trîn- teşte pe pat. Patul are o adîncitură pe mijloc. Se văd liniile tapetului, o cană de porţelan gălbui, dulapul ; cînd privirea este focalizată aproape, în faţă, liniile tapetului se estompează. Jos, la recepţie, era o femeie ; cei de la recepţie nu

iubesc clienţii care întreabă imediat preţul camerei, chiar fără să lase din mînă valiza ca şi cum s-ar teme să nu se angajeze prin acest simplu gest. Dacă ar fi amînat pentru cîteva zeci de secunde întrebarea, ar fi căpătat o altă cameră tot la acelaşi preţ. Apa din cană nu a fost schimbată de cîteva zile. Afară e soare. în curînd va fi septembrie. Septembrie, septembrie... Sare din pat, îşi pune o pereche de pantaloni din pînză şi un tricou în dungi subţiri. Camera e la ultimul etaj. Poate că mai există totuşi unul, dar acolo se ajunge pe o scară îngustă de serviciu. Femeia de la recepţie era îmbrăcată cu un taior roşu-vişiniu. Se străduia să aibă acrul cuiva obişnuit cu alt fel de clienţi. Băiatul închide u,.a camerei, pornind apoi de-a lungul culoarului. îşi •.pune că ar fi bine să fluiere ceva, dar nu se încumetă ;.a o facă. Nimeni nu ştie că se află aici. Aici, în acest mas. Două zile şi o noapte. între nenumărate zile, înainte, şi alte nenumărate zile, după, amesteeîndu-se unele într-altele, indistinct, nu cenuşiu ci alburiu, ca aerul îndelung apăsat de plafonul jos de nori. Cînd a urcat, la etajul întîi o femeie închidea, sau deschidea, uşa unei camere. Femeia avea o rochie cu bretele, nu i se vedea faţa, dar poate că era tînără. Pe culoarul de la etajul întîi ca şi pe cel de la etajul al doilea sînt mochete groase de culoarea nisipului ud. Acum culoarele sînt goale. Nu se văd nici îngrijitorii. E aproape unsprezece. N-a mîncat încă nimic. în oraş, la ora asta, trebuie să fie forfotă. Oraşul are un nume frumos. Ca o amintire din alte secole. San Sebastian. Crinoline şi canotiere cu bordurile largi din pai de culoarea untului. Femeia de la recepţie scrie ceva într-un registru. Cînd el se apropie ea ridică ochii pentru o clipă. Apoi îşi lasă privirea, scriind mai departe. Cu siguranţă că aşa fac cu toţii. Chiar şi aerul acesta fals discret, ca şi cum nici nu l-ar observa —' între timp a devenit unul de aici, aparţine *casei,* familiar casei — este pentru toţi. Părul femeii nu e strîns într-un conci, cade liber pe spate. într-un hotel ca acesta, de trei stele, femeia de la recepţie n-ar trebui să fie tînără şi dispreţuitoare.

în stradă, Ricardo se opreşte în faţa unor coşuri de fnu.-te şi îşi alege o banană. O banană cu coaja curată, de un galben deschis, culoarea sulfului. E; o Căldură ,'lulce, cuminte, de septembrie. în care te poţi' cuibări, firma hotelului e scrisă pe înălţime. Ca să încapă. Pe un geam de sticlă albă care, seara probabil, e luminat pe dinăuntru. La

primul colţ face la dreapta. In partea aceea trebuie să se afle promenada. Şi dincolo de promenadă, marea. E un cartier comercial, la parterul tuturor clădirilor se află magazine, bistrouri, unele după akele, aliniate. Ricardo azvirle coaja bananei într-un coş de gunoi. Ratînd de puţin ţinta. Pe lîngă el trec bărbaţi cu cravate la gît. Afurisite de cravate. Şi nu e forfotă, dar nici pustiu. *Două zile şi o noapte la San Sebastian.* Femeile privesc drept înainte, trec printre oameni şi nici

o clipă privirile nu li se rătăcesc. Sau, două zile şi o noapte la Veneţia. Sau, două zile şi o noapte în Canare. La alt gere. Oriunde. Ce nume ! Vitrine şterse cu grijă. Oaie de ce naiba străzile astea, cu clădirile lipite unele de altele, cu toate intersecţiile în unghi drept, cu bis- trourile pentru funcţionari de bancă, funcţionari de poştă, funcţionari de firme comerciale, oare de ce naiba străzile astea, nu urîte nu frumoase, nu sordide, doar drepte, se numesc, toate, San Sebastian ? Şi totuşi e San Sebastian. Ricardo începe să fluiere din nou. Vesel. Ii este foame, dar încă n-a sosit ora mesei. Ajunge la promenadă. Golful scoică, un semicerc aproape perfect. Aerul nu e de tot limpede, lumina nu se aşază brutal pe obiecte. Ricardo îşi cumpără o cola şi se aşază pe un scaun de paie. Există fireşte şi un tonomat, în golf sînt bărci, bate o briză înceată, velierele au pînze colorate, totuşi nimic nu seamănă cu ce-ar fi putut să fie... Coboară pe plajă. Intră într-o cabină şi se dezbracă...

Apa a fost caldă. întins pe şezlong, închide ochii, pielea i se zvîntă încet, pe buze simte gustul sărat al apei, se aude zgomotul plajei, dar e un zgomot cuminte care se aşterne în jurul lui şi el aşteaptă. Aşteaptă. Apoi se duce să cumpere o revistă.

in august sau chiar în iulie, trebuie să fie altfel, alunii toţi aleargă înnebuniţi de spaima acelei luni în

i ,ur trebuie să se consume totul, isteria unei luni din

c. in: nu se pierde nimic. Altfel, bineînţeles, e un **oraş** aristocratic.

Ivicardo se ridică de pe şezlong şi se duce din nou cairo mare. Intră pînă la glezne. în stînga, la capătul /'nilului, se vede Monte Igueldo. Accesul în vîrf, cu funi- (ui arul. Acolo unde nu-1 ajunge soarele pielea lui se crispează uşor. O

simte. Mai face cîţiva paşi. Dacă ar înota... două, trei sute de metri, poate şi mai mult, un ( râul liniştit, cu bătăi largi de braţe, neobositor totuşi \ i^uros, întoarcerea, un halat călduros şi toropeala dulce, aromitoare din jurul lui... Ricardo iese din apă. Restituie şo/.Longul, revista a lăsat-o undeva pe nisip. Se îmbracă şi traversează din nou promenada.

Acum i s-a făcut cu adevărat foame. Simte foamea ca pe o bucurie bruscă, formidabilă. Monte Igueldo va l'i după-amiază. Sau mîine. Miroase a peşte prăjit, usturoi, carne. Mai miroase a roşii zdrobite şi a asfalt. Toiul, cînd foarte amestecat, cînd foarte limpede, miros < lt• miros ca nişte fire subţiri colorate distingîndu-se precis unele de altele. A fost ora de vîrf a aperitivelor. Pomii se înclină lent. O briză moale. Intră într-un bistrou. Toate gesturile acestea trebuie să fie cît mai naturale, mai fireşti. Mereu senzaţia că este supravegheat. Un cadru compus cu grijă. Pe zincul alb, strălucitor, al bistroului, platouri mici cu măsline şi migdale, cu moluşte marinate, cu anghinare. Printre scaunele înalte de la bar, grămăjoare de crustacee alb-roze supte, sfărîmate între dinţi. De grinzile înnegrite cu IU i ul ars şi fum de cărbune, atîrnă pulpe de porc de un roşu vineţiu. O carne sărată, cu o fibră moale aproape

■ ■lastică. Toate lucrurile acestea s-au mai văzut. Se pot

**adevâraTpoat d întotdeauna ceva „ou cu adevărat.Ponte doar ordinea faptelor. Întinde** mina **si ia un pahar cu vin alb. Paharele sînt înşirate în reapta ca soldaţu de plumb, infanteriştii, si deasupra or este trecuta cu repeziciune sticla. O repeziciune stă Pimta, indemînaticâ. Se pierd puţine picături Dar si asta e un efect deduzină. P„ate,P totuşi,'dacă ar fi nişte**

**Acum ?es“ ,L1 iSi TeU taP‹e› Unt,e să Ie !**

cum i s-a făcut cu adevarat foame. Ar trebui să se

Cileva clipe de str!nsMre‹i “0™

iot sa poata minca ceva în linişte. Ceva care să i umple gura, o masticaţie întărîtată. Cînd întinde din

**unei fete** Pa t haml/U Vin› atinSe din greşeală mîna

une fete Ş! ce poţi sa faci cu fetele decît să le orivesti !

: a te uiţi la ele ca prin geamul unei vitrine. Fata era întoarsa pe jumatate cu spatele. El spune ceva, nici macar o scuza, bîiguie cîteva cuvinte si fata se 'răsuceşte cu scaunul spre el. Are dinţi laţi ca nişte spatule

*1*° fPiele...^lba-, Vmul e acriŞor- El cere barmanului cartofi prăjiţi şi carne

friptă. Un munte de cartofi

conul n Chl3r f3Ce g6StU1, mUlînd CU Palmele desc'hise conul Dupa aceea se uită la fată şi fata la el. Se aude

grozav Dei -trăSUri« FatS SPUne, 6 gr0ZaV, * el grozav... Dupa aceea muşcă dintr-o anghinară murată

**pe care o ,i„e în vîrful unei scobitor, lungi, rotunda ca**
n baţ de marocco. Dm nou se aude clopotul trăsurii de data aceasta bătaia e repetată de cîteva ori El se împarte între dorinţa de a-şi umple gura cu cartofi s! c eea de a aştepta. Fata întreabă, ai făcut baie si el zice nu Ştiu (de ce or fi trebuind să atîrne toate jamboanele fea'. Punerea ln scenă n-are nici un haz). Cartofii sînt pu oşi şi crocanţi. In momentul acesta îşi aduce aminte e femeia cu taiorul roşu de la recepţie. Bineînţeles că nu are nici o legătură cu ceea ce se întîmplă acum Fata muscă din angliinară. E sigur că nu-i place. Cînd muşcă, i sad dinţii laţi ca nişte spatule. Apoi, fără să-l privească anume, spune, indicînd cu un gest dincolo de ea, uite, ea e sora mea, şi el descoperă la dreapta ei o altă fala care nu e nici atrăgătoare nici neatrăgătoare, are lotuşi alt fel de piele şi alt fel de dinţi. întinde mîna şi mai ia un pahar. Ce idiot a fost că n-a căutat un alt liotei...

Au ieşit toţi trei din bistrou. Cea cu dinţii laţi poartă 0 r ochie scurtă, i se văd genunchii rotunzi, bine desenaţi. I'ochia are bretele lungi. Mai ales în spate, unde coboară piuă aproape de golul rinichilor. *Strînge-mă pînă voi simţi strînsoarea in rinichi*, nişte cuvinte aiurite dintr-un refren, care curge din uşile bistrourilor. Pielea ei, aici, afară, în lumina zilei, pare mai puţin albă. Şi foarte curată. O curăţenie oarecum septică. Pornesc în lungul promenadei, el cam cu o jumătate de pas în urma lor.

1 Vparte, în dreapta, monte Igueldo, de un verde cenuşi u. Cealaltă păşeşte ţinîndu-şi umerii foarte drepţi. Ca şi cum ar fi deprinsă cu o lungă stăruinţă să meargă astfel, aproape fără să-şi clatine bustul. Şi faţa îi este aproape imobilă. Părul e lung şi se desface în nişte meşe îneîlcite pe umeri şi pe spate. Din cînd în cînd i se vede ceafa. Cine naiba are nevoie de toate amănuntele astea...

I'spadrilele lasă un uşor fişîit pe asfaltul călduţ. în septembrie toţi devin nepăsători. Au nostalgia sfîrşi- (uliii. Nu a sfîrşitului, a pierderii, a neputinţei.

Dacă nu mi ar fi prea lene, o aude pe fata cu dinţii ca nişte spatule, m-aş dezbrăca să fac o baie. Mie nu-mi place apa prea caldă, e pentru mediteraneenii ăştia... Ricardo
ii priveşte pielea umerilor. Nu luceşte. Păcat, îi spune, suit. catolici, altfel ai fi putut să renunţi şi la restul de ri M -h ie. Conturul lui Igueldo se desenează din ce în ce mai precis. Ca o căpăţînă de zahăr. Ca la Rio. Fata se
strîmbă. Ai vă™*
!°\de trei ani^T^ cele mici de
*învăţat* să se ţină pe id ' T * ceIe care de abia au l*?e. chiloţi şi o fîsig *colori"J?* C0Stum
f» uit la copii. Aici există dl ^ Plept~ *Nu* tf». nu de delfini ? Mă distrează O *T' '*
6lflni' Ce nev^eai cu ei. Birjarul loveşte refl ev i rSSUra se încruciseazã strident.
**Poate şl** £ ^ <*>*potol.* E un sunet'viu?
Parul desfăcut în mese si-a *mirt* ^ *aerului F^a cu* ca nu e chiar atît de 'stupidă *cT^'n^* V6Se]ie- Poate sfirşit, *m rîs. Eu* sînt Erika S n t a
lzbucneşte, în adică^ nu, Anne-Liese, numele ăsL ^ f ^ Marie'
'U Smt dactilografă, ea e nomn' +- 11 place mai mult. j™*. Ha,
ha... Nu_i aşa*J°*™*piSta*- Eu..; Eu nu sînt
a, hai recunoaşte, eu nu m'î 1 JUl_ oa mă chef™ă
nou, şi iarăşi fără n.c. ^ «a supăr niciodată... Din
femeia cu taiorul roşu de *la '* ^ adUCB aminte de
Putea să sugereze această in r8CePtla *hotelului*- Ce-ar
«nără şi puţin dispretuit0 ;ag£e ? Aceeaşi femeie
culoare şi aceeaşi croială *Cnn nu* mcată' aceeaşi
«u acolo în spatele *tejghelei* de*If* *.taiorului' dar fapte, alte fapte. De exemnh
" 1UStruit- Hai,
**Sp«ne' *»**■» restaurant grecesc** *l t* ° " i n l i D 1 » cu spatarele
Şi şezutul din pİ£Z Sca^e
emn brut grosier. Trebuie să v 1 +■' S3U Scaune din
pauze prea lungi. Linişte <?■ +orbeştl- Să nu rămînă
**«"** obosit,® Oh Te P ronul " IW Vii,**
**"f ? Oişee, prospecte,**
ni ci un loc gol, un loc lihp L * f n_a mai rămas Erika, nu, dar as f T ^
*SUnt '">nes...*

**£ Xstt tp** "

dinţii laţi ca nişte spatule, hai nu faceţi mutrele astea **r** ■'■'intern la San Sebastian. San Sebastian, San Tiago, San Diego, San Salvador, San... Bravooo ! Ricardo o trage

■ pre el, recunoscător. Sau mai degrabă se duce el spre ea. Dinţii ca nişte spatule încalecă puţin bera de jos a le tei.

SFINŢII DE GHEAŢA

Un barbat între două vîrste. Aşezat Ia o masă cu spatele la piaţeta aproape goală la ora asta. Din locul

shfa ', ridicînd drept privirea fără nici un balans inutil la dreapta sau la stînga, ochii îi cad exact pe ti unchiul unui platan gros, la vreo cîţiva metri de masa. Şi care, teoretic, ar trebui să-i anuleze orice tenta ie de comunicare cu indiferent ce atracţie, să-i închidă întreg cimpul vizual. Masa aceasta şi-a ales-o el. De altfel acum e singurul client. Chelnerul i-a pus mai demult ceva in faţă, o ceaşcă de cacao sau de cafea sau

o isana sau... dar ce ne interesează pe noi ce se află în ceaşca lui ! Ceva de care el nu s-a atins. Scrie. E o zi buna pentru scris. Dincolo de piaţetă, prin deschiderea unei străzi scurte, se vede marea. într-un aer uşor ceţos iacind incertă linia orizontului. Chelnerul se apropie de el intrebîndu-1 ceva, apoi se îndepărtează. E încă racoare.

^ ...Am sosit duminică după-amiază. Mi-era foame, mîncasem dimineaţă la Valencia în gară o chiflă şi băusem un pahar de cacao cu lapte rece. Acolo în gară am auzit pentru prima dată un „flamenco". Pe scara unui vagon era un ţigan tînăr bine legat cu trăsături frumoase, bărbăteşti. în faţa lui erau două fete imbracate cu fuste largi colorate.

La început a fost doar un fel de murmur, uşor sincopat, însă cadenţa avea în ea ceva sigur ca un fel de ridicare implacabilă pe care, fără să ştii de ce, nimic nu ar putea să o împiedice. Apoi am auzit şi văzut loviturile palmelor, iar fata a început să cînte. Vocea era aspră şi senzuală, dacă închideai ochii puteai să-ţi închipui că, undeva, lîngă tine, o femeie se pregăteşte de iubire, tot aşa cum şi-ar fi despletit părul sau şi-ar fi întors spre afară podul palmelor, ia capătul braţelor atîrnînde. Cîntecul a urcat şi *o* clipă a existat în el ceva aproape obscen, nişte ţipete erotice oarbe pe marginea unei ravine desfrînate, iar băiatul isi lovea palmele mai departe cu o înfrigurare dementă. Şi dintr-odată s-au oprit. Dupa aceea au început să glumească între ei. Apoi văzîn du-le privirile, nebunia născîndă din pupilele lor, am ştiut că iar o să-i apuce dorinţa aceea dezmăţata, deşi încă nu făceau nimic...

Platanul are porţiuni de scoarţă decojite, desfoliate.

I n arbore ciudat, platanul! Ca şi cum ar fi un obiect

l,, arte vechi, uscat, care se scorojeşte încet, ireversibil. Sau ca mîinile bătrînilor, inclusiv petele. Intre timp

■ hclnerul a luat ceaşca şi acum se întoarce cu ea abu undă. Sînt în total nu mai mult de zece, douăsprezece

•urse, dintre care la una s-a mai aşezat între timp un kili-în *El* scrie pe hîrtie subţire, foiţă de copii dactilo,

1111 scris mare cu literele culcate mult spre dreapta. In

1,1 de scris naiv sau generos. Deasupra localului se atia , .imrrele hotelului, etajul întîi şi, mai sus, mansarda. ■|(|urile construcţiei sînt foarte groase, fereastra este „„plantată adînc în zidărie. Acesta a fost primul lucru , rare i s-a oprit privirea după ce au intrat m camera , ,1 s-a dus să vadă către; ce poate să dea o fereastra ,!, *iiuberge.* sau de hotel de categoria a IVa. Şi imediat

Ea s-f ea 1,6 mars n

încoace. Cu scrisul său lăbărţat umple repede o^oi^ne "iar H *T*

**aPOi ꟴ fUndUl teanc∧** BâtrTnul citeşte un E LvL

de^n r^tă- ChelnerUl 3 diSpărUt de c îteva' clipe! cadrt^static оа"С~ ∧ *«*» * «*• -st

-Am mers toată dimineaţa cu trenul. Mai întîi printre hvezile de portocali, şi începusem deja **să** mă p ict^esc de pomii aceia de un verde lucios ca o ostentaţie a pamîntului. Mai tîrziu am ieşit la coastă

de'făcut" Îa> ∧ ∧ aCUm înSinte nU mai am altceva de făcut decit sa privesc marea, aşa cum ai privi

deasupra unui zid înalt, adică simţind tot timpul că

P .1 ugi, dar fara sa-ţi fie teamă. Nu stiu, nu-mi

*am7o7tT* re 6ra în COmpartiment- Poate că un timp am fost singur şi am dormit. Trenul a intrat din nou

m mtenor ara trecut printre lanţuri de munţi si m-am temut ca am greşit, luasem un alt tren si în loc sa ma îndepărtez mă întorceam. Mergeam de «aproape treizeci de ore, eram topit de oboseală. De a un moment dat a început să plouă. O ploaie repede oblica şiroind pe geamul compartimentului.

. poi am trecut pe lmga o uzină atomo-electrică Am văzut pancartele mari de avertizare din tren iar upa ce am înţeles despre ce era vorba mi-am zis ca trebuie să privesc foarte atent, ca să am timpul sa memorizez imaginea aceea. Totuşi n-am reuşit să simt vreo tulburare, abia după ce trecusem, mi-am dat seama că pe tot spaţiul acela întins - trenul acuse o mare curbă şi am putut să privesc totul

intr-o imagine panoramică — nu zărisem nici un om...

Pare mulţumit. De ceea ce a făcut pînă acum. Se lasă pe spate, privirea alunecă pe trunchiul platanului, i na dintre ramurile pomului se află în dreptul feres- trci. Ea a spus, hai vino !, fără să-l privească, uitîndu-se doar la bombeul pantofului, care atinge la intervale regulate bideul, hîţînîndu-1. Ei asta e, doar nu te... Porcăria asta, a spus el, izbind cu putere în băiţa de tablă care se răstoarnă cu zgomot. Fixînd scoarţa platanului si modificîndu-şi curbura cristalinului, reuşeşte să za- rească un şir lung, suitor sau coborîtor asta nu se vede prea bine, de furnici. Nuntă

de furnici. Marika a spus,
i ăsturnîndu-se pe spate în patul mare lat defonsat (e doar hotel de categoria a IlI-a sau a iV-a, şi poate nici atit, numai un *auberge),* îmi place să mă culc în anume paturi, prin care au trecut multe perechi, asta mă face parcă mai femeie... Rîzînd de aerul lui confuz. El răspunde ridicînd un ziar căzut pe linoleum, toate cearşafurile astea, chiar cu eticheta spălătoriei pe ele, îmi lac scîrbă. Şirul de furnici se pierde sub locul de unde se bifurcă o ramură groasă a platanului. Poate că traseul se continuă pe o zonă care nu se vede de la el» poate dispar pur şi simplu. în spatele lui trece o bicicletă. Roţile fişîie pe asfaltul ud. E duminică dimineaţă, slujba va începe de abia peste o oră. şi imediat tresare, Johnnyy ! vocea are o inflexiune persuasivă. Tocmai de aceea iritantă în liniştea neutră a dimineţii şi a platanului.

...Aşadar m-am dat jos la T. Trebuia să aştept pînă seara, cînd aveam o legătură mai departe. Mi-am lăsat geamantanul la depozitul de bagaje şi m-am uitat bine unde îl pune pentru că mi se mai întîmplase să-mi ceară mie să-l caut. Am intrat la
restaurantul gării. Era o linie de bar lungă, sinuoasă, cu nişte scaune joase în faţă şi, dacă nu te interesa cine e la dreapta sau la stînga, te simţeai oarecum la adăpost. Am aşteptat un timp, apoi am cerut prin semne o listă de mîncare şi o fată care ştergea pahare cu o cîrpă mi-a spus că mîncarea caldă s-a terminat. M-am sculat de pe scaun şi de abia după asta^ mi-am dat seama că ar fi fost’ foarte bine să rămin acolo pentru că partea de sus a barului era mult curbată spre înainte închipuind un fel de acoperiş protector aşa încît atunci cînd stăteai cu capul plecat spre farfurie era ca şi cum te-ai fi aflat la adăpost.

Am ieşit din sala restaurantului afară, pe peron. Era foarte puţină lume. O zi cumplit de goală, ceva sfîşietor de trist tocmai pentru că nu exista în aparenţă nici un motiv să fie aşa — afară doar de ideea că e duminică şi poate de sentimentul nedesluşit că mai există cîţiva inşi ascunşi, inutili, care se afundă în spaima acestui vid. Am plecat din gară, am urcat la început o stradă în pantă lină, apoi cîteva zeci de trepte, m-am sprijinit de parapetul unei cornişe ca să-mi trag sufletul şi am intrat în centrul oraşului, îmi era foame, o foame agresivă, m-am uitat la preţurile

afişate pe uşile unor baruri, m-am hotărît şi am intrat. Aveau cîteva *plătos combinados,* am cerut ceva, nu m-a înţeles bine, a fost chemată o femeie, m-am prefăcut că înţeleg ce-mi spune şi eă a dat din cap mulţumită. Intr-o seară, pe coastă, sus, spre f inisterre, într-un port de pescari, o femeie tînără, îmbrăcată într-o rochie subţire, de culoare portocalie sau roşie, stătea Într-un antrepozit în care se vindea la licitaţie peştele adus de şalupele de pescari. Lăzile cu peşte, sortat, erau împinse în mijloc

ne pardoseala de piatră udă. După fiecare adjudecare lăzile erau scoase afară. Ar fi trebuit ca acolo înăuntru să miroasă a peste, a carne intrată puţin în putrefacţie, un miros înţepător, acru, dar nu mirosea a nimic. Femeia era foarte atrăgătoare în rochia ei subţire aproape transparentă. Prin ferestrele înalte pătrundea lumina de asfinţit, o culoare liniştită şi cred că din cauza luminii aceleia am rămas cu senzaţia precisă, ca amintirea unui orb, a culorii rochiei ei... . .

Isi strînge foile, potrivindu-le la colţuri, şi lasmd «Vasupra ultima, scrisă pe jumătate. Peste ele pune „asca de porţelan alb, greu, ca un *presse-papier*. Apoi
•o ridică. In cameră toate lucrurile par întoarse pe dos.
! ;i stă pe marginea lată a pervazului, adînc ca o am- 1,'razură, cu picioarele atîrnînd. Jeanot, nu-m,. găsesc sutienul... E absurd, doar nu pentru asta m-ai chemai Nu Loveşte cu călcîiele ritmic, alternmd, peretele humă. Rotulele si gambele se joacă singure. C^arnea , de un alb fastuos (se poate spune aşa ?). P''ndesch zătura pijamalei i se vede ancolura gitului. Se mai^ad t înmbajul superior al sinilor, fişu mgus e Frunzele platanului sînt ca nişte bancnote noi. Şi duce spre ea...

Mai tîrziu. Mi-am propus, spuue privmdu^ de ala-- t uri în creştetul capului, să nu pierd mcio „i,i O noapte, nici o seară, nici un asfinţit tu nu . Vreau fiu sigură că s-a *prins*... Şi în tot acest timp, in care frunzele de platan mă agasează cu zgomotul lor, acidul ÎL zoxiribonucleic îşi face datoria, au fost transmise m -

** ___ d e » .
consemnele, uc A , T-»*
rat?! stă ridicată pe sfert, sprijinindu-se m coate E ..ohnny, mâ auzi!, acidul dezoxiribcnucleic îşi face tialo să stii, adineaori nu am glumit, nu-m! găsesc

sutienul ! LI somnolează cu capul în şoldul ei ; maxilarul, in încheietura şoldului, şi tîmpla pe pîntecul ei. Cumpara-ţi altul. Ianecka (se citeşte Ianecica) nu fi risipitor ! Ii ridică, de o palmă, capul, lăsîndu-1 apoi să cada. Infio.rindu-se sub izbitura moale. Afară, jos, s-au mai ocupat două mese, în schimb bătrînul a plecat.

El scrie.

...Am inceput să mănînc. Mai întîi caracatiţă ________________ era ieftină şi mi-am spus că am să mă satur —' însă carnea era tare, nu atît de tare, cit un gust neprietenos, nu se simţea nici măcar mirosul acela de apă sarată, de alge, pe care ar fi trebuit să-l aibă. Am terminat repede, ridicîndu-mă tot flămînd, atît doar că în capul pieptului simţeam un fel de apăsare. Cmd m-am dat jos de pe taburetul înalt pe care stătusem, m-am simţit de parcă aş fi fost eliberat de o conversaţie. Se mătura printre mese, am ieşit repede din restaurant şi am pornit spre mare. Un bulevard larg în mijlocul căruia se află o porţiune lată protejată, ca un imens trotuar, pe care se plimbă lumea. Era încă devreme, nu ieşise aproape nimeni. Am pornit mai departe spre mare, către capătul bulevardului, încercînd să-mi închipui că sînt un om străin de oraş care se bucură de ceea ce vede, că e uimit, încîntat. întotdeauna nevoia asta de a te simţi pentru cîteva clipe străin. Noaptea mă scol şi o clipă ştiu că nu sînt acolo unde m-am trezit. Mă aflu în altă lume decît aceea în care seara am adormit, locuri străine, şi totuşi le cunosc, mă zbat să ies din ele, mă urc într-un tren, mă agăţ de scara ultimului vagon, mai tîrziu de locomotivă... E primăvară, aprilie 1944, ar trebui să fie primăvară, noaptea a nins însă. Un viscol cumplit, pe şosea de-a lungul firului .apei este un curent puternic şi totul se prăbuşeşte ;k olo. praguri nesfirşite de zăpadă. Maşina nu mai poate înainta şi atunci ne dăm jos. Este aproape miezul nopţii, dar un timp nesfîrşit apocaliptic care sfîşie bucăţi de putere din noi. Apoi tîrziu foarte tirziu ne urcăm într-un tren sanitar golit (războiul nu mai poate dura mult) şi e atît de frig încît plîngem. Sîntem copii încă, îmbrăcaţi în mantăi de postav kaki. Ne învelim picioarele în ziare, răsuflăm puternic, ne stringem unii în alţii ca să acoperim cit mai mult din noi, un tren întreg, pentru noi, e imens şi frigul năvăleşte din tot acest spaţiu, e un tren rare soseşte direct din război ; ne stringem şi pentru ră ne e frică. Trenul merge încet, se opreşte mereu şi noi aţipim, ne trezim, şi din nou cădem intr-un somn rău, nepotolit, care ne duce

**departe.** în tren au fost şi morţi, apoi începe să se încălzeasca, nu stim de ce a început să se încălzească,^ sîntem tul- burati ca după o noapte de dragoste, întîia noapte t!e dragoste. Afară e zi şi cîmpie. Trenul nu merge mai departe, rămîne pe o linie secundară. Ne risipim Pomii sînt înfloriţi. Totul e chinuitor, altfel decit înainte, un fel de sfîsiere dulce. E primăvara, *44. Mă urc pe platforma unei locomotive şi ma ţin de braţul de fier al felinarului. Sînt singur...

Chelnerul îi schimbă din nou ceaşca, de data aceasta , a pe care i-a luat-o din faţă era golită. Strada nu mai

■ nit de goală. Totuşi animaţia adevărată întirzie, poate .„.',,iru că e duminică, poate şi pentru că nebulozitatea „ care acoperea mai devreme doar lima orizontului, , întins, aerul pare încărcat cu o materie străină lip- ,l., de densitate, cu atît mai insidioasa. Chelnerul se .pleacă spre el şi îi spune ceva. Manka se aflaan um ra „■.ii de la intrarea în hotel. Stă acolo, într-un halat scurt

l,. plajă, visiniu, pîndind. El se ridică şi <* aduce la

masa. Jeanot, şi eu ce fac acum, nu vreau să mă duc singura la... Aerul în jurul ei e impregnat cu efluvii slabe de apă de toaletă şi rufărie proaspătă, a dispărut mirosul celălalt, adevărat, de femeie matcă. Hai să mă- nînci... Chelnerul pleacă. Am vrut să rămîn în cameră... Tu n-ai mîncat nimic, nu-i aşa, sper că nu vrei să economiseşti micul dejun ! Hai, citeşte-mi ceva pînă se întoarce chelnerul, am uitat să-i spun de chifle crocante, nuuu... nu face mutra asta, închipuie-ţi că-mi citeşti un pasaj dintr-o carte cumpărată pe peron înainte de plecarea trenului, orice pasaj dintr-o carte poate evoca ceva ce nu s-a întîmplat încă, dar care... aşaaa, să-mi întind puţin picioarele, procesul de ontogeneză este desigur declanşat, acum te ascult

...Am ajuns la capătul bulevardului, spre mare, m-am sprijinit de balustrada înaltă de beton şi m-am uitat jos. Un povîrniş abrupt, cu hăţişuri agăţate de el, pete galbene de pămînt uscat şi departe marea. *i*[1] ac un efort să-mi amintesc că în spatele meu e un bulevard. Privesc înainte, în faţă, sprijinindu-mă cu spatele de parapet. Nu sînt singur, lîngă mine se mai află un bătrîn, iar mai departe o pereche, şi atunci plec. Urc pe o stradă îngustă, în pantă. în faţa mea e catedrala. Catedrala am văzut-o altă dată. Era dimineaţă, în faţa catedralei e o piaţă mică. M-am aşezat — atunci -— pe treptele catedralei şi am aşteptat. Zidurile erau galben cafenii, o culoare

poroasă care absorbea soarele lent. Un fel de înma- gazinare răbdătoare şi piatra devine caldă, liniştită... Intrasem pe poarta fostei închisori, totul părea abandonat, pustiu, am trecut pe lîngă biserică, dar nu m-am oprit, am mers mai departe, pînă la latura din fund. Am urcat treptele pînă la etajul întîi. Acolo m-am oprit. Am pornit de-a lungul culoarului, în locul uşilor erau nişte goluri mari, ordonate, uscate. Priveam înăuntru cu nelinişte. Nu vedeam nimic altceva decît camerele goale. Trebuia să ştiu ce Pu-*n unde era locul tinetei. Toţi vorbesc de tmeta. De cînd fusese părăsită închisoarea, totul dispăruse, m înaintat spre una din camerele din fund, fereastra ora sus de tot, am căutat ceva să mă urc. n-am găsi şi atunci am început să scotocesc prin încăperi e acelea triste care îşi pierduseră pînă şi tristeţea. Am «ăsit o roabă, am tîrît-o şi m-am căţărat pe ea. Dincolo, departe, era o luncă mlăştinoasa, pustie, m luncă se aşezau poate, cîteodată şatre de ţigani care aprind focuri subţiri şi înalte. Am privit valea aceea pustie si mi s-a făcut frică...

Stai, opreşte-te puţin... Se răsuceşte spre el, pulpanele halatului se desfac, lăsînd să i se vada , coapse e. Coapsele ei, ca nişte linii de forţă. Unde se ■ petre.ee acţiunea ? Mai întîi, catedrala. Apoi aceeaşi catedrala, da. in alt timp. O imagine derivată din ea însăşi cj in. proiecţiile acelea electronice modulate la nesfirşit. Desfa- ■îndu-se si mai departe din acest cadru, patrulaterul unei închisori pustii, cu o biserică în centru. Complicat, foarte complicat pentru cineva care iubeşte genetica, la ce-ti serveste tot amestecul ăsta de lupe şi ogUnz: . Ca ;,i vezi cît de perspicace sînt? cît de stupida? cit de inteligentă?... Dar eu, şi ochii ei se dilata deodată, un'e mă aflu eu, în tot acest timp al persoanei întu . Chelnerul a adus între timp tava cu micul dejun, Incepind sa ,, golească pe masă. Marika se întoarce spre el.'Mai adu, n>g, un .tacîm, repede, pînă nu se răcesc ouăle. Şi o , cască. Jeanot, de ce trebuie trase faptele, ca obiectele ,,,,ul de sub altul? O pauză în care ea îşi moaip ( v jyf ul arătătorului în sucul de ananas şi, dintr-o dat^,.izbuc- ,,m(l Ei, proastă sînt, păi tocmai de aia trebuie trase,

fiindcă faptele sînt ca obiprtAlo u •
ouăle nu fi stunid tf 0blectele- Hai sa mîncăm iute
micul dejun am uitat ^ ^ ™ economii Ia
**nevoie *sLi* cumperi ata!™ le ‘ *T‘I™'' "U 6**
**slujba de dimineaţă p ■ . clopotele pentru**
**există semne t Prin piaţeta „u trec maşini fiindcă**

**conduc acolo E ‘ ® otle la “ceputul străzilor care** voce, **„i dimineaţă negălăgioasă. Jeanot si**

**neze o *?* * « «« *Poate* sa te emoUo-**
**ca Lrse" °re goală_ golilă'" CU toate din**
**0. îl,Chi««are P"Stii‹a_ ^ am văzut**

**•™ sâ-mi beau *JZ27* aTsă "**
lînPi tino • ? privesc peste tine, pe

si eu te-'mCaruLtUm ^ ® f0St SingUrUl l0C liber

**nu ai avut ce face Î *Z* ^ ° *» ***
nuat de îndată Cap, aeceptînd> da^ ai conţi-
**seama t "f *'T'* ^ * mi"*. "ebâgindu-mâ in**
cama ţi-ai tras mai aproape de masă scaunul flră să încerci să te nrefaci *Oh i T* x
1 Idra sa
• ' Jeanot, pentru mine sineurul

**es,e acidui *__*__* «■** Nebulozitatea aceea a devenit o masă de aer incăr**

**"* d! ««arika n«« mai *• H continua să ^**

**...Catedrala era in faţa mea. îşi pierduse culoarea m-am aşezat pe trepte şi am aşteptat. Du^ ac' a am ridicat. Am trecut de catedrală si am ajuns £r-o piaţeta in care era opri, „n autocar cu tuls“ DeJinga şofer s-a dat jos o fată. Cind s-a rotit si coboare is-au dezgoiit coapsele pinâ sus. Avea pi! coare albe. A început să rida. Am plecat mai departe. M-am oprit lîngă un *snack,* am intrat si am cerut un cimat. L-a scoş din frigider şi l-a pus pe**
**o plita electrică. M-am dus la closet şi m-am spălat**
|:c faţă. Privirile mi-au căzut pe o cravată uitată pe bara de la spălător. Am luat-o, am venit cu ea şi i-am dat-o celui care frigea cîrnatul. Lîngă mine ■;<■ aflau doi băieţandri care s-au oprit din vorbă un moment şi m-au privit. El a luat cravata şi a atîr- nat-o în spatele barului. După aia mi-a pus cîrnatul în faţă şi m-a întrebat dacă vreau muştar. Am cerut un pahar de bere. M-am gîndit că n-ar fi trebuit să mă opresc în oraşul acela. Să nu mă opresc nicăieri, ora duminică după-amiază şi ar fi trebuit să rămin în tren. In orice tren. Livezi de portocali — dimineaţa, cînd plecasem din Sevilla, trecusem printre portocali, un şir lung, fără sfîrşit, şi apoi totul devine monoton, deşi frunzele au acelaşi verde intens strălucitor, dar nu se mai poate, sînt prea mulţi, iar faptul că nu te bucuri te apasă ca şi cum brusc ai

fi devenit vinovat de ceva şi dintr-o dată se schimbă, un relief aspru, uscat, munţi acoperiţi de bolovăniş, pustiu fără oameni...

Marik.a se află din nou în dreapta lui. E îmbrăcată . M un pulover galben, o culoare moale lenevoasă, prin rare se strecoară aburii calzi ai pielii. Din locul unde \lâ ea, se vede marea. Aerul e umed. Ciudată primăvară. IViarika se apleacă spre el, deasupra paginii. Scrisul e din ce în ce mai lăbărţat. Ianecka, hai să ne plimbăm. IVivirea lui se opreşte în gulerul mare, răsucit al puloverului. Ca într-un culcuş. Un culcuş este şi adîncitura aceea de deasupra coapsei. Sau unghiul lung dintre picior si pîntec. Unde e halatul roşu?, se scutură el cu erou din moliciunea culorii. Asta a fost ieri, spune ea. ,V;tăzi e astăzi. Intre timp a fost o zi, o noapte, frunzele platanului frisonînd uşor la spargerea zorilor, oh, Jea- iH>(, dar cîte n-au fost! Chelnerul se apropie cu un . rainic mare de porţelan, acoperit. Ce zi e astăzi? Luni, domnule. Eşti neîncrezător, dragul meu Hans. Ar fi trebuit să ştii eă nu mai e ieri cel puţin după faptul că nu astăzi bat clopotele. S-a făcut frig, Jeanot, e frig... Se strînge în ea însăşi ca sub un spasm. Hai, citeşte-mi,

o să bem cîte o ceaşcă de ceai, eu am să mă întind pe covor, la picioarele tale, cu capul pe genunchii tăi şi tu ai să-mi citeşti, dragul meu Jeanot.

...Am ieşit din bar şi am coborît din nou către bulevardul mare, *Gran Via*. Acum era aproape plin. M-am aşezat pe o bancă şi am început să mă uit. Aş fi vrut să beau ceva rece, aşezat familiar la una din mesele acelea de pe trotuar. După aceea mi-am spus că e idiot să mă simt înjosit şi am început să mă uit la copii. Erau urîţi, păreau bătrînicioşi în felul în care fuseseră îmbrăcaţi. M-am ridicat. M-am oprit în faţa unui afiş care anunţa o coridă. Am întrebat pe cineva şi unde e arena. Mi-a explicat ridi- cînd mîna şi fluturînd-o de cîteva ori, spre depărtare. Apoi m-am gîndit că nu fusesem să văd nişte ruine. De fapt nu aveam chef de nimic. îmi părea foarte rău de ceea ce *nu* mi se întîmpla. Am mai fost o dată în T. Atunci mă bucurasem de tot ce vedeam. Cobo- rîsem dimineaţă din tren împreună cu un băiat tînăr, un neamţ pe care-1 cunoscusem atunci şi care mai avea de omorît vreo două zile de concediu. Ne-am dus în spatele gării, am băut o cafea. Era aproape răcoare. Stăteam în picioare, la tejghea, cafeaua era fierbinte şi amară. Mi-am spus că la noi ar fi fost, după liniştea aceea şi după felul în care cădeau razele soarelui, patru dimineaţa sau chiar mai devreme. Acolo însă era şase şi într-un fel asta mi-a stricat bucuria. A scos el bani să

plătească, eu am vrut să-mi plătesc cafeaua mea, dar nu m-a lăsat. A întins o hîrtie, femeia care ne dăduse cafeaua

s-a uitat la hîrtie şi i-a dat-o îndărăt fundca n lipsea un colt. Am plătit eu pentru amîndoi si am ieşit. Am coborît spre plajă. Am trecut pe_ lmga amfitea- trul roman, dar nu ne-am oprit. Am ajuns jos. Ne-am dcscălţat şi am pornit pe nisip. Plaja 8

M-am gîndit că sîntem după o noapte alba, doi haticare nu au nimic în comun, au băut toata noaptea au stat închişi şi au băut şi acum ies sa scape de noaptea din urma lor. Ne-am dezbrăcat şi am intiat în apă Apa era caldă. Neamţul ţipa. Am înotat, nu mult după aceea m-am intors. Cînd apa mi-a ajuns din nou pînă la genunchi, m-am aşezat m uni Nu orau valuri. Mi s-a făcut somn. Eram oW. te o „„apte, spre dimineaţă, plecasem cu Ma a. La moment dat s-a făcut lumma, dar la . n

mi-am dat seama ce se întimpla, nu_şt.a. ce e în aer e lumină, după aceea am sarutat-o, a^ea feţele livide şi lumina curgea pe noi ca un ***

\ -n ir^ît din. mare. Puţin mai sus, pe p j ?

O terasă aproape rotundă în preluarea unei clădiri. Uşile care desparţeau terasa de ^ dire erau închise. Pe uşă era pus un a Atîrnau ^ * *2 * 2 Lîrămaseră, d,n ele ie-

**r stjes* - -** “

d. ta se dansase pe terasa aceea. Am tras un co data se ^ - novoie sa nu stau

c’u spEVe Cimentul gol şi m-am culcat. Soarele

„■uor pe strada dr. Lister. Sus se v e d e a " i, urcam fără grabă. Încercam sa regăsesc

r

niciodată imediat... r nu se Poate pleca

toate Măriile sînt^"P^ă'Î* * *Maria sînt eu*
h<‘ rjf P^mbăm. *Nu* *nu* *l* ° oprcSte e]- că vrei
^ ^ genunchii tăi ’ " mca’ e atît de bine cu ,

* **SS** ■« —.-
•*re curi,* <J„pă aceM m"™a' Plimbat prin_
**mine s-„u** *oprit* **dou. rmi1 pe „ terasă. Lingă**
c‘]e a întrebat Şl Un barbat. Una dintre

romane sau greceşti ? ea la un r.
**Cartagina, am râs ™ “"™rsghicitoare**

**"" “ ‘e Plimbi ™ „J,** **Ş‘ “ a r,s**
^uiio x t:
sa te plimbi cu noi *Am* ridicat
din umeri păcat !

M-am întors în centru M n aveam trei ore pînă la plecarea *T* ^
^ *°eaS'* Mai ^ bat din nou străzile în *Z* ? UL Am început «*turat, al
centrului... Per™etrul acela cunoscut,
Jeanot, ce-am făcut noi ieri ,
meri> Pe undeva prin iurul ’• ammtesc. Am
Bucăţelele de carne erau mul? Şl ^ mînCat *barbe* ™*e.* curgeau pe bărbie si tu te
S6’ Paturile *mi Se*
* *?* - dosul *i l t e Z T f n* mîncat Ca să -i băut amîndoi din acelaşi n-h ““‘ băUt
dd™' Panarul meu, apoi din paharul tf n ?nma dată din
CLU pnn faîa puştilor ălora care vîn 7 +Ti 30663 am tre~ niargele colorate cu acizi m ,1 r 1 de
Pr°stii
^ metal şi mi-ai cumpărat *u* *°ane ’* fluiere din tevi de cupru. Mi-ai spus că din ’î
' dlntr'Un conductor patroanele de la tablourile de s^anÎ *I Z f s* ^
> Le-am ere-

\|«'i mi-ai luat o pungă de floricele... Oh, Jeanot, ilă pot să fiu ! Am îi.ceput să vorbesc exact cum
ii in, cum se numeşte asta, stil liber direct... este im- il il să stai mai mult de o zi intr-o încăpere şi să i.'i forma obiectelor din ea, să nu împrumuţi culoa-
l.i potului de pe ziduri, să nu-ţi intre în piele mini... Johny, ah Johny alungă animalul ăsta de lîngă ir, nu-mi plac c^nii negri, Johny, nu rîde, nu fi cre- i linii negri aduc ghinion... Frunzele platanului se Iută brusc. Ca izbite de o rafală rapidă de ploaie, nu mai pot rămîne, Tohny. Te rog să nu uiţi că am l alungată de aici. Singură...

...Era aproape ora aperitivului. Şi erau singuri, ( ii adevărat singuri, îi vedeam stînd la mese cîte doi sau trei, bărbat şi nevastă, şi copilul, uitîndu-se drept înainte. Privire de miopi, de orbi ; fiecare se mia drept înainte şi e ca şi cum nişte coridoare s-ar de [ace, nenumărate coridoare. Totuşi ei puteau din nud în cînd să se atingă. O fetiţă era îmbrăcată în inehio de organdi alb. Mi s-a făcut frică de culoarea e< rea aşa cum ţi se face frică de un mort. Am ieşit i.ir.r.i din strada mare pe una din străzile laterale. \m încercat s-o iau pe unde nu mai fusesem înainte. \ m trecut pe lîngă un grup de femei care stăteau in pragul porţii, aşezate pe scăunele, pietrele erau . .'Ide, ele îşi ţineau picioarele puţin desfăcute, spri- i, 111 mt! ii-si mîinile în poale. M-am gîndit, m-am strădui I să mă gîndesc că seamănă cu femeile din \riliilo mahalale bucureştene, dar nu se putea. Am înr.it strada. Era îngustă. Nu foarte îngustă, însă, diu pricină că lumina se topea, părea un loc de tre-
i e i e ferit. La un moment dat am auzit muzică şi ni .un oprit. Eram în faţa unui bistro. In dreptul ir ii atîic.au şiraguri lungi de mărgele colorat-, un fel de perdea foşnitoare care tremura la cea mai mica mişcare. Am băgat capul înăuntru. în pîĪa clipa nu am văzut nimic. Apoi mi s-au obişnuit ochii
O lumina grea roşie sau verde, ca şi cum aerul ar fost incarcat cu particule microscopice colorate.
, , erau doua femei care serveau. Una ţinea o sticla in mma şi se pregătea să toarne. S-a oprit si m-a privit. După aceea mi-a făcut semn să intru Am lasat perdeaua să cadă la loc şi m-am întors. Mai departe erau alte bistrouri la fel. Am intrat în- r unul din ele şi am rămas lîngă uşă sprijinit de perete. Era lume mai multă şi am crezut că nu o sa fiu observat. Dar una dintre fete s-a apropiat de mine, ce vrei sa bei, m-a apucat de braţ, si atunci din nou am ieşit. Pe stradă erau bărbaţi care se mişcau anapoda, nu făceau gălăgie, nu vorbeau tare •daca n-ai

fi ştiut despre ce este vorba, puteai să-ti închipui ca s-a întîmplat ceva care i-a făcut bezmetici. Am rătăcit cîtva timp, după aceea am ieşit intr-o piaţeta, acolo oprise un autocar şi cei dinăun- ru se dadeau jos. Mă uitam cum coborau. Se strigau pe nume şi din nou mi-am adus aminte că e duminica. La urmă s-a deschis portiera de lîngă şofer, **sus,** şi fata care era acolo s-a pregătit să coboare' Avea picioare cărnoase. Nu reuşea să atingă treapta intermediara şi rîdea. Am înţeles că e ghidul celor din maşina. Apoi s-a întins mai tare si atunci i s-au dezgolit coapsele pînă sus. Mi-am strîns degetele *m* podul palmei. Un bărbat cu un binoclu de gît a venit în dreptul ei şi ea s-a sprijinit, a putut **să** coboare. Cineva a strigat, Rita ! în piaţetă era un hotel care avea un fel de verandă lungă, deschisă, unde se aflau mese. De partea cealaltă se vedea marea. M-am întors pe strada cu bistrourile. începea să se

.(.f> şi luminile dinăuntru pătrundeau în stradă...

I I l I
I H ,
111(
'<
i'MSa
i 1 11
1<
>1*.
.IU' o
l

('1 jut să picure. Nu ploaie, mai curînd un fel de ■o a aerului pe mîini, pe frunte, pe pavilioanele Chelnerul aduce o umbrelă mare colorata, re o fixează în gaura din mijlocul mesei. La o apropiată, două persoane vorbesc foarte tare. îşi c ■! •sie capul în direcţia aceea dar nu duce gestul , h, capăt. De unde senzaţia asta de sfîrşit, de declin, uci dere ?... îşi spune că ar trebui sa schimbe locu , md pe scaunul de unde se vede marea. Virfunie ,-lclor îi sînt îngheţate, nu mai poate sa scrie. E bine nu opui nici o rezistenţă, să te laşi dus, dePa^®' d *tout vent...* în momentul acesta Manka se ,,,(;( spre el. O simte venind, strecurîndu-se printre c dar nu se întoarce. Aşteaptă, pîndmd clipa m c 'p ita ei de culoare se va instala în colţul retinei, nka se lasă să cadă pe scaun. (Oare n-ai puteai scapa u.at.e indicaţiile astea cu un simplu abţibild lip.t **la** , ,l do rînd ?) Se apleacă spre el. A mai trecut

. * i LBH, a fost ieri.. E îmbrăcată cu ace-

!" piilovei-6 galben peste care şi-a pus un fulgarin ar- cu luciri metalice, strîns

pute,rmc la ^

i (irdon. Sfinţii de gheaţă, Jeanot... Sfmtul Mau . ,

Cui Pancraţiu, mai este unul, în luna mai, in z

face frig brusc... Întotdeauna exista nişte sfin. **pe** fata ei se condensează aerul umed c:, o piratie discretă. Ţi-am spus că are sa ne p o a i t e i - ,,,, Vi inele negru, cearceafurile erau jilave, totul era eo mult ne-am chinuit să ne prefacem sa ne as mi,'cin unul de altul... Ieri seară am fost la ruleta^

mia dată cînd intru într-o sala de jocuri, &

I la ,pal.
a iul

un capăt al mesei, eu, în diagonala, la celalalt
i fost ideea ta să stăm cît mai departe unul de Ea se opreşte şi-i face un semn chelnerului, **iar**

ST Eu întoarTM Citva timp TM ceainicul «ie por-

o rPentrrcf r rreu cite otisă- ^^

n> Pentru ca trebuia să dureze rît mo;
pierd totul. Din cînd în rînH vr m Pma
voiam să t • - ridicam ochii spre tine

dătească nîH 1 disciplină absurdă, sol-
ațeasca, nici macar acum nu vrei să Iaci T

**pe care se așterne scrisul tâu descărnat nS ^** anroDip qî îî îw *u*~
^carnat... Chelnerul se
apropie şi u întreba ceva, Marika spune da ■ cu o srli

# raZptiar " rs Sni

*z p* **f „***

phph i Un CoC0Şat oăruia trebuie să-i atingi
. Cd Sa_ţl aduca noroc, oh, Ianecka, nu fi supără

**1" «mânto atît de mult unul cu altul**
**be c u "UUd SCri'_'U' *** Poate' — TMr-**

Dese eu... Atît doar ca eu nu fur zilele, ca tine pun
mşte semne de recunoaştere, un fel de asteriscuri ' între
de'ceTaf fTM68*6 dinele neşru de ieri. El întreabă,

^ l-ai chemat pe omul ăna aici, ce ne trebuia ? poi îşi trage hîrtiile în faţă şi continuă să scrie

...Am mtrat, m-am dus lîngă bar şi am cerut un comac. L-am dat pe gît dintr-o dată, doar asa ar fi putut sa-mi treaca. Apoi am mai cerut unul. Erau 1 ultimii bani pe care puteam să-i cheltuiesc. Fata s-a aplecat spre mine ca să-mi toarne în pahar. Era un gest la care ar fi trebuit să mă aştept. De fapt îl aşteptam. Prima dată mi-1 întinsese distrat şi atunci „„a părut bine. Turna încet fără să mă privească.

I am simţit mirosul. Era aproape, m-am^ uitat la piui ei. I-am văzut porii

pielii, ca o plasă fină **cu** h i uri mici. S-a oprit o clipă din turnat. M-a _ **cu-**
prins o nevoie fierbinte să-mi pun capul pe smu **ei.**

.Sa plîng. O dată m-am culcat într-un bordel cu o lată care ţinea sub pernă o batistă. Am întins mma peste bar şi am atins-o ce vrei ?

Am tresărit

esti străin ? „

Am dat din cap. Vorbea fără să ma priveasca.

Nu-mi plac străinii

Am plătit şi am vrut să mă dau jos de pe scaunul ! umant de la bar. M-a apucat de mînă. Avea palma umedă. Voiam să-mi trag mîna, dar nu izbuteam sa

ma hotărăsc.

ei, ce faci ! nu ţi-am spus să pleci Lîngă ea a venit o femeie care a început să-i vorbească repede. De vreo două ori a aruncat o privire ,prc mine. Mi-am băut coniacul. Nu puteam sa-mi amintesc de ce dorisem înainte să plîng. M-am uitat la ceas. După aceea am ieşit. Mai aveam aproape

.".Stu'ce am făcut în timp ce scriai ? Am închiriat ,, l,,, icletă si m-am plimbat în jurul piaţetei. O data sau t ii * două ori, cînd treceam prin dreptul tau ai tresărit , II, i \ at, fîsîitul ăsta al cauciucului pe asfaltul umed .ea/ă, e un zgomot pe care-1 percepi, pe toate cele-

l., U,. ,m le auzi. In jurul lor nu smt ocupate in o

trei mese. Un vînzător de nimicuri se plimba m- i'inilurat pe marginea trotuarului. Azi-noapte ^ m-am „I ,t M-am dus la fereastră şi am stat acolo pina am t,,) ■ 111 ■ t a t Nu-mi place lumina asta galben maronie a 10- *stnt cocute* ' *«-

nutsti^ Şl cad- DuPa aceea m-am întors la nat m Am * ta' acolo TM CU de *
nu eşti obişnuit sa ma găseşti. Stăteai curbat si eu te-am **cuprins in curbura asta a ta. Poziţie antniotieâ NH adevărat gîndeşte el, eu te-am cuprins p “e**

*SrilZr* * **ShemUitâ' CU** **Proțube'rante**
e \ ei tebrelor şi concavitatea de dinainte de coapsă.’.

*I Gan*o : nu ma ascul U ! Te îmbeţi cu tot felul de ara' **bescur, .„chipuite, cind eu sint Ungă tine,** **dlr**
a mtmzi mina sa mă atingi... Hai, Jeanot, eu plec mă duc sus am să cer un radiator mic şi n-âi să mai S seşti aşternuturile jilave... dar nu te grăbi, scrie e

atît e bine sa aştepţi. Vînzătorul scoate un obiect pe care-1 Plimba indecis prin aer, apoi se îndepărtează. Mai devreme^ muzicantul, acum negustorul ăsta ambulant, Ma- r ka, de ce trebuie să introduci toate personajele acestea străine, inutile ? Ah, Janec*ka, nu fi uricios, nu pu em

cald cu cit ai sa mtirzn mai mult cu atît va fi mai cald sfinţu de gheaţă trebuie sfidaţi. ’

...In compartiment era'cald. Găsisem un loc lîngă

poiiti t mea e? un negru care Citea Un poliţist. Dupa ce a trecut controlorul, am atipit. Am

isat ca întotdeauna că eram acasă. Orice as fi visat

ÎIăÎă 56 P6treCeaU aC0l0> Părea foarte 'firesc să ie aşa, nu erau coşmaruri. M-am trezit şi m-am ui-

-rh' \C+aS ^rebuia sa cobor la do uă noaptea si să -chimb trenul. M-am gîndit să-l rog pe negru să

‘‘a. SCoale el dacă adorm. Puteam să mă înţeleg cu el in franceza şi eram sigur că n-ar fi încurcat lu-

VoThf' T T6 6raU d0i Care stăteau îmbrăţişaţi, rbeau intr-o hmba ciudată, mi s-a părut o limbă

slava, un fel de poloneză. Mă întrebam de ce n-au

.1,,,., lumina din compartiment. Negrul a ridicat primea spre mine

mi pot să dorm, am spus, deşi înainte cu o clipă

nici nu-mi trecuse aşa ceva prin cap IVI i-a zîmbit. Avea un ten măsliniu, trăsături lip— Mie de asprime. Totuşi felul în care zîmbea mă enerva puţin

dacă totuşi adorm, te rog să mă scoli înainte de V. bine

Am închis ochii din nou. îi auzeam pe cei doi de ■ a mine vorbindu-şi, cuvintele curgeau repede, cu ile consoane. M-am aşezat mai bine întinzmdu-mi marele. Odată am făcut dragoste cu Maria printre peni. Era un fel de gol de munte. Ne-am aşezat pe |,a unul lîngă altul cu feţele în sus şi tăceam. Cred m ■: an il nu s-a gîndit că o să facem dragoste pînă ne-am trezit îmbrăţişaţi. Mirosea a răşină crudă, „nscem puţin sătui unul de altul. Făceam tot posi- ,il ca să scăpăm de asta, iar atunci am reuşit. Trenul el inea. Am deschis ochii şi m-am uitat pe fereastră.

, era nici o gară, nu se vedea nici o lumină, cei^ doi lingă mine nu mai

vorbeau acum. Vedeam mumie împreunate pe ceafa lui, ca şi cum ar fi stat agăţată r,-ed că ar fi dorit foarte mult să nu obosească, să „la adormi aşa. Mi-am băgat capul sub perdeaua de |e,vastră. Era cald. Trenul a pornit din nou repede. i\1-am trezit exact cînd trenul intra în gară. Am sa-
i repede in picioare. Mi-am luat valiza şi cînd ieşeam iu compartiment negrul s-a trezit şi el îmi pare rău, a bîiguit el încurcat, drum bun

Am aruncat o privire spre cei doi. Ea dormea cu
II, a larg deschisă. Am rînjit...

fîsiiRdpiCă 0CfH ^riVind la trunchiul platanului. Fîsiij Ş de scoarţa subţire cenuşie, inutili ratinos. Cum se destramă ! Chelnerul e pe undeva prii,
--- U.liUtrV<
apropiere pmdind chemările. Aproape jumătate *diA* Ca un ţesut che
Z ZT ^ oCUPato_ 56
apropie ora dejunului. Foile

hirtie din faţa lui nu mai sînt atît de îmbibate de umezeala. Se uită spre uşa hotelului, apoi îsi deplasează pnvirea lent în susul unei străzi. Lume Femei cu pn lovere groase angorate. Şi din nou la scoarţa copacului Cum se destramă, cum se destramă...

n/r- '''Avieam le^atura peste cincizeci de minute. Mi-am lăsat valiza la bagaje. Era o gară modernă si am observat asta, de abia după ce am urcat de la peron. Restaurantul şi informaţiile, chioşcurile __________________

totul era sus. De acolo se ieşea printr-un hol mare m oraş. Drumul urca în pantă uşoară, se lipea de gara vreo sută de metri şi după aceea cobora într-o panta la fel de lină. Am ieşit din gară. La capătul pantei începea un bulevard larg. Aerul, sus, la înălţimea lămpilor, era galben. O culoare ciudată, de lucruri bolnave. Am întins mîinile în faţă şi m-am uitat la ele. Nu trecea nici o maşină. Era o ceaţă galbenă în spatele căreia nu se zărea nimic. O clipă mi-a fost frică. Am dorit să fug din oraşul acela. Culoarea luminii părea să ascundă o cumplită carantină. M-am uitat la ceas. De abia peste vreo cind ore se făcea lumină...

Atunci, seara, după ruletă, Marika a spus, de ce-ţi place ţie, Ricky, să cîştigi ? De ce ?... Dar nici n-am cîş- tigat, ce prostie, tu eşti cea care a cîştigat. Da, dar de ce vrei tu, Ricky, să cîştigi, nu înţeleg... Nu-mi mai spune aşa, ce tîmpenii de nume mai scorneşti ! După ce au ieşit din sala de ruletă, au trecut prin vesti buluJ acela îngust ca o strungă şi din nou cei din garda cazi

MI HI I-au privit. Ca să-i înveţe. Să-i recunoască ori- „I Ce trecere! Ca şi cum ai aluneca printre două i i i ! lungi de capete şi de braţe care se pregătesc sa ,ulr/.e, toţi cei din gărzi privesc la fel, de oriunde,
,'jutindu-se să lapideze, aceiași ochi albaştri maron i,' fricoşi de sticlă... Şi aceasta, Johny, ^este o scena ,il;i, totul este compus din scene înfricoşător de uzate,
, ci sînt din ce în ce mai numeroşi, oriunde, şi ceilalţi M ce în ce mai putini, se împuţinează văzînd cu ochii,
■ „ să se întîmple cînd... Au pornit în lungul promena- „ era tîrziu şi din cauza sfinţilor de gheaţă promenada aproape pustie. Nu se vedea marea. Se auzea cli-pitul ei, la fel ca al unei bălţi. Marika a spus, hai sa rm ceva, astea sînt jetoanele pe care le-am ciştigat, şi început să le arunce unul cîte unul prin aer, în spate,
i IVlul în care se aruncă potcoavele sau caielele găsite,
,■ .te umăr. S-au oprit în dreptul unei buvete şi s-au ,.,at pe două fotolii de răchită de forma unei scoici, e i not de ce a trebuit să ciştigi !? Mîine, măturătorii „ să 'găsească jetoanele şi... aş vrea să mănînc ceva, in e foame, Jeanot, o foame bolnavă stearpa

M-am reîntors în gară. Am intrat în restauran .

I. Lra'o linie lungă de *service,* sinuoasă. Scaunele erau ioase M-am aşezat şi am comandat *tortilla.* Un te de omletă cu cartofi. în restaurant era lume multa, se vorbea mult şi uşa rămînea mai tot timpul deschisă. Mi-a pus în faţă farfuria cu *tortilla* si mi-a desfăcut o sticlă de bere. Am mîncat încet. Muiam
o bucată de pîine în grăsime si după aceea luam o înghititură de bere. în restaurant erau foarte mulţi oameni tineri. Unii aveau rucsacuri mari portocala, în dreapta mea erau trei fete. Una dmtre ele pur .a un tricou cu un decolteu imens. M-am uitat la ea, după aceea mi-am coborît privirile spre git şi sini.

**Sh."**

**a trec frontiera.** Am vru( să scr•Ui ,ns. ^ ^**ebuia**

**a gasac nume. Am pus-o la loc. Era trecut mult de miezu**

**,,,pţii,** **aşleptam un tren** **‘ "”Lt**
**ma uitam a oameni, auzeam zgomotele Jf t™ pe alţii aşa cum ei mă imitau pe *mine* TreCe**

**a3 e^sTcutd ^ î Par‹e Pe"lm “ ’TM**
existe cu adevarat. In felul în care ai iesi pentru
ria Nu \tme' M~am gîndit odată Să o Ucid Pe Ma- privesc. "^ S_o ^ ?i în 3Cela^ timP
* mă

acolada™31 C6rUt o Stidă dG bGre_ Fetele era" tot ^olo dar nu-mi ma] dădeau nici un fel de atentie

**lui “tatT CUm “** **W**
IUI. Aduna farfuriile şi sticlele, monedele de bacsis

au!? set'0 ^ met3L cînd ie!
seau din schimb numarau banii si-i împărteau Nu

*Zt'Tn"* **Vedr, o!t eraU de**

**buzunare L 7 ' ' oU mîtail<i !ntlmdate cu Tum n3 1K d,mmea*ă s<! s“i”8eau lampadarele burie../ gaIbena- Raminea doar o ceaţă umedă al.**

**răsn'iSf1— “ în'reabă daCă vrea să “«"ince. EI ii la cald M *l* APM J roaga să !i Păstreze ceva**

**privi “d a“ răli** *ttl* **^ " drePM fcreslrei** uşa deschizîndu se FI c orS ^ atunci cmd a auzit **O imbrătise e dar ea nu'»'??Tat “ InCerCl"d să**

-———: ri:

timpul de cînd sînt aici am încercat să obţin ceva
i inult, ca un jucător dement care supralicitează me- . El îi strînge umerii în palme şi ea spune încet, a sa-şi descleşteze gura, Johny, nu te purta ca un im-
■ 11, mi-e frig, atîta tot.

...Poate că am aţipit puţin. Am auzit semnalul în difuzor şi am sărit. Nu trecuseră decît cîteva minute. Am plătit şi m-am ridicat. Am coborît pe peron. Dupa aceea m-am urcat. M-am plimbat în holul mare de sus. Am ajuns în faţa

chioşcului de ziare şi m-am oprit. Am început să citesc titlurile. După aceea m-am uitat la fotografii. Cînd mă îndreptam spre magazia de bagaje să-mi iau valiza, am zărit anunţate pe ceasul electronic ora, minutul şi ziua. Am început să rid. Era ziua mea de naştere. Mi-am scos valiza, m-am aşezat pe o bancă şi am început să scriu. Scriam încet. ca şi cum aş fi desenat literele, pentru ca să-mi încapă cît mai mult. Eram foarte atent la ce scriam, totuşi, în spatele cuvintelor, existau mîinile ei şi părul, pulpele ei, ca un joc de umbre pe un perete alb. Trenul a intrat în gară. Am luat-o la fugă. Puteam să pun ilustrata la cutia poştală a trenului sau puteam s-o las pentru ultima gară. Trebuia însă aici, în momentul acela, altfel s-ar fi pierdut totul. Am reuşit. Trenul a pornit şi m-am gîndit că aceasta fusese singura gară de care nu mă scuturasem ca de un obiect rău şi inutil.

Am ajuns la frontiera peninsulei dimineaţă tîrziu. Cînd se luminase de ziuă, eram încă în munţi. Pe geamul compartimentului se prelingeau dîre subţiri de apă şi în primul moment am crezut că plouă. Am ieşit pe culoar. Am deschis fereastra. Am scos capul afară. Nu ploua. Un aer umed şi rece îmi biciuia obrajii. Am închis ochii. Mirosul frunzelor ude,

ele arini, mirosul rîului puţin tulbure, cu bulboane nuci m care se opresc cioturi de lemn alb.

Am ridicat geamul. Departe se vedeau cîteva baraa şi un buldozer. M-am dus la toaletă şi mi-am

**re** banrM-Pe compa^iment. bancheta era mtmsă o fetiţă. Cînd mă urcasem compartimentul era gol. Mai tîrziu se urcaseră doi' oarbaţi cu copilul. Am căutat sus în sac si am dat peste o bucata de brînză topită şi cîţiva biscuiţi. Am ieşit dm nou pe culoar şi am început să mănînc. Biscuiţii aveau un gust rău. Am mîncat unul, pe ceilalţi i-am aruncat. Ieşeam spre coastă. Pe partea dreapta era autostrada. Nu mai era ceată. Aşteptam sa apară marea...

^ El 11 strînge umerii în palme şi ea spune încet, fără sa-şi descleşteze gura, Johny, nu te purta ca un imbecil te-am prevenit, sfinţii de gheaţă... Şi dacă totuşi nu ră- mme nimic, nimic, nici un mesaj din ei doi. Apoi brusc se îndepărtează de el. Dar toate acestea se întîmplaseră îaraşi, cu o zi înainte. Poate că ar fi momentul, în sfîrsit' şa fie numarate zilele care au trecut şi care se comprimă in aceasta unică dimineaţă. La ce-ar folosi totuşi o astfel de numărătoare ?! '

* [11] fce semn chelnerului să îl servească. Acesta îl
mtreaba dm ochi şi el răspunde fără ezitare, un singur tacim Doamna are migre... şi se întrerupe fiindcă nu este obligat sa dea nici o explicaţie. Nu este dator nimic, o-a tăcut cald. Deodată.

POSTER

Ca să ajungi acolo, pofnind din Puerta del Sol,^ tre- !,mr să o iei pe Caile
Alcalo, care e larga şi spaţioasa
•Mi dă impresia că eşti un personaj destul de importul, neatent, indiferent la ce se petrece în jurul tau şi ,1,. aceea nici nu mergi prea repede, respectmd un fel de . -„lentă un metronom care-ţi marchează paşii, dar mei , ,:„te încet fiindcă nu te plimbi, nu e ora de *passeo,* trebuie să crezi tu în primul rînd m ceea ce faci şi ch
■ e fapt crezi ; adică e bine.

Si apoi ajungi în Piaza de la Cibeles care e foarte leeorativă şi, cum spun urbaniştii, foarte aerisită iar .1(,,lo, înainte de a trece mai departe, te opreşti la diiosc Şi, în picioare, alături de şoferul unuiL au obuz , ir-si are aici capătul de linie, apuci cu o scobitoare .:; ,i îungă si rotundă o midie marinată din r-un sos ,i;ilben rosietic şi în timp ce mănînci te stradmeşti sa taci gesturile la fel ca celălalt, deşi intre timp şo a plecat, dar există totdeauna cineva care sa- ^Jocul, midia e cărnoasă şi sosul uşor picant e muta a te g ^ le-ti prea mult la ceea ce faci, pentru ca, d ,
că te afli acolo ,i mai ales e firesc ; e at se poate

10 SMarasi mai departe, **nu** mai e - de mers poate ,r fi bine sa scoţi ghidul, dar acest s.mplu gest ar
totul, sînt momente, ore, cînd te conduci numai după ghid, ghidul e ca o carte

de identitate, e protector, nu poţi fi amestecat în fluxul acela stupid anonim, dar acum ghidul ar rupe tonul acestei secvenţe, ar fi ca o incluziune neîndemînatică, totuşi e sigur că nu mai ai mult de mers, te afli destul de aproape şi, deşi e cald* sau poate tocmai fiindcă e cald, duminică după-amiaza, iar aerul pare uşor încărcat de impurităţi, ar trebui să . se simtă mişcarea aceea lentă de aer proaspăt care se formează, anunţă marile grădini, pentru că nu poate fi prea departe.... bineînţeles că nu poate fi prea departe, trebuie să apară dintr-o clipă în alta, grădina aceea cu un nume atît de incitant

> ...El Retiro (...sau Parcul din Madrid are încă stufoase masive de arbori, elegante partere unde se risipesc ansamble arhitecturale şi numeroase statui. Aleea principală, Passeo de la Argentina, jalonată de statui de regi, care ar fi trebuit să împodobească frontonul palatului regal, duce la marele lac, în care se oglindeşte monumentul lui Alfons al XH-lea, se pot face plimbări cu barca. Nu departe de acolo, lîngă Palatul de cristal, o grotă şi un izvor compun un peisaj romantic...)

O lumină murdară, parcă şi urît mirositoare, mi se lipea de faţă şi nu puteam să scap de ea, chiar dacă nu făceam nimic şi tocmai ăsta e lucrul cel mai greu de suportat, ideea că va rămîne aşa, că nu eram în stare să *fac* nimic să scap de ea, mă lăsam prins, apăsat murdărit de ea în felul în care cineva ţi-ar pune o mască pe faţă dintr-un plastic moale transparent şi tu nu ai face nimic, te-ai supune obiectului acela imund. în spatele fascicolului de lumină era cineva, desigur, paznicul un PAZNIC — dar asta nici nu mai avea vreo im-

**Ijortanţă, importantă era doar lumina aceea «“rtoa stătea lipită de faţa mea ca o ventuza, oricine a r> lost cel din spatele ei, iar eu continuam**

**<li'parte aşezat pe banca de lemn. înca** ^

**ssrj&: =a’-Œ**

*ZT*™ **Ţam 'crezuT'că** ^

**'mVadaf'a« ^^“scutuTviolent, intr-un fel neaşteptat, eu nu avusesem curajul să o *ŒŒ**

se întindea peluza nesfîrşita a parcului, c ^
undeva departe cu apa lacului V sub apăsarea
tente groase, obscure, un imens c p g tribuite>

rr:^W -* —* — -

Tocmai deztaăcat pielea
t jr^nd;-d ^urcf r;
NUSufP"oXnrdTlp. Mergeam cu carea metalului pe np
fuseam, ia ea
paşi mari, repezi. peal'x > ^ de crtu] meu, mi
do abia seţined u p a ^ ^ ^ q imensâ masa

r«ST5 S răstimpuri ii auzeam g* ^ i e l e mirosurile

^rpUnează in ea, mai adevărate

dărise, eram atit de tineri, atît de aspru K
fierbinte de noiembrie, şi nu putea avea nici o vină nici pentru vocea aceea din spatele fascicolului de lumină care-mi ordonase liniştit *desfă-ţi paltonul* şi eu a trebuit să mă supun pentru ca el să se convingă că sînt decent îmbrăcat, *căraţi-vă !* şi doar atunci a ieşit ceva la suprafaţă, nu din înfrîngerea ci din dezamăgirea lui.. Şi încă o dată, ea nu avea nici o vină pentru că vocea aceea ne dezbrăcase şi ne murdărise, vocea paznicului de murdării, orice ar fi fost era frigul nostru de noiembrie — dar ea chicotise. Se jucase adică, fie şi numai pentru o clipă.

Mă căuta, la fel ca şi înainte, mai mult poate ca înainte, în amfiteatru] de la facultate, băieţii rîdeau de mine, avea voce puternică şi sîni puternici. Mă aştepta la ieşire şi mă lua de mînă. Mă purta peste tot, trăgîn- du-mă de mînă. îndărătnică. Apoi s-a măritat.

într-o zi am intîlnit-o în holul unui hotel sau al unei agenţii de turism. O suprafaţă mare, relativ aglomerată, o lumină albă, neutră, de sfîrşit de iarnă. Planuri întretăiate, comprimate, ca într-o transfocare foarte neglijentă. I-am recunoscut întîi gura, buzele, după aceea am coborît la sîni, pentru că exista o relaţie de identitate precisă între umilinţa mea păstrată, încarnată ca o unghie rău crescută şi mascota sinilor. Am coborît apoi am ridicat privirea. Deasupra capului

ei un poster, VIZITAŢI SPANIA ...cîti ?

ce cîţi ? am spus fără să aud nimic altceva, privind fascinat peste umărul ei VIZITAŢI SPANIA

cîţi copii ai ?, şi-şi dezgolise dinţii, erau ca nişte taste miniaturale de pian, răsuflarea ei ajungea la mine prostule !!...

,,,,■.urată cu un iz de mentă şi lavandă concentrată .mi spus eu asta ? Imistuie !!...
IM butiile holului erau ficuşi bătrîni ale căror trun-
. |,, 11 i-l se indoiau căutind lumina. ^ ■

caraghios erai cînd fugeai de mine, mie-mi pac bărbaţii care fug de mine, tu eşti singurul care u- f;oai cu adevărat. Atunci în parc am alergat dupa tine ca o smintită...

HI Retiro...

Deci ai trecut de piaţa Cibelei, zeiţă a Fecundităţii, si mai ai încă puţin de mers. Apoi ai intrat în parc, în parcul acela cu un nume de o sonoritate atît de inci- tantă, parcă şi un pic de mister, ascunzătoarea, ascunzişul, cu pronumele arab dinaintea substantivului, toate rocompunîndu-se din nou în memorie în fluxul acela tulbure, evocator. Ai înaintat, era duminică după-amiaza, ăsta e singurul lucru de care îţi aminteşti cu precizie poate că tocmai asta a si fost greşeala, oamenii erau plictisită, frunzele erau plictisite, poate şi micile animale, dini, păsări, care se încurcau printre oameni,^ pa- reau'supuse aceleiaşi apăsări. Mişcări lente de mecanisme lineare. Imaginea persistentă a prafului ndicmdu-se lent de sub lipsa de vigoare a apăsării tălpilor, drept, sting, drept... Forţa ţi se macină încet. Prin aer pluteau *ou redenti* mici hîrtii colorate de *chewing-gum,* floricele ele porumb, frunze decolorate. Mergeai şi nu se schimba nimic, pomii rămîneau rari, spaţiile dintre ei ^transparente Misterul cuvintului retrăgîndu-se, retragmdu-se... A noi a apărut apa, un ochi de apă, şi alături un pavilion,, eu acoperişul, probabil, tronconic, poate ca mai era şi o grotă, imagini din ce în ce mai tulburi, mai depar e,
lacul cu barei pe el, mişcarea de adîncime a lopetii în suprafaţa compactă a apei desfădndu-se încet, exasperant, dm nou oameni văzuţi de la genunchi în jos, pasi mari, paşi mijlocii, articulaţii descompunîndu-se lent împingerea gambei înainte, espadrile, tocuri înalte, pantofi cu ramă, o duminică după-amiază caldă nesfîrşită, şi... nu se întîmplă nimic... nu se întîmplă nimic...

## PLANTAŢIA DE PORTOCALI

F erran are părul blond castaniu şi faţa albă. De- pigmentată. Asocierea acestor nuanţe îi dă un aer insolent. Ca al unor englezi, aşa cum se crede, coborîţi pentru prima dată pe continent. Zirko, lîngă el, stă. sprijinit cu spatele de perete. Ventilatoarele merg continuu, unul dintre ele are rulmenţii uzaţi şi scoate un gîjîit ca şi cum ar fi pe punctul de a se îneca. Cu tot mersul ventilatoarelor, în încăpere e un aer stătut în care se amestecă miros de hîrtii vechi şi de lemn uscat. In încăpere mai sînt şase sau şapte birouri. întors pe jumătate spre Zirko, Ferran spune, vorbind în franceză „vezi, ei toţi îşi fac datoria, aşteaptă numai un semn din partea noastră şi vor sări în serviciul nostru"

Tonul lui Ferran, cum era de prevăzut, e concesiv şi neutru. încăperea în care se află cu toţii este toarte mare, cu ferestre înalte, pe două laturi. Din ei este- decupat, în dreptul uşii de intrare, un dreptunghi, înăuntrul căruia sînt numai ei doi, cam o cincime din suprafaţa camerei, despărţit de rest printr-un gărduleţ din bare de lemn lustruit, nu mai înalt de nouă zece centimetri. Dincolo de gărduleţ sînt birourile. Tatăl lui Ferran este medic, dar nu trăieşte din practicarea medicinei, deşi încă are o mică clientelă care nu vrea să se despartă de el, ci dintr-o plantaţie, moderată ca dimensiuni, de portocali, ceva mai la sud de Tarragona. în Tarragona există un amfiteatru roman care nu este notat în Miche- lin cu nici o stea, şi o catedrală, notată cu o stea. Plantaţia a aparţinut bunicului şi străbunicului. Zirko a avut un tată şi un unchi. Unchiul a fost ustaş. Tatăl a lucrat în administraţia civilă pînă la jumătatea războiului. într-o zi a fost trimis cu nişte treburi pe undeva printr-o zonă din interior. Deşi pînă atunci fusese o regiune destul de liniştită, autobuzul cu care călătorea a

fost oprit de o căruţă aşezată de-a curmezişul drumului şi de cîţiva bărbaţi înarmaţi, partizanii. Erau nişte oameni cu aspect taciturn care păreau că fac un control de rutină pe şosea în legătură cu alimentele transportate pentru bursa neagră. Doi s-au urcat în autobuz şi au întrebat cine vrea să meargă cu ei şi cine vrea să rămînă mai departe în autobuz. Cîţiva au coborît, temîndu-se de o cursă, o grenadă sau două aruncate prin geamurile autobuzului, la plecare, ori o mină plasată dedesubt. Pentru alţii, în- tîmplarea a fost ca degetul apăsat pe un taler al balanţei. Tatăl lui Zirko a coborît şi el. Era primăvară şi succesiunea aceea de dealuri pînă în limita orizontului ar fi putut să exercite asupra lui un fel de fascinaţie. Mult mai tîrziu a afirmat că orice ar fi făcut atunci, fie -că ar fi coborît, fie că ar fi rămas în autobuz, lucrurile nu s-ar fi schimbat prea mult pentru el. Cu toate acestea nu era un cinic.

„sînt foarte politicoşi, spune Ferran, vezi, aşteaptă să le adresăm noi cuvîntul, nu sîntem ca într-un magazin de bretele unde vînzătorul se aferează în jurul tău... acolo, psihologic vorbind, dacă nu eşti întîmpin^t deîn- dată, te consideri nebăgat în seamă, aici, dimpotrivă, ai tentaţia să te simţi agresat... e o problemă de fineţe, în relaţiile cu publicul, cred că asta se învaţă la cursuri speciale de instruire sau, mai ştii, poate că există chiar un îndreptar de uz confidenţial.

încăperea are deci ferestre înalte şi birouri. La birouri se află numai bărbaţi. Plantaţia aceea de portocali, fără a fi o avere, reprezintă totuşi o sursă de existenţă îndestulătoare. De pe urma ei trăiesc Ferran şi cei doi fraţi ai săi, tatăl şi mama lor, o mătuşă, cîţiva argaţi. Stră-străbunicul lui Ferran (fiindcă întotdeauna trebuie să plecăm de undeva de departe ca să înţelegem nişte lucruri care altfel ar părea nimicuri fireşti) a avut ideea de a transforma o bucăţică de livadă, mai mult sălbatică, într-un început de plantaţie. Acel întemeietor de dinastie, intrepid, să-i spunem Ferran I, deşi numele ^ de Ferran, autentic catalan, este de botez şi nu de familie, dar pentru nişte urechi nespecializate are o rezonanţă europeană, ceea ce este foarte bine, era un fel de guard comunal. Lucra aşadar în administraţia civila întocmai ca şi tatăl lui Zirko, singura deosebire fund ca îl preceda cu două generaţii, ca rang. Pentru că stră-străbunicul lui Zirko nu era decît ţăran. E adevărat, un fel de ţăran liber, dintr-un sat aflat într-una din văile intramontane, în zona dintre Bosnia-Herţegovina şi Croaţia. Avea şi el o livadă, însă de pruni şi a fost unul dintre

primii care a împrumutat ideea de a-şi construi un cuptor de uscat prune. Operaţia aceasta nu l-a făcut mai bogat, dar l-a dat dreptul să fie privit cu mai multă consideraţie m sat. Astfel că atunci cînd s-a petrecut un raid uzual de intimidare sau de pedepsire (aici orice fel de substantiv e bun) a fost luat şi el. întîmplarea respectiva a constituit un fel de servitute pozitivă (şi negativă) a familiei din care au decurs pe firul timpului mai multe consecinţe. .

.

în încăpere e linişte, se aude — fireşte, nici nu s-ar putea altfel — scîrţîitul unei peniţe sau al unui vir 'de creion, foarte bine ascuţit, pe o hîrtie. Nu se aude Tbizutu] nici unei muşte sau al vreunui bondar fiindcă m dotarea ^serviciului intră şi spray-uri cu insecticide. erran se întoarce şi mai mult spre Zirko. Acesta din urma continuă să stea sprijinit cu spatele de perete picioarele împinse puţin în faţă şi deschise într-un anumit unghi.

„aici tu eşti solicitantul... într-un magazin de bretele unu vine, altul cumpără, aici numai unul cere . si asta creează anumite efecte psihologice, pe care, chiar dacă nu Ie speculezi, nu trebuie să le ignori"

Imediat ce a ajuns (cu un tren de noapte) în Tarra- gonna, Zirko a făcut două lucruri. Mai întîi a băut o cafea

Saiă' c a !£ fhăr' }a barul Sării' aP°i s-a dus pe Plaja, s-a dezbracat şi a făcut o baie în mare. Din acest punct de vedere, Zirko nu a făcut nici mai mult si nici mai puţm decît ar fi făcut oricare altul în locul lui cineva care ar fi călătorit toată noaptea cu trenul si care ™ mai fusese niciodată în oraş. Reîntîlnirea cu Ferran fusese fixata pentru mai tîrziu şi nu în Tarragona. Bunicul lui Ferran a mărit plantaţia, schimbînd o bucată de pamint modestă pe care bunica o primise în zestre cu o alta bucata şi mai modestă dar contiguă la vechea

• ui proprietate şi astfel s-a născut suprafaţa plantatiei cu adevarat. In acelaşi timp, a renunţat la vocaţia, prin tradiţie, de a fi guard comunal, mulţumindu-se numai cu •aceea de proprietar de pămînt. Livada stră-străbunicului lui Zirko a ajuns oarecum neschimbată la tatăl lui Zirko undea m satul acela oamenii nu vindeau şi nu cumpărau pămînt, şi nici nu-1 împărţeau. Un alt lucru cert este că bunica lui Zirko nu purta (sau nu mai purta, după ceea ce se întîmplase cu tatăl său) feregea. în rest, lucrurile se desfaşurau firesc, potrivit mersului previzibil

al istoriei. Sarajevo nu era foarte departe, dar ei au auzit: relativ tîrziu de el.

Dintre persoanele aflate la birouri trei sînt îmbrăcate în uniformă. Chipiele stau pe colţurile birourilor, răsturnate pe calotă. încăperea aceasta este despărţită de o alta printr-o uşă de lemn lăcuită, care a stat pînă acum închisă. Pătrund uneori pînă aici vagi frînturi de cuvinte^ dar nu se ştie dacă vin din cealaltă cameră sau de pe culoarul larg prin care se intră aici. Probabil mai sînt şi alte culoare, la alte nivele ale clădirii, dar acelea nu se află, cu siguranţă, într-o comunicare atît de degajată- cu lumea exterioară.

„sînt numai ochi şi urechi... deşi par atît de adînciţi în hîrtiile lor, dar această preocupare nu trebuie înţeleasă ca un act de perfidie, nu... hotărît nu, ci numai o formă de solicitudine la adresa noastră, de altfel ei nu cunosc decît limba în care sînt întocmite documentele oficiale, deşi unii dintre ei vorbesc perfect această dulce limbă catalană..."

„nu s-ar putea să terminăm mai repede ?!, eu nu mă grăbesc, dar am impresia că, da... în sfîrşit, mie nu-mi place niciodată cînd într-o cameră în care se află mulţi oameni e tăcere...“

Livada Ferran-ilor a început să devină prosperă de abia în a doua parte a vieţii bunicului. Asta şi explică în cea mai mare măsură faptul că nu numai aplecarea spre administraţia civilă a Ferranilor s-a oprit, dar că însuşi destinul lor civil s-a modificat, Ferran tatăl făcînd studii de medicină şi devenind medic. Uscatul avansează foarte lent în mare la Tarragona. Zirko a trebuit să meargă o bună bucată ca să-i ajungă apa pînă la piept. Din cauza adîncimii mici de la mal, marea părea de-a dreptul călduţă, deşi soarele de abia răsărise. în apă fojgăiau tot felul de vietăţi, mai ales un fel de crustacee mici de tot, ca nişte viermişori. în pădurile care acoperă primele coaste de munte şi c^re, în lumina foarte limpede a amurgului sau a dimineţii, par să se ridice chiar din spatele livezii bunicului lui Zirko, se găsesc fragi pînă tîrziu, spre sfîrşitul lui august. Prunele se coc şi ele destul de tîrziu, sînt potrivite ca mărime, dar cărnoase şi puternice. Dacă se pot iscodi paralele în istorioarele inventate, care să conducă ori să dea impresia că ar putea conduce la un anumit tîlc, în povestirea aceasta apropierile trebuiesc făcute, fireşte, pornind de la livezi. Cu bunicul lui Ferran s-a mai întîmplat ceva. El s-a însurat cu fata unui învăţător. Astfel filoethnia sa, într-o stare oarecum latentă şi senzitivă pînă atunci, s-a conştientizat. Livezile de portocali sînt minunate, mai ales atunci cînd pomii sînt în floare. Dacă se

află în apropierea mării, mirosul florilor de portocali se amestecă cu izul de alge, de aer sărat, de iod, şi din toate acestea iese un parfum tulburător, ai spune afrodisiac dacă gîndul nu ar părea slobod. Zirko, venind spre Tarragona, trecuse prin Andaluzia, iar acolo plantaţiile de portocali se întind pe kilometri întregi şi mai ales spre dimineaţă aerul devine ca un culcuş fierbinte, ca sudoarea unei femei care se apleacă peste un bărbat în- văiuindu-1. După ce ieşise din mare şi fiindcă nu avea încă ce face, Zirko cumpărase două roşii imense de la un precupeţ timpuriu, se dusese la amfiteatrul roman şi se apucase să mănînce roşiile. Muşcînd din carnea zemoasă şi încă rece, cu spatele lipit de piatra poroasă. Singurul lucru care ar fi lipsit din acest tablou ar fi fost şopîrlele. Şopîrle de piatră, cu spinarea cenuşie, confundîndu~se în fisurile pietrei. în livada de pruni alunecă debordant guşterii verzi. Sprijinit cu spatele de piatra caldă, Zirko îşi umple necontenit gura cu pulpa roşie. Din cînd în cînd îşi lipeşte buzele umede de pielea

•umerilor ca să-şi amintească de gustul sării. Zirko avusese în vara aceea o iubită care se numea Maeve. După numele unei vechi regine irlandeze. Pielea lui Maeve •era la fel de depigmentată ca şi a lui Ferran, cu deosebirea că la ea părea ceva firesc.

„tot ce se petrece aici, in încăperea aceasta, spune Ferran, îndepărtindu-se puţin de Zirko, astfel ca acesta să poată îmbrăţişa mai bine cu vederea camera, se petrece si sub ochii lui El Caudillo (mişcarea capului, lenta maiestuoasă, întregeşte cuvintele), prezenţa acestor portrete infuzează calm, sobrietate, desigur disciplina[4]

„şi cît trebuie să mai aşteptăm ?! Dacă nu se poate,
nu se p o a t e . . . .

ci, tocmai asta e, trebuie să ne prefacem lipsiţi de Prabă,’ in felul acesta îi vom incita ştiu, dar 11 vom si niă°uli... o întrebare prea repede pusă este o inoportunitate, încă mai rău, o impoliteţe, ca şi cum ai solicita m-ăbit, între două opriri ale autobuzelor m Piaza de la Cibeles de la ghereta de gustări, o midie mai mata

**Zirko SC ghideşte la portretul lui Tito. Faţa limş-** titâ si minunata siguranţă de sine, care transforma orice **om-portret** într-un om-simbol. Oare sa fie adevarat ca Tito încercuit, blocat, împins de inamicul necruţător, s-a salvat sărind cu paraşuta în prăpastie ? **Ce minunate** sînt pildele copilăriei!! După ce terminase de mînc.t **s L de a doua roşie, din**

**care n-a mai rămas mc ma** car locul de inserţie al codiţei, Zirko s-a **întins** cu totul piatra romană.' începea să fie cald şi mirosea a suc **E £u» amare strivite in P^.™**

**în vara aceea o iubită. Se numea Nicoie. Nu se_ ştacu**

**s-au intilnit şi nici in ce ordine unul cu altu , ™P”**

**este că ei s-au aflat un timp, care poate fi**

**si foarte lung dar şi neînsemnat toţi patru** ■ '

**Lui Maeve ii plăcea să-l pnveasa pe Zirko din pro**

Buzele ci prea subţiri pentru o femeie schiţau un zîmbet de stăpînă. Cînd se înfuria, Zirko îi număra pistruii de sub ochi. în timpul primului război mondial, bunicul lui Zirko fusese înrolat intr-o unitate de intendenţă austriacă şi apoi trimis pe frontul din Lombardia. Din amintirea acelui timp au rămas două fotografii color (sau cromolitografii) reprezentînd lacurile Como şi Maggiore. Apa este de un albastru marin, în plan îndepărtat se văd vîrfurile de un alb strălucitor ale Alpi- lor. Astfel fusese făcută o jumătate de drum. Bunicul lui Ferran a avut ideea ciudată de a se înrola ca voluntar în Italia. A motivat această dorinţă spunînd că se simţea mai aproape de Roma decît de Madrid. Din păcate, cealaltă jumătate de drum nu a mai fost făcută- Bunicul lui Ferran a contractat o boală virală foare neprietenoasă, iar convalescenţa a durat o lungă perioadă de timp. Cînd s-a însănătoşit complet, cîştigătorii războiului fuseseră deja desemnaţi. Desigur că fără acest incident s-ar fi putut ca cei doi să se afle la un moment dat faţă în faţă pentru că în ciuda mobilurilor care îi apropiau sau îi despărţeau nici unul dintre ei nu era fricos. Şi tot atît de bine s-ar fi putut ca în jocul acesta, atît de tentant, al parcelor, cei doi, Ferran şi Zirko, să nu se mai întîlnească, dispărînd şi pretextul regăsirii lor într-una din nenumăratele subdiviziuni ale serviciilor de paşapoarte ale statului. Cele două fotografii reprezentînd panorama lacurilor Como şi Maggiore se află şi astăzi pe unul din pereţii casei bătrîneşti. Socotind din timpul stră-străbunicului lui Zirko, prunii de astăzi trebuie să fie cam a şasea-a şaptea generaţie, între hîrtiile care s-au găsit la moartea bunicului lui Ferran, a fost şi ciorna după cererea de înrolare ca voluntar. Una sau două fraze erau bombastice. în anul acela fusese şi o recoltă bună de portocale, care s-au vîndut excelent. Nicole, prietena lui Ferran, era mică de statura, cu sîni ridicaţi şi puternici de manechin. Ferran o privea cu îngăduinţa şi amuzamentul cu care priveşti un obiect vesel. Iar Nicole îşi bătea joc de

prejudecăţile lui Feri an şi îi desfăcea nasturii de la cămaşă, în public. De fapt toate acestea erau mici trucuri pentru că fiecare cintre ei se simţea bine în vara aceea în compania celorlalţi.

Una dintre persoanele cu chipie aflate la birouri ridică receptorul telefonului şi formează un număr. Zirko spune, totuşi puţin plictisit

„haide să terminăm odată !“

După ce s-a încins pe pietrele amfiteatrului, Zirko s-a dus din nou la mare. Dar nu mai era ca devreme dimineaţă. Nu mai era doar el singur şi în general nu mai era nimic din ceea ce fusese atunci. S-a băgat în apă pînă la genunchi şi a ieşit, apoi s-a dus şi s-a culcat la umbra unui lăstăriş. în timpul războiului civil, tatăl lui Ferran a lucrat într-un spital de campanie din spatele frontului de sud republican. După cîteva luni s-a întors acasă. Fusese un medic foarte rezistent, îi erau suficiente cîteva ore de somn, şi s-au rugat de el să mai rămînâ, apoi l-au ameninţat şi chiar l-au pus sub un fel de supraveghere discretă, dar într-o noapte s-a urcat într-o ambulanţă şi a reuşit să dispară. A sosit acasă, după o săptămînă, cu ochii sticloşi şi febrili. N-a spus nimic din tot ce i s-a întîmplat în acea săptămînă. Pe mine mă interesează Cataluna şi Republica, a zis, însă aceasta era o afirmaţie prea generală ca să poată explica totul. Nu a suferit represalii nici mai tîrziu fiindcă nimeni nu-1 văzuse cu brasardă roşie sau cu stea şi de altfel, atunci cînd trupele lui Franco au sosit, plantaţia era într-o stare foarte bună, dovedind că fusese îngrijită. în timpul ultimului război casa bătrînească a lui Zirko a fost incendiată. Din fericire lucrul a fost făcut în pripă şi de mîntuială şi focul s-a stins aproape singur. Din cauză că unul dintre fraţi era ustaş, iar celălalt cu Tito, originea acestui incendiu a plutit în ambiguitate şi nimeni nu a avut interesul să limpezească lucrurile, nici atunci dar nici mai tîrziu. Tatăl lui Ferran a făcut un mariaj la fel de solid ca şi bunicul lui Ferran. Dar desigur de la un alt nivel de pornire. într-o noapte, Ferran, Zirko, Nicole, Maeve au dormit pe malul mării. Toţi patru la rînd, unul lîngă altul, în nişte saci de dormit închiriaţi de la un camping. în timpul nopţii, Ferran s-a întors spre Nicole şi i-a spus, la noi în casă se respectă orele de masă, mama mea ţine foarte mult la acest lucru, pentru mine vacanţa asta este aproape ca o aventură. Nicole i-a băgat mîna în păr şi gestul nu era departe de a fi tandru. Ferran a dezgolit-o de

sacul de dormit aşa cum ar fi scos-o dintr-o salopetă. Şi dezgolit-o este foarte exact spus pentru că Nicole nu avea pe ea decît un slip şi chiar şi acela s-a dus odată cu sacul ca şi cum ar fi făcut parte tot din inventarul campingului. Zirko şi Maeve s-au trezit, dar nici unul nu a schiţat nici un gest. Mai tîrziu Ferran şi Nicole s-au împroşcat cu apă în mare şi şi-au lipit pieptul şi sinii,

unul de altul, de parcă ar fi vrut să se protejeze de un frig insesizabil. După ce au ieşit din mare, au început să alerge, iar în tot acest timp Zirko şi Maeve continuau să rămînă nemişcaţi, apoi ceilalţi s-au întors şi au căutat în nisip slipul lui Nicole. De abia în acest moment s-au mişcat şi cei doi, după care toţi, toţi patru, au căutat slipul lui Nicole. Vînturînd nisipul, rîzînd, împiedi- cîndu-se unul de altul. Slipul lui Nicole, bucata aceea de coton mătăsos, admirabilă cauză. A fost o noapte luminoasă, deşi fără lună. Dincolo de banda îngustă de nisip se întinde hăţişul de arbuşti, de stînci, de petice minuscule de iarbă. Maeve i-a înfipt lui Zirko degetul arătător sub bărbie, întorcîndu-i capul în profil. Noaptea eşti şi mai negru, a spus, voi toţi sînteţi făcuţi pentru clandestinitate. Cu faţa ta de ceară roz, i-a întors Zirko... dar n-a putut să ducă vorbele pînă la capăt pentru că ea şi-a încleştat mîinile şi buzele, mîinile ei, care în lumina zilei păreau atît de fragile, băgîndu-i-le în piept ca şi cum ar fi vrut să-şi facă loc în el. Apoi Maeve l-a luat pe Zirko de mînă, mie-mi place iarba verde de acasă, şi Zirko s-a lăsat condus, ca un animal îmblînzit prin foame. în jurul şi deasupra lui mirosea a flori uscate şi a răşina de pin. Ferran şi Nicole mergeau pe ciunga mării căutînd cu degetele de la picioare scoici. O noapte irepetabilă !

Unul dintre cei îmbrăcaţi în uniformă tuşeşte uşor, curăţindu-şi gîtlejul. Era şi timpul pentru că Ferran, desigur involuntar, a ridicat pînă atunci de două sau de trei ori privirea către El Caudillo. în stradă, o frînă pusă cu violenţă trimite reverberaţii în sticla ferestrei.

„...bine, bine, zice Ferran, uitîndu-se la Zirko, dar de fapt neadresindu-se nimănui în mod special, şi timpul nostru şi timpul lor s-a epuizat. în general, povestea ■noastră, a mea şi a lui Zirko, a avut răgazul să fie spusă"

Se opreşte în dreptul biroului celui care părea sa dea semne de nerăbdare şi îi întinde paşaportul. Gestul a fost săvîrşit cu demnitate. Zirko şi-a îndreptat instinctiv spinarea. Paşaportul este un act solemn. Funcţionarul în uniformă priveşte coperta, fără să-l deschidă, „este al dumneavoastră ?“

„nu, domnule, al prietenului meu“

Acum deschide paşaportul. Zirko se lasă privit. Viaţa e plină de astfel de momente. Maeve îşi alegea ea unghiul de vedere, fie învîrtindu-se în jurul lui, fie, aşa cum s-a întîmplat o singură dată, răsucindu-i lui capul în pîrghia degetului său arătător.

„nu vorbeşte limba noastră?[41]

„mizerabil, domnule[14]

Funcţionarul în uniformă are faţa smeadă, ochii căprui ; fără nici o caracteristică fizionimică particulară. In curînd va fi probabil ora gustării. Se vor bea şi cafele. Firescul e tot atît de detestabil ca şi nefirescul. Există ceva care nu poate fi niciodată detestabil :...

„şi ce doreşte de la noi ?“

„să vadă corabia lui Cristofor Columb, să ut ce pe *rambias* la căderea serii,... prelungirea vizei, domnule*[1] „de ce nu a făcut-o pînă acum ?“

„a fost ocupat cu restul..."

„la Madrid a fost ?“

După război, tatăl lui Zirko a fost numit într-un post in adiministraţia centrală. Ca şi înainte, toamna mergea la culesul prunelor. Fratele tatălui lui Zirko a lipsit cîţiva ani din ţară. La întoarcere, s-au întîlnit în gara din Belgrad. S-au trezit deodată unul în faţa celuilalt. Fiecare a avut un gest pe care celălalt nu l-a înţeles. Tatăl lui Zirko, din ce în ce mai bătrîn, începuse să-i agaseze pe cei din jurul lui printr-un fel de incredulitate ; mai curînd nepăsare. Prea tîrziu ca sa fie luat in serios. Plantaţia de portocali este din ce în ce mai înfloritoare. Prunele sînt ambalate acum în ladiţe, trimise în Austria şi Elveţia. Totuşi există şi ani proşti, de îngheţ sau de secetă, atît pentru portocali cit şi pentru pruni, dar nu coincid aproape niciodată.

Funcţionarul în uniformă, după ce aplica ştampila, închide paşaportul şi i-1 întinde lui Ferran ^ ^ ^

„pentru asta nu era nevoie să aşteptaţi at't“

n-am vrut să vă deranjăm, domniile. Şi, de altfel, trebuia găsit un timp ca să se poată scrie şi poveştile noastre[a]

Zirko îşi bagă la loc paşaportul în geanta de mina şi se uită la ceas. Ferran spune bună ziua, iar Zir o ^ a din cap. De abia acum îşi dă seama că spatele camaşn e umed, din cauză că a stat atît de mult sprijinit de
perete.

**După război, mulţi am devenit bigoţi, îşi spune** yirko, **fără să vorbească, preocupat numai de pata lut de sudoare din spate. Ventilatoarele merg mereu.**

Peste unul sau doi ani, Zirko va primi o scrisoare, în trei săptămîni, pe data de 23 septembrie, ma căsătoresc. Soţia mea se numeşte Blanca. Ne-am cunoscut la gheţarul din care izvorăşate Rhonul. Nu-i aşa ca nu mele ei e oportun ?! Te îmbrăţişez, Ferran . La mult timp după întoarcerea sa acasă, tatăl lui Ferran a af a **că** *atunci,* după plecarea lui din spatele frontului, fusese condamnat, în contumacie, pentru dezertare, la moarte. Tatălui lui Zirko nu i s-a iertat niciodată ca avusese un frate ustas. După cum nici ustaşului nu i se iertase niciodată că avea un frate care... Cîtă ordine, ce ordine necruţătoare în acest imbroglio !

Şi destinul livezilor continuă.

Eîntuneric şi dincoace şi dincolo de geam. Dacă n-ar fi întuneric, s-ar vedea culoarea pămintului. Un brur> roşietic, cam ca al oalelor arse. Culoarea asta e în podişul Castiliei. Dimineaţa, foarte devreme, deşi culoarea asta nu are aproape nici o legătură cu lumina soarelui. Un brun roşietic, şi pinii care par foarte mici şi contorsionaţi, ieşind direct din întunericul roşcat al pămîntului. Noaptea poţi să-ţi închipui că peste tot e la fel ; aceeaşi culoare.

Trenul încetineşte. Nici o lumină. Trebuie să fie o gară de partea cealaltă. O durere confuză, în ceafă, din cauza poziţiei corpului. Şi saliva cleioasă.

Cineva răsuceşte comutatorul. Start. E ora două. Se aude fîsîitul lent, s-ar spune mătăsos, al roţilor. O lumină albă, din plafonieră, care loveşte dureros. în compartiment au intrat doi oameni tineri. îmbrăcaţi la fel, haine de culoare închisă, cămăşi albe, cravate. îşi scot hainele, cămăşile sînt cu mîneci scurte. Trebuie să fie cald înăuntru, un aer stătut în care se amestecă un iz de

linoleum. Ei doi şi cel de dinaintea lor, care acum stă sprijinit cu fruntea de fereastră. Afară este la fel de întuneric. Doar fîşia neîntreruptă a luminii proiectata de dreptunghiul ferestrei ştergînd jos de tot, lîngă

**terasament, marginea întunericului. Dacă s-ar** sfirşi **noaptea...**

**Unul dintre cei care tocmai au intrat scoate un pa chet de ţigări şi oferă pe rînd. Cel sprijinit cu fruntea de fereastră refuză. Apoi e rîndul celui de al doilea nou venit să scoată un pachet de** *chewing-gum.* **Aceleaşi**

SCS**Acum, linistiti, cei doi, aşezaţi faţă în faţă, citesc cîte un roman ilustrat. Fotografii pe hîrtie semivelina. Cu legende scurte şi cu acolade ieşind dm gura personajelor. Trenul merge. Lumina plafonierei e puternica, dureroasă, ca un fascicol concentrat. Timpul se desface. In**

bel, <-Cl . . . . _ r>ita o

**uei aoi nu** *f*

**interjecţie din cînd în cînd. lntr-una_ din fotografii, o femeie îngenunchiată în faţa unui bărba . oa e**

**fişii. Cei doi nu schimbă nici un cuvînt. Doar cite** o

**inter feme**
**dame Bovary.**

mt3 JDU V cil *j* .

**Dimineaţa trenul intră în Sevilla. Cel de lingă e- reastră se trezeşte buimac. E singur în compartiment. Nu există nici un pămînt brun roşcat. Doar case. Şi ca - canuri de clădiri. O greaţă cumplită în tot trupul. Sevilla, Sevilla...** ,

**Alături de el, pe banchetă, Madame** **Bovary. Razele**

**soarelului se lipesc de tabla umedă a acoperişurilor.**

## PROMENADA PE COASTA

**In dreapta este oceanul, în stînga, vile şi pini şi arboret de coastă. Pină la ocean, banda lată de nisip de un galben cenuşiu. Păsările de mare urcă pe curenţii ascendenţi. în partea dinspre vile nu se simte nimic. Şi plaja este goală. Poate că în spatele storurilor se află cineva, nu numai servitorii ; cu imaginea acestor trans- perante coborîte ar trebui să înceapă prima secvenţă. Şi burniţa care perlează fin geamurile laterale ale autobuzului. O imagine care trenează, se lungeşte exasperant de inutil, obligîndu-te să inventezi scene văzute uitate citite imaginate amestecate... debutul unui** *policier* **sau ceva din ţările de jos, cu rame de geamuri albe şi nemişcate... Apoi se aude în difuzor vocea ghidului**

**„...acum urmează vilele regale (sau, ale regilor, traducerea nu poate fi decît aproximativă), Regele Italiei, Regele Greciei..."**

**De ce iubiţi pescăruşii ? am spus, au un strigăt atît de agasant, nişte ţipete isterice, am încetat să iubesc pescăruşii de cînd am aflat că smulg ochii înecaţilor ; (am mai scris lucrul acesta o dată şi o să-l mai spun). Una dintre vile are pereţii vopsiţi într-un ocru** *delave.* **E început de toamnă, regii se pregătesc de hibernare. Vechii regi au îmbătrînit, abdicările s-au produs după** război. **Pescăruşii şi albatroşii cad pe val şi culeg plevuşcă. Abdicările s-au ţinut lanţ, deşi unii dintre ei nu au avut nici o vină, s-au purtat curajos, dacă nu şi puţin viclean, mai tîrziu a venit moda încrucişărilor regale cu invitaţi europeni, reportaje color în** *match* **şi** *life,* **urmaşii au început să se încrucişeze şi... Atît doar că nu se mai purtau regii, oarecum era jenant... Crestele**

**peste care se lasă albatroşii şi pescăruşii nu se văd bine, adică în toată măreţia lor, decît de jos. Cu burta pe nisip. Cota zero. Un alb zdrenţuit, terfelit de cenuşiul verzui. Iar dincoace, de partea cealaltă a şoselei, ocrul spălăcit al pereţilor unei vile regale, Mari Sol, mai departe, un alb** *ivoire* **al pereţilor altei vile regale şi, desigur, nu pot fi atît de mulţi regi abdicaţi încît să umple o promenadă. Uimitor, ei au devenit detestabili în momentul în care de fapt nici nu mai existau, (asociaţii, înlănţuiri de imagini, ce amestec bezmetic de nestăpînit !)**

**...piaţa Palatului e goală, cordonul de soldaţi ajunge pînă la statuia lui Mestrovici, poate o cuprind şi pe ea, statuia ecvestră a lui Mestrovici, soldaţii sînt în ţinută de război, poate au şi gloanţe adevărate în bandulieră. Praful acesta alb, ca un detergent sau ca acid-boricul pentru gîndaci, e zăpadă. Praful se plimbă în trîmbe leneşe de vînt, soldaţii sînt îmbrăcaţi în mantale lungi, cu bicornuri pe capete. Dincolo de cordonul subţire pe care-1 formează nu e nimic. Zidurile şi petele oarbe ale geamurilor fără lumini. Trecătorii sînt rari, e frig, e sfîr- şit de decembrie, penultima zi, e sfîrşit de an, sfîrşit de... Ar trebui să se petreacă ceva memorabil, de exemplu să se bată clopotele ; sau să se bată ultimele monede cu efigie. Soldaţii tremură uşor - sub mantalele aspre. Crivăţul e un vînt bogat, bora e stearpă în apă, pe coasta Adriaticii, în faţa vilei lui Mestrovici, bate un vînt uscat şi cald, uscăciune care răsuceşte frunzele ca foiţele de tutun. Ce păcat că ferestrele palatului sînt întunecate. Ar trebui să se vadă totul. Ca la încoronare. Oare e adevărat că vechii regi ai Iudeei îşi pătrundeau reginele în văzul mulţimii, puternic, nemilos, pînă cînd acestea scăpau geamătul tulburător ? Ce păcat că în seara aceea de decembrie nu s-a petrecut descoronarea ! Soldaţii bă- teau din picioare ca să alunge amorţeala cărnii toropite de frig...**

**Autocarul a depăşit frontonul vilelor regale. Burniţa e mereu aceeaşi, ştergătoarele de parbriz parcurg într-un timp asimetric ecranul larg. Albatroşii, ce simbol idiot! Mai toţi s-au oprit la păsările astea cu anvergura penajului imensă ; ca o posesie. Iar dintre feline au ales leul. Nici unul vulpea. Sau hiena. Păsările au sternul gol. Fiecare rege se adăposteşte sub un ecuson. Pînă la urmă devine o chestiune de**

heraldică asumată. Nonregii nu-şi aleg animale ci obiecte. Ghidul dă acum explicaţii. Cînd a debarcat fiecare pe pămîntul nediscriminatoriu al Lusitaniei... Cînd s-au construit vilele, cui au mai aparţinut, cum sînt mobilate. Ştiţi şi anecdote ? Faimoşii El Creco, cum au trecut ei frontiera sub tirul risipit, impotent al unor mitraliori diletanţi... Sau despre pana de la pălăriuţa de bersaglier a lui...

Ghidul nu ştie nimic despre spiritul monarhic. Nu vorbeşte. Este interzis în autocar fumatul şi politika. Spune-mi despre ce povesteşte ghidul ca să-ţi spun unde te afli. Profesorul de economie politică din ţara cu vilele nedereticate iubea, cu *blîndeţe,* ordinea şi nu iubea francmasoneria. (Mai tîrziu, după el, vor veni garoafele roşii, şi autocarele vor schimba itinerariul, vor face, probabil, turul închisorilor). Dar încă nu am ajuns acolo astfel că ghidul continuă să vorbească. E o femeie tînără cu genunchii dezgoliţi. în dreapta, rămîne mereu oceanul, iar între ocean şi şosea, plaja cu resturile cărate de flux. Și peste tot păsările acestea infame, modu- lindu-se abil după vînt, furînd, din instinct, curenţii ; păsările astea care par să însoţească autobuzul pîndin- du-1 cu o nesfîrşită răbdare. Vocea ghidului se scurge din difuzor. Cineva o acoperă cu o impulsivitate veselă. Hai să facem un joc. Capitalele... Ne împărţim în două tabere, cei cu regi, la dreapta, cei fără regi, la stînga... Dar ceilalţi ? O întrebare surdă imposibilă. Vocea ghidului revine netulburată. în urechile fiecăruia e un difuzor. Ei iubesc cuvintele, extraordinar ce mult iubesc cuvintele, cît sînt de înnebuniţi după ele, cuvintele, viţelul de aur. Pescăruşii şi albatroșii continuă vînă- toarea.

(alte imagini-amintiri, grămezi de boarfe vechi, de fiare vechi în care-ţi bagi mîna pînă la cot.)

...M.S.R. are plăcerea să vă invite să petreceţi împreună cu colegii Dv. vacanţa de Crăciun la Stîna Regală... Zăpada mare, pufoasă. A nins mult, ninsorile de decembrie risipitoare, zănatece... Maşina de teren Ilor- sche are dublu diferenţial, vrea să muşte, dar drumul e *jlou,* zăpada se joacă, zboară peste tot, zănatecă. Derapează şi, ooh !... roţile se opresc în adîncitura tapisată a şanţului. Băieţii sar de pe margini, sînt adolescenţi frumoşi, apucă voios maşina de spate şi o readuc în

şleau. El, care e un tip taciturn, înalt şi, într-un moment dat, uluitor de hotărît, dar cîţi dintre ei au putut fi *într-un moment dat* uluitor de hotărîţi, umblă în portbagaj de unde scoate lanţurile antiderapante pe care le montează la roţi. Brazii sînt decorativi, ofiţerul de ordonanţă drept. Lanţurile se freacă de pielea mănuşilor. Numai atît se aude. Din ce şir de stupidităţi se nasc povestirile ! Şi zăpada căzînd — dacă se poate auzi zăpada... Cheia de contact e răsucită. Crrrrrc... încă o dată şi iarăşi crrrrc !... împărăteasa, păşind, îşi agaţă trena sau calcă pe ea sau se împiedică, sfîşiind-o crrrrc... Ce moment dramatic! Ce va face împărăteasa? Cine ar putea anticipa ? Ooo, ce moment de *suspens !* Se apleacă, apucă trena, o sfîşie, da, o sfişie de la un cap la altul, pe circumferinţă, aşa cum se taie coaja unui mar de jur împrejur... E o zăpadă uscată, uşoară. El coboara. Salta capota maşinii. Se apleacă. Un timp lung, oaie ce va ace împărăteasa? Ofiţerul de ordonanţă stă drepţi. Elevii clasei a opta sînt invitaţii M.S.R. la Stîna Regală ca sa petreacă vacanţa de Crăciun. în aer, în leneşe rotiri, plutesc păsări. De sub capota maşinii se aude distinct, există martori oculari, cuvînt de cuvînt, asta doar e istorie, „am găsit şpilul“. Cuvintele devin carne oase ochi. Din ce lanţuri de cuvinte se nasc fabulele ! ^

Autocarul a ieşit din Estoril. Urmează Cascais. 5?i mai departe, Lisboa, cu serpentinele ei cambrate, spnji- nindu-se pe panorama caselor lipite de ma urile înalte sau săpate în ele, în felul în care sînt scobite m falezele mării cuiburile de lăstuni şi rîndunici de mare. Pamin- tul malurilor e galben roşu, se fanmiţeaza conţinu devine nisip apoi aer. în spate a rămas Mari Sol. în curtea vilei era un dodge argintiu. Totul se baLanseaza între clişee, balansul mătură inutilul zonelor intermediare ce'simplu a devenit totul! Acum, înainte, in faţa, fn Lisboa urma - se află Panteonul. Marea a ră mas si ea în urmă, albatroşii dezabuzaţi se prăbuşesc mea o dată peste crestele zdrenţuite. Culegmd plevuşc . Stergătoarele de parbriz s-au oprit. In pereţii Panteonu- lui sint încastrate urmele dinastiei de Braganş^ în spa- *iun* eol din mijloc, străinii. Sarcofage — in spaţiul acela al tuto - iste o placă Înaltă de marmoră care a . ^put sS pară

**galbenă, panglica unei coroane. Flonte au Unt de mult friabile, poate că nici nu au fost flori, doar nişte reproduceri colorate. Sîmbăta, aici, în Alfama Lisabonei, e tîrgul de vechituri. Ce goarne minunate se vînd în tîrgul de vechituri ! Din alamă oxidată si nelustruită, lovite, zgîriate, cu muştiucul puţin înfundat... Cu una din goarnele acestea s-a sunat onorul la comandant. înăuntru, în capelă, se aude tîrşîitul picioarelor pe lustrul podelei. Nu miroase a nimic, nici cel puţin a hîrtie uscată şi fărîmicioasă. Pe panglică scrie : „cu un devotament nemărginit şi un salut cordial". Sau altceva. Unele goarne sînt din timpul primului război mondial. El Greco, pictor spaniol de origine greacă, născut în Creta, Domenikos Theotokopoulos, ale cărui pînze au circulat de-a lungul Europei.**

**Nu se mai joacă capitalele. Cineva (în fundul autocarului) propune** *pile ou face.* **Ce plictis...**

## CINA CU LANGUSTINE

**IU ai doriţi orez ?**

**Slujnica stă cu tava întinsă. întrebarea a fost pusă de doamnă. Slujnica e tînără, are, peste rochia neagră un şorţuleţ de organdi alb cu marginile rotunjite şi fron- sate. Iubitul ei e ciclist, îl cheamă Agostinho şi conduce în Tur. Dimineaţă a fost etapa a V-a. Maria e iubită nu din cauza iubitului ei, ci pentru ea însăşi, nu, mulţumesc. A fost foarte gustos cu siguranţă, doctore, psihiatria este o artă...**

**Doamna stă în capul acesta al mesei, cel mai apropiat de uşa pe unde Maria pătrunde pe rînd cu langus- tinele, orezul, friptura de pui rece, fructele. în dreapta doamnei se află invitatul de onoare. La**

**celălalt capăt al mesei lungi, faţă în faţă cu doamna, se află soţul doamnei. în dreapta lui, o femeie între două vîrste, cu o bluză taior închisă pînă sus. Este un timp în care croiala poate însemna şi opţiune. Oare ce gîndeşte Maria ?**

**da, da, psihiatria este desigur o profesie foarte solidă Maria poate să gîndească orice. Scena se joacă** *ad li- bitum.* **Ca în muzica modenă.**

**Totuşi, ce cîştig avem că imprevizibilul devine previzibilul ? De-a lungul fiecărei laturi ale mesei sînt cîte cinci persoane. E aproape de sfîrşitul vacanţei. Lîngă invitatul de onoare stă o fată ■do cincisprezece pe şaisprezece ani. cc se înţelege prin** *solidă* **?**

**...oh ! n-am vrut să spun nimic rău** *I n* **dreapta fetei se află un băiat cam de aceeaşi vîr-** stâ. **Cei doi sînt veri. Ascendentul îl are fata. Ea pare puţin distrată şi indiferentă la invitatul de onoare. Mai tîrziu, cînd se vor servi fructele, ea va decoji o piersică apoasă folosind cu nepăsare cuţitul şi furculiţa. Uneori genunchiul fetei se izbeşte întîmplător de cel al băiatului, el murmură printre dinţi, nu fi cretină, şi iritarea îi aprinde puncte mici roşii pe faţă, deşi nu e vorba de nici o acnc-e. Mai departe, urmînd aceeaşi ordine, e mătuşa lor (ce cadru uzat ! dar orice stupiditate valorează** o **alta, încă şi mai stupidă). Maria a trecut în stînga doamnei. Mătuşa întreabă**

**şi ştiţi sigur că în Iugoslavia se plătesc dividende la economii ?**

**nu, doamnă**

**nu acolo** *tia* **(mătuşă), domnul nu are nici o legătură cu Iu...**

**Maria stă cu tava întinsă. Ce exerciţiu fizic excelent. Agostinho e un foarte bun** *grimpeur,* **aşa scriu ziarele. De ce ar trebui Maria să se gîndească la ceva anume, legat de această cină! Dispreţ umilinţă revoltă maliţie batjocură neputinţă încredere trompetele Ierichonului trompetele răzmeriţei, trompetele.... Orice slujbă e egală alteia. Maria ar manipula o pompă de benzină, sprijinindu-şi piciorul drept în vîrful pantofului, pulpa uşor cabrată. Ce tîmpenii !!**

**pentru noi, dincolo de Pirinei totul se învălmăşeşte, soarele bate drept în ochi ha, ha, ha, foarte amuzant,** *tia*

**Maria simte uşoare furnicături în vîrful degetelor de la mina**

**dreaptă. Reduce pîrghia braţelor, sprijinin- du-şi antebraţele de flancurile bustului**

**un psihiatru este capabil să stabilească o maladie chiar**
**după grimasa bolnavului ; în aceasta se poate recunoaşte şi**
**un semn de subtilă intuiţie dramatică...**

**Prima gafă era s-o facă atunci cînd se afla pe punctul de a se servi cu orez. Invitatul de onoare este un bărbat încă tînăr, de statură medie, cu ochelari şi un ten smead către măsliniu. Orezul se afla într-o farfurie de o formă mai puţin obişnuită, cam cum sînt farfurioarele de icre, Maria stătea cu tava întinsă şi aştepta. El a vrut să ia farfuria cu totul punîndu-şi-o în faţă. Orezul era foarte alb, fără nici un pic de grăsime. Pereţii camerei sînt foarte înalţi, vopsiţi parcă în tempera, în-tr-un roşu pompeian, acum stins de tot. în ultimul moment a observat lîngă farfurie lingura. Şi o mică nelinişte în aer ; Doamna n-ar fi vrut ca el să gafeze. Rezolvase atît de bine momentul cu mult mai delicat al langustinelor ! Ea detesta doar agresiunea. Invitatul de onoare se comporta ca un viitor amant timid, aţi vizitat galeria de artă Gulbenkian ? în dreapta mătuşii, şi cu asta se încheie una dintre cele două laturi lungi ale mesei, se află medicul psihiatru. Camera este foarte mare şi are mai multe centre de greutate, ca şi cum ar fi vorba de mai multe încăperi distincte, atît doar că nu sînt separate prin pereţi despărţitori sau paravane. Cumva în felul în care sînt detailate marile corturi orientale.**

**ştiaţi că bugetul fundaţiei Gulbenkian este egal cu întreg bugetul ministerului culturii ?!**

**du şi ce vezi rău în asta ?!...**

**Pînă în momentul în care s-a aşezat la masă, mătuşa a stat într-un balansoar. Fireşte, acoperită cu un şal uşor.**

**...e rău că bugetul fundaţiei e cît bugetul ministerului sau e rău că bugetul ministerului e cît bugetul fundaţiei ?**

**ha, ha, în seara asta spui lucruri foarte amuzante,** *tia*

**Agostinho s-a ridicat din şa şi apasă. Intr-un lung** *racccourci* **i se văd muşchii gambei încordaţi, ca două va- loane miniaturale de rugby, coapsele, deltoizii. Intr-un** *grosplan* **Agostinho se chinuie. în dreapta şoselei se vede coasta abruptă, aproape lipsită de vegetaţie. Fata îi**

**spune încet verişorului, fără să se aplece către el, după masă vino la mine în cameră să jucăm puzzle. în general, atmosfera este, în timpul cinei, agreabilă.**

**Cînd s-au servit, la început, langustinele a fost un moment delicat. Doamna întrebase la scurt timp după venirea lui, aţi dori ceva anume pentru cină şi el răspunsese, langustine. Deşi e destul de tîrziu, există aici în** *sat* **(localitatea a fost la modă la începutul secolului, casa s-a construit cam prin '20, în jurul ei se află acum un întins loc viran) cineva care mă iubeşte ; va face tot ce e posibil ca să-mi fie pe plac. Sper că o să avem la cină langustine. Atunci cînd el sosise era deja întuneric, nu se vedea aproape nimic în jurul casei decît umbra neagră compactă a unor coroane de copaci. Intrarea printr-un soi de marchiză, dar foarte prost luminată, apoi un culoar neobişnuit de larg din care se desfăceau, lateral, uşile unor camere. Langustinele sînt un fel de raci de mare. Oh, dacă aţi şi cerut langustine, sînt sigură că aţi început să ne cunoaşteţi ! Peste marchiză atîrna o plantă agăţătoare. Este de presupus că de vreme ce el ceruse langustine ştia cum se mănîncă. Dar după ce le-a avut în faţă a spus privind-o drept în ochi şi cu o inconfundabilă umilinţă,** *nu ştiu ce trebuie să fac.* **Fireşte că mai tîrziu, cînd Maria a venit cu bolurile de apă călduţă şi jumătăţi de lămîie, el a ştiut ce să facă şi doamna şi-a stăpînit, cu un sarcasm discret aruncat celor ce s-ar fi îndoit, mulţumirea. E foarte simplu, a spus fericită de acest joc, urmăriţi ce fac eu, şi a început să rupă unul cîte unul piciouşele langustinei. La urmă a întors-o cu burta în sus şi a început să-i sugă viscerele.**

**ar trebui să faceţi o călătorie într-unul din teritoriile noastre de peste mări ; în Macao, de exemplu, acolo ne-aţi descoperi...**

**Momentul acela trecuse cu bine mai ales că, atunci cînd, repet, s-au adus bolurile cu apă călduţă, ei a ştiut ce trebuie să facă, adică nu să bea, ci să-şi clătească vîrfurile degetelor în apa cu lămîie, iar aceasta nu mai era o problemă de cochetărie ci de intransigenţă.**

**eu am un halat de casă foarte frumos adus din Macao ; ştiţi,**

**broderiile acelea atît de minuţioase, trebuie să ai obişnuinţa de a le**

**privi şi a te bucura de ele aţi fost în Alentejo ? sociologii spun că este o provincie de latifundiari, politologii că e un rezervor de revoluţie ţărănească... Fernando, vorbeşte-ne puţin despre ceramica din Alentejo**

**Cel care spusese, eu am un halat de casă din Macao, a fost avocatul. El se află pe cealaltă latură a mesei lîngă soţia psihiatrului, şi ea tot medic, şi el il adusese pe invitatul de onoare pe care-1 cunoscuse la un ghişeu de schimb dintr-o bancă, la ora închiderii cînd acestuia, refuzîndu-i-se politicos onorarea cecului, avocatul, con**
sultant de specialitate al băncii, se oferise, auzind discuţia, să i-1 onoreze, pe loc, solicitînd numai să fie andosat. Dar ce de întîmplări s-ar putea inventa din aceste destine încrucişate ! Avocatul îşi pierduse soţia şi rămăsese cu o fiică şi o mamă invalidă. Fiica participa la reuniuni clandestine, nu se ştie ce fel de reuniuni, politice sau erotice. Avocatul, în timpul acesta, spunea, ca să vă convingeţi cît de frumos e în Angola duceţi-vă acolo, în Angola băştinaşii te întîmpină pe cărările bursei cu *bons dias, Senhor* ca într-o grădină botanică ; noi ne metisăm cu băştinaşii, nu avem complexe, noi nu trebuie să no inventăm o conjunctură istorică, restul, ceea ce citiţi în ziare, e opera americanilor, duceţi-vă în Angola ca să vă convingeţi... Avocatul avea el însuşi o figură cu vagi sugestii orientale. Mai tîrziu, mult mai tîrziu de accastă seară, avocatul va scrie o scrisoare aproape disperată, help, ajutaţi-ne ! acestui străin de care-şi amintea foarte vag, îi păstrase din întîmplare sau din uzanţă profesională adresa, vor să ne înăbuşe revoluţia... Dar ce amestec de oameni care se comportă altfel decît ar fi fost puşi să se comporte ! Pentru că scena aceasta a cinei de familie intimă s-ajucat de multe ori, a fost văzută de nenumărate ori, e suficient doarsă schimbi cîteva indicative. Pînă şi Maria !...

la noi nu se plătesc dividende la depuneri, nu înţeleg de ce, Salazar are grijă de sufletele noastre, totdeauna pe unul ca el îl interesează mai mult posesiunea decît proprietatea şi, draga mea, nu crezi că ar fi mai bine să-mi transfer economiile acolo ? eu nu sînt deloc convinsă că ei sînt cu adevărat nechibzuiţi Maria, dacă nimeninu mai doreşte

pui, poţi să strîngi

In spatele Măriei a intrat un flăcău, în braţele căruia se clădeşte stiva de farfurii. Lumina în încăpere nu e deloc violentă. Există cîteva piese frumoase, dar trebuie **căutate cu atenţie. Sau poate dacă s-ar scoate cîteva lucruri cu adevărat greoaie, cum ar fi sofaua largă şi joasă, totul s-ar redimensiona în bine. Flăcăul e îmbrăcat cu o cămaşă de in cu o bentiţă subţire la gît. El este vărul Măriei. Seara se întorc amîndoi cu bicicleta. La ora aceasta Agostinho se pregăteşte de culcare, între etapa de azi şi etapa de mîine. Nici chiar Maria nu poate să fie cu adevărat subreta aceasta cu rochie-uniformă din satin negru şi şorţuleţ fronsat pe margini, care dublează cu discreţie conturul patrulaterului, pentru că altfel lucrurile nu ar mai corespunde nici unei scheme. Da, sigur. Totuşi... şi dacă totuşi ar fi disecat sufletul Măriei !! Dar de ce atîtea probleme cu sufletul Măriei... Ea nu iubeşte şi nu detestă pe nimeni. Dintre cei aflaţi pe laturile acestei mese, în seara zilei în care Agostinho a cîştigat, după o căzătură nesemnificativă, cea de a cincea etapă, pregă- tindu-se să înfrunte mîine cea de a şasea etapă. Deci, Maria este o conservatoare. Aducîndu-1 pe invitatul de onoare, avocatul i-a spus, pe drum, pregăteşte-te să cunoşti o familie din vechea burghezie. Maşina avocatului era prost reglată şi dădea cîteodată rateuri. Imprevizibili-tatea lor crea o stare surdă de iritare. Ea nu iubeşte şi nu detestă pe nimeni. Fără a se putea trage concluzia de aici că este conservatoare, deşi cuvintele se potrivesc. Iată aşadar cum se poate închide un cerc care are pe circumferinţă, undeva, pe stăpînă, iar altundeva, slujnica ! în trecere, prin culoarul larg, de la falsa marchiză la camera de toate zilele, se simţea un miros de răşină.**

**un psihiatru, îmi închipui, e un scriitor deturnat...**

**Fernando, crezi că a vrut să-ţi facă un compliment ?**

**oh,** *tia,* **ar trebui să-ţi aducă cineva şalul să ţi-1 pui pe umeri**

**în ultima parte a drumului, la venire, se lăsase întunericul şi nu se mai vedea nimic. în jurul casei ar fi trebuit să se afle o grădină înconjurată cu un grilaj înalt clin suJiţi de**

**fier, închis printr-o poartă în două canaturi. Avocatul a dejucat aşteptarea — dar nu e vorba de nici tiu clişeu, sîntem pur şi simplu condiţionaţi pe diverse «■tape cu imagini bine implantate — spunînd, în jurul casei sînt locuri virane, primăria speră că ei (proprietarii) vor ceda, fiindcă aici s-ar putea face un centru comercial sau un centru cultural sau nu mai ştiu ce, care să revigoreze staţiunea. Avocatul conducea cu o eleganţă nepă- sătoare. Maşina se înscria excelent în curbe. Totuşi nu pe uzura lor, a oamenilor, miza, ci pe cea a construcţiei. Luna va răsări foarte tîrziu, pe drumul de întoarcere, băncile dumneavoastră consimt şi alte avantaje ? oooh,** *tia,* **ce curioasă ai devenit !**

**Fata i-a făcut un semn băiatului, el nu a înţeles ori s-a prefăcut că nu înţelege, şi ea s-a aplecat spre el şoptindu-i cu o repeziciune mustrătoare cîteva cuvinte. Băiatul s-a ridicat, întorcîndu-se apoi de la balansoar cu şalul. Fata era chiar femeie, el, doar un puber, din cînd în cînd agasat. După cină se vor retrage, stînd în camera ei, unde ea l-a obligat să intre strîngîndu-1 cu violenţă de încheietura mîinii ; în timp ce el se căzneşte să recompună un puzzle ea va avea tot felul de calinerii la adresa lui care-1 vor agasa şi mai tare. E o noapte de sfîrşit de august. Mobila din camera fetei e vopsită în alb. Mai tîrziu, băiatul, întins în camera lui, cu mîinile pe lîngă corp, va privi prin fereastra înaltă pînă cînd o sudoare călduţă îi va umezi aşternutul. Maria şi flăcăul, vărul ei, pedalează vîrtos, sporovăind într-una. Ah, ce de tăieturi!**

**există ceva aici la noi care v-a impresionat în mod deosebit ?**

**îmi pare rău, folosesc prost gradele de comparaţie ha, ha... o**

**replică insidioasă.**

**în timp ce conducea, avocatul fuma. O deprindere nerecomandabilă, spune el în chip de scuză. Pomi rari, din cînd în cînd boschete, un fel de mici desişuri, poate pădurici tinere. Oamenii sînt cuminţi şi înţelepţi, spune în continuare, mai tot timpul el este cel care vorbeşte, iar aceasta e o formă de politeţe, celălalt nu trebuie să aibă impresia că va fi împins la confidenţe, dar cîte nu te-nvaţă viaţa, cum se răsuceşte prudenţa în ea însăşi dînd naştere la monştri. Pot să**

**circule, continuă, în toate cele patru puncte cardinale, deşi preferă mai ales unul din ele, se întorc cu bani, e o deprindere, o... cum se spune... o dimensiune afectivă, nevoia de a avea unde să te întorci... O altă ţigară, o pauză şi mai departe. Orice lucru poate fi citit şi invers, ştiu, dar cine are nevoie de şarade ? Cui îi folosesc ? Cine nu se joacă, nu riscă, fiecare trăieşte dacă vrea să fie lăsat să trăiască, şi, cui îi plac alternativele, să le caute aiurea, alternativele inhibă simţul de proprietate, pardon, de sccuritate, ce lucru formidabil să fii contemporan cu propria ta salvare etc... Noaptea e din ce în ce mai întunecată, luna va răsări de abia pe la miezul nopţii.**

**S-au adus fructele. Acum fata va curăţa de pieliţă** o **piersică (despre care a fost vorba la început) folosind cuţitul şi furculiţa, iar vărul ei va descoji o banană. Astfel. Mai întîi va tăia cele două capete fixînd banana în farfurie cu furculiţa. Apoi, va face o tăietură în lungul fructului rămas. In sfîrşit, va desprinde cu uşurinţă coaja introducînd cuţitul, prin tăietură, pe sub ea.**

**ne-am temut că veţi fi dezamăgit de cina noastră prea austeră; ideea dumneavoastră minunată cu langustinele, din fericire, a înviorat-o**

**Avocatului îi plăceau antinomiile şi jocurile de cuvinte, deşi nu îi reuşeau totdeauna fiind obligat să le caute într-o limbă care nu era a sa. La o curbă farurile maşinii s-au reflectat în ochii unei vietăţi. In continuare el a condus cu ceva mai multă prudenţă. Flăcăul dă buzna în cameră, se apleacă la urechea Măriei şoptindu-i, cu poticneli, ceva. Aceasta ridică fruntea. Pe faţa ei nu tremură nici un muşchi. Toţi sînt solidari cu ea. Maria e o femeie tare.**

**Agostinho a abandonat !**

**Ce de întîmplări mărunte pentru un sfert de noapte...**

**FEMEIA CU BOLEROU**

**Strălucitoare. Albă. Case albe, aer uscat fierbinte, ca un incendiu alb fără vîlvătăi. Departe, peste acoperişurile joase ale caselor se vede cimpia. Cîmpia uscată de sfîrşit de vară. El îi spune, nu acolo, puţin mai la dreapta, ca să prind şi colţul, iar ea îi zîmbeşte blînd. Olane roşii, oxidate. Soarele cade drept, de sus, în momentul acesta nu există umbră. Strada pare pustie ; nu pustie, devitalizată. El îi strigă, hai rîzi, tare, sau strîm- bă-te, fă ceva, pentru numele lui Dumnezeu ! O femeie — care nu putea fi îmbrăcată decît în negru — traversează departe, într-un colţ, cadrul, dar cînd o zăreşte el e prea tîrziu. Poate că dacă s-ar vedea marea, totul ar deveni firesc. Adică s-ar creea o raţiune asociativă. însă singurul lucru care se vede este cîmpia. E foarte uşor să vezi cîmpia, trebuie doar să urci cîteva trepte pe una din scările exterioare ale caselor acestea denivelate sau să înaintezi puţin în susul străzii pietruită cu bolovani de rîu, o pantă uşoară — şi peste roşul oxidat al olanelor se ridică lent cenuşiul cîmpiei arse. Cel puţin dacă ar exista arbori. Haide, intră acolo, în curticica aia, mi se pare că ei îi spun** *patio,* **şi ieşi rîzînd, iau un plan de jos, de la genunchi, m-a învăţat cineva, cîteodată îmi reuşeşte... Totul este de un alb cumplit. Încrîncenat. Nu înnebuneşti de tăcere ci de alb. Ce păcat că am ratat adineaori, îşi muşcă el buza de jos, şi era îmbrăcată în negru, formidabilă şansă, mi-a scăpat, s-a dus... Regii Spaniei au iubit foarte mult Evora. Intr-o zi unul din ei a văzut fîntîna de marmoră. A spus că e atît de frumoasă incit merită o coroană. Coroana stă acum deasupra fîn- tînii... am putea încerca să traversezi piaţa, dacă vii de sus pot să iau şi pietrele... Un copil îi întinde ei o ră- murică de busuioc. Copilul a ieşit din unul din ungherele acestea albe. Copilul se uită la ea o clipă. Oare de ce s-a uitat la ea atît de atent, de concentrat, ca şi cum ar fi descoperit ceva la ea, pe faţa ei, un semn identificabil doar de el, o înţelegere bruscă aruncîndu-1 deodată, nu peste vîrsta lui, ci în afara oricărei vîrste ? Doar o clipă o priveşte şi apoi fuge. De ziduri atîrnă mici balcoane de fier. Trebuie să existe şi flori, culorile florilor nu pot fi vii, albul acesta e cumplit, absoarbe totul. Dar dacă ţi-ai da jos boleroul ăla sau cum naiba îi zice, nici nu ştiu de ce îl ţii, ai umerii atît... Nuuu, îl opreşte ea, nuu, ţipă, piaţa e pustie, aerul e uscat şi sonor ca o raclă de sticlă. Hai, dă-1 jos, nu te gîndi mereu la... n-ai de ce să te gîndeşti, acum eşti o femeie normală, de la distanţa asta nici nu se vede nimic...**

**Nuuu, sunetul se vede doar pe buzele ei. Au început să apară umbrele. In aer se insinuează un iz slab de fum. Asta e ceea ce a văzut copilul. Reptila spaimei. Ea începe să-şi scoată boleroul. Pînza rochiei se întinde pe bustul ei. Bustul ei, de o formă ciudată, oare ce e ciudat în proporţiile acestui bust ?... Mişcările îi sînt încete. Ce albă e liniştea. Un clacson de maşină. Haide, dragă, o dată şi rîzi... rîzi puţin, pentru numele lui Dumnezeu...**

## NOAPTE SPULBERATA

Cristina cobora de undeva din sudul Franţei în drum spre casă. După ce a trecut frontiera peninsulei prin extremitatea vestică s-a oprit pentru cîteva zile în primul oraş mare, o staţiune oarecum celebră, din cotul golfului Biscaia. Aici a făcut plajă şi a înotat în mare. A mîncat mai tot timpul chifle tăiate pe burtă, cu felii de jambon afumat între cele două capace pentru că, fiind săţioase, erau şi ieftine. Şi a trăit cu sentimentul că nu este singură. Fiindcă cei din jurul său trăiau cu acelaşi sentiment.

E seară tîrziu, aproape noapte. Cristina se află în gară, în aşteptarea unui tren care s-o ducă mai departe spre casă. E îmbrăcată cu o rochie de pînză topită, subţire transparentă, dar lumina nu este atît de puternică încît să se poată zări altceva din amplitudinea rochiei decît conturul foarte vag al unui corp lipsit de anvergură. Trenurile se scurgeau în peninsulă cam fără orar. Garnituri lungi, ca de război (iar ideea aceasta va mai reveni), încărcate cu peninsulari. E răcoare, temperatura scade faţă de mijlocul zilei cu mai mult de zece grade, o senzaţie aspră de frig. Cristina îşi strînge braţele în jurul corpului ca şi cum ar îmbrăţişa un puber. Trenurile vin cam din tot vestul Europei. Cele mai multe nu figurează în orar.

*k*

Cu do *străinii* se întorc acasă în vacanţă pentru patru săptamîni (oh, ce continent aventuros!, s-ar zice, mai ales dacă te mai gîndeşti şi la drumurile cruciaţilor, la drumurile pelerinilor, la căile comerciale ale domnului Braudel, la cărările contrabandiştilor, la cele ale imigranţilor, la, la...).

Acolo în gară s-au întîlnit.

El venea, nu are importanţă de unde venea el şi nici măcar nu se ştie precis pentru că nu a spus. Era îmbrăcat în nişte haine de doc, vestonul închis cu nasturi pînă sus, un fel de fason chinezesc, şi orbecăia. Cel puţin asta a fost impresia ei. Că orbecăia tîrîndu-şi privirea, cînd pe tabela de plecări şi sosiri a trenurilor, cînd în lungul peronului, cînd peste oameni, ca şi cum ar fi avut de recunoscut forma şi volumul unor obiecte. Un fel de infirmitate, nu, nu acesta e termenul, o inarmonie a mişcărilor. Iritantă. Cristina îşi strînge şi mai tare braţele în jurul corpului. Un tren este pe punctul de a intra în gară. Lumea fojgăie. Cristina îşi lasă în jos braţele, apucînd mînerul valizei, fără să o ridice încă. Roţile locomotivei patinează uşor prin dreptul lor şi vagoanele sînt înţesate, atîrnă braţe goale peste marginile ferestrelor, se aud cuvinte cu o sonoritate guturală : este o limbă în care Maria se pronunţă, Mariă, oamenii sînt tăcuţi moleşiţi de nesomn răbdători. Apoi trenul pleacă. Abia cînd va veni următorul tren, la fel ca şi acesta, în afara orarului, anunţat tîrziu ca într-o toleranţă a clandestinităţii (acest adjectiv ar putea fi privit ca un tic jurnalistic de neînţeles uneori, deşi există o ciclicitate a clandestinităţii, tot aşa cum există una a războaielor, mizeriei, boom-urilor), cei doi vor reuşi să se urce în unul din ultimele vagoane.

Cristina spune, tîrziu, după ce trenul s-a pus în mişcare, începuse să mi se facă frig. E o noapte întunecoasă, **fără lună. Amîndoi se află pe platforma din spate a vagonului şi de cîtva timp au rămas singuri. El priveşte de sus în jos cu un fel de surpriză ca şi cum atunci ar fi descoperit-o acolo, cumva ghemuită încolăcită în ea însăşi, pe imensa valiză burduşită cu nu se ştie ce, de parcă şi ea însăşi ar face parte din cohortele acestea de oameni aciuaţi în vagoanele tixite, indiferenţi la timpul lor nes- fîrşit. El dă din cap neinteresat. Adaogă, totuşi, cu un fel de politeţe echivocă, să-ţi dau haina mea, şi chiar începe să se descheie la unul din nasturi. E un**

întuneric compact dincolo de ferestrele vagonului. Poate şi din cauză că nu sînt case ; sate, uliţe, oameni. Senzaţia pentru el este aceea de a parcurge un imens tunel. (Oh, cît de veche, de roasă e această senzaţie ! Trenuri lungi, dezarticulate, cu mici becuri de camuflaj la capetele vagoanelor şi afundarea înceată într-un spaţiu indiferent, o eroziune lentă ca şi cum timpul noaptea aerul s-ar satura cu un acid slab care şi-ar face cu răbdare datoria pregătindu-se de o lungă nesfîrşită distrugere. Trenuri colindînd Bărăganul, Moldova, Balcanii, Europa Centrală, Europa, Asia...), Cristina îi întinde o jumătate dintr-un pachet de ciocolată. El încearcă să-şi dea seama dacă a văzut-o cu adevărat, mai înainte, pe peronul gării. îşi aminteşte pata de culoare a rochiei, un fel de alb cenuşiu. Dar în locul feţei nu se află nimic. Nici chiar acum în locul feţei nu se află aproape nimic. Viteza trenului e mică, o zonă muntoasă, se simte panta, ceea ce înseamnă că declivitatea trebuie să fie foarte mare. Dacă s-ar lăsa jos geamul portierei, ar pătrunde înăuntru un aer rece umed. Miros de ace de brad şi frunză de brusture., miros de piatră udă, de traverse impregnate. Cristina întreabă, mai mult din priviri, dacă mai vrea ciocolată, iar el scutură din cap. Are o insistenţă uşor sîcîitoare, ca şi cum s-ar simţi datoare cu ceva şi ar vrea să-şi achite datoria. Cînd erau pe punctul de a se urca în vagon, s-a trezit lîngă ea. Erau mulţi în jurul lor, poate nu foarte mulţi, clar din cauza presiunii şi a precipitării, a temerii de a nu pierde şi acest tren, îşi făceau cu greu loc către prima treaptă a scării. O gară veche. Probabil de pe vremea împărătesei care îşi făcea aici cura balneară. Valiza ei imensă i se izbea de picioare iar ea, Cristina, era cocîrjată peste obiectul acela supradimensionat, inform, părînd o fiinţă bătrînă, îndîrjită tocmai de această senectute ieşită prea devreme la suprafaţă. Exact această bruscă urîţenie l-a trezit. A apucat pe pipăite mînerul valizei, trăgîndu-1 spre el, ridicîndu-1, şi fata s-a lăsat şi ea agăţată, tîrîtă, ca şi cum ar fi fost un accesoriu al acelui obiect.

Ţi-e sete, o întreabă. Ca să-şi răscumpere gindurile dinainte. Nu, de ce mi-ar fi sete, o să fie o noapte lungă, mai am un pachet de ciocolată, în loc de cafea., cealaltă ciocolată e şi mai amară, o să fie o noapte foarte lungă... Trenul dă cîteva semnale. Poate că acum, într-adevăr, este o intrare în tunel. Pentru prima oară îi observa privirea, nu însă şi ochii. Cineva trînteşte o uşă la un compartiment. Trenul alunecă

**monoton.**

**înainte de Bucureşti Nord e gara Basarab. De aici pleacă cele mai multe trenuri-cursă. Clădirea gării mă duce cu gîndul la o hală de piaţă, meschină. Probabil din cauza unui acoperiş, sau copertină, nu pot să-mi amintesc tocmai bine, cu onduleuri. Prietenul meu, Mircea Popescu, (cine ar putea afirma cu certitudine că este un nume real sau unul inventat ; de fapt, numele există, fireşte, oricine o poate afla cercetînd un anuar telefonic, potrivirea dintre capul personajului şi nume rămîne îndoielnică) mi-a spus odată : dacă vrei să vezi ceva extraordinar, urcă-te în cursa de Piteşti. La cinci şi nu ştiu cîte minute... Ei se aşază**

cîte doi trei la un loc şi încep să stea de vorba. Intre timp, scot si mîncarea, resturile de mîncare, fundca sînt la capătul unei ture de noapte sau al unui *tur- nus,* au si sticle de vin, mai ales începînd dm toamna pînă la primăvară, cîteodată si ţuica slaba, de coico duse, şi povestesc... i ^

Despre ce ? Păi despre ce li s-a întîmplat lor, cespre neveste, unii au şi amante, despre prieteni, desPr® sefi, despre viaţă, cum despre ce?! Fapte, tot felu de fapte... Ascultă, la ce naiba ne intereseaza pe noi faptele ?, Avem filme, avem fapte diverse, avem ru brica de decese, avem... tot ce ne trebuie ca să nu fim nevoiţi să ne urcăm în cursa asta, sau m alta... Trenurile peninsulare sînt mai largi decît cele europene. El stă sprijinit cu spatele de uşa cabinetului de toaletă. Părul ei este de un cenuşiu şters. Cam o- ce se petrece în jurul ei e şters. Totuşi există m ea un fel de stăpînire a gesturilor, siguranţă nu e bine zis, un fel de lipsă de teamă care, probabil, sfîrşeşte mai totdeauna prin a face legea. Cristina spune, vino aici lingă mine, încăpem amîndoi. Are o voce lipsită de inflexiuni puternice Spaţiul acela de la capătul vagonului, m care evoluează acum, este foarte încăpător. Dincolo de ferestrele portierelor, acelaşi zid negru, orb. Şi ritmul sacada al metalului pe metal. Cristina se trage spre marginea valizei, făcîndu-i loc. Gestul este mărunţit, corsa] ul rochiei joacă pentru cîteva clipe, încă nu se poate şti daca între pînză si piele se mai află ceva. El sta sprijinit de panoul de lemn, căptuşit cu vinilin, care închide= aceas dependinţă a vagonului. Dacă trenul s-a opri din^ c nd în cînd, - nişte staţii mărunte amorţite - s-ar fanmiţa continuitatea acestei inerţii. Şi ei nu s-ar mai lasa a^M împinşi unul spre altul. Amăgitoare uvertura. Cretina are

genunchii acoperiţi, pînă şi gambele. Tivul rochiei

**şterge podeaua crasoasă. El simte, în omoplaţi apăsarea suprafeţei rigide. Din cauza poziţiei incomode în care se află şi pe care nu se hotărăşte încă să o schimbe. De fapt, eh iar nefăcînd nimic, a şi început să se presimtă în ei coconul unei perechi.**

**Cristina revenea în peninsulă după o absenţă de aproape şaisprezece luni. Mai lipsise şi altă dată, dar nu** atît **de mult. După spusele ei, în ultimele şase luni, fusese un fel de institutoare. Greu de crezut că o peninsu**lară **ar fi putut fi institutoare de limbă engleză la Lyon, ele exemplu. S-a ocupat de copii, desigur, dar în alt fel. Toate acestea vor fi reluate mai tîrziu. In geamantanul ei burduşit se găseşte lenjerie de corp, ultimele schimburi nici nu a mai avut chef să le dea la curăţat, pulovere, cîteva rochii. Nimicuri, fleacuri, un slip cu un soare oranj exact pe pubis, un dinozaur dintr-un cauciuc spongios, un cuțit, o vertebră, un disc, dar cîte prostii nu pot fi îndesate într-o valiză imensă, cu pereții elastici, care se mulează sub greutatea unui corp nesigur fragil, mirosind încă a nisip, alge şi sudoare ? El răspunde, în sfîrşit, nu cred că o să ne ţină pe amîndoi. Scuturîndu-se totuşi de sub încovoierea apăsătoare a omoplaților. (Oare cît a trecut de cînd s-au urcat în tren ?) Trenul pare să treacă peste un macaz, dar nu, a fost doar un luft ceva mai mare. Şi dacă nu ne ţine, ce s-ar putea întîmplă? Şi zîmbetul ei rămîne fără ecou. Eşti sigură că nu ţi-e frig ? Nu. Asta e gemantanul meu de război,** *etendard de guerre.* **Cînd eram mică... Şi tot astfel mai departe. Cu-vinte, interjecţii, banda de oţel a roţilor, alte cuvinte, tunelul (ce fascinaţie poate să exercite acest cuvînt), un rest de ciocolată, braţele ei atîrnînd...**

**De fapt, pînă în acest punct, ar trebui reluat totul şi comprimat. Direct. O simplă consemnare. Deci. După ce, în învălmăşeala aceea, ei reuşiseră totuşi, să urce, s-au regăsit într-unul din ultimele vagoane. Au rămas pe platforma din spate, în timp ce ceilalţi, din jur, se răspîn- deau încetul cu încetul. Pînă cînd s-au trezit singuri. Au schimbat cîteva vorbe. Ea s-a lăsat să cadă pe geamantan, obosită şi înfrigurată. Apoi lui i s-a făcut milă şi s-a dus să-i caute un loc într-un compartiment. Cam asta ar fi tot. Adică**

ceea ce s-a petrecut pînă acum. Pînă în acest punct, lui nu i-a trecut nimic altceva prin cap. Şi nici prin reţeaua aceea de nervuri complicate, îm- pînzindu-i viscerele, fundul gîtului, dosul pleoapelor ca şi alte locuri de unde poate lua naştere începutul emoţiei.

Prietenul meu, R., iubeşte anecdotica. Dar, în definitiv, cine o detestă ? El mi-a povestit o mtîmplare dintr-un tren. Aluziv, m-a prevenit că a folosit-o, sau o va folosi, într-un roman sau jurnal de călătorie. Chiar dacă va fi aşa, ce importanţă are, fiecare în- tîmplare poate fi povestită o dată, de două ori, sau de mai multe ori, nu contează nici măcar cum o faci, ci cum te serveşti de ea, iar asta este treaba fiecăruia. Deci, R. venea dintr-o călătorie şi, pe la mijlocul continentului, în tren s-a urcat cineva care revenea tot dintr-o călătorie. In gară se schimba cea mai mare parte din garnitura trenului, şi mai era şi vanitatea localităţii, sesizabilă, de a fi tratată drept o staţie *termini,* astfel că timp era berechet. înainte de a se fi urcat noul călător, doi inşi pricepuţi i-au aşezat bagajele în cuşetă. Un munte de bagaje pe care cei doi, ca nişte furnici sau nişte soldaţi sensibili, le-au urcat şi potrivit îmbinîndu-le unele într-altele asemeni unor paralelipipede de volume diferite, căutînd potriveala laturilor, evitînd spaţiile moarte şi micşo- rînd unghiurile închise, întocmai preciziei, aşa cum se zice, unui joc de *puzzle.* în final, singura suprafaţă

rămasă liberă a fost cea a patului de jos si un oarecare culoar de acces. R. pretinde că a văzut totul cu

< u-hii săi, ceea ce este verosimil. Toate acestea reprezintă butaforia întîmplării. In timpul nopţii, R, a cărui cuşetă era perete în perete cu cea a noului calator, a avut un coşmar. Se făcea că e pe munte. Un peisaj de iarnă frumos, ba chiar feeric, cu pante acoperite de zăpadă şi brazi aruncaţi ici colo printre crengile cărora vîntul trecea cu un fîşîit lin decontractant, totul, de o linişte maiestuoasă. Şi, în liniştea, sau în pacea acestui peisaj, au pornit un fel de detunături, ca cele anunţînd declanşarea unei avalanşe. Din ce în ce mai puternice, dar acum decorul feeric dispăruse, îi luase locul un fel de rîpă uscată, selenară, cum se zice, şi spre el se rostogoleau bucăţi de stînca şi rocă colţuroase ; un *gros-plan* luat de la nivelul genunchilor.

înspăimîntător. Terifiant. Şi mereu, făra întrerupere, aceeaşi sarabandă cumplită de zgomote şi detunături, iar acum nu mai era nici macar ripa aceea de sub cerul liber, ci un spaţiu închis, ca un puţ orb. Ce mai, un spaţiu concentraţionar (ce utile se vădesc aceste imagini codate !), în care peste el se răsturnau nu pietre şi stînci ci nişte obiecte voluminoase. Bagajele vecinului său de cuşetă. Nenumărate bagaje, umplînd spaţiul, aşezîndu-se peste el, acoperindu-1, învingîndul. Tăindu-i răsuflarea - se ştie, neputinţa aceea din vis care-ţi sfîşie voinţa — şi pe acelaşi hîrîit îngrozitor, insaţiabil, zgomotul alunecării bagajelor, al înzidirii lui sub ele, mai groaznic zgomotul decît însăşi înzidirea lui. S-a sculat ud de transpiraţie. De alături, prin peretele subţire al cuşe- tei, pătrundea sforăitul vecinului său. Povestind această întîmplare, R. a preferat să pună accentul pe

insolitul situaţiei. Eu aş prefera să o plasez pe un plan etic. Raţiunea teleologica. Şi aici ^ fiecare este îndatorat să-şi caute singur titlul, ca şi solistul cadenţa.

Compartimentul, în care ei se află acum, era numai pe jumătate ocupat atunci cînd el şi-a băgat capul pe uşa întredeschisă. Un aer călduţ şi moale în care se simţea mai ales mirosul veşmintelor. Pornise de la căpătui'vagonului şi încă de la primul compartiment ar ii putut s-o strecoare pe ea, înghesuindu-i pe ceilalţi si făcîndu-i-se astfel loc, dar a mers mai departe, spre sfîrşitul vagonului, si a dat peste acest compartiment m care nu se aflau decît cinci persoane. Dintre acestea, doi bărbaţi răsturnaţi pe jumătate şi împărţindu-si o banchetă.'Haide, vino, si ea s-a lăsat condusă, pînă si acest mers nesigur de-a lungul vagonului, unul m spatele celuilalt, creind un fel de complicitate a aşteptăm.

Cristina se află pe locul din stînga, el, în dreapta. De pe culoar pătrunde o lumină slabă. între ei doi nu se a a nimic. Cristina îşi ţine capul drept. Ca şi.cum s-ar teme ca adormind să nu alunece de pe locul sau. Lmga fereastră, în stînga ei, se află un bărbat în maiou. Probabil toti de aici sînt tineri, li se aud respiraţiile uşoare, regulate Cînd au intrat în compartiment, el, înainte, şi ^ea rămînînd pe pragul uşii, ca o femeie care asteapta sa i se pregătească locul de odihnă dar nu, e prea evre^- . nici măcar ea nu e conştientă de această posibila

m,e- legere a mersului lor prin acoperitoarea noapte e l-a busculat puţin pe cel de lîngă fereastră, pîna la urma ridicîndu-1 si proptindu-1 în colţul său, aşa cum ar fi făcut cu o mare păpuşă inertă. Cristina ţine ochii închişi E o linişte ciudată, acoperitoare, formata dm zgomote mărunte,' fîşîieli, respiraţii, chiar un sughiţ, înecat m gi , de la un compartiment apropiat. Şi lunecarea uşor para li/antă a trenului. Copiii la care a fost institutoare Cristina <-t-ati blînzi. Ea venea dimineaţa şi îi aştepta să se scoale. Se sprijinea cu coatele de pervazul ferestrei şi privea peste acoperişuri. Cîteodată ploua. Copiii repetau dupa ea locuţiuni convenţionale. Ascultau muzică, răsfoiau reviste. Dar cîte variaţii, combinaţii nu se pot face din astfel de fragmente de timp interşanjabile ! Tatăl venea ia ora şase. Nu exista decît tatăl. O familie _ *mono,* aceasta e titulatura din statisticile oficiale. Cristina cobora după cumpărături imediat după masă, în timp^ ce copiii dormeau. A citit cîteva cursuri universitare, deşi nu era înscrisă la nici o facultate. A luat şi lecţii de fotografie, se gîndea că ar putea face o facultate de ziaristică sau ceva asemănător. Tatăl copiilor nu i-a propus niciodată să se culce cu ea. Erau uşor reţinuţi unul faţă de altul, fiecare din alte motive. Cîteodată, seara, Cristina se ducea să vadă un film, iar o dată pe săptămînă înota la piscina Avea prieteni, desigur, cu care petrecea mai ales sfirŞitu j de săptămînă. In marile vacanţe, urcau spre nord cautind pentru noapte vechi ferme cu poduri umplute de paie sau clădiri pe jumătate abandonate, din ce în ce mai greu de găsit. E puţin probabil că ar mai fi putut fi fecioară, nu însă imposibil şi nu doar dintr-o excentricitate întoarsă pe dos. A participat la un marş de protest împotriva... locuia într-o cameră nemansardată în care... etc. etc. Totuşi, încă o dată, la ce bun tot acest inventar care, desigur, s-ar mai putea întinde cu multe alte detalii, încă si mai utile? Există o infinitate de portrete robot posibile si invers, cîteva portrete tip, şi nu e nevoie decît de efortul de a le asezona. Pentru a înţelege, deşi nici unul dintre amănuntele de pînă acum nu pare să acrediteze o asemenea constatare, că oriunde s-ar , dus, geografic vorbind, ea nu avea nici o şansă. De a deveni altceva decît o peninsulară. (Mai tîrziu ea va încerca şi experienţa estului, din care nu va înţelege aproape nimic.)

Vreau să spun, şansa asta nu exista, în. primul rind, în ea. Cu toate că...

Amîndoi continuă să se afle exact în aceleaşi poziţii ca la început. Nu li se ating umerii, nu li se ating coatele, şi fixitatea asta dilată timpul. Geamul este lăsat puţin în jos ; prin fanta îngustă pătrunde o fîşie subţire de aer, care acum pare încărcat de apă ca o burniţă. Sonoritatea destinsă a respiraţiilor. Amîndoi stau agăţaţi de acest mic univers stabil, ca doi lilieci prinşi de pereţii lor. O ciudată senzaţie de perpetuitate. Nu a unui moment, ci a unei stări de echilibru în care fiecare, dar mai ales el, nu ştie nimic. Nu vrea nimic, nu aşteaptă nimic, un fel de suspensie, total neponderală. Apoi inerţia, minunata, acoperitoarea lor inerţie, este ruptă. Cu ce firesc neaşteptat ! întinde braţul stîng şi o cuprinde pe după umeri, trăgînd-o spre el...

Trenul continuă să parcurgă aceeaşi zonă muntoasă. O dată sau de două ori au apărut în cadrul ferestrei ha- louri slabe de lumini. El îi sprijină capul de umărul stîng, iar ea se lasă purtată cu docilitate. Ar trebui ca fire răzleţe din părul ei să-i atingă lui faţa, ori cel puţin să-i ajungă în nări izul slab al părului, dar sînt încă prea îndepărtaţi. Neaşteptată este totuşi această supleţe a ei, felul în care îşi îmbină mişcările şi le calchiază după ale lui. Trădînd nu atît senzualitatea cît o foame de protecţie, de culcuş. Iar el se lasă puţin surprins. Are în braţele lui mai mult chiar decît în braţele lui, o femeie. Din ceea ce nu părea a fi decît o pată de culoare, un incident cumva sîcîitor pe această rută de migraţie. îşi pune palma uşor pe tîmpla şi obrazul ei aducînd-o şi mai aproape. Ar fi de aşteptat ca ea să se cuibărească în adîncitura aceea cu adevărat protectoare dintre gitul şi umărul lui, un gest aproape calin, de remisie, pe care orice femeie îl află. Dar ea nu face decît să se lase condu-,.i. Nici un milimetru în plus sau în minus. O suită <lc macaze şi vagonul se clatină puţin, viteza trenului nu .ı fost redusă, iar mişcarea îi plimbă uşor la dreapta şi l;i stingă. Ca un gest de tandreţe neaşteptat, venit peste ei, nici unul, dar mai ales el, nu are curajul să-l prelungească, ori nu vrea să o facă. Începe să fie dulce această senzaţie a aşteptării, de parcă în faţa lor s-ar aşterne o lungă noapte de solstiţiu care nu trebuie bruscată. Acum trenul încetineşte viteza. Opreşte. Se aud semne de mişcare răzleţe. O voce de femeie şi

nişte scîncete de copil sau de cîine. Vagonul e departe de peron. Această schimbare de ritm i-a surprins, ei se adaptaseră la ciclul rotund, continuu, al mersului. Rămîn nemişcaţi. In poziţiile acestea, în care au fost surprinşi, cu un nelămurit sentiment de jenă, ca şi cum o lumină bruscă s-ar fi oprit asupra lor, ei neîndrăznind încă să ignore totul din afara lor. Nu urcă nimeni. E probabil un fel de haltă de ajustare. Ar fi fost de aşteptat să se audă zgomotul supapelor de aburi liberate şi apoi curgerea şuvoiului de apă prin burlanul ataşat pompei de alimentare. In sfîrşit, se aude un semnal, încă unul, şi trenul se pune în mişcare. Cristina se strînge în golul ei protector. El o apasă cu palma uşor pe obraz. Fiecare îşi mărturiseşte astfel momentul de nesiguranţă.

Era cam pe la jumătatea lunii mai cînd Cristina şi-a anunţat patronul că nu va mai veni. Şi-a luat, fără efuziuni, rămas bun de la copii. Copiii jucau *capitaly. A* doua zi, s-a postat la intrarea pe autostradă, ridicînd degetul arătător în sus, la maşinile care treceau spre sud. Se purtase urît, anunţîndu-1 în ultimul moment, dar acest ultim moment coincidea de fapt cu primul ei moment. Era o fiinţă blajină care părea să nu provoace celor «lin jur aproape niciodată neplăceri. Dar, fireşte, trebuie să fii întotdeauna precaut cu aparenţele, tatăl nu a spus nimic, a scos portofelul sau carnetul de cecuri, iar copiii aproape că nu au observat plecarea ei. După ce a ieşit din casă, s-a dus şi a băut o cafea. Era o seară călduţă şi ploioasă. înainte de a termina cafeaua, s-a ridicat si a încercat să-i telefoneze tatălui, oferindu-se să mai vina şi a doua zi. Oamenii la care încăpăţînarea nu iese la suprafaţă sînt mai întotdeauna învinşi prin pasivitate. Din fericire, telefonul era blocat şi ea s-a întors să-şi termine cafeaua. Gesturile Cristinei trebuie înţelese nu ca nişte impulsuri sau capricii, cărora ea se lăsa pradă, ci ca o încercare mereu reînnoită de a-şi fragmenta viaţa. O idee puerilă, nicidecum ridicolă. Un jucător, schimbînd mereu masa de joc, indiferent la cîştig. Punctul în care se oprise, pentru a face autostopul, fusese prost ales fiindcă maşinile nu aveau nici un motiv obiectiv ca să încetinească. Chiar şi atunci cînd era observată, se dovedea a fi prea tîrziu şi prea complicat ca să încetinească. Totuşi, după vreo două ore, o maşină, care circula pe banda exterioară, a frînat la cîţiva metri de ea şi a luat-o. Erau doi englezi. Un bărbat şi o femeie.

**Cristina s-a cuibărit pe bancheta din spate, o maşină de mic cilindră j, cu două uşi. începuse să-i fie frig, întotdeauna se îmbrăca mai subţire decît ar fi trebuit, dacă iei în considerare şi neprevăzutul. Cristina a desfăcut un pachet de biscuiţi, s-a uitat politicos interogativ prin oglinda retrovizoare la cei doi, femeia a spus, nu, mulţumesc. în maşină mirosea a tutun blond. Cristina a început să ronţăie biscuiţii, adunînd firimiturile în palmă. Femeia părea mai în vîrstă decît bărbatul, dar nu în mod inestetic, în general, trebuie acceptată totuşi ideea inventarului nerestrictiv de tipuri umane. Cei doi vorbeau mereu şi, după un timp, bărbatul a întrebat-o dacă înţelege ce vorbesc. Cristina a spus da. Ţinea ghemotocul de hîrtie** strîiis în **|iumn şi nu se hotăra ce să facă cu el. Mai tîrziu a aţipit, apoi s-a trezit şi femeia a întrebat-o dacă e ne- v, , h• -.a oprească. Ea conducea. Cristina a spus că se siml.■ bine, şi chiar se simţea bine. Era o vreme închisă, |nv>;alindu-se de ploaie. Femeia avea un gît robust, vînos. Mult mai tîrziu, după ce opriseră şi băuseră toţi trei cîte** un **ceai, apoi se urcaseră din nou în maşină şi atmosfera părea destinsă cu adevărat, chiar prietenoasă, i-au propus să rămînă cu ei. Pentru început, să meargă undeva pe coastă, la întîmplare, mai tîrziu să treacă şi în Italia. Cei doi vorbeau despre tot felul de lucruri, cancanuri politice, teatru, războaie, schimbau replicile cu vioiciune ca doi jucători hotărîţi să se amuze nu să se solicite, iar Cristina îi urmărea cu plăcere, aruncînd în răstimpuri cîte o vorbă, primită cu plăcere. Şi tocmai propunerea lor a răsturnat totul, chiar dacă fusese făcută cu un fel de nepăsare. Poate că nu i-a plăcut pur şi simplu ideea, un mariaj cu gusturi puţin desfrînate, ducînd-o cu gîndul la anunţurile de mică publicitate sub contracţiunea** *per. bissex.* **Mult mai probabil însă, fiindcă cei doi englezi păreau, totuşi, doar frate şi soră, că oferta a declanşat în Cristina un alt sistem de alarmă. La nici 24 de ore după ce ieşise de sub protecţia unor deprinderi, intra sub protecţia altora. Nereuşind astfel să transforme o** *evaziune* **decît într-un oarecare loc comun. Cristina n-a răspuns imediat. Tocmai erau la porţile unui orăşel şi după ce au trecut de centru i-a rugat să oprească. A coborît şi le-a mulţumit. Fără nici o explicaţie. Femeia a spus, străduindu-se să nu pară iritată, după ce Cristina a dispărut din retrovizor, cred că era o persoană puţin plicticoasă, şi imediat apoi, peninsularii ăştia sînt**

**imprevizibili. După ce a coborît, Cristina a mai rămas cîteva clipe pe trotuar, privind cu politeţe în urma maşinii. Apoi a pornit spre centru. In oraş se făceau pregătiri pentru o îestivitate. Erau întinse banderole lungi de pînză scrise de-a latul străzilor, agăţate, fanioane colorate şi, în curs de finisare, chiar o mică estradă, Cristina s-a abătut din strada principală, trezindu-se într-un fel de cartier comercial. Ceva mai tîrziu a început să plouă. Nu mîncase, dar nici nu îi era foame. La început s-a refugiat sub un balcon. După aceea a trecut în fugă strada, părea să fie o ploaie sîcîitoare, intrînd într-un magazin universal de unde şi-a cumpărat un fulgarin din material plastic, transparent şi cu glugă. îmbrăcată în felul acesta a pornit spre gară. înainte de a intra în gară şi-a spus, desigur decisă, că se va urca în primul tren care va veni. Din păcate, primul tren — din păcate pentru ceea ce încerca ea să facă din ea —-a adus-o de unde plecase dimineaţa, Deci şi hazardul putea să-i fie potrivnic.**

**Rămîn aşa, ea protejată de golul umărului lui şi de apăsarea uşoară constantă a degetelor lui pe tîmplă, el apărînd-o. Iar de la un moment dat amîndoi se prefac mulţumiţi. Pentru că amîndoi, dar mai ales el, se tem că nu au înţeles bine. Remisiunea ei, astfel cum a fost acceptată, poate că are o altă semnificaţie, poate că fiecare se înşală asupra lui însuşi. Există o soluţie de moment şi amîndoi se comportă ca şi cum Cristina, obosită, înfrigurată, destinsă, ar dormi. Această convenţie tacit instaurată le mai dă un răgaz. Poate că şi altcineva din compartiment se preface, îşi închipuie doar că doarme. Percepînd cu ochii închişi mişcarea lentă a acestui cuplu, nu spionîndu-1 cu adevărat, dar rămînînd într-un fel de veghe pe jumătate letargică, aproape în postura unui participant. Dar nu, nu mai poate fi nimeni în afară de ei doi, acela s-ar fi trădat într-un fel oarecare. Nu s-a schimbat nimic dincolo de geamul compartimentului. Acelaşi tunel neîntrerupt, lipsit de orice mişcare, de orice sunet particularizant. Şi ei la fel ca înainte. Suspendaţi de o limbă de timp, precar, un spaţiu care se dilată moale, amorţindu-le mişcările, începutul lor, i'ixîndu-i într-o inerţie suficientă ei înseşi. Dar cine nu ştie cît de greu se iese din această pastă?! chiar şi atunci cînd scrii... Cine nu a învăţat în şcoală că aceasta este adversarul numărul unu al materiei vitale robuste,**

**al... El i-a luat capul scoţîndu-1 din golul acela protector al umărului (cînd s-a petrecut oare această mişcare ?), a făcut să-i alunece întregul bust spre el, şi acum o ţine sprijinită pe braţul drept, cuibărită în marele unghi dintre pieptul lui şi muşchii femurali, uşor încordaţi. Cît de simplu s-a produs această translaţie ! Lipsită de orice obstacol. Şi cît de uşuraţi se simt amîndoi acum.**

**El îi răsfiră părul cu degetele şi ea se lasă jucată de această mişcare. Acum, într-un moment în care amîndoi ştiu că nu mai e nevoie să lase nici un spaţiu echivocului să se refugieze în convenţii acoperitoare, apărîn- du-se de nu ştiu ce probabilă eroare, de parcă drumul acesta pe care s-au condus pînă aici unul pe altul, cu toate micile lui întortochieri, cu plusul sau minusul de luciditate, al unuia sau altuia, ar fi putut fi o eroare comună. El continuă să-i răsfire părul cu degetele. Iar Cristina îi oferă mai mult decît această pasivitate. Pentru că acum sînt siguri unul de altul. Siguri, ca şi cum ar fi trăit împreună mulţi ani, ar fi fost de mult timp bărbat şi femeie unul pentru altul. Un scurt horcăit, puternic, dintr-un compartiment apropiat, iar cineva, aici, îşi** schimbă **poziţia corpului. Degetele lui alunecă negrăbite. Mişcări, zgomote, acelaşi fundal familial, ca într-un alcov încărcat de amintiri. Acum el poate să o întrebe tot felul de prostii, banalităţi (eşti obosită ?, ţi-e somn ?, nu ţi-e frig ? etc. etc.), la care ea uneori nici nu răspunde. Kl se apleacă, punîndu-şi buzele pe părul ei. Nu, nu o sărută, îşi lasă buzele să-i atingă părul, distrat, marital, ca şi cum o clipă mai înainte ea i s-ar fi plîns de ceva şi el ar linişti-o. Gesturi îmbrăcate în pelicule banale, ca zaharicalele. Din nou trenul se pregăteşte să intre într-o gară. încrucişare de linii, păcănitul macazelor şi Cristina spune, oare n-ar trebui să fie Burgos ? Puţin leneş. Şi nu mai sînt surprinşi, ruperea de ritm nu îi mai$_x$ dezechilibrează. Au şi luat în posesie noaptea aceasta, mecanica previzbilă a trenului, răsuflarea compartimentului, ca un fluid care se scurge pe lîngă ei calin acoperitor. (Oare să fi trecut mai mult de jumătate din noaptea aceasta ?) Degetele lui îi cuprind ceafa, îngustă fragilă înaltă, şi degetele lui sînt elastice şi ele, podul palmei se aşază exact pe curbura gîtului. Trenul n-a oprit, acum sînt ultimele macaze înainte de a ieşi iar la linia liberă. Cristina spune, şi dacă nu există Burgos ! Poate că nu ne aflăm nici în Spania... Din nou ieşind la**

lumină încăpăţînarea aceea, nu încăpăţînare, ci un fel de stare recurentă, de a apuca pe alt drum, ca o malarie niciodată vindecată pe deplin căreia îi presimţi începutul frisoanelor. De a ieşi din ceva ; din ceva anume care *există.* Dar, deocamdată, pentru el nu are decît valoarea unui calambur, unul din micile jocuri complicitare care se nasc în astfel de spaţii închise. îi răspunde, nu ştiu, să mai aşteptăm, şi, după o pauză, totuşi, sîntem în peninsula Europa, ce naiba ! Nu o putem abandona, aici s-a născut maşina cu aburi, s-a născut Marx, s-a... ce aiurită peninsulă, eu... Şi ultimele silabe se pierd cu totul în părul ei. Sînt înghiţite de părul ei ca de o căpiţă de fîn peste care te arunci cu faţa în jos. O sărută. Nu mai este un gest, mimarea nonşalanţei, a rutinei de cuplu, la care se prefăcuseră amîndoi într-un fel de acord orbesc pentru a mai dilata aşteptarea. Un sărut adevărat, şi el îşi umple gura şi porii feţei de gustul amărui al părului ei. Un gust uşor

(Io cenuşă. Iar pentru ea sărutul poate fi şi mai adevarat torni,ii pentru că buzele ei nu se află acolo. înfiorîndu-i. (l).i, da, pînă la urmă toate cuvintele devin capcane...) (Jn cunoscut, domnul Emil, ne-a povestit, într-o seară în care aniversam un prieten comun şi în care rămăsesem la un moment dat singuri, numai noi, bărbaţii, o întîmplare. Domnilor, a început domnul Emil, ne aflam eu şi cu nevastă-mea, într-un tren traversind Elveţia. în staţie la Geneva, am ieşit amîndoi la fereastră să privim gara, lumea, forfota, ei, stiti cum e, mai ales cînd străbaţi continentul... Aproape în faţa noastră, în plinul gării, un băiat şi o fată se sărutau. Dar, domnilor, nu se sărutau, era ceva atît de disperat în ei, încît ai fi zis că trebuie să răscumpere un timp pe care îl pierduseră, pma atunci, inutil. Era ceva disperat dar şi frumos, trebuie să recunosc. Nu le păsa de nimic, bineînţeles. Erau agăţaţi unul de altul ca două plante suitoare. Lumea trecea aici, încolo, îi ocolea, se ştergea de ei aşa cum te-ai şterge de ceva pus cam anapoda în mijlocul drumului, dar ei, nimic. Stăteau încolăciţi, iar fata avea ochii mari deschişi, ca ai unui orb, fără să vadă nimic, totul era acolo, înăuntrul lor. Nevastă-mea, hai să coborîm, mai avem vreo douăzeci de minute, să ne dezmorţim puţin, facem cîţiva paşi. N-am auzit-o. Mă uitam la ei, nu curios, nu împins de, cum să spun

eu, o cupiditate erotică. Altfel. De parcă eu însumi mă aflam acolo, în ei. In fiecare dintre ei şi nu ştiam cum se va sfîrşi. La un moment dat, băiatul a părut să se trezească, pentru cîteva clipe. Şi-a îndreptat capul, ca si cum tocmai atunci lua cunoştinţă de zgomotul acela din jurul lui şi nu ştia ce este. încerca să se dumirească. însă nu a avut timp s-o facă pentru că fata l-a tras din nou în ea. Ii

vedeam mîinile agăţate de gitul lui, cu degetele lungi răşchirate, arcuindu-se peste pielea lui, şi era tot atît în gestul acesta dintr-o pasăre de pradă cît şi dintr-o femeie care-şi încorporează necruţătoare progenitura. Credeam, bineînţeles, că el era cel care pleca. Dacă va mai putea pleca. Nevastă-mea a zis, mi s-au cam umflat picioarele, mă duc să mă întind puţin. Nu puteam să-mi desprind privirea de pe cei doi. într-atit aderînd unul la altul, încît părea mai mult decît un act de acuplare, nu ştiu ce, în orice caz altceva. Ea, acoperind cu o fantastică supleţe toate golurile dintre ei şi dînd impresia, cum am mai spus-o, câ îl aspiră în felul în care animalul acela tubular şi leneş se zice că îşi aspiră o pradă gabaritic superioară. Agitaţia peronului se liniştise întrucîtva, cei ce trebuiau să se urce se urcaseră deja, însoţitorii aşteptau plecarea. Domnul Emil a făcut o pauză, simulînd, fără să o dorească anume, momentul acela de gol sîcîitor. După ce trenul s-a pus în mişcare, a continuat el, şi parcursese deja cîţiva buni metri, cei doi rămăseseră cam multişor în urma ferestrei mele şi eram pe punctul de a-mi spune că ei veniseră în gară aşa cum s-ar fi dus într-o grădină publică sau într-un cinematograf ori pur şi simplu s-ar fi oprit în mijlocul unei străzi foarte circulate, indiferenţi la tot sau poate tocmai ct; să-şi demonstreze puterea de a se abstrage de la orice, cu acea, nu-i aşa, irepeta- bilă nepăsare a adolescenţei, tocmai, zic, pe cînd îmi treceau prin minte astfel de gînduri, ea s-a smuls din el şi a luat-o la fugă. A prins scara unui vagon. Iar el, pe lîngă tren, la început fără să piardă pasul, cu siguranţa splendidă a unui trup de atlet bine antrenat, apoi rămînînd din ce în ce mai în urmă, cu braţul întins înainte şi puţin lateral, viteza sporită a trenului, capătul peronului etc. etc. ...Ştiţi doar, toate lucrurile astea, ajungem, vrînd nevrînd, să facem ccca ce am

**vrea să facem noi dacă nu am vedea ccea ce vedem şi care ni se par mai adevărate decît nimic. (Dar ochiurile plasei sînt mereu mai strânse şi de altfel cum poţi să gîndeşti că nu ai mai vedea nimic ?!) M-am întors în cabină, la consoartă. Cînd ajungem la frontieră, fără să ridice ochii de pe** *poli- cier.* **Cînd ? ah, da, curînd. Dă-mi, te rog, perna ta, aşază-mi-o la spate, aşa, mi-a înţepenit gîtul. In noaptea aceea am dormit rău. M-am sculat devreme de tot, cu o gură rea, amară, de bilă. M-am dus la însoţitorul trenului să-i cer o sticlă de apă minerală. Era o dimineaţă neguroasă ; parcă nici nu începuse ziua. Mergeam pe culoar lovindu-mă, în contratimp, de pereţii vagonului şi, cînd am ridicat ochii, am dat cu privirea, de cine credeţi că am dat cu privirea, bineînţeles, e lesne de ghicit, nu am introdus decît două personaje dintre care unul a rămas în gară. Am dat cu ochii de fată. Ieşea din cuşeta însoţitorului. Domnul Emil s-a oprit, un moment, oarecum neîncrezător în ce ne priveşte, ca să vadă dacă am** *înţeles.* **însoţitorul, a reluat el apoi, asigurat, se afla în uşa cuşetei, aşteptînd ca fata să se îndepărteze. Vezi bine, nu ar fi fost de dorit ca el să fi fost văzut cu ea, cu funcţia lui ş.a.m.d. Era un om înalt şi slab, cam de vîrsta mea, poate ceva mai tinăr, vestonul şi-l îmbrăcase cam în grabă şi acum se chinuia cu o mînă să-şi încheie un nasture. Fata m-a zărit. M-a măsurat o clipă, parcă sfidîndu-mă. Nu ţinea să cred altceva decît ceea ce vedeam. Că ieşise din cuşeta însoţitorului. Vă amintiţi, trupurile acelea, înlănţuite ca două plante suitoare, de pe peronul gării, umplînd ei singuri tot spaţiul public cu o superbă nepăsare a tot ce**

**s-ar fi putut afla pe lumea aceasta, şi acum însoţitorul chinuindu-se neîndemînatec, la cîţiva paşi de mine, să-şi încheie nasturii de la veston... Un miop, cu ochii rotunzi şi mari ca ai animalelor de noapte. Acum, desigur, veţi zice, dar morala, unde e morala întîmplării ? Sau, morala e tocmai lipsa oricărei morale ? Ei bine, eu v-am dat faptele. Morala daţi-o voi. Din fotografia dimineţii aceleia neguroase lucrul care-mi stăruie pe retină este culoarea vestonului lui. Roşu de vişină putredă. Eu îmi spun : dacă însoţitorul ar fi fost un om în felul prietenului ei, la fel de tînăr, la fel de elastic, la fel de** *partner,* **fata nu ar fi intrat în patul lui. Mirosind uşor a transpiraţie şi a lavandă 4711. Fata nu era o tîrfă, deşi, în definitiv, ce importanţă are un cuvînt în**

**plus sau în minus, numai noi ne închipuim că lumea e formată din adjective. Intre băiat şi însoţitor nu poate exista nici o legătură. Fata era obosită şi a vrut să doarmă. Pentru asta găsise o soluţie ; o soluţie practică, o soluţie igienică, o sol... dar, iarăşi, ce importanţă au afurisitele astea de adjective ? Cincisprezece minute şi de fapt nici atît pentru o noapte întreagă. Tot aşa cum ar fi cumpărat nişte tampoane de vată pentru un ciclu intempestiv declanşat şi apoi ar fi cerut voie farmacistului să intre pentru un minut ca să le utilizeze ha, ha, ha !, nu păreţi prea convinşi de gluma mea...**

**în compartiment pătrunde acum un fir subţire de aer rece. La trecerea peste ultimul macaz, atunci cînd trenul îşi luase deja viteză, vagonul a fost zgîlţîit puternic şi geamul a alunecat un centimetru, doi, în jos. Firul acesta de aer a modificat echilibrul din compartiment. Bărbatul care stătea pe aceeaşi banchetă cu ei şi-a schimbat poziţia corpului, iar altcineva (de fapt nici nu ştiau**

**r**

foarte bine dacă printre ceilalţi nu era şi o femeie) a Inşii de cîteva ori înecat, apoi şi-a curăţat gîtul în cîteva 1 muluri. Cristina se încordează pentru o clipă. Şi bra- l.<'le lui, într-o reacţie tropică, se închid peste circumferinţa fragilă a umerilor ei. Mai jos ceva de umeri, peste începutul sinilor, să zicem, dar acest început e lent. \u o strînge în braţe ; ei au fost mult mai departe de acest prag, au de mult dobîndită o memorie a gesturilor conjugate, au şi amintiri comune chiar şi o lenevie a lor. El doar o protejează. O păzeşte de zgomotele acelea, de momentul de dezechilibru al adăpostului *lor,* şi asta este exact ceea ce ea are nevoie. Ar fi fost desigur foarte firesc ca el să-i acopere şi sînii cu palmele, tot aşa cum i-ar fi acoperit umerii, cu haina, sau genunchii, cu o pătură, dar, tocmai pentru că ar fi fost firesc, nu s-a întîmplat şi e reconfortant să păstrăm oricînd şansa de a ieşi din serii. Ţesătura rochiei ei joacă uşor sub buricele degetelor lui şi el simte asprimea uşoară a pînzei. Mai intimă chiar, în acea clipă, decît porozitatea unei epiderme. Iar jocul acesta continuă persistent, s-ar putea zice chiar implacabil, acumulînd în fiecare dintre ei. Obosindu-i, uzîndu-i. Şi, într-un tîrziu, cît de tîrziu ?, el îşi culcă faţa pe umărul ei. De data aceasta jocul a rămas departe de tot, a dispărut şi candoarea nevinovată a primului sărut, există numai tensiunea aceea groasă, aproape maladivă, care urcă în el. Acum *ea* trebuie să faca ceva, să-i deschidă, de

exemplu, precum bărbierii, una din vene pentru ca sîngele gros imund să ţîşnească' altfel el s-ar putea prăbuşi sub propria lui greutate mertă. Ea, deci, îşi răsuceşte faţa spre el, căutîndu-i fi untea, pometii obrajilor, pleoapele, comisura buzelor,

• itmgîndu-le uşor, fără apăsare, s-ar spune lingîndu-le, la fel ca o căţea lingîndu-şi puii. Respirând, în sfîrşit, iiuul din altul : ventuze sărace de oxigen aplicate peste fetele lor. Oare de ce a fost necesară această lungă, minuţioasă detailare, această fărîmiţare codoşească a timpului, propoziţiilor, frazelor ?! Ea s-ar putea înlocui printr-o simplă indicaţie, ba chiar o notă de subsol . *după o oră şi treizecişişase de minute de la urcarea în tren cei doi s-au sărutat.* Ehei, perversiunea filării încete, lungi, a cuvintelor...

După ce se despărţise de cei doi englezi şi se urcase, deci, la întîmplare, în primul tren intrat în gară, Cristina a ajuns înapoi în oraşul *său,* la lăsarea întunericului. De fapt era o înserare prematură. Ploua, o ploaie deasă şi măruntă ca de toamnă, care adera posesiv la tot. A ieşit din gară, a vrut să se urce într-un taxi, în ultimul moment a renunţat, totuşi nu indecisă, acţionînd mai curînd ca pentru a-şi demonstra că face altceva decît ceea ce reflexele, adică instinctul de acomodare, o împingeau să facă. Dorinţa aceasta, pînă la urmă absurda, chiar dacă rizibilă, de a inventa gesturi inconfundabile. A pornit spre centru. Ploua, o ploaie măruntă, sicutoare. Reflexele luminilor, ale reclamelor, ale farurilor de maşini, asfaltul ca o oglindă neagră, oameni m impermeabile, umbrele la semiînălţime, tot inventarul acesta comun, repetabil. A ieşit din drumul cunoscut, uzat, s-a abătut pe cîteva străzi laterale, apoi s-a trezit într-un cartier pe care nu-1 cunoştea aproape deloc. Case cu mici partere de flori la stradă şi plăcuţe de metal lustruit încastrate în zidul porţii. Ar fi trebuit să se simtă, aici mai ales, boarea aceea de frunză muiată de apa, de tencuială umedă, dar nu era nimic. Ea nu dorea sa fie nimic,

o mulţumea apa, şiroind lent pe faţă ca nişte picaturi de sudoare reci. Apoi a ajuns, totuşi, în centrul oraşului, însă venind din altă parte decît se aştepta şi pentru cîteva momente a fost derutată, poate chiar bucuroasa, crezînd că a greşit oraşul. A intrat undeva şi a baut;

r,minimei la bar, o cafea cu lapte şi frişcă, cu o felie de «■o/onac alături. Fireşte că s-ar putea închipui că era <lestul de tîrziu, localul aproape se golise şi că băiatul

< are a servit-o o spiona cu coada ochiului în timp ce ■lergea aplicat zincul barului ; sau că pe scaunul de lingă ea s-a aşezat un bărbat îmbrăcat într-un *balonseide* cu platca bine umezită de ploaie, care a cerut un coniac şi care nu se uita la ea, deşi izul de ţesătură umedă, de pori de piele umflaţi de apă, chiar şi cel de alcool ajungeau pînă la ea. Ori, s-ar putea imagina că nu un bărbat, ci o femeie s-a aşezat lîngă ea.... Dar cîte nu s-ar putea încropi în jurul acestei imagini pasive a Cristinei, stînd la bar şi bîndu-şi o cafea deja răcită. Pînă la

urmă, unde s-a dus Cristina în noaptea aceea ?

Pe suprafaţa ferestrei compartimentului se zăresc, în intermitenţele u<nor reflexe luminoase culese de aiurea, broboane mărunte de apă. Probabil plouă. Totuşi nu puternic pentru că picăturile stau aninate de geam ca nişte porozităţi. Lui îi trece prin cap să se ridice, să împingă pînă sus, în lăcaşul ei, fereastra mobilă, de teamă ca picăturile de apă, intrînd prin deschizătura aceea care s-ar mai putea încă lărgi, să nu cadă pe mîinile ori pe faţa unuia dintre cei de lîngă fereastră, trezindu-1. Dacă ar face mişcarea aceasta, ar putea să risipească totul. Nu poţi călca a doua oară exact pe aceleaşi urme. Ezitarea aceasta îl descumpăneşte pentru un moment făcîndu-1, involuntar, să se agaţe de Cristina. Corpul ei e moale, supus. E ca o femeie mai curînd după dragoste decît înainte. Îşi prelinge faţa cu lentoare de-a lungul gîtului lui. Şi-au învăţat gustul pielii, al sa- livei, al sudorii. Gura ei se supune docilă. Nici o poticnire. Aceste curbe sinuoase, acordîndu-se una după alta, care e miezul, care e coaja ? cine se supune, cine ia !?

E ciudat cită exactitate, rigoare, ce concordanţe se instituie între astfel de gesturi cbemîndu-se unele pe altele, ca într-o noapte a nevăzătorilor (dar unde sînt anii de ucenicie...). Acum, de îndată, va putea, şi iarăşi,, ce firesc, să-i cuprindă în palmă sînii — mici, neînsemnaţi — ca întreaga ei făptură, care nu se vor fleşcăi niciodată — la fel ca ea însăşi — nu vor ceda neputinţelor epidermei trase, întinse, frămîntate. Nimic obscen. Totul ca o tandră alintare.

In oraşul său, în care se reîntoarce acum, cu acest tren, Cristina, dar asta se va petrece de abia dimineaţa, tîrziu dimineaţa cînd, după ce se vor fi privit bine în ochi, la lumina mijindă a aerului şi mereu după aceea,, ca doi oameni, un bărbat şi o femeie, treziţi în acelaşi pat, cu o uluială bucuroasă că nu s-au înşelat, că sînt acolo, iar el va spune, ştiind că totuşi noaptea s-a pierdut în platourile acelea ale Castiliei vechi, *Viejo Castilia,* să mergem mai departe (unde ?), nu coborî, te rog ! în oraşul ei, deci, există o universitate. Universitatea are un portal vechi, ghidul spune, luxuriant decorat. Oraşul e străbătut de un rîu, peste care se află un pod roman. Peste cîţiva ani, cînd ei se vor reîntîlni în acest oraş,, lăsîndu-se ori prefăcîndu-se doar orbiţi de o amintire

— dar de ce amintire, o fantasmă uzată se vor sprijini de parapetul puţin înalt al podului, stingheri, desigur, cum ar putea să fie altfel, unul de altul. Privind apa. Picioarele dese ale podului, ca un miriapod solidificat, şi printre ele apa tulbure lingind piatra. Separaţi în imobilitatea lor de curentul de aer al rîului. Dar cine îşi mai poate aminti vreodată cu adevărat gesturile, vechile gesturi, şi de ce trebuiesc mişcate din locul lor nopţile acestea, prin care treci atît de nepregătit... Cristina îl conduce pe culoarele universităţii (obiectiv turistic), îi va arăta săli de cursuri, chiar şi un Goya. Cu o emfază ,1Hni' temperată. II va duce apoi în cofetăria din subsolul universităţii. Se vor aşeza la o masă sub ogivele întretăiate

în cruce. Vor vorbi. Afară, toamnă timpurie.
1)espre universitate, vechime, istorie (ah, iarăşi istorie, <le ce atîta greaţă în cuvinte), despre piaţă : piaţa muncii, piaţa de flori, piazza di Spagna, piaza Major, piaţa de sclavi... Şi despre franchism ; ohhoo !! aici lucrurile devin ceva mai complicate, dar numele substantivului ea l-a pronunţat. Şi era chiar ca o studentă uşor rebarbativă, aşa cum ar fi trebuit să arate dacă te iei după ziare, romane, magazine, un student trecut prin mai 68 deşi e limpede că ea nu putuse trece şi nici nu fusese studentă în sensul în care se vorbea atunci despre studenţi, pomenind cu indiferenţă dispreţuitoare substantivul acela. Mestecau din cînd în cînd şi vorbeau. Şi el, ce n-ar fi dat altă dată ca să afle !, dar altfel decît din manuale. Aceeaşi fragilitate a trupului, părînd însă acum, oare cum s-ar putea spune mai bine ?, un fel de istovire. Şi tot o rochie de pînză topită, deşi nu există nici un motiv pentru a bănui un exorcism al veşmintelor. Mai tîrziu vor intra într-un restaurant. Nu scump ; nu ieftin. Aerul de culoarea unei difuzii foarte fine de pămînt galben. La sfîrşit, ea va stărui, şi chiar aşa se va întîmplă, să achite nota de plată pentru o masă formată din *pulpas* şi *gambas;* cu vin alb. Şi iarăşi pe străzi. Un oraş cu un nume, totuşi, atît de tulburător de oriental...

Cineva înaintează de-a lungul culoarului. în dreptul compartimentului lor îşi pierde pentru o clipă echilibrul, lovindu-se de uşă. I se vede, preţ de o secundă, faţa aplatizată, de cealaltă parte a geamului, ca în convenţiile acelea stupide ale oglinzilor deformatoare. Şi ochii goi. Cristina tresare. Apoi începe să rîdă. Pometii aceia aplatizaţi de sticlă groasă. Rid amîndoi, fără nici un ■;unet. Pintecul Cristinei este elastic. Şi frenezia independentă a mîinilor lor, care se bucură de tot. Mersul trenului e mai vioi. Probabil au intrat în zona platourilor. Pielea Cristinei are o catifelare uscată. Poate că totuşi nu sînt singuri. Există încă o pereche, un bărbat şi o femeie, în trenul acesta, care străbat, ca şi ei, noaptea.

Mai trebuie amintit despre ce se întîmplase dimineaţa, atunci cînd s-au reîntîlnit. El se afla în camera lui de la hotel. Un hotel-pensiune. După o călătorie de o jumătate de zi, o noapte şi încă un sfert de zi. El era în pijama, Cristina a bătut şi a intrat în cameră. S-au salutat ; aproape fără să se vadă. Patul, el se afla lîngă un pat în neorînduială, avea bare de alamă la capete. Cristina a spus, am să aştept jos, el, o să dureze puţin, trebuie să fac şi un duş, ştii, am călătorit toată noaptea etc. etc. Înainte de a intra ea în cameră, în cameră nu exista telefon ci numai ceasul lui şi sub pînda sleită a simţurilor lui pentru ora fixată telefonic din gară, el s-a trezit în chipul cel mai insuportabil cu putinţă, fri- sonînd. Căutau unul în altul urme. Cu ochi goi ca ai orbilor. Ce aberaţie să gîndeşti că etapele, întîmplăriîe adică, pot fi însăilate ca benzile magnetice tăiate. Elimi- nind secţiunea voalată, precis, ce manualitate, ca o manevră chirurgicală. Apropiindu-se unul de altul, lunatici, şi mîinile lor aşezîndu-se, mîinile lor... De parcă atunci, în tren, noaptea, nu fuseseră pînă la capăt, pînă la bătrî- neţe, ce-ar mai fi putut să

afle acum unul despre altul. Ce ? Desigur, s-ar putea gîndi, şi hîrtia îngăduie orice, un alt fel de urmare. Cît de profesional s-ar putea scrie toate lucrurile astea! Chiar şi gustul deznădăjduit al amintirii. Şi trucajele, şi credinţa noastră în ficţiune, şi... Poate că dacă el nu ar fi avut criza aceea falsă de malarie, în care-1 aruncase pînda, Cristina s-ar fi apropiat, şi-ar fi aruncat braţele în jurul gîtului şi... Aşadar, după ce a făcut duşul şi s-a bărbierit, a coborît în sufrageria boldului, cerînd micul dejun. I s-a adus o cană de cafea , ¡ ¡ lapte călduţă şi două felii de pîine unse cu unt şi .lr;,iMipra un strat subţire de gem de portocale. Micul «I r j u n era inclus în preţul camerei. A mîncat tot fără j;iaba. Camera avea o singură fereastră, îngustă, care dădea probabil într-o curte interioară fiindcă lumina care i n t r a prin ea era puţină şi neconvingătoare. S-ar putea spune, după meticulozitatea cu care şi-a luat micul deiun, chiar şi faptul de a observa toate aceste detalii ale încăperii, mirosul ei, femeia care îl servea, în sfîrşit, nenumărate fragmente care nu servesc la compunerea sau recompunerea nici unui vitraliu, că el încerca să fărîmiţeze timpul. Să facă ceva din bucăţelele acestea. Cristina îl aştepta în micul hol de la intrare. Cu spatele drept, de abia atingînd spătarul scaunului, genunchii, şi ei drepţi, alăturaţi, mîinile. Este toamnă, o expiaţiune lentă a luminii. Ieşind din hotel, s-au aşezat unul lîngă altul, ca doi oameni care-şi caută locul într-o coloană.

Trenul mai are un drum lung de parcurs pînă la capătul peninsulei. Acum nu se vede nimic, dar mai tîrziu se va vedea. Femei îmbrăcate în negru, coaste rîpoase, pomi cu trunchiurile oblice, cromolitografii pierzîndu-se şi renăscînd mereu. Vor privi, cu braţele încolăcite unul în jurul altuia, amestec de un figurativ uşor monstruos, începutul zilei. Culoarea de un roşu castaniu a pămîntului, şi verdele macerat al smocurilor de iarbă, verdele albicios ca praful de ciment al frunzelor de măslini sălbatici, găurile negre ale umbrelor. Mai ales roşul acela lipsit de strălucire al aerului, ca o cu] nare indefinit decantată din care a fost scoasă cu o răbdare îngerească lumina, înşelătoarea lumină. Roşul acela (dar ce naiba înseamnă cuvîntul, *roşu,* ce poate el singur să spună, şi cum îşi bat joc de noi cuvintele, cum ucid ele totul) de care el îşi amintea perfect. Pentru că li visase cu foarte mulţi ani în urmă, atunci cînd era de abia un puber, un vis ciudat, perfect limpede, neînselă- tor o cimpie pe care erau presărate coloane de piatră de fapt numai frînturi de coloane, numai baza coloanei" m felul unor mari jilţuri de piatră şi, printre ele, lumina aceasta roşie, un roşu istovit, de parcă ar fi fost vorba e un sfîrşit.^ De viaţă, de glaciaţiune, de orice. Şi el, inflexibil în jocul geometric al acestor coloane, privin- du-se pe el însuşi din spate, sprijinit cu muşchii bazinului de muchia pietrei. Uitîndu-se mereu înspre spaţiul acela dinaintea lui, dar înspre spaţiul acela de culoare, fix, rigid, ca şi cum privirea i-ar fi fost aspirată într- acolo, s-ar fi aflat sub puterea lui, un fel de fascinaţie minerala de neînvins... Vor privi deci, peste cîteva ore, începutul zilei. Dar nu de la locul lor de acum, ci de pe culoarul vagonului, unde vor ieşi la capătul nopţii, aşa cum ar fi schimbat un fastuos baldachin al voluptă-

ţilor cu prospeţimea plimbării matinale. Coroane de pomi aplatizate, tufişuri, pămînt. Cadenţa trenului. Ei singuri, pe culoarul păstrînd afumăreala nopţii, amestecaţi unul mtr-altul. Şi roşul de icoană din afară. Vor sta un timp astfel, kilometri liniari de pămînt roşu şi vechi, el, mai ales, uluit de culoarea aceea, şi oare cine a aşezat-o, cu atita vreme înainte, în visul lui ?, încolăcindu-se unul de altul ca două liane sau două frînghii. Apoi el se va apleca spre ea şi găsind în memoria lui un diminutiv oarecare, cules de prin cărţi sau cine ştie de unde, îl va spune murmurindu-ı în porii pielii ei. Repetîndu-ı. $i mea o dată. Toropitoarea magie a sunetelor. Atîta candoare !... Ei doi trebuie crezuţi în momentul *acela* pentru orice ar face. Tot ce este atins de ei devine în clipa aceea sacru şi virginal.

Se aude într-unul din compartimentele alăturate un bărbat raclîndu-şi gîtlejul. Sunetele se conturează precis, de parcă ar fi vorba de o sală lungă comună, un fel d» dormitor sau de lazaret. Toate zgomotele care circulă prin spaţiul acesta nediferenţiat au intrat de mult în mi'(-unica nopţii. Pielea Cristinei este ca un receptacol tuctil. Mîinile lui nu o ating ci se afundă în ea. Uluitoare adîncimi. Trecerile roţilor peste capetele şinelor, cadenţa este perfectă, totul se divide şi se reîntregeşte, pulsaţiile marii aorte şi nimic nu va lua niciodată sfîrşit...

Cînd s-au şters toate urmele astea ?

Poate atunci, după-amiaza, cînd se mişcau unul lîngă altul, inerţi, ca doi oameni, cum s-a mai spus, care-şi caută mecanic locul într-o coloană asemeni unei nesfîrşite benzi rulante. Pîndind scurgerea înceată a celor cîteva ore care mai rămăseseră. Ori poate dimineaţă printre frînturile din faţa portalului plataresc sau acolo jos în cafeneaua studenţească, privindu-se unul pe altul, schimbînd cuvinte, cuvinte, iar în tot acest lung timp rearuncînd fiecare în el totul, aşa cum se îndeasă în grabă şi la întîmplare, cu boarfe, un geamantan... Sau poate chiar atunci, în tren, după sfîrşitul nopţii, legă- nîndu-se, ostenit, unul în altul.

în a doua zi a călătoriei, cînd soarele era sus de tot, cîmpurile ardeau sub o lumină albă de oţel, trenul a oprit într-o gară măruntă. Dincolo de clădirea gării era doar miriştea cîmpului. Trenul avea să stea mai mult timp, undeva înaintea lor se întîmplase ceva. Pe peronul gării a apărut, nu se ştie de unde, o bătrînă cu un sac. A desfăcut buza sacului şi a scos de acolo pîine proaspăt coaptă. Bătrîna era îmbrăcată toată în negru, deasupra ei cădea lumina de oţel a amiezii. I-au dat un *duros*, au luat pîinea şi s-au aşezat pe şina fierbinte. în faţa lor, miriştea cîmpului era galbenă.

Cum s-a mai spulberat noaptea aceea...

## SCURTA ALTERCAŢIE

J)[e] l[a] statuia lui Cristofor Columb, o iei la stînga. Ăsta e drumul pe care sigur nu te rătăceşti. De fapt, dacă nu eşti complet idiot, nu te poţi rătăci pe nicăieri fiindcă toate străzile sînt paralele şi se intersectează formînd un fel de careiaj. Cu una din laturi sprijinită pe ţărmul mării. Poate doar în cartierul vechi, *barrio gotico.*
Dar e numai o iluzie.

Deci o luă la stînga. Un fel de stradă foarte largă, care totuşi nu părea nici stradă şi nici o arteră oarecare de circulaţie pentru că se transforma într-un spaţiu mare neregulat, delimitat de nişte clădiri care aveau cînd aerul unor vechi case de raport, cînd al unor antrepozite. A dispărut brusc, s-ar spune, viermuiala de pe *ramblas* — bulevardul promenadă, cu arbori, păsări, flori, oameni... Spaţiul acela verde nebun încîntător bufonesc, coborînd leneş pînă la Cristofor Columb. Ca şi cum, dintr-odată, n-ar mai fi Barcelona. Un decor schimbat la vedere. Gustul decorului.

Traversă unul din acele spaţii mari goale, pavate cu piatră cubică. Soarele cădea moale de sus. Toamnă. Fără arbori. Doar pe *ramblas* frunzele se scurg rar ezitant din platanii decojiţi. Trecu peste o şină de cale ferată îngropată în pavajul cubic, urcînd apoi pe trotuar. Şi tocmai atunci cineva răsări în faţa lui. Un bărbat. Atît de
neaşteptat, încît tresări. Zidurile caselor sînt cenuşii, fara ferestre deschise, fără zgomote puternice. Celalalt statea în fata lui. Şi mai înainte ca acesta sa fi început sa-i vorbească el refuză bătînd aerul de cîteva ori cu palma.
De undeva de sus venea un miros dulceag de usturoi. Trecu mai departe grăbind pasul, lăsîndu-1 pe celalalt în loc. Maşinile sînt rare. Nu sînt copii. Apoi u păru rau că nu l-a ascultat. Aici, în zona asta, nu pot fi lupanare. Lupanarele le simţi prin ziduri. Ca si cum porii ^dun or s-ar desface pentru toate mirosurile acelea de veşmmt , de tapiserie uscată, de **tapete,** mirosuri răsucite unele intr-altele ca nişte cozi lungi fluturînd. Nu era nici cerşetor. Şi nici poliţist. îi păru rău că s-a grăbit Exerciţiul lung, bine înşurubat în articulaţiile mnnilor, de apărare. Ce-ar fi putut să-i ofere sau să-i ceara ce a- lalt ?... cu ce-ar fi putut să-l tenteze... sa-i excite
curiozitatea sau dorinţa ?!.. .

Continuă să meargă încărcat de această nemulţumire care punea insidios stăpînire pe el. Iscodind acum jscu- rile pe unde trecea. Sperînd în mod nedesluşit ca 11 vor dezvălui ceva. Ceva ce el se grăbise sa refuze, oa din cauză că celălalt apăruse atît de neaşteptat m fa, lui. Reflexul neghiob de apărare. Un exerciţiu lung, statornic. Atît ar fi trebuit, să întîrzie cîteva clipe, celalalt să aibă timpul să spună cîteva fraze, o singura fraza, din cuvintele acelea ar fi putut înţelege, reconstituind, iar acum ar fi rîs poate. Dacă a trecut pe lînga un lucru extraordinar ! Cîte lucruri extraordinare ar puteai fi_ i spatele acestor ziduri cenuşii... Dm stupiditate. Stup tatea meschinului, care nu merită să i se descopere nimic. Cîrtita. Refuzînd totul, în afara galeriilor

ei bine consolidate. Mereu palmele ridicate, apărători Protegm- toare în dreptul ochilor. Ce departe e m aceste chpe vesela, leneşa nepăsare a *ramUas-u\m* !... Poate ca,
totuşi, celălalt se va întoarce. Va înţelege că el s-a grăbit. Sau va alege un alt drum, un pasaj strimt printre aceste ziduri cenuşii, înalte, ieşindu-i în întîmpinare în alt loc. Aşteptîndu-1. Surîzînd în sinea lui de frica sau cte neghiobia acestuia. Luîndu-1 poate cu blîndeţe de mină şi conducîndu-1 dincolo de unul din zidurile acestea din piatră cenuşie... dincolo... dincolo...

Din faţă vine către el o femeie. Şi el se pregăti de mtilmre. luşi uşor limpezindu-şi vocea. Se gîndi la unul sau doua cuvinte care-i plăceau cum sună. Nu erau decît ei doi, desparţindu-i încă cincisprezece, douăzeci de pasi iar femeia purta o eşarfă care îi juca uşor în jurul umeri or. oate că mesajul acela tulburător, incitant, straniu pe care el îl refuzase... nu, nu îl refuzase, nu lăsase sa ajungă pînă la el, astupîndu-şi cu palmele ochii şi urechile, i-1 aducea femeia. Femeia aceasta, înaintînd fără nici o mişcare a şoldurilor. Cu decizia unui bărbat.

...Femeia dispăru într-o cută a zidurilor care de acolo unde se afla el nu putea fi observată. Un loc de trecere. Cînd ajunse în dreptul pasajului strimt, ca o cursă de şoareci, în aer mai stăruia un iz slab de apă de colonie şi de tutun. Acelaşi care ar fi putut rămîne şi de pe urma unui bărbat. Cîteva momente îl încercă dorinţa de a o urma. Nu de a o urma, de a merge pe urmele ei, condus de izul acela slab de apă de colonie şi tutun, lăsîndu-se purtat dincolo de zidurile acestea cenuşii. Ca şi cum ar ii receptat un mesaj supunîndu-i-se.

Mai facu o bucată de drum, apoi traversă unul din spaţiile acelea largi ca nişte imense luminatoare si porni indarat, m direcţia din care venise. Se zărea Cristofor olumb in virful obeliscului şi din cauza asta clădirile si spaţiile dintre ele şi chiar şi piatra pavajului începeau sa-şi piarda aerul lor puţin misterios. Poate şi din cauză ca oraşul se auzea din ce în ce mai bine. Viermuiala **de**
I m [1] *ramblas* şi cohortele de turişti coborînd spre galionul comandantului şef. Nici măcar spaţiile largi dintre clădiri nu mai păreau atît de goale. Mirosuri de mirodenii diilci amare.

Ajunse aproape de piaţa obeliscului şi acolo se opri să bea o limonadă. Era un mic bar de zi cu cîteva mese pe trotuar. O căldură vătuită, care se aşază cuminte pe globurile ochiurilor. Pe sticla paharului se desenează cercul pufos al spumei. Răceala lichidului se răspîndeşte graţios. Sonorităţi indistincte. Ameţitoare.

Cînd deschise ochii, în faţa lui, la o masă, se afla cel care îl oprise pe stradă. Măsurîndu-1 distrat, cu o anumită prudenţă. Se trezeşte zîmbindu-i. Celălalt ezită o clipă, apoi îi răspunde. El termină de golit paharul de limonadă. Ca să mai treacă un timp. Dar acela continuă să-l privească prietenos, şi chiar aşa şi era, pentru el, străinul, era ca un prieten pe care te pregăteşti să-l cunoşti ; e foarte important să cunoşti un prieten. Peste Cristofor Columb se joacă pescăruşii. Celălalt se ridică de la masă şi vine spre el. Ajunge aproape, foarte aproape,

silueta lui se desena neverosimil de lungă pe culoarea impură a cerului, şi atunci îl aude lăsîndu-i să-i scape printre buze, buzele subţiri strînse, fără să-l privească, ca şi cum s-ar fi adresat nimănui

*hijo de puta...* pui de căţea...

## STARE DE VEGHE

Călătoream odată cu Orient expresul, trenul acesta care intră mereu în literatură pentru că oricum am întoarce-o noi, europenii, atracţia, magia sînt într-acolo, începe să povestească, nepromiţător, naratorul. După prima noapte, în timp ce străbăteam pusta, am intrat în vorbă cu o femeie încă tînără, doamna D. Stăteam amîndoi pe culoar şi priveam prin fereastră defilarea pustei. Care nu e lipsită de o oarecare atracţie, deşi adevărul său nu în această perspectivă trebuie căutat. Foarte curînd am descoperit că aveam cunoştinţe comune. Printre altele, o fostă colegă a sa de facultate, prietenă din adolescenţă cu soţia mea, care locuia de mulţi ani la Madrid. Cu atît doar a fost pomenită doamna J. Ba nu, poate că s-a mai spus despre ea că era o femeie foarte interesantă care captase, prin acel inefabil dar al marilor curtezane, chiar dacă acest calificativ nu i se potrivea întrutotul, interesul multor bărbaţi. Apoi discuţia noastră a alunecat spre alte subiecte. Sărind de la una la alta, nepăsători la vreo rigoare a dialogului, de fapt lipsiţi de o curiozitate reală unul pentru altul pînă într-atît încît nu ştiu nici dacă ne-am spus unde, în ce oraş, trebuia fiecare dintre noi să ajungă. Ziua a trecut destul de repede. Ne-am tratat reciproc cu cafea şi dulciuri, ba am băut, dacă-mi amintesc bine, şi cîte un păhărel de coniac din buteliile acelea extraplate pe care inevitabil le luăm cu noi. Pe la jumătatea călătoriei, într-un oraş mare, unde trenul avea o întrerupere destul de bunicică, am coborît în gară. Ne-am plimbat de-a lungul peroa- . nelor, am intrat în holurile mari de circulaţie, aruncîn- du-ne privirile peste oameni, bagaje, titluri de ziare, vitrine, am comentat şi glumit cu măsură, totul petrecîn- du-se la limita dintre politeţe şi amiciţia aceea bine-voitoare care se instalează în astfel de situaţii. Seara, înainte de a reintra fiecare în cuşeta sa, ne-am urat noapte bună. Iar a doua zi, la capătul drumului, ne-am despărţit de asemenea amical, fără să ne facem vreo promisiune, nici măcar de a schimba un telefon la întoarcere.

Peste cîtva timp, să zicem trei patru săptămîni, eram în trecere prin Madrid.

Voiam să mai rămîn acolo o zi, poate două, apoi să merg fără oprire pînă acasă. Am intrat în gara Atocha tîrziu după amiaza. Îmi făcusem planul să rămîn pentru o noapte chiar la doamna J. (ideea îmi venise mai tîrziu) şi îi trimisesem de pe drum

o scrisoare anunţînd-o cînd vin, e drept, fără să aştept confirmarea, nefiind însă nici o îndoială, pentru mine, că avea să-i facă plăcere să ne revedem şi să mă găzduiască. Am coborît deci din tren fără grabă şi tot fără grabă am trecut prin gară, ca omul care ştie că îi este asigurat nu numai un pat pentru o noapte ci şi o cină urmată de lungi taclale. îmi amintesc, nu ştiu de ce, culoarea cerului, spune naratorul căutînd o anumită simpatie la cei care-1 ascultă, pentru această neaşteptată digresiune. Un albastru intens, încărcat, cu o foarte vagă nuanţă parcă de indigo. Şi se va vedea, sper, de ce m-a obsedat această culoare. Prietena noastră, la care urma să trag peste noapte, locuia într-un cartier destul de nou al oraşului, în drumul spre un mare stadion sau nu

departe de el, stadioanele fiind (pentru orice localnici

«tzts **reper s isure_ştiam**

*** “ * • « s s ă**

îficasem, m timpul drumului, pe un plan al oraşulu, Atocha este (sau era, nu mai ştiuse s-apetre

*toLi de* nT’ aU tr£CUt mUlţi ani) o §ară V6che ; Upsită cu mult fST *"T a* batrînelor statii de cale ferată, Vfder,›COnstruite cam de pe vremea

fmi • f Ş1 ‘‘ de Sticlă afumată, asa cum

mi amintesc eu despre gara Filaret. In timp 'ce mă îndreptam spre gura de motrou mi_am spug ^ ^

t şi sa dau un telefon ca să-mi anunţ venirea chiar ‘ a respectasem cu rigoare ziua fixată, pînă si fantul

**Do-™ '** **,tProbabil>** **^uPă-aniiază, către seară.**

xssiissi

resc Cu tnato care nu cadea însă în pi10-

■ ;C Cu toate acestea trecuseră cîţiva ani buni de cînd

îndoianrvTTb' * oricUm_ nu mă

Primului moment;^;;^ ^c^t * 31

masurîndu-ne pe furiŞ) cîntărindu-ne

trupurilor, ridurile, cîte or fi existat i *P^rea*

**mor şi** ***apoi strlngiDdu„n°: i r£\^p7™rprm-***

gurată. Prietenie asi-

not^dTaintecu'gj^n ^d” V” format

Am repetat anelnl I ln agenda- Nu a răspuns nimeni.

**îngrijorat ^** **^ Sf**

**pnma ş, cea mai probabila era că acest număr de tifon b se sTlaVe“: ^ mUHă Vreme, lntre “-P - 2im-**

**ciudatâ na H** **nara‚0rUl arS o S*ărullI«'**

data, parca de mcăpăţînare, ca şi cum ar vrea să se reconfirme mcâ o dată, într-un punct al povestirii"" care s-au desfăcut mai apoi toate iţele. Mi-am ridicat valiza şi am pornit fluierînd voios către gura de metrou. Scenariul închipuit al întilnirii in pragul uşii — eram sigur — avea să se realizeze.

Se anunţa o seară plăcută, limpede. Cerul păstra aceeaşi culoare apăsată amintind de prospectele turistice, întotdeauna cînd am pătruns într-un oraş nou, necunoscut, m-am străduit să-mi închipui cum aş arăta, dacă m-aş vedea, cu o cameră ascunsă de luat vederi, pe mine însumi. Un joc la care m-am dedat încă din copilărie cînd îmi plăcea să mă observ prin rama unui geam ori din unghiul unei lucarne, fără ispita vreunui trucaj. Cred că acum nu aveam aerul unui străin nedumerit sau neîndemînatic, bîjbîind cu o reţinere prost ascunsă în spaţiul acesta prim, surprinzător, în care gara te expulzează oraşului. Am coborît în staţia de metrou, am făcut cîţiva paşi încoace, încolo, m-am urcat în metrou, şi nu eram altceva decît un pasager oarecare, indiferent la trepidaţiile vagonului, la vuietul surd al tunelului subteran. Ce ispititoare poate fi dorinţa aceasta de a dispărea, proteguit, în lumea unui oraş ! Apoi m-am dat jos din metrou şi cînd am ieşit afară, la suprafaţă, am constatat că mă aflam pe un bulevard foarte larg, cu nenumărate blocuri dispuse în adîncime după o reţea stradală destul de fantezistă. Pe un colţ, un restaurant cu un bar lung metalic, care se întrevedea prin uşile larg deschise ; înăuntru, cîteva mese ocupate, numai una sau două pe trotuar. Copii. Un frunziş întreţinut cu răbdare între micile peluze dintre locuri. Relativă linişte. Momentele de inerţie dinainte de sfîrşitul după-amiezei şi începutul încă neconturat al serii. Prietena noastră locuia undeva în interiorul acestui cuartal şi cercetînd numerele blocurilor mi-am adus aminte de ziua în care fusesem pentru prima dată la ea în cartierul gării. Ne înconjurăm tot timpul de puncte de reper ca în povestea aceea a copiilor care presară pietricele albe pentru **a** regăsi drumul. Am urcat sus, la etajul nouă sau zece, şi am sunat. Există cineva în literatura noastră care a introdus într-o povestire un fragment descriind ce se vede de acolo de sus, de la ferestrele apartamentului ei. Coame de dealuri estompate de o ceaţă subţire, cam asta e tot ceea ce-mi amintesc din descrierea aceea, şi nici măcar nu ştiu dacă citisem fragmentul acesta înainte sau după ce m-am întors de la Madrid. Cel care a scris era un prieten al doamnei J. care se folosise de acea panoramă, neputînd ceda ispitei unei ambiguităţi. Tot aşa cum eu m-aş folosi de doamna J. cedînd-o unei ficţiuni. Am sunat încă o dată, tot fără răspuns. Apoi am coborît. I-am căutat cutia de scrisori şi i-am lăsat acolo un bileţel, pe o margine de ziar, în care îi scriam, stră- duindu-mă să par vesel fără maliţie, că nici nu mi-ar fi făcut plăcere să ştiu că m-ar fi aşteptat (nerăbdătoare), făcînd-o astfel să tresară la fiecare trecere a ascensorului. Am mai adăugat că o voi pedepsi obligînd-o să mă

aştepte cu mîncare caldă pînă la o oră tîrzie, dar apoi am şters fiindcă mi s-a părut că avea tonul unei intimităţi uşor vulgare. Cînd am ieşit în uşa blocului mi-am aruncat, într-un gest reflex, ochii pe cer. Ca si cum aş fi vrut să controlez astfel ora. Nuanţa aceea de indigo era încă numai o părere. Nu-mi lipsea timpul, pînă la caderea nopţii mai era destul. M-am hotărît să bat oraşul. Se ştie, peninsularii au o voluptate a străzii. Există un spectacol în două reprize. Prima, cînd ei umplu barurile de zi, restaurantele, toate acele localuri în care, aşezaţi pe taburete sau în picioare, îşi iau aperitivul, decorticînd fructe de mare ale căror **carapace** se adună în mormane stacojii la picioarele lor. Urmează un interludiu în timpul căruia dispar, probabil se întorc să-şi ia nnasa de seară în familie, apoi revin, invadînd literalmente străzile. M-am decis să dau o fugă pînă la Atocha şi să-mi las acolo valiza ca să mă pot mişca mai liber. Cred că rezultă, chiar din enunţarea degajată a acestor detalii, că nu mă arătam deloc îngrijorat pentru noaptea ce urma şi care, oricum, în acele momente, părea îndepărtată. La ieşirea din gară cineva mi-a solicitat o informaţie. Mi-am cerut scuze spunîndu-i că nu sînt spaniol şi omul m-a privit neîncrezător, iar incidentul a fost de natură să-mi reconfirme tonusul. Nu mai ştiu in amănunt ce am făcut imediat, în continuare, dar îmi amintesc perfect de bine că, la un moment dat, ridicînd privirea către cer, am observat că se schimbase culoarea, acum indigoul începea să devină o certitudine. Există un moment foarte precis al zilei în care, oriunde te-ai afla în lumea asta, încerci o oarecare spaima că nu eşti acasă. Mi-am cumpărat un pachet de alune şi m-am aşezat pe o bancă în piaţa Spaniei. Ce lucru formidabil să ronţăi alune în Piaza Espana ! După ce am terminat pachetul, am strîns ambalajul în pumn, m-am ridicat şi am căutat un telefon. Trebuie să spun, pentru cei care nu ştiu, se simte obligat povestitorul să-şi pondereze uşoara pedanterie a detaliilor, că, datorită orarului de vară, chiar către sfîrşitul verii, la ora zece jumătate unsprezece, e încă lumină. Am auzit declicul receptorului ridicat din furcă şi mi-am spus că totul e în ordine. Apoi, o voce de femeie. în piaţa Spaniei există mereu foarte mulţi oameni singuri, dar despre lucrul acesta nu-ţi dai seama decît dacă ai timp să observi. Am ştiut imediat că nu era vocea doamnei J. Cu..., am spus şi era limpede că ceva nu era totuşi în regulă. Nu este acasă, lipseşte din oraş. Mi-am cerut scuze (nu ştiu de ce) şi ani agăţat receptorul în furcă. în momentul acela mi-a trecut prin cap că sînt murdar şi obosit. Mi-am dorit,

într-o nostalgie stupidă, un duş fierbinte şi un halat moale pluşat în care să mă întind pe un fotoliu. Am început să mă plimb pe străzi, oprindu-mă la întîmplare în faţa unor vitrine care nu mă interesau, citind afişe publicitare, reclame, uitîndu-mă la fotografii, ca un om aflat înaintea unui bufet, pentru care şi-a pierdut brusc apetitul. Trebuia să-mi caut totuşi un loc pentru la noapte. Ori de cîte ori îmi părăsesc oraşul şi ajung într-un loc nou parcă am mai spus ceva în genul acesta puţin mai înainte — trăiesc cîteva momente cu coşmarul de a fi abandonat. Oamenii se retrag la un moment dat la locurile lor, străzile se

golesc, oraşul (nou, străin) se goleşte ; un fel de vis absurd în care umbrele se lungesc pierzîndu-se pe după colţuri, dispar încetul cu încetul luminile din ferestre, se trag storurile, sînt coborîte obloanele prăvăliilor, ale cîrciumilor, rămîn doar tranşeele lungi ale străzilor şi eu singur... uff ! idioată imagine. înainte de a lua o hotărîre, am intrat într-un expres cerînd o salată de crudităţi cu maioneză şi o sticlă mică de bere. Am mîncat încet, în picioare la o masă, privind afară. Maioneza era greţoasă. Şi din nou am observat culoarea cerului. Un albastru violet foarte închis compact. M-am uitat la ceas. Era trecut de unsprezece. Am ieşit, am căutat un telefon şi am format din nou numărul. Atent, cifră cu cifră, rar, în felul în care aş fi verificat un mecanism de mare precizie. Strada părea în mod artificial aglomerată. Erau multe femei care se plimbau singure. Totuşi ceva nu se potrivea cu ceea ce ştiam eu, sau cu ceea ce credeam că ştiu. J. locuia singură, într-un apartament convenţional de două camere şi la ora aceea ar fi trebuit să răspundă ea sau să nu răspundă nimeni. Am recunoscut aceeaşi voce de mai înainte. Ah, tot dumneata, uşor agasată. Vedeam oamenii prin geamul de plexiglas, o anumită imperfecţiune a materialului îi deforma, într-un punct determinat. Poate am greşit numărul de telefon şi am repetat cifrele pro- nunţîndu-le cu voce tare. Apoi mi-a trecut prin cap că nu înţelege nimic din ceea ce spun din cauza limbii pe care o folosesc şi atunci am întrebat-o dacă pot vorbi

o altă limbă. Cum doriţi. Sînt bun prieten cu doamna J. îmi pare rău, m-a întrerupt. Sînt sigur că avea pregătită pentru mine o cameră. Nu mi-a spus nimic, eu sînt pritena ei, ar fi trebuit să ştiu, nu credeţi ? Vă întreb pe voi, care mă ascultaţi acum, care este miza supralicitării unei prietenii ?! Pe Gran Via, la ora unsprezece şi jumătate, noaptea, există familii formate din tată, mamă şi copil care stau pe scaune din împletitură de vinilin, dispuse în şir, la marginea trotuarului şi privesc. Povestitorul pare să fi prins un gust al detaliului maliţios şi asta îl împinge la astfel de mici exhibiţii părînd furate din cărţi de călătorii. De ce nu căutaţi un hotel ? Uimit, cum, la ora asta!? încercaţi, totuşi... Am agăţat receptorul în furcă. M-am întors din nou în expres şi am mai cerut o sticlă de bere. Oraşul, oricum, începea să se golească. Acum cerul nu mai avea nici o culoare.

Am ieşit în stradă şi am început să caut un hotel convenabil. Lăsasem aproape un sfert din sticla de bere pe masă şi îmi părea rău. Fetele de la expres care serveau la ora douăsprezece şi un sfert noaptea salată cu maioneză şi hamburgeri calzi nu aveau deloc aerul unor victime. Ele poartă aceeaşi decenţă şi plictiseală în priviri ca şi domnişoarele de pe Via Venetto. Sau invers. M-am oprit în faţa unui hotel, am căutat soneria de la intrare dar nu am găsit-o şi atunci am început să bat în uşă. Era un fel de hotel pensiune, situat într-un pasaj care se desfăcea din strada principală. Cineva care tocmai trecea pe acolo mi-a explicat că trebuie să caut portarul, însoţindu-şi sfatul de o mişcare largă, cu capul, de la

stînga la dreapta, în lungul pasajului, arătîndu-mi astfel cam pe unde ar putea să fie. Amănuntele acestea îşi au interesul lor pentru că, se ştie, o naraţiune trebuie sa fie şi informativă. La Madrid, dar probabil că si în alte oraşe din peninsulă, portarii de noapte au în grijă cîte un careu de imobile, între care se plimbă, deşi nu tocmai la vedere, purtînd sub braţ o bîtă. Răspund la un anume fluierat, pentru cei cunoscuţi, si în orice caz răsar de unde nu te aştepţi. In copilăria mea am văzut un film care se numea, dacă nu mă înşel, „Asediul Alcazarului". Dm acel film, sau poate din altul văzut cam m aceeaşi vreme şi pe care îl asociez primului datorită acestui titlu incitant, s-a născut în mine o spaimă obscură, foarte persistentă, faţă de portari. Portarii turnători. Mai tîrziu imaginea s-a stabilizat şi diversificat. Portarul *(concierge)* colabo şi alţi portari cu soldă dublă dm capitale europene linse de vremuri tulburi. Portăre- sele lui Robespierre, în basculă cu portăresele de tip vendeean diversionist şi proteguitor. Cum s-ar zice, pentru a li se face dreptate, pendulînd cînd pentru poliţie cînd dimpotrivă. Am urcat o scară dreaptă, cam piep- tişă, care pornea imediat din spatele uşii ducînd la etaj. Uşa bâtrînicioasă, cu feronerie, treptele lustruite, pe mijlocul lor un covor prins în vergele de alamă, balustrade încastrate direct în perete. Portarul a aşteptat pînă m-a văzut sus, în capul scării. Era un tip tînăr, cu maxilarul de jos ieşit mult în afară, care a luat moneda pe care 1-0 întinsesem şi a pus-o în buzunarul de la piept în felul in care şi-ar fi băgat o ţigară fumată pe jumătate şi stinsa. Sus în capul scării mă aştepta o femeie îmbrăcata în negru, cu o rochie lungă pînă în podea. Puteam să-mi închipui că am nimerit într-un hotel pentru provinciali în trecere ceea ce nu era chiar atît de rău. Şi totuşi, o senzaţie curioasă, ca un fel de gust al unui aer
pe care l-ai pierdut de mult, cum ar fi izul acela de cre- olină al latrinelor şcolare amestecînd în ele dorinţe incerte si tulburi, ameţeli vinovate. Eram obosit şi voiam să mă’ culc. Afară începea să se simtă frigul. în podişul Castiliei clima este excesivă. Acum excesele, de tot felul, încep să se periferizeze în lumea iudeo-creştină. Cred că nu se aşteaptă de la mine, s-a oprit pentru un moment neliniştit naratorul, ca această povestire să aibă un final şoc. Am fost condus într-o cameră a cărei uşă-fereastră dădea spre o curte interioară. între timp ni se mai alăturase o femeie şi am presupus că cele două sînt surori, într-atît li se asemăna ţinuta. Dacă nu ar fi fost aproape unu noaptea totul ar fi fost de o rotunjime perfectă. Am făcut cîţiva paşi spre interiorul camerei, ajungînd în apropierea ferestrei. Cea care mă întîmpi- nase în capul scării, după ce mi-a deschis uşa, s-a dat ia o parte lăsîndu-mă să trec, iar acum aştepta. Sora ei rămăsese în pragul uşii. Am întins mîna reflex spre drucărul ferestrei. Apoi m-am întors. De abia în clipa aceea am văzut în toată amplitudinea ei sofaua foarte largă, aproape pătrată, joasă, care ocupa încăperea, şi am înţeles unde mă aflu. Totuşi, gîndindu-mă acum, de la o distanţă de timp, îmi spun că poate nu a fost decît un stupid incident asociativ

şi că adevărul era al celor două surori îmbrăcate grav în negru. De jos din curtea interioară se auzea puternic de tot muzica de la un *juke-box.* Nu rămîn, am zis, şi femeia patron, cum doriţi, dar la ora trei tonomatul se opreşte. M-am reîntors, pentru o clipă, cu faţa spre fereastră, aruncîndu-mi privirea dincolo de ea. Ziduri cenuşii şi ferestre înguste de serviciu iar acolo jos, în pătratul strimt al curţii servind ca o atenansă, probabil, în aer liber a unei cafenele, calote rotunde de oameni voioşi, umeri, dodelinîndu-se in ritm. Din cauza concentrării luminii, acolo jos, şi a fu-

mului care se ridica, o impresie bizară de focar lipsit

ÎnlT -T' InaI*' " —Mi »terio!Z

ca la venire^ f PriV''ea' de SUS' lntocm''

' e emeia care mă întîmpinase. Portarul

cu *Ta'* era' T T timpUn am petrecut seri ^arte plăcute doamna J. Locuia împreună cu soţul ei, din acea

vreme, m cartierul gării, un apartament micuţ de două camere aranjat cu gust. In casă purta un fel de panta- om care 11 rămăseseră scurţi şi strimţi, mulîndu-i-se oe gambe, şi cred că acesta era şi motivul pentru careu p acea sa-i poarte, cu picioarele ei foarte frumoase Soţul ei era actor, avea un fel blînd şi fanfaron de a povesti. Ea îmi traducea din Camilo Jose Cela si eu îl făceam corecturi de sintaxă. Singura persoană dintre noi toţi care se comporta absolut firesc în atmosfera aceea era soţia mea. Am ieşit din pasaj şi am revenit în stradă Aerul era de un luciu sticlos, în maniera nopţilor senine de iarna. Mai aveam în faţă ceva mai puţin de o jumă! ta e de noapte. Mergeam fără grabă. Un-doi, un-doi banda de sunet. Aş fi putut dormi desigur undeva în id,a Paniei- Lîngă Cervantes, de exemplu. Petreceti

o noapte in... Ce formidabil temei pentru o naraţiuni Cun0SC un scriitor care s-a culcat într-un tub de'cana-

înăltimea ° S rada' la Roma_ Tubul avea diametrul de a e nu stiuUdacr 3 **

întîmPla-a *lui* (din

însă de la ^în *î* ™ ^ Pe Care eu am

, a doua> fnndca pe timpul acela nu ne

**; srr sm cît** *Z*

**" d e " - aceea periniţa sau grădimta, trecuse Te8 ^nspre^Ie**

**nZS T lidiCa " " "Id- ^Te**

***>* 5he ca exista astfel de nopţi in oraş în care nu ^**

de nimic altceva decît să umbli fără rost pe străzi „i de stare de veghe veselă, nepasatoare, m ca „„„notele se scurg candide pe lmga tine.

i Iii*
I 11 soi
lo.'lt,
IMI'C 1

Doamna îmi povestise întîmplarea o continua m comentări “ -înrl n cu tot felul de detalii baroce, fie adevarate

"

. ..to istorile astea de mini orient inventiv si nostaig . W M o vorbind mi s-a făcut deodată chef să o apuc rS * să ne întindem pe -^Itul caid aşa cj fac muncitorii care repară -aptea strazde, „reună lumina albastra a zorilor. Fara alt ţel „ easta de a te afunda intr-un oraş e mult mai perima S minunata contopire cu sinul naturii.
Extravaganta csle mai ales închipuirea noastră.
buze subţiri şi bine conturate, era tinara, toţ,eramt nori, scria muzică, fiecare dintre noi facea ceva m afara
de faptul de a-şi cîştiga pîinea...

Am ieşit aşadar din hotel fără a-1 reîntîlm pe portar si, fără să încerc să mă orientez, am apucat-o m **lungu** pasajului. Apoi mi-am dat seama că pornisem in dir c 1 ia contrară şi m-am întors. Mergeam cu că sînt privit, ubicuitatea tuturor acestor pazm i mviz „Ui, si m-am grăbit să ies în strada principala, acolo unde'avea să fie din nou lume, mişcare, proteguitorul anonimat. Dar oraşul trecuse de punctul acela de maximă vigoare. Nu mai simţeam oboseala ci un e uzură. Iar dacă m-aş fi oprit mi s-ar fi făcut frig.
apartamentul doamnei J. dm cartierul gara era de permanenta dezordine. Cu toate acestea te simţea l ine mai ales seara fiindcă existau una sau doua lămpi cu abajururi mari care făceau lumina să se P*

i„ş amestecînd-o cu luciul cerat al parchetului. Un

s ab de parfum intrat în lenjerie se contopea în lumina aceea slabă, lenevoasă. Era altceva decît o stare de intimitate. O lipsă de importanţă a lucrurilor. în camera aceea, sa-i zicem de zi, în care stăteam cu toţii, dormitorul era atît de mic încît de abia te puteai strecura pe lingă pat, era şi o scoarţă, sau un covor lînos, nu-mi amintesc foarte bine, pe care-mi plăcea să mă' întind.

Am spus deci că oraşul îşi pierduse din vigoare dar nu ^trebuie să-şi închipuie nimeni că se golise. Mergeam fara sa mai simt oboseala, amorţit prin lumea aceea avida de noapte dar în alt fel avidă decît o ştiam eu nu ce nepasarea ascunsă în ea ci parcă rozînd-o cu dinţi mici de rozătoare tenace, cînd m-am trezit în faţa unui e efon public. Cu fisa chiar în mînă. Ciudat, dar am ştiut dupa primul cuvînt pe care l-a pronunţat că de

plarea'8 a ^ ^ Urmar6, îmi rataSem întîm_

Mi-a deschis uşa doamna D. Probabil nu vă mai amintiţi de iniţiala aceasta. Cu ea a debutat povestirea mea. Era îmbrăcată într-un fel de halat sau rochie de casa şi cmd a apărut în uşă nu am recunoscut-o. Lucru explicabil pentru că, spre deosebire de felul în care arăta cînd o cunoscusem în tren, acum nu purta ochelari. Iar dm cauză că nu avea ochelari părea mult mai bătrînă, cu ochii înfundaţi în orbite. M-a lăsat să intru trăgîn- du-se foarte puţin într-o parte, atît cît să mă strecor. Mi-a indicat cu o mişcare a capului camera de baie, apoi s-a urcat în pat reluîndu-şi lectura de la punctul în care fusese întreruptă. M-am spălat încercînd să fac cît mai puţin zgomot. Cineva mi-a spus că în Retiro, noaptea pe bănci, dorm vagabonzii. M-am urcat în patul meu. Eram despărţiţi în cele două camere mici ale apar-

HMilului printr-un perete subţire. Doar ceva mai gros U cel de carton presat sau de panel **care** desparte cuşete. De dincolo auzeam sunetul uscat al unei iloua
t oi care este întoarsă. # A •

Ce mult se schimbase doamna J. ! şi-a încheiat ir-un tîrziu, visător, povestirea naratorul.

## RUGII DE MURE

Stă culcat pe spate, cu mîinile sub cap. Picioarele întinse perfect, drept, ca

într-un exerciţiu gimnast.

*Picioarele prea întinse ! Ceva mai relaxat. Genunchii uşor îndoiţi şi. lăsaţi pe o parte. Aşa e bine... Ceva mai bine.*

în spate e pădurea. La o distanţă de cîţiva zeci de metri. O pădurice tînără, din specii mediteraneene, parcă. Mediterana e departe. Pînă la pădurice coasta urcă uşor. Aproape, mult mai aproape, e Atlanticul. Deşi nu se vede. Din loc în loc, boschete rare din vrejuri şi tulpini subţiri. Rugi de mure. Amestecaţi cu măceşi.

*închide ochii!*

Dincolo. Drumul urcă atît de lin încît nici nu se simte urcuşul. De pe şosea se vede totul de jur împrejur, la mari distanţe. Nu există nici o perdea de arbori, nici un obstacol natural, şoseaua pare că străbate un platou şi singura limită reală dar incertă, fiindcă pînă acolo aerul încălzit tremură ca o difuzie uşoară într-un lichid, sînt munţii. Din stînga şoselei se desfac un fel de rîpe.

*Lasă pleoapele peste ochi, fără să apeşi prea tare Aşaa... E bine.*

De fapt nu sînt rîpe, ci doar nişte gropi neregulate, în care toate unghiurile moarte s-au şters de tot, pereţii s-au acoperit aproape complet de vegetaţie, o iarbă rară

-»*- și ri

II. i . 1

|< H

III IU
ni|;i (

ii,ii11intui. , . 7*t*

***Prea mul* te *deUdu. Mai alert. Ha, ma,* oter**

So aud nişte ţipete scurte. l^^^os,

**„. aleargă pe ţu» '“"““J" ” i de lut, printre rugii „,. panta lina**
**^ ^ de ^ cînd se depăr-**

*t,T In* mijlocul rugilor de
„,.gre. Calul «un WiMtuş # Mure negre şi roşu. Cei , spăsestedin instinct
„ fcmeiuşcâ. Ea pare '»^"^rfmurl. El, orb locurile cele mai mgus ^
vrejUrile tentaculare,
si stupid, se agaţa i a1;f17ă chiotele lor între-
i'crdeaua de muri inmoa.e * ^ Dincolo de
.ăiate. De sus, “ antrenament pentru
rîpe, mai spre vale ,.aie obstacole antitanc...
soldaţi. Faţada oarba fundul rîpei. Lumina
Oi doi trebuie să fie acum pe umbra
soarelui acolo e uscata 51 alba. P pli ]<-a tcmeiuş-

UI,UibTÎei;ducnaUreaîi modică neîncetat intensitatea ^„urilor de culoare. Departe, de jur taPre=urJa“oU cimpiei înalte. Uscate. Aşa ar putea sa arate un pe a C Spania. (Cînd se află aici, . dincolo. Cmd e dmco **Iă *a,*** *ci.* Un sistem de oglinzi paralele arunc,ndu- nna alteia imaginile, substituindu-le. Delirul neputinţei). l'.|,ania, sus, în podişul Castiliei. Pămintul, de culoarea c.irămizii arse, dimineaţa în zori cînd razele soarelui

bat pieziş. Uscăciune. Şi umbre fantaste. Coroanele copacilor părînd aplatizate, turtite de imense palme.

...Din nou, dincolo. Undeva, în depărtare, într-un plan mai coborît, pe un segment al panoramei circulare se zăreşte orăşelul B. în depresiunea cu acelaşi nume. Acoperişuri de un roşu mort şi dreptunghiuri albe. Un turn de apă. Din fundul rîpei nu se mai aude nimic. Poate că în clipa asta dorm. Femeiuşcă e de mult timp nubilă. Murele i-au lăsat urme de buze. Coapsele ei ar putea primi sămînţa. Viclenia sa a fost o umilinţă pentru bărbătuş.

Asta e tot, de aici înainte nu mai e nimic de văzut, în rîpă nu se mai poate întîmplă nimic. Calul paşte în continuare, netulburat.

*Acum poţi să te ridici, să faci cîţiva paşi. Dezmor- ţeşte-te. Aerul miroase a iarbă caldă. Cineva vine cu o sticlă de Fanta, băutură răcoritoare, „marque depose". Am ţinut-o într-o baltă, strigă de departe, ca să se răcească, porcul ăla s-a prefăcut că nu înţelege că o vreau rece gheaţă. Lichidul e dulce acrişor, şi tulbure. Ca socul sau cvasul. Nu putea să se răcească, în baltă intră un fh de apă pi oaspătă dar tot baltă e. Mai bine am mînca mure, ce idioţenie, să ajungi în Spania şi să mănlnci mure... dacă am încerca să ne agăţăm de o maşină? Pînă diseai ă mai sînt cinci ore, o să fie o amorţeală... Şi mîine e duminică...*

*Intinde-te din nou. încearcă altceva, mai tensionat... cu conflict, dacă se poate.*

în faţa lor se deschide un fel de cărare, mai lată, trecînd printre două ogrăzi. Cărarea iese în spatele satului, fiindcă în zona aceasta satul e subţire ; două fîşii înguste, pe dreapta şi stînga şoselei, înconjoară o groapă de gunoi peste care s-au întins vrejuri groase de dovleac porcesc, cu flori galbene de forma potirelor, coborînd

i cltre rîu Cînd ajung la rîu, se descalţă amîndoi.

ÎS blîn^ăsucîi în el însuşi ca un ani,™! care nu vrea

a piaidâ Cdld jjestinde-te.

*întoarce-te pe o pai te nu a* ^ moale

iarba, curios, se ¹ bafetă j incepe să-şi

,a un muşeni uscat. V®uKW* ^ ^ ahmgit. Cu

ştearga gleznele cu • • îngroşat. Începe

riduri ostentative cea a tapi-
să-şi Îci ^n «monezile, spune, lărgind
lor alb gălbuie. A vremea aceea se nu-
spatinl Recunosc că nu sînt ale
meau „cocoşei . N ^ o impor-
mele. Oricum, pentru mine nu t u
tanţă, deşi pînă la urma as a a cmUnt c *

**Cînd mi le dăduse, mi-a spus ţ,ne e pe „u, taci, ia-le pentru t,ne,**
^"**fauzit,** ea era tul... ea statea la op - _ „/mine n_o să ne rătăcim, sigură
că noi doi, a^a e^u am să mă rătăcesc de ei...
tot aşa cum el era g f ^ de la izolare, şase luni,
Inutile amintiri ! Chiar si timpu o sută
optzecişitrei de zile, pentru
că ascunsesem o carte sau un «a. t m ^ P ^

de memorie a simţurilor, ca , , urechii, unde
durile dispar, ori sînt transferate m «urech,
nu mai pot fi văzute, chiar privind m oglinda. _

**Zeno îşi zvîntă apa de pe**
mele de la glezne m ]os cu mişca ^
**dincolo de groapa e S'™' P dUva pari vcchii i,.g„ţi**

**^ rămăşiţe t Lpfetituri de sirmă, nu e nevoîe de**
mai mult, totul e să supravieţuiască. Se ridică amîndoi în picioare, cel mai bătrîn încălţat, celălalt, cu pantofii agăţaţi de cleştele degetelor. Merg pe o văiugă, un timp, apoi urcă. Pămînt dezmiriştit. Departe, la vreo cîteva sute de metri, liziera unei păduri...

*Răstoarnă-le cu faţa în jos şi aşteaptă. Trebuie creat totuşi un respiro, un spaţiu alb, din cînd în cînd... Ce poşircă mai e şi Fanta asta, izbucneşte lîngă el, mai bine mergem să bem im vin, aici vînd şi la pahar, am ochit eu o circiumă...*

Cîmpul dezmiriştit are o curbură uşoară, aproape insesizabilă. Vanu merge în faţă. Vocea lui curge moale. Ca un păr foarte lung, despletit, înălţat uşor de curentul de aer pe care-1 provoacă mişcarea. Celălalt simte pă- mîntul, călduţ, în podul picioarelor. Venea să mă ia de la facultate. Avea pe ea un mantou de blană. Venea cu
o maşină decapotabilă sport de două locuri... Maşina era oprită întotdeauna în acelaşi loc. Oricine ar fi ajuns să
o remarce. Sub mantoul de blană nu avea nimic...

In faţa lor se deschide, brusc, aliniamentul unei văi. Ceea ce părea a fi un cîmp continuu, desfăşurat pînă în liziera pădurii, apare acum întrerupt, fragmentat, de această vale. Redusă la scară — un şanţ antitanc, îm- piedicînd, ca ultim obstacol, accesul la liziera pădurii. Versantul din această parte a văii este destul de abrupt, plin de mărăciniş. Zeno se încăpăţînează să nu încalţe pantofii, strecurîndu-se pe poteca îngustă care ocoleşte mărăcinii, mtr-o coborîre ocolită, şerpuitoare. Vanu intră direct. Ce zici de valea asta, îl aude strigînd, aşa-i că nu te-ai fi aşteptat ? Nu e nimeni de jur împrejur, nici pe cîmpie, nici pe versantul din faţă. O senzaţie curioasă de *absenţă.* De decor brusc golit de personaje. Deşi şoseaua nu poate fi mai departe de patru, cinci sute de metri. Celălalt versant din faţă, pe care au început

• , urce e mult mai blînd, acoperit de o iarbă moale, aproape umedă. Acum sînt unul lîngă altul. Niciodata n-am reuşit să mă obişnuiesc cu maşina aceea. Citeodată la o mişcare mai bruscă, i se desfăcea un pan ai hainei de blană, lăsînd să se vadă începutul coapsei de piciorul sting. Puţin mai sus de golul lateral al ro-
* . * - *i*_ _ r\iir*o ■Pr»ar'to "nil ti TI.

tuleTc pieîeT *toZn* de“‘roz-bru„.“Dura foarte puţin. Printr-o mişcare „epâsatoare,

pănnd^ foarte

mai pe
măverii.

**Er-0 nilbuait; i-- -i. ,**
mai din partea de jos a corpului, fără să ia mumie de pe volan, reuşea să se acopere. Era către sfirşitul pn-
verii. 7

*Acum ar trebui să fii neliniştit. Nu pentru erotismul pe care, probabil, îl trezeşte în tine acea imagine. So - rele acesta de toamnă e insidios. Ci pentru ca din acea imagine se nasc altele despre care el nu ştie nimic şi d care nici tu nu ştii foarte mult, dar care plutesc in ţine. Se lipesc de tine. Ca o sudoare abundenta. Tu nu ai văzut nimic, tie doar ţi s-au povestit şi povestirea aceea despre ea era ca o coroziune lentă pe o ^ iată... Dacă nu vrei să mergem la circiuma, ma duc eu* Vi *aduc un kil, deşi nu-mi place să beau vinul m soare.*

Au trecut de jumătatea pantei şi acolo se **deschide** o mică, neaşteptată, adîncitură. Ca un loc de odihna, marginea de sus a adînciturii se află un boschet mare de muri. O plantă viguroasă, cu frunzele de un ver e cenuşiu. Ceva mai încolo începe pădurea. Trunchiuri nu foarte groase de carpen şi fag. Vanu se lasa **pe spate** sprijinindu-se în antebraţele lungi, descărnate. Fusese « primăvară lungă, aşa cum se spune ca smt primăveri e nordice. Si ea venea în fiecare zi. Uneori se mtimpla sa , nlîrzii si ea nu făcea nimic în tot acest timp m care aştepta, 'rămînea cu mîinile aşezate pe volan **privind** ntea ei, o faţă lipsită de tulburare, nici nu **încerca** mprovizeze ceva pentru a-i deruta pe cei care **ar** fi

in;u
•.ii

văzut-o. Murele sînt neobişnuit de mari. Ei stau amîndoi acum unul lîngă altul, cel mai bătrîn, în capul oaselor, privind peste adîncul văii, dincolo, în cenuşiul cîmpiei desmiriştite, celălalt, întins, pe spate. Soarele bate exact deasupra lor. Probabil sînt multe insecte, fluturi mici scăpaţi ca prin minune de primele nopţi reci ale toamnei şi chiar cîte un guşter sau un şoarece de cîmp în jurul lor, dar senzaţia aceea de absenţă totală persistă. Ar trebui să-mi amintesc mai ales dc ceea ce se petrecea mai tîrziu, cînd rămîneam cu adevărat singuri. Totuşi, în nici o noapte, o noapte întreagă, adevărată, nu am fost împreună. Spatele lui e destul de arcuit, privit de jos pare chiar cocîrjat, părul, de un alb cenuşiu, îi atîrnă moale peste gulerul cămăşii ca într-una din acele gravuri din secolul al XVIII-lea şi uneori nu poţi să faci nici o legătură între omul acesta şi cel care vorbeşte. Sînt singurele imagini, spune obosit, care au pătruns cu adevărat în mine, trepidaţia monotonă a maşinii, mîinile ei pe volan, palma de coapsă dezgolită... Poate că dacă voi trăi foarte mult voi ajunge să cred că nici nu s-a mai petrecut altceva, totul s-a epuizat atunci, în aşteptare, ca un orgasm simţit înainte de a începe.

Ce *ciudată frază ! El a rostit-o, nu tu.*

Undeva, de partea cealaltă a văii, dar mult mai departe în susul ei, un cîine. O siluetă nesigură, imprecisă ■—■ şi poate că nici nu e cîine, de ce n-ar fi un lup, pentru o vulpe talia este prea înaltă ; iarna animalele vin pînă la liziera pădurii, cele mai înfometate se încumetă să treacă valea, adulmecînd mirosul satului. Şi mîngîierile ei, mîinile ei plimbîndu-mi-se pe faţă, lăsîn- du-mi urme în porii pielii... îi plăcea să stea cu capul deasupra mea, obligîndu-mă să rămîn culcat, se uita la mine cu o privire continuă, fără să clipească, nu înţeleg cum reuşea să rămînă atîta timp cu ochii larg deschişi.

N „'.odată nu o văd alături de mine, docilă, sau fremă-
tmdă, **sau supusă, sau ostenită, sau...**

*Tu nu ştii* **nimic, nimic** *in afara de ceea ce ţ,-a po Ut el ! Nu* ***poţi*** *începe si strecor, proprule tale* **coş**

*rrs*

*maruri.*

*iiXTt*

**înainte de a ajunge la dană, după ce n 'nrînta portului, bineînţeles eram mai mulţi, iusese**

in
o

**i treabă bine făcută, năvodul era plin, inatnte dec. de , ajunge la vaporul acontat pentru noi, el mi-a mai spu**

**o dată monezile sînt ale tale, orice s-ar intimpla,nu-m,**
O data, monez nimic, dacă am avut o da-
datorezi mmic, nu-ţi datorez mm vorbea ca
ţn,.ip nnul fată de celălalt ne-am platit-o. îmi vorDea

**S egdî Egal in toate. Cind am ieşit din casa unde u- «se fixată întîlnirea pentru a ne conduce in port batea un vint rece uscat ca un crivăţ de cimpie,** deşi **nu era mai tîrziu de luna asta.** *Canarul* **ne-a dus pe nişte stra dosnS pustii o comedie atît de stupidă, canarul... cred î s U ce Îte un canar, cel care te atrage în colivie** *^uriciire,* **spun francezii, o reprezentaţie de un pros gr« d lă^îrşit, un fel de invenţie, o intrigă deplora fnchipuie-ţi că cineva ar face un inventar al «c„lor noastre si apoi ar monta nişte capcane, biete şi imbecile capcane'împingîndu-ne la exhibiţii... dar nu, nici macar nu era 'vorba de sadism, adică de un act de la distructivă, pur şi simplu nişte mecamsme debile, înv'ătate cu cîteva scheme, disciplina unei** *nuumg*** **a învăţat să-şi tragă cu băţul o nuca de Comen**

**tez „rea mult... Totuşi, atunci, ultimele lui cuvinte, înainte de a fi „culeşi", ca o premoniţiune I Daca aş fi avut curajul să mă desprind şi sa ma întorc, sa o ,au la fugă pe străzile acelea pustii, reci, de toamna toare' Şi totuşi, ce-aş fi realizat? E adevarat, canaru nu-mi' cunoştea numele, totul fusese tratat cu** *eljen* **ru** *trei persoane,* **aşa cum ai comanda un dineu la un m**

restaurant, era însă numai o chestiune de timp pînă să mă descopere, chiar dacă celălalt ar fi rezistat... E sigur că un timp ar fi rezistat.

Cîinele se plimbă pe buza vîlcelei. O mişcare în spaţiul acelei *absenţe.* Murele sînt imense, de un negru gras, strălucitor. E destul să întinzi o mînă. Negru strălucitor. Dar dacă totuşi nu m-ar fi prins ?? Ce-aş fi fost astăzi, aş fi fost altcineva ? Ce s-ar fi aflat în spaţiul acesta din urma mea... Acum, în momentul acesta, în urma mea s-ar fi găsit un plin, o carnalitate a memoriei din care să pot muşca, să-mi umplu gura, simţurile, porii pielii cu un prezent. Mustos. O ţîţă ţinută în podul palmei...

*Am plecat după vin...*

Acum stau culcaţi unul lîngă altul, cu faţa în su^. Soarele a trecut de zenit. Datorită poziţiei corpurilor, in concavitatea micii depresiuni în care se afla, razele soarelui le cad direct pe faţă. Mai ales în pleoape se simte căldura. Nu se aud zgomotele satului. Nu se aude nimic cu adevărat. Precis. Identificabil. Razele soarelui, singura materialitate senzorială. Cel mai bătrîn îşi ridică uşor trupul, sprijinindu-se din nou în coate.

*Mişcă-te puţin, răsuceşte-ţi trupul. Parcă ai fi adormit. Am plecat după vin, m-ai auzit ?*

Mai e ceva de neînţeles. în tot acest final, *final* rfe *poveste,* pe ea nu o regăsesc. Dispare. Ca un personaj pierdut, din neîndemînare, pe parcursul povestirii. Locul în care ne-am adunat înainte de a porni spre port, punctul de întîlnire, era o casă retrasă mult de aliniamentul străzii. îmi amintesc că am traversat un fel de maidan pentru că buruienile erau înalte şi le simţeam uneori pe pulpa piciorului. O cameră mare încăpătoare, cu ferestrele camuflate ca să nu se vadă lumina din strada. Ţi-am spus, un fel de comedie burlescă. Lecţie practică

**manual, revelaţia jocului oe-a soldaţii p i u _ ,.,'una din laturile camerei erau doua banc, d <tea „rimară. Ce recuzită II Cu siguranţa ca s-a făcut inam „ schemă la tabla, repet, mereu repet, mecanisme debile ,i citit vreodată manuale sau regulamente, >n care s cu descrierea ridicării miinii T Fiecare, venise pe rind, chiar şi ei doi se despărţise™ ^ în sară punînd între venirea unuia şi a celuilalt mai ut de 0P jumătate de oră. Nu ştiudne Poate el. Poate că ea, ca să-i treaca t,mpu , a ponut o în lungul vechiului bulevard, s-a oprit m a a unm ncmatograf s-a uitat la fotografii, au existat acolo, nu e de conceput să nu fi existat, nişte normahşt^ cu pn-viri triste şi lubrice (e atît de uşor^sa comP ng**

**de amănunte idioate !) a mers mai aeparte ap 3**
**la maidanul acela îmburuienat, pe care l-a ^versat dună ce si-a luat toate măsurile de precauţie, a fita casei a bătut la uşă, trei lovituri repezi, o pauza...** Oare **unde era ea, în ce loc, în camera «ceea care, fereşte, miroase a urină de pisică, a rumeguş, a haine bibate cu apă de ploaie? Şi mai tîrziu pe drum unde se afla ? înaintea mea, în urma mea, alaturi de m . Singurul lucru decent, adică verosimil, din toata maimuţăreala asta, e vîntul. Rece şi uscat. Un crivăţ uscat, sosit înainte de vreme. El îmi fusese profesor la facultate. •RYam cel mai bun student al lui. Nu e stupid cit de sterpi sîntem în invenţie ? La ce bun să mai trăim m- tîmplări cînd toate au mai fost trăite o data, de doua ori de trei ori, de nenumărate ori, toate la un loc şi fiecare în parte, ^este tot pe unde te mişti dai peste ceva care** s-a **mai petrecut, nu mai ştii ale cui sînt urmele, daca sînt urme a ce-a fost sau a ce va fi, urmele unei** repetr **n ce va veni... Cel mai bun student al lui. M-a adus casă, eram un student foarte bun, îmi plăcea corpul**
omenesc, mă fascinau straturile astea de fibre de carne de filamente albe ca viermii, care se notează pe planşe cu albastru roşu verde negru, el simţise fascinaţia asta a mea. M-a adus în casa lui...

Silueta cîinelui, căci nu putea să fie nici vulpe, nici lup, a dispărut. Acum sînt ei singuri, amîndoi. Fără nimeni altcineva. Vanu întinde mîna şi smulge totuşi o mură. Mişcarea a fost prea brutală sau prea neîndemî- natecă pentru că fructul s-a strivit. Degetele i s-au maculat de lichidul acela roşu-negru. Părul lui este de un alb monahal.

*Hai, scoală-te ! Am adus vinul...*

ALBASTRU DE CHINA

Autobuzul nu mergea foarte repede, dar nici foarte încet Autobuzele acelea Pullman (parcă aşa li se spune), care acum se găsesc pe toate

drumurile, duze cu aer conditionat deasupra fiecărui fotoliu, difuzoare cu mujică şi chiar un cabinet de toaletă în fundul maşinii. O cîmpie întinsă, după cules, cu miriştea mea galbena si pilcuri de arbori. Ea stătea cu capul pe umărul lui o poznie oarecum incomodă fiindcă trebuie sa evite urechile spătarului în care erau plasate difuzoarele pe unde ajungea muzica, însă reuşise sa gaseasca o po 1 P cută pînă la urmă, pentru amîndoi. Ar fi putut i olan-

^ în nrirp caz ea era olandeza

dezi amîndoi, sau numai ea. în orice caz ea er

pentru că cineva o întrebase de unde este si ea spu un nume de oraş olandez. Cineva a propus sa se cinte *alouette, gentille alouette,* la început n-au fost prea mulţi amatori fiindcă îl cîntaseră de mai multe ori şi fiindcă drumul începuse să devină monoton, apoi au începu totuşi să-l cînte. Ei doi stăteau unul lîngă altul m aceleaşi poziţii, ea cu capul sprijinit cumva de pieptul 1 , el tinîndu-i obrazul în palmă. Nu cîntau. Fata era r - moaşă, avea o perfecţiune a ovalului feţei şi un ten fara nici o impuritate ca al insularelor. Autobuzul a intrat într-o plantaţie de arbori de plută. Nişte arbori stranii, cu segmentele acelea riguros decupate de scoarţa, el i-a

spus ceva, aplecîndu-se uşor deasupra obrazului pe care-1 ţinea în mină şi ea a ridicat pentru o clipă ochii spre geamul înalt de deasupra ei. O pereche perfectă. Plantaţia era foarte întinsă. La un moment dat cineva a cerut să se oprească autobuzul. Au coborît aproape toţi şi s-au răspîndit printre arbori. De jos pădurea părea şi mai bizară din cauza luminii puternice umplînd spaţiile mari dintre arbori. Ca şi cum pomii ar fi fost lipsiţi de coroane, doar trunchiurile acelea de un maroniu deschis, o scoarţă fără zbîrcituri, şi decupajele mari regulate, la aceeaşi înălţime ■— scoarţa desprinsă de pe arbori — segmentîndu-i cu indiferenţă. Stăteau amîndoi lîngă un pom, el sprijinit direct cu spatele de trunchiul copacului, ea sprijinindu-se cu umerii de pieptul lui. Nici acum nu se priveau, dar era limpede că nu au nevoie să se uite unul în ochii celuilalt, fiecare conserva pe retină ceva mai important decît un simplu contur fizic şi desigur că era mult mai bine aşa, în felul acesta fiecare dintre ei trăia cu o imagine absolută, care-i aparţinea fără tăgadă. Amîndoi erau foarte înalţi. O armonie valorînd perfecţiunea simetriei. Un accept ideal al complementarităţii. Ceilalţi au alergat un timp prin plantaţie. Copacii erau asemănători, fireşte chiar şi direcţia pe care

erau contorsionaţi, acuzînd sursa curenţilor oceanici, era aceeaşi. Masa aceasta de trunchiuri maronii, cu decupaje geometrice ca urmele foarte vizibile ale unor bandaje desfăcute, ar fi fost frumoasă iarna. Ceilalţi au început să se întoarcă la autobuz. Ei s-au urcat printre ultimii. Fata şi-a sprijinit obrazul în palma lui. Din difuzoare venea o muzică lentă. Unii au început să picotească. Plantaţia părea fără sfîrşit. Ea era îmbrăcată cu o bluză verde, părul îi atîrna în meşe lungi de-a lungul gitului, peste bluză, peste palma lui. Din nou cîmpia, cu miriştea aceea goală, fără sfîrşit. Dimineaţă, la plecare,

l , r . u o a r e , ei doi mergeau unul lîngă altul, cu bra ı,ı,. atiniîndu-le pe lîngă trupuri, pendulîndu-şi uşor punic sprijinindu-se fără efort unul lînga altul ca ,ı,,! balerini, în joacă. Cam aşa se vedeau de la distanţa.

I ci a ceva mai înaltă decît el, dar lucrul acesta nu se „b'.crva imediat fiindcă amîndoi erau foarte înalţi, dar m>li ales pentru că ea ştia să disimuleze aceasta dife-

ı,-nţă de înălţime.

Autobuzul intră intr-un oraş. Primele case, cele dm margine sînt joase şi albe, cu laturile regulate. Autobu- a oprit într-o piaţă, un fel de **tîrg, cu** ^axmcaalb- ■il'nastră. Din nou coboară toţi. Ceramica alb-albastia şi *r ulejos,* un albastru aproape indigo, toţi s-au îngrămădit în jurul tarabelor, ei doi singuri s-au dus lmga o

1 intînă de piatră. Era un loc murdar, dar ei păreau^a

•cape aşa cum erau amîndoi împreuna, sau atîttimp cît se aflau împreună unul lingă altul ca o **perec**^ un cuplu oricărui sordid. Ceramica era facuta m **ate** liere răspîndite în jurul oraşului. Cei care le vindeau tăceau. Nu aveau capete de ţărani. Ei doi nu se: m ta^ H nimeni. Apa fîntînii era rece. Cineva, m timp tărea în^ mînă un vas, l-a scăpat jos, omul acela tăcut care vindea ceramica alb-abastră i-a întins, fara un c . , vas Şoferul autobuzului Pullman a clacsonat

7ii^rî^ut cumpărăturile grăbite. Cei doi au plecat de lîngă fîntîna de piatră, îndreptmdu-se intr-o direcţie contrară celei în care se afla autobuzul. Mergeau unul lîngă altul, cu umerii aproape atmgmdu-se. Cu loarea părului lor distona cu ceramica ^alb^tra. Cei care lucrau obiectele acestea, în mici ateliere bine utilate răspîndite în zonă, avuseseră bunici sau străbunici care ajunseseră în Marea Chinei. Sau stra-strabumci. Era

aproape ora amiezei şi autobuzul se afla m r-o oarecare întîrziere pentru că pînă la Coimbra mai era
bucată de drum. Dimineaţă, cei doi se urcaseră ultimii în autobuz. Ceilalţi îi aşteptau, dar protestele li s-au oprit pe buze. Ii priveau venind şi era exact ca şi cum cei doi foarte înalţi şi umăr lîngă umăr, dar într-un fel destul de curios, pentru că deşi mişcările lor se asemănau şi erau aproape sincrone, chiar şi pendularea aceea uşoară a trunchiurilor nu era în contratimp, ar fi părut să nu ştie că se află unul lîngă altul.

Şoferul a învîrtit cheia în contact. Obiectele de ceramică alb-abastră primesc acum lumina în plin. Cineva îi observă pornind în direcţia contrară celei în care se afla autobuzul. Hei, voi, plecăm, unde naiba vă duceţi !?... Dar ei se îndepărtează, fără să dea vreun semn că ar fi auzit ceva. Hei, lunaticilor ! Şoferul ambalează motorul. în jurul fîntînii s-au format ochiuri mici de apă. Soarele luminează în plin albastrul, aerul e numai culoare. Cei doi se pierd.

## CIMPOIUL

In maşină sînt trei bărbaţi tineri. Maşina e tip - rtir se vede că a fost luată la mma a doua sau “T ’ Unul dintre ei se numeşte. Frederic şi este cel " . „ Amratul de radio este deschis, dm
.•aro conduce maşi . P ^ valsuri vieneze. Şoseaua
11 i [uzor se revărsă u ^ sens
contrar
trece printr-o pădure de p , camion platformă
Înaintează, cam pe Fr’ederic îl semnalizează
„entru transportat autotuns ^ ^
puţin nervos, celalalt trag ^ parbriz mu-

sură de două treimi"
„pe mine, nu“, zice ^re^e“C rc după-amiază,

”fmd p^băm" în Vrui chioşcului, acolo cînta fan-sa ne P1 "lbaTMoală3 profesională ; ziceau că aşa era

doar că fanîara era

¹ vrei’o ţigară ?“, îl întreabă pe Frederic cel^de alături ”...mă amuză grozav goanga asta a lor cu *înainte de*. Înainte de Eden. Sau, înainte de Cari Mana von

ber. Bunicul zicea, înainte un ban de aur făcea.. „ce e acela Eden ? Om politic englez, paradisul sau pălărie ?“

„glume debile pentru americani debili“

„vouă, ăstora de dincolo de Adige, vă place să treceţi drept intelectuali. La voi e o calitate socială“

„dacă fumezi, intervine Frederic plictisit, lasă geamul în jos“

„nu fumez“

Valsurile s-au terminat, acum se transmite un buletin meteorologic şi rutier. Cerul e senin.

„eşti sigur că ai luat-o bine ?“

Frederic dă din cap. Are un profil frumos, aproape efeminat, dacă n-ar fi unghiurile maxilarelor zvîcnind din cînd în cînd de sub pielea întinsă.

„mă întreb de ce nu se văd mai multe maşini pe şosea, o chestie ca asta atrage lumea“

„ha, ha, înmulţirea pîinii şi a peştilor, zice Alexandru, de pe bancheta din spate. Mie-mi plac parabolele vii. Cum ai fi tu, de exemplu, şi îşi învîrte capul demonstrativ în jurul celuilalt, gîtul, profilul, calitatea

pielii...

„n-ai putea să nu te mai mişti atît, nu văd nimic în retro vizor[a]

Paul e mulţumit de data aceasta de intervenţie. Cînd nu se înfurie, are o faţă copilăroasă. Cu tot greabănul Iui de pilier.

„ascultă, Frederic, i se adresează cu înţelegere, ai vreo veste ?“

S-a terminat şi buletinul rutier. Acum se transmite semnalul postului, probabil din cauza unei mici dereglări de program.

(,upă ce ne plimbam în jurul_ chioşcului, reia nepă- ”■dor Alexandru, mergeam sa mmcam mi 1 ei. ^ spuneau că nu sînt ca cei de dinainte de război.

Iîi neînţeles. *Avânt J.C., apres J.C.J* ce-s

ăştia *mignons* ?“

„o traducere personala, carne tocata şi ^ mirodenii, un fel de cîrnaţi cam cit degetul

mare“.

,,aha, hamburgeri“

„ce-s ăia hamburgeri ?“ _

vrei să mă scoţi din sărite cu orice preţ .

Pădurea a devenit ceva mai densă. Şi pinii parca mai

inalţi. Şoseaua e la fel de gogeşti sigur că ăsta e drumul ? ai de gînd să mă întrebi la fiecare W°metra" ’duminL nu mergeam la chioşc, era lume. Mă întreb care o să fie pentru noi cort.™

„ce cortină ?“, devine atent Paul asa-mi place mie să mă joc cu vorbele. Mai ales ca nu am nici o răspundere. Pentru ei războiul*ala* a fost cortina, care a căzut peste... Fredi, ce-ar opreşti puţin ?“

„e greu să-mi pronunţi tot numele .

„nu, nu e greu ^ oCOate din viteză.

Frederic apasă uşor pe frma , mptri de

**Şoseaua** trece chiar prin pădure, £

spatele^ la ei. Apoî începe sr, şi dezbrace haina de vînt. Paul lasa jos

geamul de la portieră.

„idiot ! Ce vrei să faci ?“

Alexandru îşi suflecă mînecile de la cămaşă. încearcă cu braţele pomul din faţa lui. Clatină nemulţumit din cap, apoi trece la altul.

„haide, spune, ce naiba vrei să faci ?“

Alexandru se întoarce spre ei, sprijinindu-se cu spatele de trunchiul pinului.

„să mă urc“

„ceee ?“

„prea multă monotonie în dialog. Trebuie făcut ceva care să-l descarce. Ai înţeles ?“

„eşti idiot, se repetă Paul, pentru că de fapt toate replicile posibile cam pe aici se învîrt“

„ei, ai văzut că am dreptate, strigă celălalt vesel • dacă şoseaua n-ar fi goală, poate aş fi putut găsi’ ceva mai inteligent sau mai verosimil**

Frederic coboară şi el. Aerul e umed şi călduţ.

„cînd terminaţi, să mă strigaţi"

Sus, spre stînga, zboară nişte păsări mari, care s-ar putea să fie pescăruşi. Frederic trece de cealaltă parte a şoselei şi se afundă în pădure. I se vede haina maro de piele de căprioară, ca o ţinută de camuflaj prost aleasă.

Reîntorşi cei doi în maşină, acţiunea parcă se mai curăţă^ puţin. Frederic porneşte motorul, bagă într-a- ntna, în a doua şi apoi direct în a patra. In douăzeci de minute au ajuns. Un fost sat de pescari pe *rias altas* (un fel de fiorduri la Atlantic). E sărbătoarea sardelelor, *sardinada.* La care se împarte pîine, peşte, vin. Sărbătoarea are^ loc o dată pe an, la o zi fixă, poate hramul Sfintei Mării. Alexandru spune, sînt contopite aici cele două minuni, nunta din Cana Galileii şi înmulţirea peştilor şi a pîinii. Iar, mai departe, nu-mi plac parabolele contrase cum nu-mi plac filmele repovestite. Ceilalţi doi îl strigă cînd Al, cînd Alexa. Frederic a parcat maşina

„a lîngă un semn de interdicţie şi apoi au pornit trei către plajă. Dar iată transcripţia, dmtr-un ca
însemnări, a locurilor co^ria mi se înte-

mi fost sat de pescari, Sada (sau Sarda nu^se mţe ^ lege prea bine), acum o mica staţiun ,

amestecate, vreo două pavilioane e ^
i i m a lîngă un
i.,ii 1U;i-Ts'TplatriÎgă^^eschiderea unui

golfuleţ. rînd către plaja, cladir
—*

Cartî * » “^eSt
nlajă din fundul golfului are.° La una din extre-
„isîp, mai ales la nivelul mareei joase. La una cli mitătile ei, se continuă printr-o ranşte de pim. Lo. mişună de oameni în aşteptare. Ţarcul de peşte^ fost lorminat de dimineaţă, acum se leaga fnnghia tăi-usi. Paul priveşte în urma lui Frederic, care începe să nu se mai zărească printre oameni.

„de ce nu o fi stînd cu noi? Nu-mi place întîmplă cu el, e prea nervos"

„pînă descarcă ăştia peştele, hai să bem ceva ; acum dacă am rămas singuri trebuie să găsim ceva comun, uite acolo, se pregătesc să dea cep la un butoi de bere“

într-un fel de gheretă făcută probabil dintr-o veche cabină de plajă cineva a reuşit tocmai să urce pe o tejghea un butoiaş de bere din aluminiu, iar acum se chinuie să pună canaua.

„Frederic e un tip sensibil. Sper să nu fi primit o veste proastă"

„de ce-or fi mişunînd toţi ăştia pe aici !....

La ţărm a sosit un barcaz cu fundul plat din care se descarcă lăzile cu sardine. Sardinele nu sînt nişte peşti mărunţi şi fără cap ci un fel de scrumbii cu spatele bătînd într-un albastru indigo. Peştele e descărcat la ţărm de nişte bărbaţi care intră în apă pînă la jumătatea gambei, purtînd apoi coşurile pe spate. Ei trec printre cei ce se vîntură în aşteptare. Oamenii cu coşurile constituie un tablou veridic. Paul continuă să-l caute cu privirea pe Frederic.

Şi acum iată şi descrierea, cumva mai obiectivată, a aceloraşi pregătiri, preluată din caietul de însemnări „...pe plajă a fost ridicat pe nişte ţevi de metal un fel de adăpost deschis, acoperit cu stuf. Coşurile şi lăzile de sardine sînt descărcate pe nişte prelate mari de plastic, aflate pe nisip în mijlocul adăpostului. De jur împrejur ţevile de metal sînt legate între ele printr-o frînghie la înălţimea pieptului unui om. In felul acesta, cei care se află înăuntru, nişte doamne dintr-un comitet de organizare, se vor putea ocupa de distribuirea peştelui fără a fi incomodate, ca într-o linie de bar, atît doar că aici comptoarul este înlocuit de frînghia protectoare. într-o margine a spaţiului de sub adăpost, care este de o formă dreptunghiulară mult alungită pentru a asigura un perimetru cît mai larg de servire, se află o rogojină mare pe care s-au răsturnat bucăţi de pîine de Galicia. Pîinea galiciană este făcută din făină de grîu şi făină de porumb, amestecate. Are un aspect de turtă. Pîine şi peşte, un frumos simbol biblic, dacă ideea n-ar fi minată de efluviile zgomotoase, revărsîndu-se din tonomatele barurilor de pe cornişă ori de imaginea adolescenţilor mestecînd gumă gonflabilă. Totuşi există în această mulţime pestriţă şi femei îmbracate în negru, infirmi, cerşetori, chiar şi copii ni priviri avide. Astfel că nu este totuşi cu neputinţă să nu te gîndeşti la miracolul înmulţirii pîinilor
si a peştilor..."

Cineva s-a apropiat de Paul din spate şi l-a bătut cu ,alma între umeri. Cînd Paul s-a întors, celălalt şi-a
■cruţ scuze îndepărtîndu-se grăbit.

. ăştia nu dau bere pînă nu începe kermesa, am impresia că înainte o să avem şi un spectacol cu
^okoli si midinete"

„o să fie frumos, Frederic a avut o idee grozava sa ne aducă aici. Ce-s ăia sokoli ?“

„o chestie cu gimnastică ritmică şi muzică, se practica pe undeva prin Europa Centrală, bineînţeles tot
înainte de război../'
iarăşi !“

„tu ai pus întrebarea, eu n-am făcut decît să-ţi răspund. Dacă am avea ceva de băut..."

Pe plajă se mai află o gheretă în care sînt instalate două butoaie de vin cu canaua montată. Nu e o zi perfect senină, dar în zona aceasta, după toate

ghidunle turistice, vîntul şi curenţii dinspre ocean bat mai tot timpul. Se aude un semnal de trompetă şi lumea începe să se mişte. Cei mai mulţi se îndreaptă spre porţiunea de teren in care malul pare să urce uşor. Alţii se apropie de linia apei. Ca să fie lăsat un spaţiu liber în zona în care plaja e perfect plană. în felul acesta se creează o suprafaţă destul de largă, cam cît două terenuri de tenis puse cap la cap. Gheretele în care se află peştele, pîinea şi vinul au rămas în spate.

. trebuie să fie al naibii de prost să stai în nişte pantofi cu tocuri înalte îngropate în nisip. Ia uită-te colo !...

Alexandru face un semn cu bărbia spre adăpostul aib care se află sardinele şi pîinea. Probabil spre o

femeie. Există accente de ridicol moderat în orice serbare de patronaj. în orice caz, înăuntrul ţarcului, cîteva doamne aplecate împachetează sardine în pungi de plastic. Spatele uneia se modelează sub ţesătura aderentă a rochiei într-o linie convexă, pe jumătate incitantă pe jumătate grotescă. Trompetul sună încă o dată. Doamnele continuă cu împachetatul sardinelor. Dacă s-ar fractura această viziune panoramică asupra plajei, ar putea fi detaşate din ea cîteva crochiuri agreabile

„totdeauna mi-au plăcut marinele cu femei pe plajă în *maillot de hain* stil o mie nouă... ? oare ce fel de stil, tu ştii ?“

„nu pot să te urmăresc Al, n-ai ordine în idei“

O şalupă urcă în susul estuarului. Prora formează un unghi excesiv de deschis cu linia apei. Siajul şalupei, ca un joc într-un bazin de copii. Şi iată consemnarea exactă a începutului paradei

„Deschiderea o face o *cappella* de băieţi şi fete, între zece şi optsprezece ani, îmbrăcaţi în haine de şcoală militară, bleumarin cu lampasuri roşii, şepci franţuzeşti înalte, cu cozorocul lat şi fundurile roşii. Formaţia este condusă de o fată longilină, cu picioare frumoase, vestonul ajungîndu-i exact pînă în zona jartierelor. Roteşte prin aer cu gesturi largi un fel de baston lung, cu o măciulie de metal la unul din capete, după modelul bine cunoscut al conducătoarelor de majorete. Din cînd în cînd amplitudinea mişcării este secţionată de bruşte rupturi şi schimbări de sens, care ritmează totuşi cu cadenţa marşului. Un spectacol insolit, s-ar putea gîndi, pentru un fost sat de pescari galicieni (originea cuvîntului este celtică). Primele două rînduri ale *cappellei* sînt formate din trompeţi si *gciitas.* Acesta din urmă este un cimpoi la care sînt ataşate franjuri galbene roşii

Valorile Spaniei). Ultimele două războaie ale Spaniei ;. a fost CU Marocul, la începutul secolului, şi cu Sta- vle Unite ale Americii, la sfîrşitul secolului trecut Acesta din urmă a fost un război intervenţiomst, al americanilor ; nu sînt şovin — se noteaza in continuare observaţia unui interlocutor ocazional dar trebuie recunoscut de orice om de bună credinţa ca a fost un act de flagrant expansionism. Au găsit un pretext, fals ca toate pretextele, şi **ne-au** atacat m loc erau Cuba, Porto Rico, fără a mai vorbi de Fili- pine, teritorii spaniole de peste mări. Totuşi, nu-i asa (replica autorului anonim al însemnărilor) nici aii'război pe teritoriul Spaniei; utimul a avut loc tocmai... Dar războiul civil, oare s-a şi uitat ? (Ahh , războiul ne-a supt sîngele pe o sută de am, ce departe e Europa i). După *gaitas* urmează rînduri de piculine, tube şi clarinete. La urmă, tobele.

Alexandru a găsit pe undeva o ţandăra de lemn pe ■are o răsuceşte între dinţi. Lemnul are gust de raşma. V-cărcatul peştilor s-a terminat de mult. Acum doam-ne continuă cu febrilitate împachetarea sardmelor m igi de ,nn polietilenă.

. dnd eram student, m-am angajat, într-o iarnă, la decorarea unui pom de Crăciun oficiaL Tre ma sa urc pe o scară de pompieri şi să agăţ dm loc m loc globuri de sticlă, pomul avea vreo cincisprezece, douăzeci de metri înălţime şi era ancorat solid m mijlocul unei peluze. Am mai cîştigat bani şi altfe , de exemplu copiind note muzicale[11] ,,ce gust puteţi avea voi, ăştia de dincolo de Adige, pentru biografiile americane ...probabil din cauza unui complex de culpabilitate[11]

.,eşti mai plicticos în argumente decît un propagandist. Sau metodist. Depinde cum vrei să le iei“

„ascultă, iţi rup oasele !“
„bine, bine...“
Şi se reîntorc să privească.

Demonstraţia *cappellei* continuă. Acum se executa nişte mişcări mai sofisticate. Ar fi păcat să fie dispreţuiţi aceşti copilandri care au muncit atît numai pentru faptul că ceea ce fac ei îţi aduce în minte nu ştiu ce exhibiţie, hulită, în loc să te ducă cu gîndul la nu ştiu ce altă exhibiţie, iubită. Din susul estuarului se întoarce şalupa. Sunetul alămurilor, dar mai ales tobele, acoperă zgomotul motorului. Din cauza aceasta alunecarea ■vertiginoasă a şalupei pare absurdă. Alexandru scuipă ţandăra de lemn cu gust de răşină. N-are astîmpăr

la mine în cartier era o doamnă care organiza din cînd în cînd cîte o serbare, *chlidren's party,* im itmd pe rînd diferiţi copii, ştii, ceva gen marile speranţe, deşi la mijloc nu era nici un logodnic. Să nu crezi că am **făcut** ceva insolit şi protestatar, am refuzat să mă duc sau am spart ferestrele de la stradă ; insti.nc- tul sărăciei în insurecţie ori alte chestii asemănătoare...“

„ai maşină de sloganuri pe invers“

„ascultă, băiatule, ştii care e diferenţa dintre noi doi ? Eu sînt lucid, tu educat în spirit dialectic.

O.K. ?“

Pentru prima dată li se aprind concomitent nişte lumini vesele în ochi. f ata care conduce *cappella,* a imprimat formaţiei o mişcare de rotire, de nouăzeci de grade. Paul o urmăreşte atent. Acum întreaga formaţie avansează direct către notabilităţile locale care vor primi salutul. Profilul gambelor fetei este fără cusur. Pe întinsul plajei, din loc în loc, sînt grămăjoare de găteje din lemn de pin cu care se vor face focurile sub planşele de tablă groasă pe care se vor prăji sardinele. Carnea

I< ' M i uului de pin este aproape albă. Dar iată şi descrie- tv;i, în limbajul amorf din notestul de însemnări, a mişcărilor executate în mers de aceşti copilandri

*„...cappella* se desparte în două subgrupe care înaintează paralel, apoi, printr-o mişcare circulară, în două bucle deschise spre afară, se regrupează. La un semnal al tamburului major, se opresc. Ca într-o sincopă a cadenţei. Şi din nou pornesc, în aplauzele entuziaste ale asistenţei. De data aceasta mişcarea este executată *au ralenti.* Pas mic, piciorul drept puţin îndoit din gleznă, purtat într-o uşoară plutire prin aer, iar mîna stîngă atîrnată de centiron. Şi invers — fāra comandă. Cei mai mici îşi ţin în dinţi cureluşa de la chipiu. Remarcabilă disciplină şi stăpînire de sine.
Bravo.“

După terminarea paradei începe distribuirea bucatelor. Oamenii stau sprijiniţi cu pieptul de coarda marinărească legată între stîlpi, întinzînd pe deasupra mn- nile Doamnele care împart se mişcă sprintene. Se apnn focurile. în general plaja foieşte. Totuşi sardine vor ii pentru toţi. Iată acum şi felul în care decurge pregatirea

sardinelor.

Femei trecute de prima tinereţe, cele mai multe corpolente, trăgînd după ele cîrduri de fami ie, se risipesc pe întinsul plajei grăbindu-se sa la m primire locurile unde vor fi aprinse focurile şi fripte sar nele. Din loc în loc, grămezi de lemn de pm tăiat •4 cîte o *plancha. Plancha* este o bucata de tabla

**dreptunghiulară,** lungă de peste un **metru ^ g r o a s a**

de 5-6 milimetri. Copiii sînt trimişi dupa pietrele şi bolovanii pe care se fixează vatra. Cîte unul dintre bărbaţi ciopleşte cu briceagul, din cioturile ^de lemn, surcele. Apoi se fixează *plancha* pe cele două grămezi de pietre de la capete, după care se aprinde rugul de

■frîvît sub ea. Fetele sau nepoatele acestor lemne po rivit ub indoite din şale ori cu

femei matca, ele lac toni sint însă mai genunchii îngropaţi m niS1I' , .tricourile lor

**puţin adevărate chiar i m b s s des.**

lot)c decit ^ţo's°Ţmins plita, se ia o sardea parta apele ! Dupa ştearsă cu ea

Le este tăvălită _ deasupra J^^^

**tabla de la un capăt a ce a ,.**

**împrejurul focu-**

**« cirpă îmbibată Sardinele**

**riler se , n , r t (k„m aproape negre,**

se fac repede, sint p < j fierbinte,

Pielea cade uşor de pe ele, ramme ^

parfumata de mirosui * mirosul lemnului de pm... înghite cu

Paul rupe bucăţi mari de carne^ gau vinul

lăcomie. Grasimea ^ § m;c; din pămînt ars.

pot fi băute numai în cam anu , . trebuiesc

**£e fiecare cană sene Sardi**,^. !»■^ ^

cumpărate. Paul se mea , ciocneşte între

Alexandru are în fiecare mma oc na.

ele apoi duce una in re ca^ ^ ^ crîng rar de pini. să bea. Dincolo de p j ^

masă. Paul îşi trage

Printre pomi s-au întins , ţ â_

**capul, dar celălalt ii menţine cana lipita de**

tîndu-se y

**„stai Pu<inv“;ai 'XbUde-a? tortura ; tu stai întins pe spatiTs^eu îti torn^n**

**gură cu o pilnie.** Ce **preferi, bere sau vin 7 Whisky nu «mB de pomana. ^ ^ Agitaţia începe sa de muzicanţi. Se opresc**

**TS înTc"si c?:S. Uņ cimpoi, deci acompaniat**
de tamburiна şi toba. Daca n ar n ^ - • + ux -noоă n-ar fi denumirile astea şi
fustanelele cu care bărbaţii sint imbracaţi li s-ar putea **S iTutari. Alexandru s-a aşezat la coada la ghereta de**

**. „ Deasupra gheretei e o tabla colorata pe care scrie Timbrul"**
**cimpoiului este de o**

i Mai ales aici, în apropiere de ocea •

**întoarce cu cănile de bere strecurmdu-se pnntr u.nncni. Cineva ii loveşte din greşeala, peste cot ra „„Klu-i una dintre căni. Muzicanţn s-au■"departa£ D ,a distanţă, sunetele cimpoiulur par mea ^**

|.„„1 îşi desface acum a doua sardma. Pe barbia lm nmon

grăsimea curge dm belşug.

„mişcă mai repede ; dă-mi sa beau

**rfPata"l A^aldru T^şteTmonstrativ toarta**

efinii.

fsIÎeCealaltă Tană"mlînă şi o dă peste c£ Alexandru îl priveşte vesel

"

........

scăpaţi caii... r,,

de unde ai mai scos şi timpema asta .

"mi-a venit în minte cuvîntul[1]

ce cuvînt ?" . . .

\ughenot. Si am vrut să fac o propoziţie cu el. Dm n:,,

cînd în cînd, nu trebuie să-ţi refuzi astfel de im- nulsuri altfel

dialogul se usucă"

**"dă mi'cana ta, mă duc eu acum. htre ttmp fr,ge-ţ,**

un ceste Trebuie să adunam ammtiri

" **căruia[1]'dansează doi băr-**

**;; *« des *ieux.* Veselia cimpoiului se lăţeşte ca un**

•/imbet chinuit.

Şi iarăşi însemnările din bloc notes-ul cu scoarţe roşii.

...sînt două grupe de muzicanţi, una formată din trei persoane, cealaltă din

două ; la ultima lipseşte tamburina. După ce au trecut printre grupurile de pe plajă, cîntînd, fără să se oprească nicăieri anume, un fel de tur al oaspeţilor, s-ar zice, au intrat în crîngul de pini. Acolo sînt neocazionalii. Cei ce au venit să petreacă cu un anumit dichis. Şi, desigur, conservatorii, voioşii, consilierii, turiştii, laburiştii, etc. Ei nu se grăbesc să-şi frigă sardinele. Printre pini sînt feţe de masă întinse pe jos. Ca la mulsul oilor, merinde aduse de acasă în coşuri de nuiele şi butelci de vin învelite pe jumătate în rafie împletită. Crîngul de pini, dacă nu exprimă o ierarhie, are, în orice caz, o funcţie consolidată. Acolo se serbează^ *sardinada* — dincoace, doar o veselie anarhică. După un timp, doi bărbaţi se ridică în picioare şi încep să joace. Cu mîinile în brîu, unul în faţa celuilalt, apoi unul lîngă altul. Cadenţa tamburinei este destul de vioaie. în ghid se atrage atenţia că ritmul cîntecului este apropiat de gigă (*gigue,* dans clasic în măsura de şase optimi, de origine engleză, atrib.). Cu toate acestea pare destul de dificil să te sustragi senzaţiei de monotonie ; dar şi nefirescul unui joc în doi executat de bărbaţi. Dacă pădurea şi plaja s-ar goli brusc de oameni, rămînînd doar focurile mocnite ale cărbunilor...

Paul se întoarce cu cîte trei căni în fiecare mină, toartele înşirate pe degete. Echilibrul cănilor este greu de menţinut. Strigă de departe „dreapta bere, stînga vin“

Alexandru ia o cană de vin, apoi se lasă şezînd pe nisip. în faţă, departe, se vede linia celuilalt mai al

<■ lucrului. între timp lemnul devenise jar, iar jarul,
,:( mn, cenuşă. Paul, cu cănile înşirate pe degete, pare o
ji.iwita cu clopoţei.

„noroc“ „ „ . -

Alexandru goleşte cana. O aruncă alaturi de el *m*

nWip.

„ce naiba facem noi aici ?“

"cum, ce facem? Ne simţim în al nouălea cer“ rţi-am spus pînă acum că ai mutră de hermafrodit . „am jucat fotbal şi petancă“

„Paul, tu nu eşti chiar atît de imbecil pe cît ai fa putut să fii“

„bineînţeles. Noroc !“

Paul se lasă pe vine, apropiindu-si faţa de a celuilalt. Se privesc în ochi. Bărbia roz-saumon e mea grasa. Ochii lui Alexandru sînt mari, transparenţi. Paul întinde mîna eiocnindu-şi cana de a celuilalt. Un sunet burduşit.

„pînă la urmă nu este chiar aşa de afurisit de plicticos. De obicei parabolele mă cam scot din sărite „şi pe mine, cînd le ascult de la alţii la noi se spune despre oameni ca tine că vin dm orfelinat. Şi atunci cînd fac dragoste ţin ochii deschişi..."

„nu-i chiar atît de rău“

„scormonesc după partea otrăvită a lucrurilor... pînă şi în miezul de pepene" cînd aveam vreo şaisprezece ani m-am bătut cu un tip. La început în joacă, după aceea ne-am prefăcut că e tot în joacă, deşi nu mai era. îmi singerau buzele. Era mai înalt decît mine. Ne-am desprins unul de altul. Hai, e timpul, a zis, să fumezi şi tu acum prima ţigară. După aceea am devenit prieteni. Ascultă, Frederic se mai întoarce ?“

„nu ştiu, dă-1 naibii, găsim noi o maşină. A spus că se duce să dea un telefon, acasă. Trebuia să sa întîmple ceva ; sau să nu se întîmple... Nu-mi plac nemţii dezordonaţi[11] „nu e neamţ“

„bine, atunci nu-mi plac francezii idioţi“

„nu cred că e francez[4]*'

„ridică-te, de data asta mergem amîndoi ; ca să na rămînă cîte o mînă liberă. Ascultă, trebuie cu orica preţ să fiu exact ?!“

„aiurea ! Ne împingem unii pe alţii în bucata asta îngustă de europă...“

„hai, mişcă-te odată, Al“

„ascultă, mă brută, mie să nu-mi mai spui Al“

II împinge, aruneîndu-se asupra lui, Paul se răsuceşte, răsturnîndu-1. îl pune cu umerii la pămînt. Nisipul miroase a iarbă udă. Şi din nou Alexandru e deasupra, „pe mine mă cheamă Alexandru. Alexandru cel nesiluit, ai înţeles, hughenotule ?!“

Amîndoi nîîriie. Ca două animale tinere, slobode. Apoi se ridică. Işi scutură hainele de nisipul jilav. Se îndepărtează, unul lîngă altul. Cimpoiul cîntă mereu. Trebuie priviţi din spate cum se îndepărtează. Din cînd în cînd li se lovesc umerii. Şi cîntă. Zbiară.

Nu se mai văd aproape deloc focurile. Ce caraghioşi pot fi ochii peştilor morţi.

*„La subsolul clădirii se află un osuar. Nu veţi găsi nicăieri în Europa ceva asemănător. Cine doreşte să-l viziteze este rugat...“*

E o căldură uşor umedă. Dimineaţă de tot a plouat. VV.porii de apă au rămas în suspensie, în aer. Aerul pare lipicios, ca urmele unui lichid dulceag. Porticul mănăstirii e format din douăsprezece bolţi subţiri, ca nişte lamele, care se împreună sus într-o geometrie fără cusur. Pe stradă trec femei îmbrăcate în rochii subţiri. Miroase a vanilie, scorţişoară şi a încă ceva nedesluşit. Cele nouăsprezece arcuri se sprijină pe doisprezece apostoli, l'i zi de sărbătoare. Sunetele îndepărtate ale unor alămuri. Femeile au rochii scurte. Jos, pe frontispiciul osuarului, o inscripţie (care va fi reprodusă către sfir- SÎtul povestirii). Literele sînt înalte, drepte. în osuar miroase a praf de piatră.

Monumentul eroilor se află in dreapta şoselei, venind îinspre calea ferată. Se compune dintr-un postament înalt, masiv, de piatră peste care se ridică un crucifix foarte înalt. Puţin în spatele monumentului începe panta, are sfîrşeşte în liziera

pădurii. Toamna e roşie. Aerul inert. Şoseaua, neasfaltată — rar, foarte rar, trece cîte o maşină. Toamna 1942 (sau 1943 ?)... Copiii se joacă, ppetele lor se întorc moi, estompate, din ecranul pă— duiii. Sub lizieră sînt urmele unei tranşee. Tranşeea a fost săpată demult. Primăvara mai ales, copiii se cuibăresc în ea ca să le fie mai cald. Copiii sînt îmbrăcaţi în uniforme de liceu militar. Mai sînt printre ei şopîrle cenuşii şi flori mici galbene. Cît de demult a fost oare războiul acela ?!...

Pereţii osuarului sînt căptuşi li cu tibii şi peronee. Nu, nu sînt căptuşiţi, tibiile şi peroneele formează chiar ele pereţii. Ca nişte pietre mici rotunde, bolovani de rîu, de

o egalitate aproape perfectă îmbinîndu-se unul în altul, atît de perfectă încît nu mai e nevoie de mortar. Mai devreme o fanfară militară, urmată de o formaţie de gardă, a trecut prin piaţa din faţa mănăstirii. Soldaţii aveau berete de paraşutişti pe cap. Din osuar nu se aude nimic din ceea ce se petrece afară, în stradă. Doar foşnetul sîcîitor al celor ce coboară scările.

Unul dintre copii a descoperit o bortă în zidul postamentului. Postamentul e făcut din plăci de piatră gri cenuşie tăiate în forme regulate. Sus la orizont, privind din faţa crucii, se văd Colţii Morarului. Peste drum, la cîteva zeci de metri de şosea, în marginea riului, ari- nişul e încă verde. Rar de tot, atunci cînd trece o maşină, se ridică în urma ei un praf lenevos. Probabil au căzut sau au fost scoase din postamentul monumentului cîteva din plăcile acestea dreptunghiulare, aşa s-a format borta, locul de trecere e foarte strimt, dar copilul >e subţire. Borta se află în partea din spate, aceea care nu se vede din şosea. In partea din faţă, sub crucea înaltă, •este încastrată placa de marmoră pe care sînt scrise mumele ofiţerilor şi soldaţilor : maior... lt... sold... De la ;bifurcaţia din şoseaua principală intră rar de tot pe •acest drum cîte o maşină, în urma căreia se ridică un

I. t .if de o culoare ciudată, uneori impregnat de o tentă iilb.istrie. Dinspre ariniş vine un miros de muşchi de piatră.

Fanfara aceea, urmată de formaţia de gardă, defilează |M> străzile oraşului. Soldaţii sînt îmbrăcaţi în uniforme (ic camuflaj, pete neregulate de maro şi verde, cu bluze largi şi pantaloni strînşi pe glezne. Numele oraşului,

*i* latnalia. Ce nume uluitor de oraş ! Fanfara cîntă *Sambre fi Meu se.* Soldaţii unităţii de gardă sînt îmbrăcaţi în» uniforme de paraşutişti. *Sambre et Meuse* aparţine războiului de demult. Paraşutiştii poartă beretele lăsate pe tîmplă, armele automate le ţin lipite de trup. Sînt strînşi unii în alţii, ca într-o falangă. Cum se

amestecă urmele de războaie ! Toate se amestecă. E uimitor de perfectă suprapunerea, îmbinarea capetelor de oase într-un plan vertical. Pârînd de la o anumită distanţă un zid în care s-au încastrat pietre lucioase de rîu.

Auuuu !... copilul iese urlînd, strecurîndu-se ca o supîrlă prin borta îngustă. Şopîrlele nu urlă. Colţii Morarului se desenează perfect pe albastrul intens» aproape violaceu al cerului. Ceilalţi copii s-au oprit *o* clipă şi îl privesc. Izbucnind în hohote de rîs. Cu ce cruzime pot să rîdă ! Noaptea, în paturile lor din dormitoarele internatului aud trenurile trecînd. Panta e foarte mare, trenurile care merg în sus se tîrăsc încet, anevoie. Două locomotive în faţă şi una în spate, locomotive ale căror focare sînt încărcate cu cărbuni, cînd bate vîntul dinspre calea ferată se simte gustul acriu de pucioasă. Copilul care a ieşit urlînd s-a oprit la o anumită distanţă de monument. E ca un cîine lovit. Pădurea roşie se mişcă, un ritm rar indecis. Cîteodată roţile vagoanelor patinează, există un moment de inerţie şi apoi o mişcara

+ iantă care încreteste sau umflă prelatele mari **ce** soidaii s“ ’*'?**•Ia cap" **tele** platformelor, acoperiţi cu foi de cor .

Sf^r" miLri, Mirosut£

**£ ssr** **« - *.**

constructivist. r monafliIor mânasti-

ri^T„r - **—■=« s-o “te“

*această tradiţie*"*

Copil^sfel7e C\m^ea

ţTe'postamentul

z&tori. Ori se prefac astf eL Cp ^ ^ rozătoare. Unii disproporţionaţi pentru desigur, seadăpostesc în

„intre soldaţi Noaptea, intotdeauna

cabinele de la capet °îd Probabil din cauza ca

noaptea, se ^^S^curent care, trecînd prin pe valea riului se forme
zgomotul, iar noap-
tunelul tung «
«*
tea se auae totul perle . tului sînt becuri
necontenit... Pe “n zgomotul ploii, continuu, fără albastre de camuflaj. Doar g
dispersează sufocarea

nu mai merg, duceţi-vă voi...

Pereţii osuarului nu pot fi atinşi. De-a lungul ’ căruia se află un cordon de bumbac roşu, împletit, *pn*

**,1,. nişte stative de lem . ^ ^ ,nUnde mina ^**
**,,,,ote nu c prea pipăie iac,,mâ. Nu există**
asupra cordonulu . riguros, **totuşi oamenii nu se**
<m flux de circulaţie foar^ *J* ^ ^ că nimem
ţ ,,curca unu m al.i . ■* fea unităţii de garda.

—- **-•

**Soirii stau zgribuliţi sub ,,atinează icnit ia desO, sau * ^**
**dG ^ e,e**
la vale. Ploaia bate m preta 8^^ umflîndu_ie
platforma, ascunzin ramîn goale sub cerul liber,
inegal. Doar ţevile de tun ^ ^ zgomotul alicelor cilindri cenuşii obscuri, i
preiatei, se simt doar pe mici de apă lovind supra*^P de jos a feţei.Poate că
dosul palmelor sau pe p ‘ trenuri platformă. Ele au
de fapt nici nu exista astf Q secvenţă de
fost inventate mai tirz u, luate ^
film şi
aşezate pe **nopţii** hasu-
**consistenţă** acelor **spaţn** memorie care va
rate de zgomote; consoh^nduse _
deveni cu timpul mai reala decit^o ^ ^ ^ ^
strigă încăpăţînat sau *un0S_P cut> nuuu... lăsaţi-mă vă înţeleagă cu adevara ce
^ opresc miraţi;
I n ^ pace, iar ceilalţi, pen ru ^ ^ cum se simte
*< ;,tuşi adulmecind mirosu^ un ^ ,negale aie aerului
rU . la depărtare într-un Face cîţiva paşi, se
\/\ al unui hoit. Apoi, un ^ de paraie-
>leacă si pătrunde prin b• cendui e pe
pipedul masiv de patra cenuşi
irsite.

Şi iată acum inscripţia de pe frontispiciul osuarului *„Amintiţi-vă că în curînd oasele voastre vor veni alături de ale noastre*

Se vede mai întîi umărul copilului, apoi o parte a obrazului. Copilul se strecoară afară. In fiecare mînă ţine ceva. Mişcarea e mai greoaie, timpul mai lung. în aer, Egomot de seară, de pregătire a nopţii, a pădurii. Doar noaptea se scurg trenurile acestea lungi, cu soldaţi bătrîni şi soldaţi copii. în timpul zilei trece MITROPA, *cu* vagoanele ei roşii sfidătoare. Roţile trenurilor da neapte muşcă chinuit din oțelul şinelor. Copilul ţine în fiecare mînă cîte un craniu. Două cranii. Albe. Care îi trag în jos mîinile pe lîngă trup. Albe ca o lumină fără culeare. Degetele copilului sînt crispate pe greutăţile ■care îi atîrnă de capetele braţelor. în 1916, aici, la cîteva zeci de metri de monument, spre liziera pădurii roşii... Un şanţ lung-tranşee, vizavi, dincolo de rîu, la o bătaie de puşcă, alt şanţ-tranşee ! Craniile pe care le poartă copilul sînt albe, un alb opac, ele fac parte din familia mare a soldaţilor bătrîni şi soldaţilor copii care nu se ştie de unde vin şi încotro se duc. Copilul merge legă- «rndu-se uşor. Pădurea e din ce în ce mai roşie.

*„...după cum aţi observat, portalul mănăstirii e un gotic flamboaiant. Datează din...*[a]

în urma paraşutiştilor au rămas trîmbe subţiri de aer calcinat. Femeile au rochii peste genunchi, corsajul strîns. Se mai aud în depărtate urmele alămurilor. Şi... bum-bum, bum-bum... bum-bum, bum-bum...

MARTIRIUL SFiNTULUI SEBASTIAN

am stat toată noaptea şi l-am aşteptat. Nu am ieşi din casă. Dind cînd în cînd mă ridicam sa pun cîte un lemn pe foc. Pentru ca atunci cînd se mto^rce fie cald. De fapt pentru ca mie îmi era frig. care, fireşte,

nu ieşea la suprafaţă...

Ta Prado există un tablou cu Sfîntul Sebastian legat de catar ^biei. M-am plimbat mult în jurul tablou ini Mi-am spus că trebuie să-mi aduc aminte de el. Nu ," u de c" mUam spus că trebuie să-mi amintesc de e . presupun că in momentele acelea credeam ca im. de folos. Pe o agendă mică, avînd nişte coperţi dm r-un carton moale, care la margini ne răsuciseră, mi-am luat «i cîteva note. Sau poate că fusesem cu adevarat impresionat de acel tablou. Aşa cum, citind-o, te impresionează o întîmplare pe care o vezi.

Bătrîna povesteşte mai departe

nu am ieşit din casă pentru că mi-au spus ca nu trebuie sa ies din casa. Şi nici să vorbesc cu mmenu Cina rămăsese pe masă. Am vrut sa string ar gîndit câ o să-i fie foame. Acum nu uni mai spu neam, cînd se *va întoarce,* ci doar ca o sa-i fia foame...

Jos, la parterul clădirii muzeului, era un bufet cus mese. Pe o latură a încăperii, o uşă, ba chiar două, care se deschideau spre o curte interioară. Pe unul din pereţi, o plantă agăţătoare. Am cumpărat o sticlă de bere şi m-am aşezat la o masă. Acestea sînt cîteva amănunte de care îmi amintesc.

Bătrîna continuă să povestească

a doua zi dimineaţa am fiert laptele şi l-am amestecat cu cafeaua. Cafeaua făcută, o păstrez în camera de sus. L-am potrivit de dulce şi am umplut o sticlă mare. Apoi am tăiat feliile de pîine şi le-am uns cu un strat de unt mai gros decît de obicei. Ca să-i ţie de foame. Mi-am pus şalul pe umeri. Întîi m-am dus acolo unde am crezut că ar fi trebuit să fie, dar nu mai era. Mi-au spus să-l caut la gară fiindcă aveau să-l ducă în alt oraş. M-au întrebat ce am în pachet şi le-am spus că nu şi-a luat prînzul. Erau doi, dintre care unul tinăr, vorbind liniştit şi respectuos. De acolo m-am dus la gară. între timp. aflasem că nu era singurul. Cred că nici un moment rsu m-am gîndit că ar fi putut fi singurul. Trenurile acelea lungi, umplute cu *ei,* traversînd bărăganul. Bărăgane uscate, triste, şi ei privindu-le prin crăpăturile lungi dintre seînduri. De ce ei, mai ales ei !?, e de ajuns un o mie nouă sute şapte pentru o istorie... Era un om cuminte căruia îi plăceau boii. Cînd se întorceau seara de la cîmp se apropia de ei şi îi

mirosea. Seara boii miros a fum şi a iarbă uscată. Tot cu boii l-am dus, aşa a vrut, pe acolo prin spatele cimitirului, unde drumul nu e prea aspru, dar asta s-a întîmplat tîrziu. Nu l-am găsit la gară. Trenul plecase.

Am băut încet din sticla de bere. Ca să dureze cît mai mult. După aceea m-am întors din nou ca să 'Văd cMoul cu martiriul Sfintului Sebastian. Unul **dintre** -„.nici s-a uitat la mine. Cred că sînt învăţaţi sa memoreze, pentru un timp, vizitatorii. Sau poate o fac **dm** Mlictiseală. îmi amintesc atîtea amănunte stupide... er- ili'le negru al frunzelor plantei agăţătoare, forma :,rlor, privirea paznicului, înclinaţia razelor soaremi, berea. Nu-mi pot aminti nimic din tablou. Deşi nu **se** Părea foarte important. Totuşi ceva îmi amintesc, ba- yeata din coapsa lui ieşită prm spate.

Copilul întreabă

cînd s-au întîmplat toate astea ?

seara, spre dimineaţă ; eram cu şalul pe mine...

nu asta te-am întrebat.

## UMBRA UNEI AMIEZE

Mai întîi este gara. Cînd el a coborît era încă dimineaţă, nu foarte dimineaţă, şi trenul acela cu care sosise nu era foarte elegant sau foarte rapid, ci doar ura tren de cursă lungă din cele care merg încontinuu două nopţi şi o zi sau două nopţi şi două zile, uneori chiar trei nopţi, astfel că nimeni nu părea să fi observat sosirea celor care coborîseră. Peronul era proaspăt stropit. Aerul, uscat. El a intrat la barul gării şi a cerut o cafea. Peste puţin timp a intrat şi o femeie. Femeia şi-a scos ochelarii şi a început să şi-i şteargă, frecînd încet, cu mişcări largi, aplicate, lentilele. Numele care era sens pe tabla de deasupra acelei gări nu putea fi cel care

ar fi trebuit să se afle acolo. O gară cuminte şi septică. De cele mai multe ori este aşa, numele gărilor nu seamănă cu numele oraşelor. După ce a golit jumătate din ceaşca de cafea, a cerut şi lapte. Femeia a ridicat pentru o clipă privirea spre el. Lentilele ochelarilor erau groase, din cauza asta ochii ei păreau foarte mari. Probabil că femeia nici nu-1 privise pe el, căutase doar, la întîmplare, un punct de sprijin. Şi-a turnat laptele peste restul de cafea şi a început să mestece. Un timp tot ceea ce s-a văzut a fost mişcarea asta. Rotundă şi stăruitoare.

Cupă gară urmează bulevardul. O stradă mai largă,
< \i pomi pe ambele laturi. Probabil că este duminică,
> li mimică dimineaţa, altfel nu se explică goliciunea bulevardului. Pe hartă drumul e clar doar pînă la capătul ; ailevardului. De acolo înainte urmează un păienjeniş le străduţe. S-a mai **întîlnit** o dată cu **femeia** la **maga**zia **de** bagaje. Din nou erau numai ei doi. El **a ajuns** primul. Era enervant felul în care femeia îşi aşeza, **pen**tru o clipă, privirea pe ceva. Ca **şi** cum privirea aceea ;ir fi fost o mînă sau un picior **şi** ar **fi** trebuit din cînd in cînd să se oprească să se sprijine în el. Bulevardul acesta părea confecţionat cu o anumită **neîndemînarG.** Comandă pentru un oraş provincial. A ieşit din el pe o arăduţă laterală, a mers cîţiva zeci de metri, după **aceea** s-a oprit **şi** s-a uitat pe planul oraşului. Continuînd drumul în direcţia aceea se îndepărta de locul unde trebuia să aiungă. La casa de bagaje lăsase valiza, păstrase doar o geantă mică în care ţinea harta **şi** cîteva nimicuri. De minerul valizei atîrna un portvizit **şi** atunci cînd **maga-**zinerul a ridicat valiza ca să o pună pe un raft i s-a f)ărut că femeia a încercat să descifreze ceea ce era scris pe portvizit. A mers pînă la capătul străduţei, după aceea a apucat pe o altă străduţă în sens invers şi a ajuns din nou în bulevard. Era cald. O căldură uscată. In geantă avea un măr. L-a' scos **şi a** început să **muşta** din el fără poftă. Blocuri de cîteva **etaje** de un gri albi- cios.

Dincolo de capătul bulevardului se află *barrio de la iuderia.* Nu chiar imediat după ce se termină bulevardul, ,! ■ xistă o zonă de tranziţie. Cel puţin aşa rezultă din planul de detaliu al hărţii. După ce ieşise din clădirea gării, făcuse vreo 50-60 de metri, i s-a părut că e cineva în ••palele său. Cineva care îi ţine pasul. Nu s-a întors ; rol mi nu putea fi decît ea. Avea omoplaţi proeminenţi, ascuţiţi, zărise asta într-o frîntură de clipă and femeia se aplecase să verifice închizătoarea geamantanului.^Prin golul lăsat de răscroiala gulerului de la bluză apăreau zonele de penumbră din jurul acelor protuberanţe rigide şi culoarea

ternă a pielii. De abia acum, dupj ce a pătruns în *barrio de la juderia,* oraşul începe să .semene cu numele înscris pe placa de metal de pe cladu-ea gării. Nu, nu e vorba de asemanare, ci doar c.e o consonantă ; de fapt a dispărut tocmai impresia aceea de împerechere absurdă. Ce ternă culoare de piele avea femeia ! Străzile sînt înguste, dar înguste în chip firesc. S-au modificat şi celelalte volume. Bizar lucru, tocmai ce parcursese pînă atunci — adică bulevardul acela cuviincios — pare o dimensiune adăogită ; aşa cum ai afecta o stare de eleganţă sau de igienă. Se aud clopotele unei biserici. Pe zidul unei case se află numele străzii, Leiva Aguilar. Sînt mai puţine ghivece cu muşcate decît intr-unui din desenele pliantului, pereţii unor case sînt de un alb compact, albul varului iradiat mereu de soare. Este o căldură uscată. La fel ca în aşezările strînse într-o depresiune închisă, pe un platou. După ce^ o lăsase să meargă un timp în urma sa, ca şi cum şi-ar fj ascultat ecoul propriilor paşi, deşi nu putea fi vorba de aşa ceva, numai *senzaţia* că cineva se află în spatele tau, rupsese deodată ritmul, grăbind paşii, depărtîndu-se de ea aproape în fugă. Pielea aceea avea o culoare atît de ternă ! Acum prăvăliile sînt din ce în ce mai numeroase. Se presimte răcoarea şi întunericul dinăuntru. Dar pto- babil că înăuntru nu e nici răcoare nici întuneric. De sus, din canatul uşilor, atîrnă tije de metal de care sptn- zură obiecte. Ar trebui să se oprească să bea ceva lece. Cerul e de un albastru albicios. De parcă în aer s-ar fi împrăştiat pulberea aceea albicioasă care mareneazd îrs film loviturile de tun. Califatul de Cordoba.

După *barrio de la juderia,* deşi încă înconjurat de stra- ,lr lui, urmează *mezquita* (moscheea). *Mezquita* nu **a** brumoasă, e puţin înspăimîntătoare. Puzderia aceea **de** ,-„ioane identice ca un labirint de luminări şi deodata <■ senzaţie de infirmitate acută, dispariţia oricărui reper.

Nu mai există puncte cardinale şi nu se poate închipui cineva trăind fără răsărit şi apus, chiar şi gratiile lucarnelor înalte ale închisorilor au puncte cardinale, o- Miii au rămas afară în curtea portocalilor. Printre coloane se văd oameni alunecînd. Probabil ca acesta a» nutea fi un semn absolut al puterii, dispariţia punctelor cardinale. El trece de la un stîlp la altul cu prudenta.

totuşi un fast al acestei repetiri; de coloane, da arcuri de cerc, de culori. De fapt, cine are nevoie da puncte cardinale! Esenţial este sentimentul _ acesta da securitate, de protecţie. Copiii au ramas sa se J0* afară printre portocali. Se aud sunete fără ecouri, m **de**finitiv e ca un fel de despuiere, insensibilitate la Irig au la foc, dispariţia epidermei, nu exista presiune a-

ica, echilibrul acceptării.

Sc! ric şi din nou afară, sub soare. Soarele uscat de septembrie. , ,

Dincolo de *mezquita* c podul roman Mbia Guadal-quivirului aproape goala, pustie. Apa este g

# ist»

# srsiîr-s y-*

cauza soarelui de amiază. Ce de istone ! Amrita, supr^ pusa... Ar trebui să treaca pe pod carete trase kmw

a vină dinspre pod iz de balega proaspata şi de su

,|„are **de antoal. Totul e atît de solid, de bine** mf.p*.

nu e de crezut că ceva l-ar putea frînge vreodată ; apele *se* vor urca încet, la început lingînd doar picioarele podului apoi acoperindu-le, mereu mai sus, acoperind totul, acoperind grădina, şi Alcazarul, şi *mezquita* şi... cum de nu s-au plictisit de lucrurile astea care vor dura atît de mult ! Bagă mîna în geantă şi scoate de acolo o banană pe care se pregăteşte să o decojească. Coaja e caldă, tot aşa trebuie să fie şi carnea fructului. O pune îndărăt în geantă. Arcurile podului părînd atît de solid[1] grosolane pe lîngă arcurile de boltă ale *mezquitei.* Ordine şi rigoare, totul la lumina zilei, siguranţa netulburată a permanenţei, paşii egali, siguri, fermi, podul uneşte cele două maluri într-o linie dreaptă, joasă, perfect paralelă cu linia orizontului, a pământului, fără ezitări. De unde atîta neclintire, siguranţă.

A găsit un loc într-un cerc îngust de umbră şi se aşază. Din nou scoate banana din geantă, de data ^aceasta o desface cu răbdare, răsfrînge aproape de capăt segmentele de coajă, atent mereu Ia miezul fragil şi apoi muşcă. Gust lăptos. Femeia aceea mergînd în spatele lui, în ritmul lui, poate că aştepta... spera ca el să încetinească. Nu poate termina decît jumătate din banană. In curînd va începe să exale din ea izul de puTreziciune vegetală. Un miros dulceag, ca si cum sub acel miros s-ar ascunde altele, rolul primului ar fi doar acela de a disimula izuri fetide de putrefacţie. Femeia s-a înşelat asupra privirii lui. Avea un bust neformat, omoplaţii mari, cu petele adînci de umbră din jurul lor, poate câ dezbrăcată pînă la brîu, dezgolită sub lumina lipsita de blîndeţe a acestui soare, ar fi dispărut aproape complet femeia, sînii devenind doar două uşoare umflături, o adolscentă informă, obscură. Ceea ce se vede acum. chiar în faţa lui este un gard viu tăiat în forme geometrice. Şi după el un arbust cu fructe roşcate. Mai de-parte, în albia uscată a rîului, silueta unui bărbat. Ce de istorie risipită !... _

Acelaşi drum parcurs în sens invers. In *barrio* de *la mderia,* dînd colţul unei străzi, se trezeşte faţă în faţa cu femeia. Dacă ar fi intrat încă o dată în *Mezqutta na* ar mai fi întîlnit-o. Probabil. Străduţele sînt întortocheate, te întorci în acelaşi loc fără să-ţi dai seama, ar ce nevoie ar fi avut el de amintirea acelei geometru repetabile multiplicabile la infinit. Poate, totuşi, lumina dintre coloane. Şi culoarea pietrei, roşul cărămizii u,.e. Femeia nu mai era singură. Rîdea. Muşcatele dm balcoanele mici, de fier, ca nişte loje minuscule, au culori

de paradă.

**Un** fel de restaurant în care se găsesc de toate. **Şl** mincare, şi cafea fierbinte, şi prăjituri (mici, dulci, tăvălite prin zahăr amestecat cu mirodenii, mai ales scorţişoară), şi cărţi poştale ilustrate. Ca în nenumăratele baruri anonime de pe autostrăzi. înăuntru e o căldură plăcută. Prin geamurile lungi, înalte, se zăreşte bucata de cîmpie. Uscată. Iar dincolo, oceanul. Iarba cîmpiei **e** de un verde cenuşiu. Bate vîntul continuu. Poţi să-ţl închipui de aceea că e toamnă tîrziu, sau chiar iarna, dar o iarnă fără zăpadă fiindcă nu prea se ştie acolo ea este zăpada. înăuntru, deci, e o căldură plăcută şi **se** aude zgomotul familiar de metal lovit uşor, de sticlă, vorbele oamenilor ca un şuvoi neîntrertipt în care **se** amestecă totul. Chiar şi muzică se aude. întotdeauna au existat locuri în care zgomotele se amestecă liniştitor. Cerul afară este vînăt. Dacă nu ştii, poţi să crezi că e un cer de furtună. Totuşi nu va fi furtună. E doap culoarea cerului. Poate şi reflexul oceanului. Oceanul **sa** află la capătul acestei limbi de pămînt peste care iarba uscată e ţinută mereu culcată de vînt. Nu există rafala de vînt, ci numai mişcarea aceasta neîntreruptă a aerului care apasă firele răsucite de iarbă asupra pămîntului. Şi nuanţele de vînăt şi galben cenuşiu ale aerului **şi** apei...

S-a ridicat de la masă si iese afară. Pentru o clipa ■ o teme că ii va fi foarte frig. Dar, din nou, nu e **decît** vuitul acela neîntrerupt, ca o mişcare continua a aeiu- lui fără pauze, fără căderi, egală, încît de la un moment dat probabil că „ici nu-1 **mai** simţi. Odată **cu mchidere,** iisii totul a rămas în urmă, cîmpia este goala şi, **dinco** de ea, vidul absorbant **al** oceanului. Şi-a ridicat guleru^ de la balonseide. Cu ceafa acoperita se

simte aparat C <ub o manta peste care şiroieşte ploaia. Aici nu ploua aproape deloc. Pămîntul **e** uşor nisipos. Nu exista pomi, sau poate nu-şi va aminti de ei, se vor **ştergedm** memorie ca nişte accidente inutile. înainteaza. Pina la capa u limbii de pămînt pot să mai fie o sută sau doua sute au metri. Se apleacă şi rupe cîteva fire de iarba pe care le freacă în podul palmei. Ar trebui să rămînă adîncit m porii pielii un iz de algă şi de pămînt. Din cauza^ vuitului, nu rămîne nimic. înaintează sub vînt. Ultimii zcci de metri vor fi făcuţi din ce în ce mai încet. Nu te poţi apropia de capătul Europei lipsit de marţialitate.

Acum oceanul e aproape. Se vede jos, peste buza cîmpiei, urma alburie a valului care se sparge şi se întoarce asupra lui însuşi. Mai sint şi alte capete ale **Eu-** -mei Fiecare e mîndru de capătul lui de Europa. Con- **tinentul ăsta e ca o piele de vită Întinsa în toate părţile.** Finis ***ierrcie.*** **La ce foloseşte sa ştii care e capatul. Fie care promontoriu c un cap. Fiecare stîncă. In curînd va r,utea privi direct jos. Faleza nu e peste tot at t de abruptă - !a Omaha Beach s-au putut »ţă™ abrnmdu-** ,e în corzi si pioleţi, iar unii dintre ei au şi aju sus - cu siguranţă că şi aici sînt locuri pe unde **poţ*** coborî. Poate chiar şi una sau două poteci **bătătorite.** Totuşi e ciudat că de aici nu a plecat nici o cartela. **E ridicol sa te ₑîndeşti la un capăt de Europa unde nu**
s-a petrecut nimic. Unde nu a venit şi de unde nu **a** plecat nimeni.

Prin dreapta lui înaintează cineva. Cel care a trecut mai face cîţiva paşi, se opreşte. Intrusul e foarte aproape de dunga falezei. Nu se întoarce spre el, astfel că nu-i poate vedea faţa, dar, este adevărat, nici el nu priveşte spre celălalt. Există atîtea capete de Europă, pînă şi în bucata asta de promontoriu, fiecare îşi poate găsi un drum, o potecă, oare de ce naiba a trebuit celălalt să vină tocmai lîngă el ?... Îşi răsuceşte puţin umerii, în aşa fel încît să-l scoată din cîmpul lui vizual, totuşi nu o face prea mult, ar însemna să piardă o bucată din spaţiul acesta vineţiu de dinaintea lui. Tonuri de vînăt şi cenuşiu de sulf aşezîndu-se unele peste altele ca nişte benzi de guaşe. Poate că în spaţiul acesta s-ar putea aşeza un obiect. Fiecare trebuie să aibă dreptul din cînd în cînd să-şi compună spaţiul. Nu poţi fi tot timpul manipulat. Aşezat. Insectarium. Din păcate totul a rede-

venit precar din cauza intrusului. Il simte, şi chiar este instalat pe un colţ al retinei lui într-o zonă periferică. O siluetă ambiguă (oare de ce sex ?!) de un gri albicios. Dacă celălalt ar fi înţelegător, ar putea să-şi împartă spaţiul acesta. Pînă la urmă totul trebuie împărţit... Aşezîndu-se spate în spate, fiecare cu un umăr spre ocean. Ca în plecarea pentru un duel. Ce obsesie stupidă poziţia asta de plecare pentru un duel ! Nici măcar o oosesie, din cînd în cînd se asociază unei întîmplări pierdute în memorie. Se ridică din el ca o nevoie de simetrie. La început, unul în spatele celuilalt, împărţind sfera în două jumătăţi precise, poate nu foarte precise fiindcă ochiul lui stîng e mai slab, în partea aceea ră- mîne totdeauna ceva neluat în posesie. Apoi, reîntor- cindu-se unul cu faţa la celălalt. Confundîndu-se într-o untură umbră. Tragerea la sorţi neputincioasă. Oare deasupra ierbii acesteia infirme s-a petrecut vreodata <rva ?!...

Intrusul este nemişcat. Se află exact pe acelaşi colţ «1 retinei. Dacă ar fi întîrziat puţin, o cafea în plus sau cineva apucîndu-1 de mînă şi obligîndu-1 să se reaşeze...
Si nici măcar nu e sigur că încă un altul, un al treilea, i'.u i-a luat urma. Totul trebuie împărţit, divizat. Daca celălalt ar fi întîrziat ? Poate, da, poate...

\r fi apărut caravela, ieşind din dunga orizontului. Caravela s-ar fi aşezat uşor, cuminte, în spaţiul acela imens, vineţiu. O caravelă sau mai multe caravele. Ooi- ccte încărcate cu intuiţie. De fapt ce este aceea o caravelă?! O ambarcaţiune cu pînze, nu-i aşa? Orice dicţionar îţi dă definiţia caravelei. Nu-i nevoie decît sa cauţi pagina, poate că în text există şi o fotografie după o machetă, o reconstituire...

Intrusul se mişcă. Intr-adevăr se mişcă. Dar nu de- părtîndu-se, ci venind către el. Oarecum oblic, aşa cum parcurg diagonala caii la proba de dresaj. E limpede că pe el îl caută. Se opreşte lîngă el, are obrazul prote- îat de reverul lat al hainei de ploaie. Poate că îi va propune să tragă Ia sorţi. Cine să rămînă şi cine sa plece. Care dintre ei să abandoneze capătul acesta de Europă. Lăsîndu-1 pe celălalt să ia în posesie totul. Caravelele. Aerul vineţiu al oceanului, crescînd sau descrescmd m trepte de intensitate. Acum intrusul spune ceva. Din cauza vîntului nu se

înţelege Apoi îşi lasă jos reverul hainei de ploaie şi în sfîrşit i se vede faţa. E o femeie.

O femeie cu părul scurt, strîns sub o bonetă cauciu- cată. Vorbeşte din nou şi de data aceasta se aude clar ceea ce spune. Dar el nu înţelege cuvintele. Femeia se apleacă şi smulge din pămîntul nisipos cîteva fire de iarbă, le freacă în podul palmei, întinzîndu-i, în dreptul nărilor, podul palmei. Femeia are pomeţii marcaţi, un amestec nedefinit, îndepărtat, de rase. Nici în palma ei iarba nu miroase a nimic. Vintul curăţă totul. El are o vagă presimţire de spaimă. Ceva de neînţeles pentru că totuşi în spatele lui, la o sută, două, de metri, există continentul. Femeia şi-a lăsat mina în jos. Păsările au început să se obişnuiască cu ei. Mai face un pas şi este chiar lîngă el. Dar dacă era acolo, dinainte de a veni el, şi i s-a părut doar că... Sau, dacă... Şi din nou în el se scurge presimţirea aceea de spaimă, ca un curent foarte slab care îi linge trupul. Vrea să se întoarcă şi să plece. Abandonîndu-i ei locul. Dar amînă, amînă mereu. Apoi îşi simte încheietura manii cuprinsă. Palma ei e nefiresc de uscată, ca atingerea unui mineral.

Femeia porneşte încet, trăgîndu-1 după ea. Merge drept înainte şi pînă la buza falezei mai sînt doar cîţiva metri. Acum nu mai poate fi vorba să se despartă. Doi îndrăgostiţi, unul totuşi, mai puţin orb decît celălalt. Femeia îl conduce fără grabă. Păsările coboară din ce în ee mai jos spre ei. E un ocean de culoare vineţie iar culoarea pare densă ca şi cum sub ea s-ar afla o textură foarte încărcată. Ii simte strînsoarea palmei peste încheietură ; o apăsare lipsită de consistenţă. Femeia este mereu cu o jumătate de pas înaintea lui. Înaintînd. Apro- piindu-se ineluctabil de neantul vineţiu. Buza falezeL Oceanul.

Cel puţin dacă ar fi apucat să vadă caravelele !

înăuntru e o căldură agreabilă. Miroase a cafea şi **a** aluat vanilat. în spatele unui pupitru, cineva completează certificate de autenticitate.

*Certific că... a fost... CABO DA ROCA... unde pământul se sfîrşeşte şi începe marea (O MAR COMECA) şi unde... spiritul de aventură... caravelele portugheze*- Dar dacă totuşi afară e furtună ?! Nimeni nu a

fost văzut ieşind...

înăuntru miroase a zahăr vanilat şi a căldură de metal. Prin spaţiile mari de sticlă, culoarea vînătă a aerului. Şi iarba, infirmă.

Un vas mare de porţelan aşezat pe masa joasă, situată aproximativ în centrul încăperii. în vas se află un lichid de un roşu atît de închis încît pare negru. Negru cu reflexe roşietice. *Sangria.* Vinul e dulce, prea dulce şi preaparfumat, îndulcit cu zahăr candel şi parfumai cu coji de portocală. *Sangre* înseamnă sînge, *sangria* ceva pe aproape.

...e vorba deci de un cioban, poate basc, un tip frust» care la început refuză. N-avea cu cine să lase oile. După aceea acceptă... Nu ştiu ce i-au spus, cu ce l-au convins ! Poate şi bani, nu numai bani, muntenii ăştia sînt nişte indivizi destul de ciudaţi, imprevizibili. Au trecut Pirineii spre continent, dincolo trebuiau să-i întîlnească pe ceilalţi, într-un orăşel, aproape de frontieră, aşa fusese înţelegerea, unde să le fie predat omul-miză, pentru a fi trecut dincoace, pe cărări ştiute numai de cioban, dar în ultimul moment s-a întîmplat ceva, s-a dereglat o legătură şi nu au putut să-l mai aducă. Mi se pare că era doctor şi se ocupa de probleme de genetică, informaţiile mele nu sînt chiar de la mîna întîi dar sînt sigure, nici o îndoială, poate că e mai bine aşa, s-au scuturat de sentimentalisme, *parti pris*-uri... Aşadar, cei veniţi VV1 preia si să-l salveze au trebuit să pătrundă mal in interior * ca să-l ia de acolo. Se ştie, funcţiona o politie a trenurilor foarte severă, bineînţeles exista o tentaţie de a epopeiza, totuşi am văzut si noi filme, am urmărit anchete publice...

Băutura se pune din vasul mare în pahare cu un fel ,\o polonic. Seamănă puţin cu cruşonul Cruşonul, se • ..une, l-au inventat ruşii. Despre ruşi, desigur cei dinainte de revoluţie, se spun o sumedenie e Şampanie în pantofiorii femeilor, balaiaica, loter a rusa a m d. O femeie tînără se ridică de la locul ei şi îşi umple paharul. Se aude o muzică grcceasca, ^au poa'e doar balcanică, difuzoarele nu se vad, se vad ei răsturnaţi în fotolii sau pe perne mari risipite prin^camera, poziţii oarecum căutate, prea fireşti ca sa nu para n

de sus atîrnă perdele lungi dintr-un material ! mnsparent, acoperind

uşa-fereastră de sus pîna jos, se văd doar fetele unora, cum e şi normal, nu se pot vedea <!intr-un singur unghi feţele tuturor, altfel ar trebui introdus omniscientul şi nu numai că nu e bine, dar nici nu e nevoie. Fata aceasta — care e blonda şi slaba îşi umple paharul cu sangria şi se întoarce la locul sau.

ciobanul, aşadar, după ce i s-au dat alte haine, care nu prea mergeau pe el, tipul era foarte înalt şi foarte puternic, un fel de exemplar de reclama adjectivele îmi aparţin, însă pun mărturie **pen** ru adevărul relatării - ar fi bătut oricum la ochi si atunci, un şiretlic, care se pare ca i-a trecut chiar lui prin cap, a făcut tot ce trebuia nu ca sa treaca neobservat ci, dimpotrivă, tocmai ca să atragă atenţia asupra sa. Se afla într-un vagon de clasa a 3-a foarte aglomerat, şi-a desfăcut o sticlă de vin şi a tras cîteva înghiţituri bune după care a oferit sticla unei femei, a luat un copil din poalele maică-si şi

l-a aşezat călare pe genunchii lui săltîndu-1 în sus, ce mai ! tot felul de drăcovenii, ba nici măcar nu s-s ferit să vorbească, dar avea un accent care-1 trăda de la distanţă...

Cel care povesteşte e un băiat cu ochelari şi aie el însuşi un accent îngrozitor. A lăsat să se înţeleagă despre el că este de undeva din sud, poate din mezzogiorno, poate chiar din Sicilia. Cu ani în urmă şi la noi se bea un fel de sangria-cruşon. Asta se întîmplă la unele petreceri şi, după cîte mi s-a povestit, altădată şi în noaptea de revelion. Era destul de complicat în timpul pe care l-am cunoscut să procuri o băutură bună în canti- tăti suficiente şi atunci se amesteca ceea ce aducea fiecare. Apoi amestecul se îndulcea. Gusturile nu trebuie (judecate, de fapt gusturile pot fi judecate, împrejurările nu. Există însă o amintire şi mai veche, legata de. zahărul candel. Se vindea în magazinele de cafea şi dulciuri alături de pistil, roşcove etc., dar şi m băcăniile cu mezeluri, scrumbii sărate, halva. Băcanul îl cmtarea in cornete de hîrtie răsucite de el, din care alegeai întîi bucăţile mici, spărturile, lăsînd pentru la urmă bucăţile mari şi foarte mari. Din zahăr candel s-ar putea isca
destule povestiri.

si dcci totul mergea cît se poate de bine, nesperat de bine atîta doar - fiindcă trebuie să recunoaşteţi că si în istoriile acestea, oricît de adevarate ar fi, 3 un moment dat ceva se complică, nu iese — un tip a mirosit... Poate că asta s-a petrecut la un post de control din gară. Ştiţi cum erau cei din poliţia secretă, aţi văzut în orice caz cel puţin un film la televizor, au

început să fie puţin cam plicticoase, previzibile, vreau să spun, totuşi, o istorie, nu o putem ignora... Au dat probabil alarma, au comunicat semnalmentele şi au aşteptat răspunsul, aşa se proce

**dează, cred, iar timpul acesta le-a mai dat o şansă**

pplnrlalti După care a început urmanrea. ^ ^

în afara'de fata blondă si subţire, Caria, mai exis a una tot blondă, de un blond cenuşiu şi ceva^rnai p ^

F rîndul ei să se ridice, dar nu pentru ca sa;şi ump.e naharul cu sangria, băutura asta 11 face puţm grea^ , ci se duce la **uşă,** dă perdeaua la o **parte**£ se mUa £ ^ **Oe pe balcon, două etaje mai ps se circulaţie moderată. Fata se poarta ca şi - ,** ^ ^

**„auzit P'na acum ar p^is, ^** ^ ^

**“'L colonie grea. Peste** -

**« - r**

**"nuraersaupo -a ieşi. din**

comun.

**“iindcă el încerca o**

**foat“S Sa dT vorba d"e instinctul lui de păstor, veşnic la pîndă, acolo unde povestesc** ^

buie să mă completaţi, chiar dac **aproape de fapte decît voi, iar cel care m,-a istonsi toate acestea spunea că cel ce i le-a povestit lui şi-a dat seama la un moment dat că se Petrecus® cu pastorul pentru că acesta nu ma. glumea, aveao privire încordată sticloasă, era ca un g , de suspiciune... deci, cind a început urmarirea pro- rriu** zisă **ii despărţea o distanţă de timp sutţcent de lungă pe urmăriţi de urmăritori şi tocmai inter-**

ce mi-ar fi plăcut să fi putut urmări eu însumi această urmărire, dar nu prin cuvinte, chiar acum cînd eu vă povestesc toate faptele acestea care, încă o dată, e sigur că s-au întimplat, voi staţi cu pleoapele întredeschise ori poate chiar lăsate complet peste ochi şi vă alcătuiţi propriul vostru film, însă nu puteţi ţine ritmul meu sau o luaţi înainte şi atunci, aşteptîndu-mă, inventaţi

lucruri care nu s-au petrecut, alteraţi adevărul, uneori vă lăsaţi furaţi de o cale lăturalnică, vi se năzare cine ştie ce amintire», ce incident fără importanţă, iscat dintr-un ungher, aşa se spune, ungher, nu ?, al conştiinţei, şi vă îndepărtaţi cîteva clipe dar şi atît e suficient căci nu ne mai putem permite să scăpăm din mînă pe nimeni... Deci, au coborît din tren, au ieşit din drumul mare şi au intrat în zona aceea cam a nimănui, care de acum înainte va fi cadrul de desfăşurare a acţiunii. Urmărirea propriu-zisă a început după primele pante ale muntelui, acolo unde şi unii şi alţii dispuneau de aproximativ acelaşi potenţial fizic, adică puterea lor, a picioarelor, însă nu de acelaşi capital psihic, de experienţă, tenacitate. Bineînţeles, distanţa dintre ei se putea diminua sau majora, totuşi în mod nesemnificativ fiindcă plusurile şi minusurile, în mare, se neutralizau, cei din faţă urmînd să păstreze un avantaj, pînă la urmă decisiv, dar... dar aici intervine un element de suspans ; păstorul, gîndind[1] cursa cu viclenie, va cădea pradă propriei sale viclenii... Desigur, pînă la urmă, ciobanul va ieşi victorios, pină atunci va trebui să aveţi însă răbdare. Picăturile de sangria, rămase pe buza cănii, după un timp, se transformă în ceva lipicios. Fata cu părul blond cenuşiu, Hanna, priveşte roată în jurul său. Fără să-şi mişte capul. Ca şi cum ar vrea să aleagă pe cineva după

. e mai întîi i-ar cintări din ochi pe toţi. Alegerea ei se opreşte la un bărbat cu părul lung, o faţă slabă şi două riduri lungi căzînd pe lîngă colţurile buzelor , un portret robot extrem de uşor de realizat. Pe bărbia lui, în golul de sub buză, a căzut, sau s-a scurs, o picătură de sangria. Hanna se închipuie culegînd picătura aceea, Brusc, ideea o îngreţoşează. Am citit cu mult timp în urmă un roman în care un bărbat şi o femeie, după ce si-au uns buzele mincînd supă de iguana (iguana. este *o* sopîrlă mare, se zice relicvă, care mai trăieşte în cîteva locuri şi a cărei carne, s-ar spune, este foarte gustoasă) se sărută. Cîteva picături din lichidul acela gros •si lipicios au căzut pe sînul femeii, el se apleacă să la culeagă, lichidul e gelatinos şi buzele lui fac priză cu epiderma aceea de o fragilitate elastică. Afara e cald, lucrurile se petrec, dacă-mi amintesc bine, într-un ţinut semideşertie. Nu e o scenă erotică, e o scenă stupida, dar asta mi-o spun doar acum. Nu mi-au plăcut niciodată fasciculele cu aventurile submarinului Dox. Bar- batul cu părul lung stă îngropat pînă la umeri în fotoliul moale. Din cauza aceasta bărbia i se sprijină direc^ pe piept. Ca si cum ar fi lipsit de gît, în fata se ridica o dorinţă **irepresibilă** să se caţăre cu

genunchii pe pieptul lui şi să apese. Pînă cînd unghiul acela obtuz pa care-1 face linia feţei cu linia pieptului s-ar reduce, devenind un unghi ascuţit. O siluetă de lemn, o păpuşa, un arlechin frînt încetul cu încetul, însoţindu-se mişcarea de sunetul lung al lemnului, crraaaacc... Nu, nu-mi plăceau deloc aventurile submarinului Dox şi nici măcar Jules Verne.

...Ciobanul, cunoscînd bine muntele şi ştiind că există un drum mult mai scurt, care prezenta însă riscul de a trece pe lîngă un punct de frontieră foarte bina controlat, îl alege totuşi pe acesta. Alegere justifi-
cată desigur de scurtimea drumului, dar mai ales de Pîndul că urmăritorii vor exclude îndrăzneala, nu îndrăzneala, neruşinarea de a li se oferi direct pe tavă. Or, printre următori există cineva, chiar capu^ lor care a făcut exact acelaşi raţionament, şi lata deci o confirmare a postulatului că beneficiul şireteniei sau al inteligenţei, care este tot un fel de şire tenie se întoarce cel mai adesea împo nva a, soluţia cea mai eficace rămînînd simplitatea, sau simplicitatea, cum veţi fi vrînd să-i ziceţi, pînă and va fi descoperit şi acest truc şi atunci va trebui inventat altceva... Aşadar, păstorul, ştiindu-se la adapost pentru un timp mai lung, poate ckiar definitiv, faţa de urmăritorii săi, fiindcă în momentul care aceia vor fi descoperit că au fost traşi pe sfoara va fi prea tîrziu ca să-i mai poată lua din nou urma, îşi va lua un timp de răgaz ca să-şi odihneasca preţiosul transport, dar si pentru a organiza amănuntele periculosului pasaj prin punctul întărit de control, ultima dificultate şi decisivă, *momentul adevărului*^ nemaipomenit de sugestivă expresia asta — m calea lor spre libertate... Observ că a început să vă pnnda din ce în ce mai tare povestea mea şi explicaţia stă mai puţin în darul meu de povestitor, cît în atracţia,- fascinaţia, faptului real de viaţă, strania noastra atracţie pentru autentic... eu fiind pentru voi garantul sursei de la care deţin faptele, antecesorul aceluia, garantul sursei şi mai apropiate de fapte şi astfel, din treaptă în treaptă, dar nu mai mult de trei, cel mult patru, altfel s-ar putea instala riscul deriziunii, pînă la adevărul originar...

Serafino, prezumtivul sicilian, se ridică pentru a-şi adăuga o jumătate de polonic de sangria. In vasul mare de porţelan lichidul e scăzut mult, deşi aceasta încu nu

.,+servâ E linişte. S-a modificat unghiul perspective,, „ea'ee e si firesc, trebuie evitata cu orice preţ, mai ale privire, monotonia. Ciud eram mie scen e £ dr'g°ste mi se păreau întotdeauna identice. E g evi^; chiar într-un

film de aventuri, scene «onotone.

’ as^ încît după vreo două, trei ore de ragaz, and « preoţeau să-şi reia drumul, urmăriţi! constata J urmăritorii s-au apropiat de ei la mai Pu-ln

o lungime de ^

pericolul iminent, ei aflmdu e ^ putinţă

« - p**.»» **m pielea**

**acestui PersonaI** **era atTde prins**

vestesc ţ*». ™dt uneTri se trezea vorbin-

m aceasta cur ] , b- • si dîndu-şi răspun-

im amănunt rt “cxala o"forţă pe

“TTeiîaHi oalresimţeau ca pe un... cum să spun, im fel de iz, distinct de cel al muntelui, al molizilor ” peticelor de zăpadă îngheţată, al cartuşierelor ş bocancilor lor, fără a mai vorbi de vanitate, riscul

ir,

;ţţ‘U Thmmm, ^buie^fae aceste S^ui^să auziţi chiar 'din gura »

crusta faptelor... şi deci soluţia pe care a ales-o a fo

aceea de a-i întîmpina pe urmăritori. Doctorul, p ioasă povară si miză,

a fost trimis împreuna cu do*

sau trei însoţitori în afara cîmpului de bătaie şi, observaţi că este pentru prima dată cînd folosesc această expresie, semn care trebuie să vă pună pe voi în gardă că în curînd vom ieşi din madrigalul mişcărilor de şah, ciocnirile muşchilor sînt mai palpitante decît ciocnirile minţilor, iar el a rămas cu un altul din grupa lor în aşteptare... Dar ce aşteptare!! Ei doi, deşi avînd avantajul terenului, fiindcă se aflau la o cotă de teren superioară, cu riscul de a fi reperaţi după primul foc de armă, şi astfel, chiar dacă ar fi reuşit să ucidă unul sau doi sau trei din grupa aceea de alpentiraliori, pînă la urmă trebuind să cedeze avantajului numeric şi, de ce nu, calităţii instrucţiei de luptă a acelor soldaţi de elită, prin urmare trebuind să se menţină în defensivă, obligaţi la aşteptare şi hărţuieli... de partea cealaltă temerea că printr-o apărare îndîrjită cei din faţă i-

ar fi ţinut pe loc şi astfel grupul în care se afla miza adevărată a acestei urmăriri şi-ar fi recîştigat handicapul de timp iniţial... Aşa încît, e inevitabil, din această ciocnire de interese şi strategii, cel ce şi-a asumat riscul, pentru că, mai totdeauna, cînd se înfruntă produsul unei ideologii complete cu cel al uneia dezordonate, primul se arată cel mai sfidător (fără a uita aici că ofiţerul era şi prin natura sa un împătimit, stare umorală greu de stăvilit) a fost acesta din urmă, dar nu forţînd gratuit mîna destinului, ci pregătindu-se să speculeze surpriza pe caie un gest spectaculos şi oarecum dement ar provoca-o în adversari... un gest absolut neaşteptat şi, repet, s-ar spune dement, dar care şi-a atins aproape ţinta... Intre timp a fost schimbată banda de magnetofon, iar ceea ce se aude acum este o muzică din micul orient, poate arabă poate evreiască. O muzică nazalizantă, din

M' scurgă fîsii, zdrenţe solare. Fata blonda

# îi Si'"«isrţs: "S st

U i T;B-mn e foarte tinara, apioape îe^nc un şobolan. Ţigai < H,,qnca şi şobolanul se opresc
pubertate. Pentru o clipa, ţiga , . nul
;mnl în faţa altuia. Ce vara torida a putut
-1 care a rămas cu
gerea, are o poziţie acela ! oar c ascUnde cu totul,
a terenului, în care el se poate ^ **devenind invizibil**
**pentru ce, « » « « •** **„ „u**

**prea'^v «Sd'Lma ca ’p^icolui nu putea si, vî„» de**

**ae„,o. Fiorul,**

Uh era exact senzaţia pe care o dadeau nuşcaruc lui' privirea lui de animal, care urmeaza întocmai curbura pămîntului, mereu pregătit^ sa se să se facă una cu pămmtul, **sa** o ia la g , togolească, abilităţi surprinzătoare pentru statura , dar trebuie să credeţi în exactitatea acestei deferi, istoria trebuie văzută nu citita... deci, p- , uhuuu !, vulpe bătrînă, şi-a ales un alt loc. Pnntr nişte stînci, un loc aparent mai vulnerabil deoarece, pentru a trage, ar fi trebuit să iasa elms^.^ vedere, oferind o ţintă destul de vizibila, insa doar aparent mai vulnerabil, printre stmcile ace ea apărat de un **atac** venit de oriunde fara a mai vor de faptul că şi-ar fi putut schimba necontenit pozi-

tia, derutînd prin aceasta adversarul... Nu i aşa că sînteţi din ce în ce mai incitaţi sa vedeţi prin ce este mai bun, adică mai rezistent, iar rezistenţa, adicu supravieţuirea, oricît de mult ne-am bate pe cuvinte, oste un semn al calităţii speciei sau grupului sau... huuîm ! al individului, mai bun un tip frust, rudimentar, dccît un intelectual, chiar versat în astfel de lupte de *maquis* şi veţi vedea că ceea ce-1 salvează pe ultimul este răbdarea... uuu, ce cuvînt plicticos, si puţină încredere, *quelques zesles*... iată un cock- tail ţărănesc neiertător, o adevărată maşină infernala de măcinat vigoarea triumfătoare, *vae victons,* cine a spus „nu vă aruncaţi în sîrma ghimpata, sapaţi tunele sub ea“ ? nu, nu, altcineva care a exclamat .nu înfruntaţi obstacolele, ocoliţi-le !!“ ha, ha, ha, ce devize meschine pentru fotoliile de orchestra...

Tipul ăsta despre care povesteşti, intelectualul, cum îi spui, rămas cu păstorul, era de prtn sud ....

Întreabă Caria. Şi în continuare, în timp ce începe c
teasă nişte ipoteze, se apleacă înainte, către masa cu de a-şi umple paharul.

Beţia cu
să fio detestabilă. Părul i se desface la ceafa, lasmd sa se vadă o piele foarte albă.

...de fapt, ar fi putut să vină de undeva dm Europa centrală, să zicem, convenţional, zona Cehoslovaciei Bavaria, Austria, cel mai probabil Austria. Imediat după Anschluss, tînărul a venit în Franţa, dar nu s-a oprit la Paris, ci s-a dus undeva în sud, poate ca se săturase de clima din Austria, căuta o zona mai moderată sau poate că voia, pentru orice eventualitate, să stea lîngă o poartă deschisă, marea...

(Serafino) In Franţa au venit tot felul de tipi în perioada asta, o ştie oricine, e un loc comun pentru întreaga

**filmotecă de «podi. In ce măsură interesează «.**
**povestea noastră ?** _ nu

**(Chrla'i Era un tip care nu parea exaltat, dar ( tal fi dat în lături, într-o anumită circumstanţa, de**

la nici o extravaganţă... _

**(Serafino) Voi ăştia din Mittelcuropa va credeţi o ţ,ţ ' de usă «**
***«mi*** **Pentru că de vreo treizeci de**
**ani se plîngc pe umărul vostru... Te rog sa ma laş,**
^ continui, tişt-Ctiptă. ^

**Caria renunţă să-şi mai umple paharul. Se aşa „,apo, pe spate, sprijinindu-şi coafa pe speteaza fotoliului. Bluza ! se întinde mult pe sini. Cind am băut prima_data<:m- son, mi s-a făcut rău. Nu intrasem inca in adolesc _nv■■ M-am trezit întins, pe jumătate, po o canapea cu spatar^ îmbrăcată în satin. în încăpere mirosea a creol,na ş, a esenţă de brad. Era o sărbătoare, poate un revelion, o ganizat în cantina ofiţerilor. Oare ce an ?**

**să ne închipuim scena din punctul de vedere al... iuuuh da., intelectualului, de vreme ce-am apucat li spunem aşa, să continuăm tot astfel Dec,, el zoreşte îndreptîndu-se în şir indian, şi asta este p surpriză Căreia din păcate nu-i dă prea mare.ateiiuo, grupa de alpentiraliori, ca şi cum aceş , 1 observat nimic, nu s-ar fi ştiut**

sînd în formaţie strînsă, desigur ca sa reducă etort la înaintare... iar el - putem doar sa ne *inchipuw ,* pentru că de aici încolo o bună bucată de timp nu von Li avea martori, vreau să spun persoane care sa f, relatat faptele şi de la care să deţinem, fireşte i'W-diat,

**• *t* fio cnrnrins de imprudenţa lor şi incintat °™a ce va urma!^ nu se grăbeşte, grupul este încă departe, înaintind pe o direcţie care face un unghi destul de strîns cu punctul în care se afla el... Mai putem să ne închipuim că, deşi profitind de adin-**

citura aceea a terenului ca de o mica tranşee, el a putut să-şi improvizeze acolo şi un loc de sprijin, de care să se folosească pentru a lua linia de ochire, poate chiar şi un uşor camuflaj, eventual, cu cîteva crengi de brad, în sfîrşit, toate acele comodităţi pe care un vînător la pîndă, sigur de ascendentul lui în teren, şi le creează, conferindu-i un fel de confort familiar, dinăuntrul căruia, cu sportivitate, va trage la ţintă... Grupa de alpentiraliori continuă să înainteze, s-ar zice cu o disciplinată nepăsare şi, datorită configuraţiei terenului, ori nu ştiu cărui capriciu întîm- plător al celui care o conduce, îşi modifică uşor direcţia, strîngînd şi mai mult unghiul spre el, astfel încît par să se îndrepte direct spre locul său de pîndă, schimbare care îl deranjează puţin pe vînător deoarece în cîmpul lui vizual se plasează în plin doar conducătorul grupului... Şi deodată, surpriză... Dar nu, nu se poate, e o tîmpenie, un act de sfidare?!...

(Caria)... cînd a plecat din Viena, era în ultimul an de facultate. Poate chiar o

terminase, în orice caz nu-şi luase licenţa. A **venit** în Franţa, trecînd prin Elveţia, un amănunt important pentru că acolo a cunoscut o femeie care va juca un anumit rol în întîmplările al căror adevăr îl confruntăm. Deşi mi-ar place să spun că femeia aceasta mi-ar fi schimbat şi mie destinul, nu o pot face. El a zăbovit în Elveţia ceva mai mult decît îşi propusese, pînă la urmă trecînd totuşi în Franţa. Un timp s-a învîrtit prin Paris, frecventînd cercuri de stînga, era o modă tulburătoare, născîn- du-se din frondă, dar nu mai puţin şi din instinct, a colaborat la cîteva reviste, începuse să se ridice la suprafaţă, a scris un pamflet care a făcut o anumită vîlvă... Toate astea nu-ţi spun chiar nimic ?

Un nasture din bluza fetei a sărit sau s-a desfăcut. Acum i se vede spaţiul larg dintre sîni. E într-adevar foarte slabă, poate că şi poziţia pe care o păstreaza favorizează imaginea aceasta de uscăciune, s^rnul aproape dezgolit. în încăpere, aceeaşi lumină indirectă, care umple întreg spaţiul cu o culoare gălbuie de carton de abajur.

Nu. Tocmai vă spuneam mai înainte, grupa de alpen- tiraliori înaintează, cu capul direct pe el, iar acum nu se văd numai siluetele, se disting uniformele, de fapt culoarea lor şi căştile... Ei, drăcie, uite ce înseamnă să-ţi ieşi din ritm, nu mai pot reface tensiunea, reuşisem atît de bine crescendo-ul acela, urma doar „saltul“, care acum devine o informaţie banală, banalizată ; aceleaşi cuvinte, aceeaşi ordine în fraza şi totuşi cită diferenţă!!... stupid, stupid, cum poate fi alterată istoria printr-o simplă pauză, fortuită ?! nţţţ... în sfîrşit, asta e, în fruntea grupei de alpentira- liori se află ofiţerul...

Serafino îşi înmoaie buzele în sangria. Băutura e din ce în ce mai dulce, totuşi pentru el nu a devenit
încă scîrboasă.

...nici o îndoială, nu poate fi confundat, chipiul lui cu şnur argintiu, mantaua de ofiţer, cu petliţele late la guler, fără armă automată, doar un pistol în mina dreaptă... Iată la ce poate duce demenţa ideologică, şi-ar putea zice vînătorul, culcat în semigroapa lui, uluit şi exuberant, stupefiat şi furios de sfidarea ofiţerului... ...

nu era dement, şi cu atît mai puţin dopat ideologic, fusese şef de promoţie, îi citea pe Suetoniu şi Stia- bon, lipsit de complexe...

Serafino se întoarce uluit, cum oare ar fi putut fi altfel, spre cel care vorbeşte ;

individul cu picioarele lungi, îngropat pînă la umeri în fotoliu. întrebarea pe °a[re] vrea să i-o pUnă i se citeşte atît de limpede pe faţa incit nu mai este nevoie s-o formuleze. Astfel ca celalalt poate să răspundă netulburat

stiu... în definitiv, nu are importanţă de unde ştiu, dar acesta este adevărul... Ofiţerul, un blond al i- cios un blond cînepiu, aceasta este nuanţa exacta, era,' se poate zice, fanatic, dar în alt înţeles decît cel de dicţionar cinematografic, un fanatism de sine însuşi, ştiţi, tipul acela în jurul căruia nu exista nimic, nici măcar adversitate...

(Caria) ce pereche complementară!!... intelectualul, po să vă divulg numele lui mic, pentru voi nu are nici o semnificaţie, în Austria se numea Johann acum toti îi spuneau Joseph, cred că aşa era trecut şi in actul de identitate, era un tip cu un fel de aplomb scenic, după ce a plecat din Paris, în urma retrageri., a intrat din nou într-un con de izolare, de data asta cam fără speranţă, pierduse iarăşi legăturile, mediul, lumea... a capotat într-un debit de tutun la Marsilia de unde a **fost** mai tîrziu recuperat... femeia aceea, p.* care o cunoscuse întîmplător în Elveţia, a contat foarte mult în această recuperare, ea este cea care l-a regăsit în Marsilia după ce se pierduseră la Paris in debandada refugiului... Nu vă plac scenele acestea retro! cu sosele desfundate, oameni care se aga a unul de altul, se pierd, se regăsesc, o femeie, cu o pălărie cu borurile mari uşor răsucite în afara, tirm- du-si epuizată picioarele pe străzi nesfîrsite, necunoscute, ajungînd să se confunde cu acele biete cocote măsurînd cei o sută de paşi din faţa unui *hotel de passe...*

Pe masă se află un pachet de migdale sărate nedesfăcut. Serafino îşi pune paharul, aproape plin, jos lîngă piciorul fotoliului. înainte de război se putea cumpăra de la magazinele de cafea ale armenilor, dinăuntrul cărora răzbătea în stradă o aromă încinsă, amăruie, parca si cu un iz de tablă arsa, năut prăjit. Nu-mi plăcea nautul, avea un gust făinos. Se vindeau în cornete subţiri şi alune turceşti prăjite. Cum am spus, în magazinele de cafea ale armenilor se mai vindeau fistic, migdale, pistil de caise. Cînd ieşeam de la şcoală, în colţ, la Antim cu Justiţiei, cumpăram roşcove dulci, cu un miros uşor fetid.

Serafino, povestitorul, reia scena exact din punctul în care a rămas.

...o ţintă vie care se mişcă pe linia lui de ochire cu atîta nepăsare!, cu atîta nepăsare!!... ar putea să tragă, desigur, este dincoace de limita de

siguranţă a puştii, totuşi mai aşteaptă, nu trebuie să rişte, marele cerb nu se oferă de două ori, trăsăturile ofiţerului vor începe în curînd să se contureze, distanţa dintre sprîncene, nasul, forma bărbiei, culoarea pielii ...nu, oh nu, nici atît de departe nu se poate merge, pînă la a-i *vedea* chipul, el detestă inamicul, nu-1 urăşte, cei care urăsc trebuie să rămînă la bombele artizanale... totuşi, ce sfruntată neruşinare în mersul sec nepăsător al acestui ofiţer ! Şi probabil spunîn- du-şi asta, trăgătorul nu s-a gîndit decît la dispre- ţuitoarea vanitate a celuilalt, nu a văzut şi **o** altă alternativă, nu a putut, imaginaţi-vă, un intelectual nu a putut să-şi imagineze o alternativă la ceea ce ei însuşi vedea, şi poc !... ofiţerul cade. Iar el mai are timpul să prindă încă o ţintă, dar numai în cădere, pentru că ceilalţi s-au şi risipit aruneîndu-se în dreapta şi în stînga, ripostînd cu serii lungi... Păstorul, pentru că e momentul să nc întoarcem la el, fiind cel mai autentic dintre toate personajele, ei bine, ce s-a întîmplat cu păstorul în această vreme ?!?...

înainte de a se fi despărţit, cei doi neştiind încă ce cale vor alege urmăritorii, dacă vor continua drumul mai departe în aceeaşi formaţie, dacă se vor dispersa, dacă vor aştepta căderea nopţii sau, de ce nu, un val de ceaţă întîmplător, au hotărît sa nu rainina împreună pentru a putea acoperi astfel o zona cit mai largă de acţiune... Ce superbe ciocniri de inteligente, şiretenii, precauţii, anticipări, cît de monotone pot fi doctrinele militare!!... De asemenea, am hota- rît să aştepte cît mai mult înaintarea celorlalţi pentru a-i putea eventual prinde într-un foc încrucişat, la urmă, să se descurce fiecare cum poate... Păstorul i-a văzut înaintînd în şir indian şi... oh, Cresus, daca ai fi fost tot atît de şiret pe cît de bogat ! Dar nu mai avea cum să-l tragă de mînă pe celălalt să nu se lase descoperit cu nici un preţ, de-acum înainte^ fiecare trebuie să trăiască singur, mai rămăsese mea o speranţă că vor înainta în direcţia lui, a păstorului, de- părtîndu-se de celălalt, dar nici asta nu s-a intimplat şi, cînd a auzit împuşcătura reverberată pooc!, şi-a strîns buzele, nu mai era nimic de făcut^ decît sa aştepte. O fracţiune de timp, apoi o mică tromba e fum s-a ridicat si imediat bufnitura surdă a grenadei pe locul în care... Cît de exact sînt mimate aceste explozii în manevrele infanteriei marine !...

(Caria) Cînd a fost recuperat din debitul acela de tabac, Joseph era complet vlăguit, devenise stingher, uri- cios, se ducea acasă aruneîndu-se îmbracat m **paţu** alb de spital rămînînd ore în şir cu **privirea** aţintita în tavan. Rar de tot

culegea cîte o tirfa careia n da dea drumul mai înainte chiar ca aceea să-şi fi tras în jos fermoarul de la spate... Femeia aceea pe care o cunoscute în Elveţia şi care l-a regăsit m sud era de fapt doar cu cîţiva ani mai în vîrstă decît el, avea

.) forţă teribilă, ar fi putut supravieţui tuturor _ghe- umriier şi pogromurilor. A reuşit să-l readuca pe linia de plutire, mai întîi l-a făcut să redevină^barbat, mascul, să scoată din el transpiraţia aceea abunnda, să-si întărească încheieturile maxilarele coapse ... Sigur s-ar putea spune, de ce nu şi l-a oprit numai pentru ea, dar asta ar fi însemnat un sfîrşit şi mai lamentabil : mizantropia cuplului şi atunci tot ea fost cea care a restabilit legăturile, contactele redin- du-i dezinvoltura făcînd din el un ins public, favon- zîndu-i starea de exhibiţie... Oricum, a murit, daca se poate spune aşa, scenic autodeclamîndu-se... ^ _

Bărbatul cu picioare lungi, eu un dispreţ rece, mcarcat de onomatopee artificial prelungite.

Aiurea ' crrrr, prrrr... cum se numeşte pasarea aceea stupida, cocosul de munte *tetrao urogallus,* care atunci cînd se aude nu mai aude nimic altceva?!

Vasul cu sangria este la mai puţin de jumătate. A fost din nou **schimbată** banda de magnetofon şi acum ,e aude o muzică sărăcăcioasă melodic, nişte variaţii ste- rootipe, întrerupte din cînd in cînd de un fel de chipuitura. în încăpere există un bărbat cu o bărbuţa gri roşcata, foarte sever îmbrăcat. Apare destul de rar m numai m planuri foarte generale, atunci cînd e nevoie sa se cre- nişte spatii de cezură între aceste **lungi** monologun. înainte deci, a vorbit bărbatul cu picioare lungi. Acum, !“ âee^a, **după ce şi-a coborît şi ridicat de cteva or.** la rînd ochii, ca şi cum lumina ar fi devenit mtie timp foarte puternică

nu vă intrigă faptul că cl a putut să moara de o gite-. nadă de mînă cînd cei din coloană se aflau la o distantă de două trei sute de metri în faţa lui, care es e atletul căruia **i-ar** sta la îndemînă o astfel de perfor- manţă ? Fără a mai vorbi de faptul că ei erau pe pantă, in urcare...

Serafino se înşurubează pe aceste ultime cuvinte, îm- prumutînd chiar şi tonul, ca şi cum ceea ce spune el este o continuare a întrebării celuilalt, deşi,

evident, fiecare îşi face partitura lui, procedeul acesta al *enchaine*-ului fiind doar un truc pentru forţarea atenţiei

...păstorul, un individ cu o judecată robustă, s-a mulţumit cu acel interval de timp pe care-1 cîştigase pentru că urmăritorii se regrupaseră, aşteptînd un nou atac, gîndindu-se la nişte baraje de sacrificiu, şi fără a-şi face semnalată în nici un fel prezenţa, deşi poate că ar fi putut doborî încă unul sau doi... Şi este interesant pentru judecarea caracterului său faptul că nici înainte nu trăsese măcar un singur foc de armă, situîndu-se în afara unui romanesc de uzaj, privind nu cu detaşare ei cu prudenţă sfîrşitul aventurii eroice a partenerului său... păstorul aşadar s-a retras, grăbindu-se să-i ajungă pe cei din faţă... Iar dacă există un mister în legătură cu grenada, pe care sînteli nerăbdători să-l aflaţi, nu vă temeţi, va fi deconspi- rat în final pentru că istoria nu poate fi redusă la un lanţ cartezian de cauzalităţi, trebuie să ne întoarcem mereu, să ascundem deliberat unele amănunte apoi să le redescoperim, astfel ca evenimentele, indiferent care va fi fost mecanica lor, să fie verosimile căci ceea ce rămîne ca adevărat autentic este *imaginea,* sigur imaginea, iar nu pretextul ei îndepărtat şi nesigur...

Hanna, fata cu păr blond cenuşiu, vine în spatele bărbatului cu bărbuţă, încolăcindu-şi braţele în jurul gîtului lui. îşi lipeşte faţa de gîtul lui. în cameră este un aer cald, îmbibat cu mireasma dulceagă a cojilor de portocale şi mandarine. Fata îl muşcă uşor de lobul urechii.

I)«' parcă l-ar testa. Apoi îi prinde urechea între buze, îşi plimbă limba peste cartilagiul elastic al pavilionului. Mişcări lente, o repetire stăruitoare penetrantă, cu pauze <le vacuum insuportabil. Capul bărbatului este neclintit. De unde atîta rigiditate ? Doar în ochi îi joacă o lumină tulbure. Care ar putea să fie orice, chiar şi greaţă. Cind mi-am revenit din beţia de cruşon, atunci, în noaptea revelionului, şi am deschis ochii, deasupra mea, la o lăţime de palmă, se afla faţa unei femei. I se vedeau porii gîtului îmbibaţi cu pudră şi chiar, mărunte de tot, perle de pudră solidificată în sudoare. Era o femeie nu mai în vîrstă de treizeci, treizeci şi doi de ani dar pentru mine cel de atunci, mi se părea incestuos de bătrînă. In încăpere mirosea a creolină şi esenţă de brad. îmi amintesc de parfumul ei care se scurgea peste mine. De greaţa tuturor acestor mirosuri melanjate. Ce amintiri incerte şi degradante !

(Caria) In Elveţia se cunoscuseră într-o cafenea sau o cofetărie, el era singur la o masă, ea era cu o prietenă. Ploua. Ea îşi amintea foarte bine de acest amănunt pentru că poate tot ceea ce a urmat s-a impregnat de acest miros de aer

jilav, de umezeală, de haine ude, de provizorat, de inconfort şi, cînd prietena ei a plecat, ea s-a sculat şi s-a aşezat la masa lui. Era o femeie pe care o favoriza moda aceea uşor masculinizată ; i-am văzut fotografiile din timpul acela, sînii aplatizaţi, coliere lungi de mărgele sau perle false, amestec de candoare idioată şi cocotă. Primul lucru pe care l-a făcut cînd l-a adus în apartamentul ei a fost să-i pregătească o baie fierbinte (nu suporta izul de tren, de compartimente închise), după aceea a intrat şi ea începînd să-l frece cu o mănuşă pe umeri, pe spate, chiar şi sub braţe ca şi cum ar fi fost **o** băieşiţă, iar el a mărturisit mai tîrziu că în

clipele acelea l-a ingro.it tfeea 3bui * *

culce cu ea... Au ioiL ^ pierdut, ea a devenit
pleşitoare cuvinte • Dup^ tea toate acestea
pur şi simplu frigida ^ m-_ar {i reUitaţ
cu o nepăsare i m f 0 de'mai multe ori vorbum un film
a8asant\AlVînd cvLn alt punct, cu un detalm si de fiecare data •
demonstreze astfel
pe care nu-1 ştiai, Sd d(?si toate aceste frag-
cît de insipid era sce . ^ îndt> chiar şi acum
mente s-au închega personaj in textura
cînd vă vorbesc, Arlmc ° “ ntă, o viaţă necu-
de fapte, cu o imţca ăteSC de abia să o des-
noscută pe care eu ma prtg
copăr... , cicilian, Serafino, ca un mc-
şi **din nou Pf“mtl'U^Sr'ccpi ain cînd in cînd, dor tronom a carm a**
^ **formidobii umplînd meaper. a.** atunci pare un zgoi
spaţiul întreg. recuperînd cu o mare vi-
...păstorul a pornit rap d v_am spus ca
teză spaţiul dintre el ^ două limite ·fixe,
era un tip frust, care P gau două sau
a vieţui, adică *, mmca^a^goU tor
trei de vin, a iubi o femeie, ş simturile lui se
se afla la această extrema şi _toate^ ^ ^ timp
supuneau acestei porunci deconcertantă pentru
ce înghiţea panta cu o stiut ţ),
a începu
cei rămaşi in urma lm (da da> a

mărturisit

să fie muşcat de îndoi ^ ^ ce ge bate, cio-

el mai tîrziu, nu Pentr {.' ter saU de Johann sau

banul, spre deosebire ^ lpgat de o motivaţie

chiar de bieţii soldaţi, n^ ^ on

definită, cum ar fi b & **vanităţii** spectaco-

a devotamentului ideo 8 ice e{ort se ni

lului ori a subordonam, pentru

**cri0 intrc cele d o u ă p r i n t r - u n**

upravietui, iar resortunU- de sus sau de jos al

îl4 de autoreglare la cape Q împrejurtue

^cUcic-ebinedel^^l vane ^

m care funcţionarea t& COnfidenţa mai tir

ţi dereglat şi el a ^ gă_i aJUngă pe cei m

se grăbea, s-a gra ^ ^ forţa corpului sau

• v - un efort în care p ■ i.,*~ cq mai ales

prmtr-un ţioi lionaie cu *voinţa* ^

se arătau mveis proi . uluindu-l... 1

**«•* MW**»" ,f dm drum luind-o .pe scurtăUm. „„„1 a tăiat**

**mult d dar mai scurte**

**preferind unele porUum P timp nesperat**

-.stfel că la capătul unu urma> rt-

**do scurt a reu.it sivi ajunga pejuga ^**

**dobindind. in "cest , -mceputul cursei cu deose (vans pe care-1**

**avusese la mcep ^ erau**

**birea că acum valora mul cclor doua**

**^oape de sfîrşitul curse , practic îm**

**bete de eleşte*J** ^ cu 0 pierdere minima, probabilă, iar ' ., t de**

**rutină...**

**s-ar spune doar un tr.brt ^ ^ ^„.mbat**

**Nivelul lichidului** IV **m umplut cana. Moi gr®**

**citva timp nimen,** dc **nu ş.-a. *m* ^ ^ accea de**

**suportat deeit** mi **dulcele ei P ^ staWi!l soldatu-**

**urodenii. In** \w\ **Cotrocem jos ap e cu dulciuri**

**,i cu arma în cTMP°"e; In camcra mică din tund -i delicatese.**

**Mi-aduc aminte, . Sandu-Huşi**

**„„de erau depo^U" cafeaua. 1»Um-**

îşi bea dimineaţa, catx plea cu zgomotul ei do

pnl acesta maşina de nşn Armeanul şi unchiu

**'.«tic prăvălia. Ce folclorjunt de «i**

Sandu stăteau de vorba fara

Din nou intervine bărbatul cu picioare lungi, înfundat pînă la umeri în fotoliu. Cuvintele lui par mai pa- timaşe chiar decît ale celorlalţi de pînă acum deşi la început nimic nu ar fi lăsat să se presimtă.

...ofiţerul acela nu era nici misogin şi nici homosexual dacă ar fi putut cuiva să-i treacă vreun moment prin cap acest lucru. După cum nu era nici fanatic, în sensul în care ne place să folosim această expresie pentru a indica o stare de gîndire, deşi pentru mine e mai curînd o stare de spirit amovibilă. îi plăceau deci în chip firesc femeile, îi plăcea să joace taroc, ii plăcea... Eu cred că v-aţi grăbit să rezolvaţi cazul lui, oricum, a fost prea repede scos din scenă... (Serafino) Cine a făcut-o ? Am anunţat doar că există nişte ocoluri, surprize, capcane, cu cunosc toate faptele şi daţi-mi voie să le orînduiesc aşa cum mi se pare mie că este mai bine, fiecare are dreptul la *propriile* sale întîmplări...

(Caria) Arline nu a aflat niciodată ce s-a întîmplat cu el acolo în şanţul sau groapa în care aştepta pîndind înaintarea alpentiraliorilor, dar i-au fost suficiente cîteva mici amănunte care i-au par\ enit pe diferite căi ca să poată şti cu certitudine, cu mai multă certitudine chiar dacă ea însăşi ar fi fost prezentă, în felul unui autor omniscient şi omniprezent, ştiţi trucul acela atît de des evocat cu casele decopertate, într-atît de bine îl cunoştea... Arline a făcut odată un pariu, altfel destul de ciudat, dar ea n-a fost nici-odată o persoană perfect firească. Pe vremea cînd se aflau încă la Marsilia şi procesul lui de revigorare era în plin, simţindu-se într-o zi urmărită, în loc sa facă să i se piardă urma, ceea ce ar fi fost relativ simplu, i-a condus direct în imobilul în care locuiau ei doi, mai mult chiar, a intrat în propria lor cameră,

nesfiindu-se să trîntească uşa puternic, astfel incit filatorii, aflaţi trei sau patru etaje mai jos, sa nu aiba nici un dubiu în identificarea apartamentului, dupa care l-a anunţat pe el că a fost urmărită şi m cîteva minute poliţia va fi acolo, comportare care ar ii semănat perfect cu un act de delaţiune, ştiut fiind ca riscurile ei ca cetăţean străin cu acte în perfecta regulă erau practic inexistente... Deci Arline, m timp ce-si arunca geanta pe masă si îşi scotea panto a împingînd în jos cu vîrful unuia în tocul celuilalt, i-a comunicat, să zicem nepăsătoare, că dintr-un moment într-altul va fi in camera lor, el a .ris, sireato, după care a încălecat pervazul ferestrei şi, ca m cele mai imbecile filme poliţiste, a pornit-o pe nişte burlane, a sărit de pe un acoperiş pe altul, o serie în- treagă de exhibiţii, una mai idioată şi mai de prost gust decît alta,

trebuie să înţelegeţi, această nevoie oribilă de spectacol pe care Arline i-o susţinea şi uneori mă întreb dacă nu ascundea chiar o forma de perversitate erotica...

Fata cu păr blond cenuşiu, Hanna, se află cuibărită m braţele bărbatului cu bărbuţă. Din cînd în cînd îşi răsuceşte capul spre el, apropiindu-şi buzele de gura lui, fără să le atingă. Aşteaptă. El pare uşor încurcat nedumerit şi jenat ca şi cum în braţele lui nu s-ar afla o femeie ci un oligofren care trebuie protejat cu blîndeţe. Cu toate că au existat unele semne că în încăperea aceasta, în care s-a instalat de mult un iz greoi, amestec de băutură stătută, nitrolac, fum rece, ape de colonie sînt mai multe persoane decît cele despre care a fost vorba pînă acum, totuşi de abia în acest moment mai *apare* o sofa pe care se văd întinse încă trei sau patru persoane. Una dintre ele doarme, cu capul cuibărit pe semicercul braţului. Dacă cineva ar lua hotărîrea să deschidă larg uşile balconului, în încăpere ar pătrunde neaşteptat şi poate puţin înfricoşător aerul răcoros al nopţii. Probabil că nu mai este mult pîna la răsăritul zorilor. Totuşi, de ce atîtea complicaţii ?!

Continuă Serafino

...în momentul în care păstorul i-a ajuns din urma, cei din faţă se aflau în preajma punctului de frontieră si trebuie înţeles accst capăt nu doar în perspectiva a ceea ce însemna pentru fiecare dintre ei Ci, dacă se poate ghicii aşa, intr-un fel de perspective* însumate. Tot astfel cum ai aduna, spre pildă, acelaşi drum pentru un pelerin, un hoţ şi un cărăuş si fiecare dintre ei ar resimţi pe propriul sau cont toate aceste trei căi puse cap la cap. Păstorul s-a oprit ltnga ei şi a spus, fir-ar al naibii, trebuie să fumez o ţigară, mi-e gura uscată, doar atît răgaz şi-a îngăduit fiindcă era tot atit de prudent şi neîncrezător ca orice animal care nu poate fi decît astfel, şi s-a proptit cu spatele de un copac, iar ei n-au întrebat nimic pentru că, se ştie, orice încercare parcursă în comun, îhîî îhii, sfîrşeste prin a contribui la modelarea pozitivă a caracterelor... Jos în vale situat într-un defileu adînc care despărţea cele două suveranităţi se afla în punctul în care defileul se lărgea puţin formînd un fel de gîlcă şi în care fuseseră construite m decursul timpului cîteva case, si, ăăăă, o buveta, o circiumă soldăţească, punctul de frontieră. Un punct de frontieră cu un destin foarte ciudat pentru ca in decurs de cîţiva ani îşi schimbase semnul, pozitiv-ne- gativ, în ’36 fugindu-se de la stînga la dreapta, acum de la... ca un robinet care modifică un flux sangvin aşa zi cînd vital, deşi istoria mare care este

deasupra noastră a tuturor nu ar fi avut nici un temei ideatic să consemneze evenimentul, înţelegerea lui, marile cai

**boitoare a,o istoriei consolidate**

subiecţi, pc care 11 urmai im cu o nesemni-

**rss?irr«srt=r**

**ntaâ si to-ă nu ascunde cumva gîndul piş.chc *Tl* inexistenţei unei alternative^reale pentru —|**

**sat»**

**dupS cMcret^Cs«irprof,tind de**

**nvut loc si o mică luptă, nu ştiu daca este ■ *ZLc* aici cuvîntul ambuscadă, o încăierare pe fa - 11 n^ai înjunghierea unei biete sant,nel<^smt lu- cruri pe care oricîtă sobrietate am pastra tem o£li, şi deci ei toţi fără să mai cedeze m van**

■ * rYl Acutei cu număr de înmatriculare , **acţiunii nici o plăcuţa cu n . au trecut si de această ultima frontiera... .**

**într-un vechi refugiu alpin dm p.etre „ tom** de **lemn, în jurul unui foc vesel...**

**Bărbatul cu picioare lungi se Fotoliile acelea care seamănă o . s f l nereti laterali fiind parapeţn tranşeci. aibă şi un nume, *stilul,* poate că, Adam. într-o^ lui o mie nouă sute treizeci şi ceva am asistat la un i cendiu la fabrica de bere Bragadiru. Se vedea coş.d fabricii si apărătoarea coşului, sus ca un ecuson, limbile de foc. Priveam de pe Eroului sau Anonoaiei, era cald si aerul tremura în ecranul portocalul al flăcărilor. După ce îşi îndreaptă trupul, in fotoliu, barbat. .**

tare de ce nu s-ar putea numi chiar el însuşi Adam, ■spune. Fără să aibă aerul că impută ceva asta nu e tot...

{Serafino) tot, ce înseamnă tot ?, tot-tot, fragmentul e . ■ *tot,* fragmentul fragmentului e *tot,* fiecare poate să rupă o carte unde-i place, eu sfirşesc seara odată cu introducerea periuţei de dinţi între gingii... uîhrrr !

: ar trebui să stingem lumina şi să dormim, la ora asta nu mai merg nici autobuzele, nici metroul... uîhrrrr ! ce miros de mobile neaerisite...

(un conviv) nu trebuie să te superi, chiar tu ai spus că păstrezi ceva pentru la urmă, trecerea ultimei bariere era ceva previzibil chiar pentru cei care nu au văzut filmul

(Serafino)... poftim, dacă doriţi cu orice preţ şi o urmare neprevizibilă, deşi eu consider această curiozitate cinică, de coada istoriei nu poate fi atîrnat orice *sou- tien-gorge* aruncat...

Fata din braţele bărbatului cu bărbuţă a aţipit şi ea. Cineva îşi toarnă un ultim polonic de sangria. Orieît m-aş strădui, nu pot să-mi amintesc mirosul incendiului de la fabrica de bere Bragadiru. Văd flăcările, coşul înalt de fum ca o ţigaretă de foi cu apărătoarea de vînt ia capătul de sus ; pînă şi lumina lipsită de prospeţime ;; aerului, căci trebuie să fi fost o după-amiază de vară puţin înecăcioasă, o văd. Îmi lipseşte mirosul ei. Unul fi in puţinele mirosuri pe care le-am pierdut.

Deci, Serafino

...în timp ce stăteau în jurul focului cu mîinile întinse către flăcările vioaie, şi putem accepta amă- . nuntul care nu este neapărat pitoresc că afară se pornise o furtună de zăpadă aspră, aşa cum se spune că este în Pirinei la schimbarea bruscă a curenţilor de aer, cu palmele aşadar către flăcări şi în suflete cu

pacea lucrului bine îndeplinit, uşa refugiului a fost izbită cu violenţă într-o parte şi în pragul ei a apu-
rut...

(.Aclam) ...în perioada aceea ofiţerul german avea cam între 28 si 30 de ani, era căpitan, fusese căsătorit , acum era divorţat, se bucura de respectul celor mat mari în grod ca şi dc al **subalternilor** - mamata nu există niciodată o egalitate perfecta — dar fara efuziuni... Pe vremea cînd era cadet la o şcoala militară în vîrstă de vreo unsprezece-doisprezece am s-a urcat în spinarea unei iepe legată intr-o boxa in grajd ; la început animalul a fost foarte blmd, apoi, speriat de ceva sau aţîţat, a făcut o adevarata criza de isteric aruncîndu-şi cu putere picioarele

din spate în sus. scuturîndu-şi frîul cu care era destul de leje. legat, smucindu-se cu furie în toate părţile. Cadetul, care pînă atunci se urcase doar pe cîţiva ponei şi care nu avea nici măcar scăriţa de la şa în care sa-şi proptească picioarele, s-a lăsat pe gîtul animalului prin- zîndu-se strîns. Unul dintre grăjdan, observind ce sl petrece, cunoscînd toanele animalului, a alergat sa- stăpînească ; dacă ar fi căzut, în boxa aceea destul de strimtă cadetul ar fi fost făcut praf. In momentul in care grăjdarul s-a apropiat, a auzit un urlet nuuu . rămîi acolo, şi bietul om s-a oprit pentru o clipa nedumerit crezînd că frica îi luase bietului copil minţile dar făcînd imediat un pas mai departe, soldat, stai a urlat din nou cadetul, ce-am început, eu termin . si e periculos să judeci oamenii dupa uniforma pe care o poartă, acest ofiţer care s-ar putea numi Rudi sau Hermarm sau Cari Maria, dar eu aş prefera sa-i spun Rudi, aşa cum o auzeam pe sora mea^ strigin- du-1, desi lui nu îi făcea plăcere sau tocmai pentru că nu îi făcea plăcere, era un tip normal... normal

disciplinat, normal fiziologic, normal excesiv... singura anormalitate ei a, o, uîhhh !, încăpalmare nu, nu am zis bine, înverşunare e ceva mai bine, trezi a din te miri ce, care se întorcea împotriva Un msusi, de fapt s-ar zice că asta şi căuta, sa se puna m s l tuaţii imposibile, un pariu, aţi văzut maniacii aia de şah, cînd n-au partener, schimba mereu locul, ju cînd şi pentru ei şi pentru adversar, în armată nu sint iubite astfel de temperamente solitare, probabil de aceea nici nu căpătase vreo decoraţie mai importanta...

(un alt conviv) din această perspectivă trebuie înţeles faptul că se aşezase în fruntea grupei de alpentira-
liori ?

(Adam) ...era încăpăţînat nu imbecil, şi veţi vedea de ce... ah, uitasem !, nu iubea muntele, slăbiciunea lui .izica
era frigul

Bărbatul cu bărbuţă constată visător nu ne-ai spus pînă

acum ca eşti neamţ

(Caria) Arline era, într-un procent de o optime, evreica. Străbunica mea, strămoşul comun. Se vorbesc lucruri foarte caraghioase despre această stră-strabumca a mea. S-a îmbrăcat în haine de marinar ca sa se urce pe un vapor şi de abia dupa vreo doi ani s a întors acasă, era dintr-o familie de tipografi sau gravori, din Bremenhaven — sau Brăila , ştia sa ca lărească pe deşelate şi chiar îi plăcea s-o facă, a m- fiintat *nn* fel de companie de

poştalioane la care to.i surugiii erau femei. în raport cu ea, Arline pare o degenerată, mama a spus totdeauna despre ea ea nu este o excentrică reală, din vocaţie, ci din maimuţa reală, ele două nu s-au înţeles niciodată prea bine, mamei nu-i plăcea cînd mă găsea singură cu ea...

vizual> voia să ştie dacă a fost

imbecil sau... ^

/Serafino) ce sînt tîmpeniile astea!! ce sin impu.i c **astea de amintiri de copilărie de adolescenţa pe ea„ LTotf culege din erice rahat de indr^f !U"dc™ruql, numai adevăn„...** *'cineva* **se ridica, se duce la — ^loÎX**

**jurul său. Apoi ii închide, Ltr-u„**

**brațelcbarbatulu1eubarbu a. Acc t ^ w-**

**p,an foarte Dimineaţa, cînd se fuziuni si usa balconului în încăpere.**

**pentru cîteva secunde izul de frunze** ? "« *"*" foarle Sl‹‹b a' flo "

Iote dc ***bougainville.***

(Adam) ofiţerul a fost dat dezertor pentru cîteva ziU

( **nu** dispărut ci dezertor, pentru

ce idee ciudată că Rudi ar fi putut fi dezertor sti-i că este dincolo fiindcă trecuse prin punctul de frontieră... Dacă mă gîndesc bine, fusese totuş,

dezertor pentru cîteva ceasuri.. {

Serafino, din ce în ce mai nestapimt si este şx f.«.sc

fată de ceea ce i se întîmplă, furind cuvmtul

' după ce usa refugiului a fost împinsă cu violenta într-o parte, în pragul ei a apărut ofiţerul, aceasta **este bucăţica pe care o mai doreaţi. Sper ea acum** sînteţi mulţumiţi

(Adam) ...nu Rudi a trîntit uşa cu violenţă, ci furtuna de zăpadă care se pornise, el de abia a avut puterea să o împingă, s-a amestecat printre ceilalţi, în jurul focului, înccrcînd să-şi încălzeasca mîinile si trupul, era aproape degerat. Bietul Rudi, suferea cumplit din cauza frigului ! Au stat acolo toţi, în jurul focului, mirosurile postavurilor ude s-a împănat cu mirosul de cenuşă de fum de lemn vechi, au topit zăpada într-o cratiţă de tablă uitată

şi au băut rom amestecat cu apă fierbinte...

(Caria) La cîţiva ani după război, Arline a deschis o mică prăvălioară în care vindea cărţi poştale ilustrate, exclusiv cărţi poştale ilustrate, pe care le comanda dm toată lumea, şi din Ceylon şi din Madagascar şi din Tahiti... prăvălioara era la Viena paroape de West- bahnhofen

Serafino este depăşit de ce se petrece. Onduleurile largi ale părului său negru nu sînt naturale. Cineva ras- toarnă din greşeală o scrumieră plină vîrf şi cîteva momente scrumul transformat într-o pulbere fina pluteşte imponderabil prin aer. Intervine, dar vehemenţa sa e
r. cconvingăto are

staţi, staţi puţin, ce naiba se petrece aici ?!

(Adam) Rudi a devenit profesor de gimnastică într-un orăşel din mezzogiorno, a învăţat sa manînce smochine verzui si fructe de cactus pe care le curăţa folosind cuţitul acela foarte larg ca o *macheta,* două dintre degetele de la picioare i-au rămas degerate şi a trebuit să-i fie amputate... de cîteva ori pe an şi în orice caz de sărbătoarea tuturor sfinţilor se duce la Viena...

(un conviv) şi totuşi cine a murit?... cum?... de ce a murit ?

Serafino vrea să răspundă, înghiţindu-şi cu o bucurie neliniștită saliva, dar Adam îl opreşte cu un gest. Bărbatul cu bărbuţă îşi scutură cu plictis picioarele, in telul în care s-ar fi degajat de un căţel de casă somnolent. Ilanna se ridică în picioare, ia vasul cu sangria de pe masă, iese cu el în balcon, vărsîndu-1 de sus m strada.

Se aude lichidul trecînd prin frunzele unui copac şi ci- teva clipe zgomotul acesta îi face să creadă că a început să plouă. Volumul muzicii a fost şi el redus simţitor.

Adam începe să dea explicaţii

ofiţerul l-a pus pe caporalul comandant de grupa să-si dezbrace mantaua şi să îmbrace mantaua lui de ofiţer, iar pe cap să-şi pună tot chipiul lui de ofiţer, cu şnur argintiu, şi-a desfăcut şi cureaua de care era atîrnat port pistolul, punîndu-1 pe celălalt să se încingă cu ea... i-a ordonat comandantului de grupa să înainteze foarte prudent şi...

(Serafino) asta n-ai de unde să o ştii, vă pierdeţi m amănunte din acestea mărunte, insignifiante, scormoniţi după ele ca găina în bălegar, ce minune o să fie cînd în sălile de proiecţie o să se simtă şi mirosul de gu- noi de grajd...

(Adam) ...înainte chiar de a se pune grupa în mişcare, el a pornit în grabă, ieşind din cîmpul vizual al celor pe care presupunea că fuseseră lăsaţi în întîmpmarea lor, poate un om, poate doi, poate mai mulţi, depinde cît de mare era interesul pe carc-1 acordau celui protejat, a urcat coasta abruptă, urmărind în tot acest timp minutarul ceasului de la mînă pînă a ajuns undeva sus la o cotă de nivel pe care el o aprecia ca fiind superioară celei la care se plasaseră oamenii de acoperire... Calculul fusese bine făcut, s-a trezit pe o ridicătură tufoasă de unde, la cîţiva zeci de metri în faţă, îl avea pe fanfaronul acela de intelectual,

sigur de el, destins, ca un boiernaş de ţară aşteptînd să-i intre iepurele în cătarea armei, savurînd deja spectacolul ce avea să vină... în clipa aceea a fluierat încetişor pentru că acum el era vînatorul \ înatorului si nu putea să repete el însuşi ceea ce îi imputase celuilalt, dispreţul pentru *ţintă* plăcerea indolentă a ( spectacolului, dar tot atît de mult şi fiindcă trebuie ca cineva să confirme măcar pentru o fracţiune de secundă, atît cît probabil martorul avea să mai trăiască, faptul că el, Rudi, ajunsese acolo, îşi îndepli- | nise deci pariul... Rudi nu avea la el decît o grenadă ușoară, celălalt nu a auzit fluieratul sau poate a crezut , că este ţiuitul din urechile sale şi atunci Rudi a mai \ fluierat odată, de data asta mai puternic, însă celă- [1] lalt nu mai avea cu adevărat cum sa-1 audă pentru că în clipa aceea chiar pistolul lui automat a acoperit frecvenţa înaltă a ţiuiturii... Rudi a înjurat furios, înţelesese ce s-a întîmplat şi probabil ca i s-a făcut, preţ de un gînd, milă de caporalul acela îmbracat în mantaua lui ofiţerească ce se sacrificase, fără ca măcar să fi apucat să afle, pentru el, dar nici acum nu a renunţat şi a urlat deodată din plămînii umflaţi de ciudă, hei, amice !, trăgînd şi acul de siguranţă de la grenadă, iar celălalt, mai mult dintr-un instinct al primejdiei brusc înălţat la suprafaţă, decît pentiu că auzise cu adevărat, s-a răsturnat rapid pe spate ca un şobolan, ducîndu-şi automatul în dreptul pieptului, mişcare neaşteptat de rapidă, dacă se ţine seama ca era doar un intelectual fanfaron, şi nu este exclus ca să fi şi apucat să apese pe trăgaci, însă gloanţele, dacă au ieşit, s-au răspîndit doar în aer...

(Serafino) fantezii bolnăvicioase... eu v-am povestit un film adevărat, cu actori cunoscuţi, unii dintre ei titulari de Oscar-uri, desigur mici ajustări, remixaje,

m sfirsit, chestiuni de sumară toaleta, îai fapUlo ,...;ea'au devenit de mult istoria *adevărata.* Coipm- "uijele, anecdotica voastră, nişte ficţiuni imunde pentru ,,uzul sehizofrenilor...

• !a) Arline îi pregăteşte o budincă de tăieţei de casa, /u şuncă, beau vin roşu şi după masă se duc sa se plimbe prin parc sau, dacă plouă, la Kunstlustonsches **Museum...** două jucării, nu-i aşa...

rafino) baliverne, idioţii, huoooo!... detractorilor...

prietene, ai un caracter urît...

Sunetul este filat. La fel şi lumina. Primii **care** dispar /figuranţii de pe sofa.

In centrul conului de lumina vasul golit de sangria. Pe fundul vasului o peli-

iSă subţire de lichid.

URMĂRIREA

**Maşina** se aliniază cuminte în spatele **camionului-** F **un** Renault model vechi, cu schimbător de viteza , volan, o manetă îmbrăcată într-un manşon de P^cu

dtrtUr1' ^ălSultre *oZt^voZăl* fără asperităţi. Dru-

trwâ cu viteză constanta, Cei ain uit-aF ^ ului Curbe largi. Parcă undeva, m faţa, j . tonul radioului. Curbe g ^ înCa nu e sigur

**zăreşte sclipirea ape .** ^ **,,a -ţjn fel de**

**no m5»*> "'f20' """f^deTa** **vX/striS" puf.»**

care-i dubleaza » se foroH*s. Arc un

**dm** ochi. I **se** ' = ° r' **pMrunde** o **lumină albă, uşor**
**oval cuminte. Pnn paror** *y* **t m ce**
**ceţoasă. Dacă vrei** alia **muzica,**
**face. Celălalt nu spune "** **cev,, mai tarc bu-**
**De ce naiha nu ^bucu™ î Basucc^ ^ ? ^**

caTf)[1] suprafaţă metalică sau clonul

**5^^^°--aerului saturat de apă>**

\ cidele pare spălat. Pini şi stejari, poate ■L C'^^ hia

rll,ui pe acceleraţie. Vrei o ţigara . Aa Q
fumezi, bine, nu fumez nici eu. Cel ^
, t-, cu trăsăturile regulate. Poarta ochelari. Totul l.iţa cu ua în
raretine mnnue pe
potriveşte atît de bine, m . , , foarte sub-
**volan, ovalul feţei, romele ochelarilor, rid ...**
**li e din colţul ochiului drept, totul e intr-un^ echil bru „m do armonios, de fapt nu atît armonios cit i,a acord u cl însusi, co o compoziţie anume alcatuita de g .**
**; i t infaUari potrivindu-sc intre ele**
**.'.(■terminat. Ci. de departe o fi marea se mtreabi cei**
c'e alături si îsi schimba poziţia m scai. i . s ^
,'in alunecoasă.' Camionul are două uşi m^careseme **„ un sistem de siguronţâ foarte exact. Acoton Wa, cabina, trebuie să fie un tip căruia .1 place sa se sp ^ dimineaţa cu apă rece pînă la briu, dupa aceea sa ka «** -.{m fierbinte şi să îngîne ceva. Hai sa bei ^

■.liii, ridul începe să se formeze încet, bine, b*ne- :,s pă opreşti acum, am un termos cu cafea -
deauna iau la mine un termos cu cafea, m M L.u de folos cu ceva, nimănui nu-i poate tiece i ,-M.te că atunci cînd stai pe marginea şoselei şi *L* autostopul poţi să ai la tine cafea fierbinte... Acum s,.
, ,le bine apa. Ca un rîu. Ca un rîu care nu curge mca- ,,V fiindcă apa e nemişcată şi opacă, de culoarea unui ; n < t.al oxidat sau murdărit. *Rios bajas.*

I m
Iar
:
! litet

***O* secvenţa dintr-un film în care cîţiva bărbaţi ina- „rază incet î„tr-o barcă, aluneci,id irll pe sub coroanele copacilor, apoi barca este nţ pe 'cu botul într-un mic intrînd şi ei sar, unul dup.,**

altul, în apa care pare noroioasă, deşi nu poate fi, ™ de comando, asta trebuie sa fie, si apa pe car ^
o ană care nu curge nicăieri este un fiord, probabil- m Norvegia mereu s-au făcut filme despre Norvegia şi comando-uri care se strecoară de-a lungul acestor ape moarte fiindcă nu curg nicăieri...

învirte butonul mai mult la dreapta, ,ar ridul re u de la volan apare ,1 mai pronunţat, acum^e «om.ca tăietură. Bine, bine, e cam tare muzica > butonul la loc. Apoi începe sa fluie , P
**calitatea** « din . »

Si^d buzei intr-un zimbet. De cealaltă parte a apei se vede' acum şoseaua. Şoseaua care dublează, n sens invers, firul apei. Dacă ar exista un ^
dintre cele două şosele n-ar putea sa fie mai mare ^ două sute de metri. Sau de trei sute de metri. De te naiba nu depăşeşte ? La partea de jos a uşilor camioni "ui există trei dungi colorate. Una dintre dungi este dm- tr-un material reflectorizant. Portocaliu. Acolo, m cabina din fată, şoferul, îmbrăcat cu o pereche de pantaloui largi si bretele late încrucişate peste cămaşa, mvirte butonu ^ dreapta şi cîf. Urlă în *M* ^cercîn sa

bleze -ite^e încrucişate/care
îmbrăcat in pantaloni g ■ idiot. To-

**r r c a b t :** 1— r ^

oricînd să oprească, să tragă mult pe „
jos din cabină, să se ducă la parapet, sa-şap nda

reatrrrMrrmai^ir^aluneeăapro^

abrupt spre fîşia de apa ea acolo jos,
munte, fiindcă ambele \er spumă şi nici

< kir
•■i
V '(
fC
,pre
IUP
un
stm

:,r nu se văd ochiurile acelea albe de p
nuozitățile viclene, doar culoarea de mlna
iciit. Odată, în sud, începe ^ «o» ^ ^ în
² buton, dar ^ ^ ^ vindea dintr-un cărucior ia, eram pe o strada ,
cactus, nu
mai

L,U L nnuca iar cu dreapta începea sa-1 co-
;;^ăt Silungi, odată^u^sînt

't^rS^ptta^-fos'nlciodată în Italia de sud. altceva. De iapt naniciodatamea-
t k,A, Din cauza camionului 7" Sro™tr nn a ,ui, ori ,1 laşi * se ducă. Dacă
" Itfîn -o să treci înaintea lui, lasă-mă pc nune la
nu eşti m suuc ^ . mlt ca nu
vola,,. Numai atit cit N-am'umblat niciodată

-ază, trebuie să apeşi d
•«**• P;ie;‘ :r‘seT”es‘ot n^ic din ceea cc trece o ca o piesa, nu se g ^^ ^
clud
,>e lîngă el, nici nu ş ie <M ^ ^ zona aSta depăşirea
noi sîntem oameni, sîntem m .
, interzisă... Nuuu... e iute.™ *j “ «**
buie să fi aflat şi tu pînă acum de as .

copac şi asfalt umed. Cel de lîngă volan îşi lasa mumie pe genunchi neputincioase. Apoi începe sa fluiere. Din ce in ce mai tare. După aceea învîrte mult butonul radioului. Si bate ritmul cu palmele. Prin ceaţa aerului supraîncărcat de umiditate se zăreşte pentru cîteva momente conturul denaturat al globului soarelui.

CORIDĂ PORTUGHEZA

Gradene dispuse într-un amfitea n. de forma uşor „araboloidă. De acolo de sus unde se afla e. trei, doi „ati ,i o femeie, linia de coborire pare foarte abrupta ■iiiroape 45”, ca o pîlnie sau uu coliseum. Jos, mfundu. pilniei culoarea nisipului. Un galben cenuşa., fara n.u o Lbră o ridicătură, nici un rid, o culoare eompacta :le consistenta unui pământ atît de ^tatont mc. par piatră. Acolo jos e ca o cuşca * » •^blană,
mirosul animalelor, mirosul de sudoare si pc ”b lumina uscată
a reflectoarelor. Ce, £
„nul de altul, femeia, cu umeri. go. * »r^ J
tot puţin deasupra sfîrcurilor, mtre e.. u,,
Dinspre Atlantic. Femeia tremura uşor. Lumi Hchid care umple totul. Femeia tremura puţ.n, dar m.

*' sigU r. “ .^Vsm^Wnsrtotaobonaţi, pielea este de întinsa, porii nu sint strm amănUntul care iz-

cei -«SK
pe fundu,

;,C11e“a îŢ^rage braţele din însoare, br.^ lor
rlp la locul ei fără nici un cuvînt. 1 este ci leva minute se întoarce cu o

sticlă de *vinho nero*. Ei, care

s-au simţit în timpul accstei scurte absenţe descumpă- | niţi, o privesc aproape cu recunoştinţă. Femeia se aşază j la locul său, îşi lasă capul pe spate şi trage o lunga înghiţitură. Fanfara a început să cînte. Pentru cine are un miros foarte dezvoltat se simte sărătura oceanului în aer. Femeia întinde celui din dreapta sticla, dar acesta refuză, cu un gest nesigur, şi ea nu insistă, îi trece sticla celuilalt, care se preface că bea cu nesaţ, în arenă se află întreaga trupă. Femeia îşi vîră mîinile ca nişte acolade pe sub braţele lor, apropiindu-şi-i. Trupa defilează. E o fanfară săracă. într-un loc deschis sunetele nu s-ar uni între ele, devenind masa, ci s-ar risipi care încotro, dar aci, în circul de gladiatori, se constituie într-un unison pe care ţipetele celor de pe gradene se poate sprijini cu temei. Ei trei stau din nou lipiţi unui de altul. Vîntul s-a înteţit. Peste lumina reflectoarelor, la linia de orizont, cerul are o culoare vineţie.

Jos în arenă s-a ajuns la repriza banderilelor. Pulpele femeii sînt calde. Banderilele au la un capăt panglici colorate, la celălalt capăt se termină într-un vîrf de oţel răsucit, ca un harpon. între ei trei exista un fel de omogenizare a căldurii trupurilor în aşa fel îneît s-ar putea spune că cel din dreapta îl simte perfect pe cel din stînga. Femeia scoate la diferite intervale ţipete scurte, silindu-se să fie în cadenţa arenei. Taurul a optat pentru unul dintre banderileri. Porneşte spre el. E un moment de plăcere în aer. Băiatul se lasă pentru o clipă furat de dezmăţul înfruntării, se opreşte, eschivează şi înfige. Implantează banderilele şi mişcarea făcută cu prea multă repeziciune e pe jumătate ratată fiindcă una din bande- rile se agaţă prea jos şi se răsuceşte într-o parte. Femeia ţipă. Pe umerii ei există o incredibilă densitate a culorii. Taurul a pornit spre parapetul de lemn care îngrădeşte arena. îşi pleacă greabănul freeîndu-se de seîndurile pu-

U-rnice. Nu i s-a întîmplat nimic rău, nu curge sînge. Doar neputinţa aceasta de a scăpa de vîrf urile de oţel care îi stau agăţate în piele. Mişcarea taurului are ceva pueril, gradenele izbucnesc în rîs. Bărbatul dm dreapta simte hohotele de rîs ca pe nişte căpuşe prinse în propria lui piele. Ce idiot poate fi animalul, străduindu-se, cu frecatul acesta caraghios, să se dezbaraseze de micile harpoanele intrate odată pentru totdeauna în el ! Buzele femeii sînt umede. Bărbatul din stînga simte. Bărbatul din dreapta întinde mina orbeşte după sticlă. O găseşte protejată de gamba femeii. Dosul palmei se şterge de pielea întinsă. Taurul s-a oprit lîngă împrejmuirea de lemn. Nu face nimic. Poate că a uitat de banderile, s-a obişnuit cu senzaţia aceea, în definitiv nu s-a întîmplat nimic foarte grav,

e un joc puţin stupid, e adevărat... şi răsuflarea neliniştită, surprinsă, a gradenelor care cui ge spre animal. Bărbatul din dreapta îşi linge ultimele picături de vin de pe buze. Vinul e amărui, taninat, femeia se scutură, antrenîndu-i pe amîndoi în mişcarea ei. O răsucire de la dreapta la stînga şi invers, cu bruscheţe. Ca şi cum corpul ei ar fi fost înşelat. Jocuri de saltimbanci ia trapez, desincronizate. Nisipul galben cenuşiu, o pată de acalmie care se lăţeşte. Taurul şi-a plecat greabănul. Se freacă. O vită cuminte. Ce urlet fantastic... şi ce minciună ! Nu poţi înşela nepedepsit, un principiu etic, desigur, huiduiţi, huooo !, nimeni nu se poate sustrage, drepturile noastre, împletite ca funiile în care atîrnă spînzuraţii. Femeia ţipă. Bărbatul din stînga ei şi-a băgat două degete de la mîna care i-a rămas liberă în gură şi fluieră. Sus de tot steagurile tremură sub briza Atlanticului. Taurul s-a ridicat şi a pornit. Pinza roşie se desfăşoară, încă departe- de el, nimeni nu-şi poate bate joc de oameni, există o reţea de vene şi artere a coliseumului prin care curge sîngele lor. Mirosul de cuşcă, de animal, de urină, de frică, le aparţine lor. Toate aceste artere şi vene, alăturate, fac o *forţa,* Taurul aleargă. Ei toţi U biciuie cu respiraţiile lor sărate. Trebuie văzut totul, pma la ultima mişcare, descompusă şi ultima mişcare, ce poate fi mai extraordinar decît capacitatea de a simţi descompunerea mişcărilor. Ah, înfiorare ! Corpul femeii se află pe patul acela de nisip, încins de tropotul animalului. Fiecare e liber să se creadă în rai sau în piaţa Bastiliei.

Aiii... a fost prea repede ! Micul ucenic care ţinea capa nu era decît un substituit. Şi-a făcut datoria doar pînă *aproape* de capăt. In ultimul moment (aşa se spune, nu ?) a sărit peste balustrada de lemn. Acum taurul va fi preluat de alt ucenic. Ucenicii au hame negre sau bleumarin sau cafenii, cu fireturi. Ei sînt ca nişte insecte. Dincolo de gradene e oraşul. în unele case oamenii s-au sculat de la mese şi se scobesc în dinţi, apoi îşi clătesc gura cu apă mentolată. Femeia îşi lasă capul în piept. I se vede pielea de pe ceafă, uşor decolorată. Unul dintre cei doi bărbaţi ar trebui să-şi lase podul palmei deasupra pielei, fără să o atingă, dar atît de aproape, în cît să se simtă totuşi inducţia vaselor de suprafaţa ; ar fi un gest camaraderesc, dar nici unul nu-1 face. Sticla de vin golită se rostogoleşte printre picioarele lor. Corida continuă.

Repriza picadorilor (deşi poate că nu asta e oidinea exactă, banderiierii de abia vor urma, ei vor agăţa, pe- rechi-perechi, bastonaşele lor vesele, cu panglici coloiate,

la unul din capete, şi cîrlige de oţel răsucite, la celălalt capăt, totul părînd şi de fapt chiar fiind un joc atît de graţios — dar ce importanţă mai are pentru destinul femeii ordinea exactă, cînd ea este încă în acest moment buimăcită de ciudata sfîrşeală fiindcă nimeni nu a prevenit-o, este pentru prima dată, aici, pe gradene, iar instinctul ei a dat greş, s-a lăsat posedată doar de un
|uc de efebi emasculaţi, nisipul acum e rece şi umed,
<. salivă rară nu e destul pentru a-i umezi limba coclita...). Picadorii călăresc pe cai ale căror flancuri sînt burduşite cu nişte apărătoare groase. Crupele cailor nu se văd. Picadorii se plimbă în jurul taurului.,In momentul .-icosta, în estuarul fluviului, se află, amarat de două zile, un pachebot de linie. Femeia se desface cu bruscheţe dintre cei doi, ridicîndu-se în picioare. Cel din stînga ei, urprins, încearcă să o reţină, dar ea îl îndepărtează, cu un gest sec. în mişcarea aceasta, rochia i se întinde peste j;olul de deasupra rinichilor. După cîteva minute, se în- loarce cu altă sticlă de *vinho nero.* Se aşază pe locul <-i, rîzînd. Mişcarea a destins-o. Acum totul poate fi reluat. Cel din dreapta a trăit, un moment, cu disperarea - ă nu va reveni.

Picadorul îşi struneşte calul, care face o mişcare de rotire de aproape 90°, oferindu-i astfel taurului unul din flancuri. Vîrful coarnelor se afundă puţin, dar picadorul îndepărtează taurul, sprijinindu-se cu vîrful suliţei în greabănul lui. Te-ai speriat, prostuţule, spune femeia, celui din dreapta, şi îi întinde sticla de vin. Cel din stînga rîde asigurat. Din nou femeia îi leagă de ea, petrecîndu-şi braţele în acolade pe sub mîinile lor. Calul se mişcă docil, strunit doar din frîne. E un du-te vino continuu, dezordonat, între cele două animale, dacă n-ar fi zgomotul neîntrerupt al gradenelor, masa aceasta de aer, vibrată la nesfîrşit cu izbucniri smintite, totul s-ar desfăşura în spatele unui ecran mut, ar putea să pară o proiecţie stîngace de decupaje animate. Femeia îşi lasă capul pe spate si, de la o anumită distanţă, de sus, îşi toarnă vin în gura larg deschisă. Şuvoiul subţire i se izbeşte de dinţi, împroşcînd stropi subţiri. Caii picado- rilor sînt atît de g^eoi ! In apărătorile lor lungi, ca nişte drapaje, ei par, în lumina nemiloasă a reflectoarelor,

**umplutura informă tlCurinafS' loviturilor de**

**Taurul este plimbat intre p cu mucoasele**

**ar lovi greşit, de «»P» "^ a*tace ceva decide un roz decolorat, poa . ierde echilibrul,**

**siv ; sau, dacă unul dm.P»cadc^ ^ n ^**

răsturnlndu-se pe 3™“*“^ totr_ stupidă ofranda.. scăriţa şeii, oiermcta- speranţă. !n oraş exista

Pentru eă fiecare are drepWl la teievizoarelor

case în care °amf v deasupra umerilor, cas-

plictisiţi, întinând mnmle fcmcia scuturîndu-şi

cînd. Gata cu imbecil.. aştaa ^ 8 ^ şoptinau.i ceva

capul, cel din stingă se apleac P elastic al

â^ătrpS-.ttu^at cu uşurinţă. Afara cu

imbecilii aştia!, striga „devărului (parcă aşa se

Ultima repriză. Minu " Destinul si întîmplarea,

spune, nu-i aşa ?). Fa,a ţ ^ dg pereclii cretine

forţa şi raţiunea, bestia ş ... dreaptă, în care

ţine

de cuvinte! Femeia lateral înainte. Taurul suporta

sticla, într-un gest neate , ^ răsucite aie banderilelor.

din ce în ce mai Pu^ f•g cU adevărat lucios, nu e

Părul animalului trebui licula aceasta lucioasă tre-

numai

efectul luminii, pe Pelic^ &bia zvîntate, unele buie să se găsească cheag

pe curba

picături nu au timpu sa ^ mai rapidă a burţu

pidă a greabănului saU p Bărbatul din dreapta a

^VSC—oxidată a vinului, iar el ii tem-

ponează uşor pielea umeda, **cu batista, ca şi cumsub** culoarea aceea s-ar afla o rană adinca. Cel din stingă îşi loveşte palmele cadenţat, ole, ole !!, **Şi** mea o data. Mişcarea zguduie gingăşia. în sfîrşit, taurul ^ hotar^te. Oare de ce-o fi atît de dubitativ animalul asta. Ce ghi „1 - avut cu un astfei de animal! Ar fi putut f, o coridă... Ei!, da’ ce se-ntîmplă?!... A înnebunit. Formidabil !, formidabil!!... **Şi** trebuie să se audă, daca **iţi** lipeşti urechea de nisipul galben cenuşiu, cu siguranţa ca

se aude, tropotul. Ca un metronom închipuit prin lovituri de timpane, decît că e prea sofisticată în comparaţie. Toreadorul pivotează aparent fără graba pe un picior şi animalul îl *şterge* (poate că aşa chiar trebuie descrisa mişcarea, fiecare disciplină are cabala ei). Urlete, in sfîrşit, urlete, şi nu trebuiesc furate jocurile, fiecare are dreptul la muncă odihnă **şi** jocuri, dacă nu se pot autoproteja, trebuie totuşi protejaţi de plictis. Femeia îşi bagă pumnul între dinţi şi strînge. Taurul s-a oprit o idee prea departe. Cine a spus că e un animal dubitativ ? Acesta e doar viclean. Puternic şi viclean. Toreadorul ridică din nou capa, animalul aşteaptă, gradenele se absorb într-un geamăt bigot, pîndind descompunerea mişcărilor. Femeia are o frumuseţe baltică, sub pielea ei se întinde reţeaua aceea fantastică de capilare care invadează totul pînă la marginea de sus a pîlniei coliseumului. înapoi, spune, hai, şi se roagă de animal. Taurul se întoarce în loc, fascinat de rugămintea ei. Femeia îi trage pe cei doi, strîns lingă ea, dăruindu-i fiecăruia o parte din ea. Acum sint toţi trei cu adevărat solidari, bătaia din tîmplele celui din dreapta parcurgînd traseul pînă la capăt, şi înapoi. Taurul îşi schimbă centrul de greutate. Mişcări fluente, inobservabile aproape, ca de mare felină. Întîrzierea lui îl neliniştеşte pe toreador. Lumina rece inunda pajiştea de nisip,' nici omul, nici animalul nu au umbre adevarate în jurul lor. Există o nuvelă în care a fost închipuita o vînătoare de oameni. Omul, ca obiect al vînătorii, lata ceva peste măsură de excitant. Jos în arenă nu ajunge briza rece a Atlanticului. Toreadorul începe sa joace uşor muleta, mătasea roşie se desface în falduri simetrice, nu e voie să întinzi prea mult coarda, altfel se mstaleaza rîsul, care e mai rău decît orice, îngroapa bucuria, o face cenuşă, rîsul e la graniţa dintre evuri. Taurul a pornit Primii paşi sînt mai elastici, nişte paşi gimnast!, inca nu s-a născut tropotul, dar există iminenţa lui ca un gaz eu foric lent, ridicîndu-se printre porii nisipului galben cenuşiu. Toreadorul se aşază pe axul de înaintare a animalului. Femeia simte totul. Spune încet, hai, hai, animalul se rostogoleşte înainte, nisipul e un culcuş rece fierbinte, cristalele de cuarţ intră în epiderma. Mişcarea boleroului, cercurile acelea nătîngi care se aduna, se suprapun. Taurul aleargă drept spre om. Ca un ci ,1 care taie o pînză. Bărbatul din stînga se apleaca spre gîtul femeii, cu buzele către punctul în care trebuie sa se afle carotida. Femeia se scutură. Nu, imbecilule. Teoreadorul, un punct de miră. Ce superb trebuie sa ie un punct de miră văzut de acolo dintre coarnele animalului. Nici o mişcare. Aşteptarea, o sfîrşire a aerului. Nu mai există Atlantic, nu mai există gradene, nu mai există pachebotul amarat în estuar, nu mai... Nuuuu !, ţipă femeia. Toreadorul a făcut un pas lateral. Cîţiva centimetri. Ţipătul a umplut gura femeii cu

o saliva verde. Taurul a trecut pe lîngă om, în jurul omului au rămas în suspensie particule infinitezimale din mirosul animalului. Femeia spune gîtuit, nuuu..., de ce, de ce ?! Animalul a trecut exact prin punctul de miră. Inerţia lui îl împinge înainte, prăbuşindu-1. Ce urlet nesfîrşit !! Doar o secundă după ce punctul de miră a dispărut. Toreadorul salută, victoriile trebuiesc salutate, *victoria* este o

femeie fără sex. Dar ce urlet !...

Porţile arenei au fost deschise larg, înăuntru a pătruns o cireadă de vite. (In corida portugheză taurul nu este ucis. Dimineaţa, în zori, animalul e sacrificat şi carnea lui distribuită săracilor, la poarta de serviciu a coli- seumului.) Cireada e împinsă cu strigăte ascuţite înainte. Lumină orbitoare. O cireadă de animale castrate, care se învălmăşesc bete sub lumina orbitoare a ţipetelor, în- conjurînd taurul, prinzîndu-1 în mijlocul lor. Ca într-o menghină. Ce-i asta? Taurul este strîns imobilizat, cireada este mînată înapoi spre porţile largi ale arenei. Mişcare lenevoasă indecisă. O masă tremurătoare de spinări brune şi albicioase, taurul a dispărut, ce bine că totul poate fi înecat, orice poate fi înecat fără suferinţă, prin amestec, prin difuziune, inversul reducerii la unitate, scufundarea în numere mari, din ce în ce mai mari pina la confuzia chiar şi a culorilor. Cireada se buluceşte în porţile arenei. Văcarii se arată din ce în ce mai eficienţi. E o zarvă veselă.

Huooo ! Ucideti-1 !... Femeia ţipă, mişcările ei sînt nebune ca şi furia ei, e dreptul lui, impotenţilor ! Picături de *vinho nero* i se scurg pe bărbie, pe gît, pe rochia de culoarea lavandei. Cel din stînga hohoteşte. Atlanticul e rece ca un mormînt.

## VITRALII ÎN UMBRA

Şi acum iată o istorie care, dacă nu e adevărată, s-ar putea să fie. Dezarticulat, fiecare fragment corespunde unui fapt divers, ori unui fragment de fapt divers. Aşa

cum ar fi el consemnat într-o rubrică foiletonistică sau într-un raport de poliţie, fără improprietăţi. Recompunînd întregul, este probabil să nu se obţină o versiune integral atestabilă, dar, fiind vorba de un simplu joc al supoziţiilor, în care importante rămîn soliditatea fragmentului şi rigoarea mecanismului de compunere a întregului, există probabilitatea ca, mai devreme sau mai tîrziu, să fie întîlnit aievea.

Pedro este un tînăr de statură mai curînd mică decît mijlocie, aşa cum sînt, de altfel, cei mai mulţi dintre portughezi. Are un ten măsliniu, faţa cu pometii uşor marcaţi. Lucrul cel mai interesant în înfăţişarea lui sînt ochii. De fapt, nu ochii, cît privirea. Caldă, uşor nostalgică, tristă ; tristeţe care nu reflectă o pierdere sau durere ci o nesupunere lipsită de violenţă. Tatăl lui Pedro este avocat, iar bunicul lui un om cu o bună situaţie materială în oraşul Porto şi cu excelente raporturi, izvorîte din angajări întîmplătoare sau profesate în anii de ucenicie, în importantele puncte de articulaţii ale organizării şi ordinei agorale. Se ştie că, în general, în alternanţa aceasta dintre generaţii, legăturile mai puternice se formează *omisso medio,* sărind într-un fel peste generaţia intermediară. Aceasta ar putea explica în cazul de faţa pentru ce tatăl lui Pedro a putut să pară un om mai şters Cînd avea şase sau şapte sau opt ani, Pedro a coborît într-o zi în pivniţa de vinuri a familiei, cu intenţia de a aduce o sticlă dintr-o recoltă milesim. Nu se ştie exact ce l-a determinat să o facă, poate auzise menţionata acea recoltă si a vrut să pară familiarizat — şi am dreptul sa presupun si o astfel de ipoteză de vreme ce eu însumi, fiind întrebat, cam la aceeaşi vîrstă, ce cred despre un spectacol de operă, la care asistasem în seara precedenta, Rigoletto“, prima dată cînd fusesem în viaţa mea la operă, senzaţia aceea virginală a spectacolului, a exhibiţiei, a jocului în joc, însoţită de diverse *fapte* senzoriale culoarea înăbuşitoare a pluşului, mirosul uscat fad al aerului, luminile, am răspuns direct, fără ezitare, destul de bun, însă tenorul ezita la acute. Fiindcă trebuia acceptat şi gustul pentru mimarea unui act de judecata, iar nu numai a unui act de putere. Nu se ştie, de asemenea, nici ce s-a întîmplat cu Pedro acolo, în cava de vinuri. Poate că, de fapt, accidentul care a urmat nici nu s-a petrecut jos, ci în timp ce cobora scările : a făcut o mişcare greşită, s-a speriat de un zgomot, ori 1 s-a părut că cineva i-a luat urma, iar el ştia că, printre alte interdicţii, figura şi aceea de a coborî în pivniţa de vinuri. Sigur este că a fost, după un timp — şi datorită unei coincidenţe fericite — găsit jos, pe pavimentul de beton, în stare de inconştienţă. A existat desigur şi o bănuială, ascunsă cu multă grijă, că ar fi deschis una sau mai multe sticle, gustînd din ele, însă pentru cei cu adevărat interesaţi şi în primul rînd Tomâs, bunicul care a avut curiozitatea să simtă izul respiraţiei copilului, dintr-o nevoie, inexplicabilă în

acel moment, a controlării unei ordini de moravuri a *casei* sale, această supoziţie, vînturată pe la colţuri de cîteva slugi neghioabe, a fost înlăturată. Era toamnă. Sus, în casă, cînd a deschis ochii, Pedro i-a văzut în jurul lui pe bunicul Tomâs si pe tatal, Antonio. Mai erau probabil şi alte persoane, dar acelea nu aveau importanţă sau se vînturau prin încăpere. Tomâs a spus, de ce? Pedro n-a răspuns, şi atunci tot bunicul l-a ajutat, voiai să iei ceva... si sa duci sus, iar printre aceste întrebări, puse cu linişte, Pedro a început să clipească afirmativ, să faci o surpriză... doreai sa faci cuiva o surpriză... o sticlă din recolta 194... cea **mai** buna recoltă a noastră... iar Pedro continua să_ clipeasca dm ce în ce mai destins, bunicul Tomâs ştia să-şi aleaga cuvintele tatăl Antonio folosea sintagme dificile, o topica încărcată de retorisme. Dar, în ocazia aceea, tatal nu a avut răbdare, a intervenit brusc, aproape ţipind^ la ei. Cui ? Nu ar fi deloc imposibil ca tatăl să fi vrut, m acel moment, să-si ia o revanşă asupra bunicului, tocmai pentru că acesta punea din ce în ce mai mult stapinire pe Pedro, bruscheţea întrebării avînd menirea, întocmai ca în interogatoriile luate unor persoane de umoare labila, să-l împingă să spună aproape necontrolat adevarui. Adică să-l acuze pe bătrîn şi intoleranţa lui paternala. Tatăl, Antonio, a cedat greşit acestui impuls, fundamen- dat pe stereotipurile înşelătoare ale unei experienţe profesionale. Pedro, într-un moment de panica şi aprecun greşit sursa pericolului sau, dimpotrivă, intuind cu o remarcabilă luciditate miza şi avînd de ales între cei doi, a preferat ca, asumîndu-şi riscul de a-1 răni pe bunic, sa treacă toate consecinţele asupra tatălui. Astfel ca, prin- tr-un gest imperceptibil cu capul, echivalînd acelei fatidice răsturnări a degetului mare spre pămînt, l-a aratat pe tatăl Antonio. Senor Tomâs nu i-a iertat mciodata fiului său riscul, fatal, la care vanitatea acestuia l-a împins pe Pedro.

**Din acea intîmplare, atît dcs banala totuşi, alunecarea unui copil pe scara** **“J”* probabil cea**
mai multe consecm, • Pedro de către buni-
mai importantă a fost pre firește și a soţiei sale,
cui său Tomâs. In gnja doi'copii, ambii mai mari
Maria Luisa, au ramas c mijlociul, dăduse naş-
decît Pedro. Dintre ei doi, Vasco, m 3 tere unei
legende destul de unte.

**După ce a născut** **avut un**
cumva in cinstea cu soţul său, tatăl
conflict, în aparenţa nems acesta) intrînd
Antonio. în timpul perioadei ocupată de Maria

într-o după-amiază in -zerva de spit o j ^ ^

Luisa, l-a găsit pe consult deter-
fapt ţinînd între doua deg ^ piîngea de unele
minat de faptul că ana ^ este perfect ex-
dificultăţi, reale sau imaf™ ' care se afl3f în legătură plicabil ţinînd seama de s
a importanţă aces-
cu lactaţia. Antonio nu a ^ procedeze
tei întîmplări. Poate ca ar fi fo* max b ^ ^
altfel. Maria Luisa, dato Antonio a tăcut
**şelătoare, s-a simţit vmovat.** ^ **am.**
**complicrtar prefaci** ^ **deschisSi tot**

bigua, gmdul ca acesta . c- Ant0nio nici nu era
felul de gîndun. Poate chi l ăr se poate înte-
prea departe de adevăr, daca pnn adevăr se po
**Lge orice dispoziţie latenta** ^
**către un bărbat Aceasta stare dej ^** accentuat in zilele c » t dat chiar duş-
să-şi **dorească cu ardoare, la ur—** ^ a ^ ^

**^^"u^Tluaţ -ştereăceearce medicii SUS orice^nt^mitate cu'soţul**

**său, aşfeptînd mai întîi**

de orice explicaţia liberatoare. Iar aici intervine reversul, sistemul acela al oglinzilor paralele, atît de multe ori utilizat ca metaforă, refuzul Măriei Luisa **a** creeze motive de suspiciune partenerului înjosit, dar nu pentru prezent, ci pentru trecut, inclusiv ideea unei^culpabilităţi generale a femeii, idee de care nici „u poate fi salvat. Şi nu ar fi deloc exclus ca cercul sa se fi închis, la un moment dat, chiar pe scena la care An tonio, acum neputincios si umilit, asistase, pnr. mtrarea lui intempestivă în rezerva spitalului, medicul un barbat de vîrsta Măriei Luisa, poate chiar mai^ tinar aceasta, mîngîindu-i cu o blîndeţe tandra sinul greu, cum se zice, de lapte neexpulzat. Iar de aici pina la le genda urîtă, care a înconjurat naşterea lui Vasco, nu a mai fost decît **un** pas. **Antonio** a devenit **tatal UM.** cop,l născut în afara căsătoriei. Tomâs tancul ar fi putut avea Si el un rol, *post factum*, în aceasta afacere fund p o neclaritate, iniţial tot atît de măruntă ca un bob de cancer. El a reintegrat copilul, din fericire baiat,_f amili fireşti, cheltuind în acest scop multă stăruinţa, şi variate concesii. Episodul, aşa cum s-a spus de la început, ar

putea fi o adăugire la istoria familiei. Un fel de meandre, asa cum desenează rîurile în cîmpie şi care, privita de sus, pare inutilă ba chiar absurdă, o simpla joncţiune intre cele două puncte, la un moment dat atît de apropiate, ale cursului aceleiaşi ape, gîtumd fara pierderi evidente împovărătoarea acoladă. Dar în afara celor trei persoane interesate, dacă a existat cu adevarat şi o a patra, rămîne tot o probabilitate închisă în acest triunghi, nimeni nu poate pune mărturie.

Aşadar, bunicul Tomâs l-a preluat el pe Pedro. Cel de mai tîrziu, din timpul adolescenţei, dar mai cu seama al primei maturităţi, nu s-a situat ca dezvoltare îzica pe linia firească, prin extrapolare, a micului Pedro. A o-

**lescentul avea să fie un tip, cel mai departe**

**de fragii, o**

**in decursul timpului ace aş a^pc ^**

**stituţională a adolescentului. neapărat** înalt, **cel**

**potrivă, un viit0r ^r a ;a Smerii rotunzi, bustul bine puţin bine**

**consolidat A caracteristică, din**

**proporţionat, fara adm ,,araiele şi** plantele **cu**

stern, **a rahitismului, pu p Runjcui** Tomâs nu iubea

**adînciturile interioare normale. B u n i c i ^ ^**

**sportul, d^r f ^^pedroTfost instalat în casa acestuia**

**o îf pere. de**

**gimnastică, supraveghind el Person de la aliere fo- copilului. Acesta**

**u r c ş . b a r e i d e bine echerul losindu-se numai de ^** de fandări în braţe,

**şi executa un număr eonvinji Tomâs,**

**cei doi se jucau cu o minge>f trimitea**

**viguros,**

**iufringindu-,!^ o Sare**

**îînchipuia[1] despre celălalt că ii face pliere ceea ce**

**faCDespMirr celor fo, «i**

**timpul cînd a avut loc despărţirea, nu se**

**valori hiperbolice ^"^^0^ spunîn- s-ar părea, a avut totuşi un g ^bunicul**

**du-i lui VaSCo; aCaVr0LP a li ra si se poată înţelege de aici dacă mi-a promis asta... fa ^ forma ocolită, să-şire-**

**SSTSSS? " a -asta a fost pro-**

misiunea făcută lui Pedro, dialogul dintre bunicul Tomâs şi tatăl Antonio a fost ceva mai aspru. Copilul acesta, a zis bunicul Tomâs, va fi de acum înainte fiul iar nu nepotul meu. De întocmirea formelor juridice ne vom ocupa mai tîrziu... Să presupunem, a schiţat Antonio ca o ipoteză de discuţie, că nu aş fi de acord. Bunicul Tomâs a zîmbit lung nedefinit, de ce ? a zis, şi aceasta nu era decît o falsă interogaţie dovadă faptul că celălalt a dat din cap plictisit, bine, bine, dar bunicul a mai adăugat acest postulat, cu adevărat surprinzător, pentru că totul se petrecea pe o singură linie coborîtoare — suitoare de filiaţie, îl vei vedea numai cu ştiinţa mea. Despre Maria Luisa nici un cuvînt; nici măcar îl *veţi* vedea...

Pedro a urmat cursurile unei şcoli primare oarecare, nici de reputaţie excelentă dar nici de cartier. Aptitudinile copilului au părut să se manifeste în legătură cu geografia şi istoria. îi plăcea să copieze pe hîrtie de calc hărţi vechi, cu denumiri în limba latină, folosind caracterele acelea decorative, desigur fără să le înţeleagă semnificaţia. Bunicul Tomâs nu supraevalua dotarea copilului după aceste exerciţii, după cum nu îl entuziasma peste măsură nici îndemînarea (sau abilitatea) lui, considera însă, una peste alta, că jocul anunţă tenacitate şi liber arbitru. La sfîrşitul fiecărei săptămîni plecau împreună, în casa de la ţară unde se afla celebra cavă, pivniţă de vinuri, în care se petrecuse acel incident memorabil, ce alterase destinul firesc, de pînă atunci, al lui Pedro. O dată pe lună era invitat şi restul familiei, cam în felul în care se stabileşte, amiabil, orarul de vizitare a unui copil într-o familie dezintegrată. Luau masa cu toţii în sufrageria mare, iar bunicul Tomâs desfăcea, el personal, la sfîrşitul mesei, o sticlă din celebrele sale colecţii de porto. Atmosfera era destinsă, chiar jovială, datorită îndeosebi bunicului care, cîştigînd ceea ce fusese de cîş- tigat, putea fi fermecător şi chiar umil. Intr-unul din aceste finaluri de săptămînă, după ce masa a luat sfîrşit şi fiecare a fost lăsat liber să facă ce vrea, Pedro l-a luat de mînă pe Vasco, ducîndu-1 să-i arate ceva. Intre cei doi era o diferenţă de patru-cinci ani. Vasco ar fi putut să se arate agresiv, sau intrigat, pentru că Pedro îi răpise privilegiul primului născut mascul din familie. Dar Vasco nu simţea deocamdată nici o atracţie pentru ceea ce se întîmplă în familia sa, ori în legătură cu ea. La poalele unei coline, pe un teren relativ plat, în care băltea un firicel de apă, era amenajată din nisip şi bolovani o hartă în relief, în felul în care sînt reproduse la scară, în unele grădini

botanice sau parcuri de distracţie, nişte zone geografice. Amenajarea reliefului, fără a fi desăvîrşită, era totuşi destul de sugestivă. La cele două extremităţi se înălţau două prepeleacuri, care confereau o privire de ansamblu asupra terenului-hartă, amintind, desigur într-un mod cu totul imperfect, de panorama pe care un zbor în condiţii de bună vizibilitate o oferă asupra unui teritoriu determinat. Ce ţară e asta ?, a întrebat cumva stupid Vasco. Cum, ce ţară ! ? Nici una ; bunicul şi cu mine descoperim ţinuturi noi. Nu cred că mi-ar place să joc jocul ăsta. Păcat, noi, dacă vrem, putem face şi o mare... Vasco, s-a auzit atunci, din spate, vocea bunicului Tomâs, care între timp ajunsese în apropierea lor, fără ca ei să-l fi auzit, ai dreptate să nu-ţi placă jocul ăsta ! Vasco a tresărit vinovat. Totuşi, nici unul dintre cei doi copii nu înţelesese exact pentru ce bunicul, fără să pară ironic, se arătase de acord cu Vasco.

Duminică seara, deşi se reîntorceau cu toţii în oraş, îşi luau rămas bun unii de la alţii încă de la ieşirea din casă pentru că bunicul Tomâs şi Pedro mergeau cu maşina bunicului, iar ceilalţi, cu maşina familiei. La cîtva timp după întîmplarea de mai sus, Pedro nu a mai putut

răbda deoarece trăise tot timpul cu ideea că fusese in-
direct mustrat (poate pentru că dezvăluise taina lor?)
d că nu chiar luat în rîs - şi mai ales
probabilitate îl uimea, ştiind eu cita
catie lucra bunicul şi ce controverse se iscau intre
atunci cînd trebuia schimbat locul unui munte - ce-
rîndu-i explicaţii. Aceasta s-a petrecut dupa masa de

lui Pedro. Dar el nu a mai cerut alte explicaţii.

^uTî^re^—C -“Va"
rnttate ado.= ci —ie, cons.

-ln Te ■££

d“ iau trei o dezbrâcaseră - ceea ce nu trebuie: explicat neapărat prin încurcate

determinări

rămăseseră, unii, oneşti, puţin î n c u r c a t , ^ uluiţi, pentru că crez-

■ ^““d“ benetidaseră.

literelor sau —i

S ptaîn^lcVnW-t ^ăta ţinuturile noi
ale familiei, Maria Elena era în clasa termmala a li

““în timpul vacanţelor, Pedro şi bunicul sina nu mai era condusă de şofer
c. de bun cui Tomas,

iar Pedro stătea pe condiţi'onat,
o limuzina mare, de tip amenwu,

dar
iar de cîteva ori m case m anrindea focul, cu
tru noapte. cărămidă smălţuită, iar
buşteni de pin, m so deschisă pentru a simţi
Pedro cerea voie sa lase • ■ de c> Uneori,
mirosul de răşină ? mai vfcot astăzi ? Deşi
bunicul Tomas intre , indiferenţă, Pedro
întrebarea pareapusa^ca > Q ^ ^ tot
avea un moment d P . plecare răspuns
ceea ce se întîmplase in « ■*-
exact era notat cu plus , P fiecare din-

**treMri care s/aibă o legătură cît de** “

ce te eîndesti cînd vezi un arbore de pluta luigerat Mai ales de aceste întrebări se temea Pedro. Intr-o seara, toă ce se prefăcuse că nu a observat strîngerea m sme a M Pedro la o asemenea întrebare, iar acesta revemn- 1ÎS dSS de repede, începuse să turuie »-«. rilor si întîmplările, ca pe o lecţie bine invaţata, ş* astfel totul părea intrat în normal bunicul a spus^ p neaşteptate. De ce crezi tu că noi călătorim ? Dupa care si-a pus mîinile pe masă si a aşteptat. Ciudat, dar întrebarea aceasta nu l-a speriat pe Pedro. Nu ştiu cer puns aştepţi de la mine, bunicule, a zis, dupa ce gîndit cîteva clipe. Apoi i-a trecut prin cap ca savirşise

poate o necuviinţă, însă nu a făcut nimic sa o repare şi aceasta era una dintre reacţiile, nu foarte dese, in car , desî bunicul Tomăs, vanitos, iar dădeau seama, nici unul nici altul, ca ar f. putut^anun iminente încăierări. Cina era "mPusa deS"" f* wt de capră, măsline şi vin, pe care Pedro il bea împătri.

cu apă. Bunicului îi plăceau legendele si moravurile an- tichitătii. O astfel de cină reprezenta tocmai^ ilustrarea acestei' preferinţe. La intervale fixe, Pedro trimitea scrisori; una pentru tatăl Antonio, una pentru Mana Luisa, iar cea de a treia pentru fraţii sai. Scrisoarea destinată Măriei Luisa începea invari;***"«* **mea** mamă, şi sfîrşea, de asemenea, cu acelaşi, fiu teu.*rec* noscător. Probabil că dacă Maria Luisa s-ar f,^plms;sau I_ar fi lăsat să întrevadă nişte reprobări de mult moc nite, Pedro s-ar fi simţit jenat. Poate că,_ pina la urma, Maria Luisa era cea mai bravă dintre ei toţi.

Cînd Pedro a intrat în ultima clasă a ciclului primar, Maria Luisa a rămas gravidă. Faptul, oarecum consternant, a impus trimiterea lui Vasco într-o scoa^ de marina. Pentru o dată, Mana Luisa a avu : ° ^ re nrotest spunîndu-i Măriei Elena, sper ca tu nu-mi repro se". Nu, mamă, dacă vrei pot să rămîn şieu gr - vidă Propunere pe care Maria Luisa a mţeles-o, aşa Mda. ^opunere p un act de solidari-

**ST ci** ma'i deglă'cr: deciaraţie de indiferenţă in *rZ'* adică în legătură nu cu vreunul dintre membru familiei ci cu evenimentul ca atare. Pentru ca, oricar ar fi fost meandrele existenţei lor colective, ori in i 1 duie, şi oricît de precisă ar fi ^""2 Ui pe ^ bunicul Tomâs şi Pedro, pe de o parte şi cedalpP^ de altă parte, ei continuau să se supună, chiar cu placer indiferentei afişate, legii matrice.

La sfîrşitul celui de al doilea trimestru, lui Antonio i s-a comunicat că Vasco dezertase. Poate **ca** expresia aceasta este puţin prea dură, dar trebuie **avut** in vedere că regimul şcolii era destul de sever, pregătind elevi, şi pentru cariera militară. Dezertarea se produsese mtr-u- nul din porturile din sudul Spaniei, unde elevii ajunseseră în cadrul unei călătorii şi de instruire şi de g ment, programată în preajma sărbătorilor catolic.' tir Paşti. Acest nou eveniment nu a fost nici vehement dezaprobat, nici salutat, ca ieşirea de autoritate, în lume, a lui Vasco. El a creat o stare de uşoară enervare m legătură cu demersurile ce trebuiau întreprinse, cu atît mai mult cu rit totul trebuia

terminat pînă în sărbători. Chiar şi Pedro a apreciat că este un act, nu de rea conduită, ci de prost gust. Evaluare care, nu numai m limbaj, datora foarte mult iradierii spirituale a bunicului Tomâs.

Pentru a doua oară, Vasco a fost recuperat. Şi de data aceasta, rolul major l-a avut bunicul care, prin relaţiile lui şi autoritatea de care se bucura, a reuşit sa determine destul de rapid localizarea şi apoi reţinerea, cu deferentă, a lui Vasco. In Joia Mare, tatăl Antonio a trecut frontiera, iar a doua zi Vasco revenea împreună cu el. După ce rămăseseră singuri, pe drumul de Întoarcere, Vasco a întrebat. De ce atîta graba ? Doar nu vă închipuiaţi că am să rămîn acolo, e aceeaşi peninsulă... Bunicul Tomâs a cerut ca Vasco să fie condus la scoală, după sărbători, dar nu atunci imediat, aşa cum ^e presupunea, pentru a fi consemnat. Una dintre pei-soanele care ajutase la rapida localizare a lui Vasco si care prin forţa lucrurilor, era la curent cu evoluţia evenimentelor, a calificat această toleranţă drept un act de mărinimie. Crezînd că astfel îi va face plăcere. Pen iu că potrivit unei credinţe comune, mărinimia ar fi t semn de cochetărie a puterii. Ceva mai tîrziu, bunicul a spus faţă de Pedro, avînd aerul că vorbeşte singur, ceea ce fireşte ar fi fost o neghiobie fiindcă la el^ tocmai luciditatea ar fi trebuit să fie parţial neutralizata prin acte de senectute, tot astfel cum miopia se aţenu cază·în timp prin presbitism, imbecilul, ce legătură are una cu alta ? ! Şi apoi, după un timp, în care a părut ca a luat act de prezenţa în încăpere a celuilalt, Pedro, din păcate toate cele trei zile de Paşti va trebui să le petrecem împreună cu ei. Cu toate acestea, bunicul Tomâs a fost extrem de binevoitor, le-a făcut tuturor cadouri, iar în timpul meselor comune a manifestat aceeaşi răbdare şi umilinţă în discuţii, care la el eraJu un semn de linişte.

în lunea Paştilor, după micul dejun, Vasco i-a propus lui Pedro o plimbare. Au ieşit din drumurile largi, angajîndu-se pe nişte drumeaguri poteci, la întîmplare, trecînd pe lîngă nişte proprietăţi bine îngrijite, clar şi prin crînguri, mărăcinişuri, schimbînd mereu direcţia de mers, fără nici o ţintă aparentă. La început a' condus Pedro, care ar fi trebuit să cunoască mai bine locurile, apoi tonul înaintării l-a dat Vasco, trecînd în faţă pe potecile înguste, alegînd, s-ar spune, cele mai încîlcite soluţii, părăsind pînă şi potecile pentru a se afunda în hăţişul cîte unui teren. Era o zi de primăvară, cu vegetaţia puţin întîrziată. Se simţea mirosul de tulpini tinere şi pămînt umezit. Dinspre ocean ajungea un aer proaspăt. Eu ştiu, a spus Vasco,

întorcîndu-se spre Pedro, în felul în care i-ar fi răspuns cu întîrziere la o întrebare ce fusese pusă, că nu putem să ne rătăcim orice am face, Portugalia e o ţară mică... Pedio, înşe- lîndu-se asupra sensului cuvintelor, a spus, ţie îţi pare rău că te-au prins ! Ce prostie, Pedro, doar nu poţi să fii tot atît de stupid ca şi ceilalţi ! Dacă în loc să rătăcesc prin oraş, aş fi copiat la matematică, faptul ai fi stîrnit infinit mai puţină rumoare. Bunicul este singurul care a înţeles măsura exactă a lucrurilor. Au continuat să vorbească despre altceva, iar puţin mai tîrziu Pedro a revenit, întrebîndu-1 ce a văzut acolo, întrebarea era formulată în maniera: în care Pedro era deprins de la bunic. Vasco a rîs cu blîndeţe. Nimic, iVuro. Nu locurile le schimbăm, ci ceea ce ne închipuim noi despre ele. Cu toate acestea, Vasco avea să mai „ciezerteze“ o dată, dar aceasta se va petrece de abia peste doi ani. Plimbarea lor a fost prima şi, pentru multă vreme, singura în care cei doi fraţi au stat de vorba unul cu altul. Vasco simţea uneori gingăşie ascultîndu-1. Pedro ştia că unele dintre cuvintele folosite de el, dar mai ales cadenţa frazelor, păreau să nu-i aparţină, iar lucrul acesta îl îndîrjea. Totuşi, una peste alta, ei au putut să se ofere fiecare, celuilalt, dacă nu cu o căldura regăsită cel puţin cu sinceritate.

După-amiază cei patru bărbaţi au jucat domino — bunicul detesta jocurile „logiee“ — iar bunicul Tomâs a desfăcut una dintre sticlele sale de porto catalogate, Maria Elena se juca leneş, în balansoar, cu bracul, ras- punzînd glumelor celorlalţi, iar Maria Luisa răsfoia un almanah. Toate acestea, pe fondul unui asfinţit roşu, anunţînd o zi vîntoasă.

Cînd s-a născut micuţul Manuel, ei toţi erau răspin- diţi. Antonio se afla la Lisabona pentru un proces, Pe- clro, internat într-un fel de staţionar privat, suspectat ele hepatită, bunicul Tomâs, intr-o călătorie de doua zile la Setubal, iar Maria Elena se plimba în port. Durerile s-au declanşat cu violenţă. Maria Luisa a fost transportată de urgenţă cu o ambulanţa, iar peste o jumătate de oră a născut. Intre naşterea Măriei Elena si cea a lui Manuel era o distanţă de mai mult de şaisprezece ani. Lucrul cel mai surprinzător a fost asemănarea uluitoare, încă de la naştere, a micuţului Manuel cu bunicul Tomâs. Dar bunicul făcuse o dată alegerea. Antonio a aşteptat ca Maria Luisa să revină acasă pentru a-şi vedea cel de al patrulea copil. Continua să fie puţin nedumerit de ceea ce se întîmplase, dar în fundul sufletului era bucuros de sosirea acestui copil pe care,
printr-un orgoliu foarte tîrziu descoperit, şi-l dorea numai pentru sine. Singura care s-a dus la spital^ a fost Maria Elena. Ea a apărut însoţită de un tînăr înalt şi slab, cu un oval de înger. I l-a prezentat Măriei Luisa, spuntndu-i, Francisco se ocupă de

balet, va fi probabil un balerin de duzină, aşa cum de altfel sîntem cam toţi. Maria Luisa avea, chiar şi după ce născuse cîţiva copii,
o piele curată şi atrăgătoare, intimitatea patului şi a dezabieului fiind totdeauna în favoarea ei. Francisco a rămas cu privirea fixată asupra gîtului ei, care se desprindea lung, suplu, din ancolura adîncă a cămaşu, iar Maria Elena, care s-a agăţat amuzată de această privire, a spus, eu sînt singura persoană lipsită de ipocrizie dm această familie. Francisco a pălit. La plecare, Mana Elena s-a intors din uşă. Mama, acum toata lumea va 1, în sfîrsit, multumită; bunicul îl are pe Pedro, tu pe mine, papa pe Manuel... Vasco e al tuturor... Apoi, lu- îndu-1 de mînă pe celălalt, haide, îngerul meu, vizita a
luat sfîrşit.

In vara acelui an, aria călătoriilor făcute de bunicul Tomâs împreună cu Pedro s-a extins. Ei au mers in restul peninsulei şi, chiar, într-o scurtă evaziune, au trecut pentru două zile în Europa. Deşi continua să dea preferinţă aşa-ziselor hanuri de ţară, caselor care le ofereau adăpost pentru o noapte, fără ca din asta să facă o îndeletnicire, chiar şi micilor pensiuni, el se arăta, în alegerea acestor vremelnice adăposturi, mai circumspect decît pe vremea cînd colindau propria lor ţară. Bunicul inspecta camera oferită, privind în treacăt, dar cu ochi sigur, aşternuturile, amuşina mirosul încăperii, ba chiar, uneori, sub un pretext oarecare, se apropia şi de bucătărie. Prefera gazdele care nu se zgîrceau la vorba, dar nici nu se întindeau mai mult decît le-ar fi cerut-o el. Bunicul Tomâs vorbea, fireşte, *gallego,* însă tot atît de bine se putea înţelege şi în catalană, ba se putea descurca pînă si în limba aceea destul de ciudată caro se vorbeşte în' jurul golfului Biscaya. Pedro îl urmărea atent,' desluşind multe cuvinte, iar acolo unde era nevoie bunicul îl ajuta, traducîndu-i. Serile acestea poate nu aveau intimitatea celor din călătoriile lor de acasă, dar erau încărcate cu un epic nou. Bunicul Tomâs pro- voea, mai ales, istorisirea unor fapte vechi, într-un soi de tradiţie orală a micilor comunităţi şi care urcau pînă în timpul ocupării peninsulei de către Napoleon, dacă nu şi mai departe. La plecare, bunicul ştia să se arate generos, iar gazdele îi conduceau cu privirea pînă cînd maşina dispărea în lungul drumului. Pedro, care avea faţă de bunic suspiciunea comună născută, ocult, din afecţiune, încerca să înţeleagă cît anume din ceea ce se întîmplă îi era destinat lui şi cît era doar jocul în- tîmplării sau bucuria bunicului. Fără să poată ajunge însă să scoată din acest aparent amalgam un gînd anume urmărit de bunic. Jocurile lor vechi păreau uitate, fără ca altele noi să le fi luat locul. într-o seară, după cina, cînd bunicul se pregătea pentru una din lungile lui taclale, de data aceasta cu un

hangiu cam de vîrsta lui care-şi pierduse un picior, de la genunchi, in nu se ştie încă ce întîmplare, iar Pedro presimţea că va fi o seară lungă în care el, ca de obicei, va fi lăsat deoparte, uitat acolo ca un obiect pe care nu îl abandonezi cu totul, dar nici nu te desparţi de el, i-a spus bunicului Tomâs : Ştii, de mult nu m-ai mai întrebat, ce am văzut noi, Pedro ? Pe vremuri îmi era totdeauna puţin frică să nu uit ceva. Tu ai ochi foarte buni şi nu-ţi scapă niciodată nimic. Cred că nimeni nu te-ar putea bate la acest joc... Pedro, nu fi şiret ! Hangiul acela, morocănos ca o ilustraţie de carte, nu se grăbea să vină, dar bunicul nu părea nerăbdător. îl auzea vorbind singur, trîntind cîte un scaun,
tuşind, cu horcăieli scurte, totul ca în preludiul unei povesti care mai fusese scrisă şi pe care nu reuşeau sa si-o amintească în toate amănuntele. Tîrziu de tot, a venit, cu o carafă de vin în mină, şi nu s-a mai sculat de pe scaun pînă către miezul nopţii. In acest tunp a fost vorba despre război, contrabandă, cabotaj, rascoala, indiile de vest, opium, rom din coajă de copac. Pedro a ascultat cu extremă atenţie. Uneori, pe faţa bunicului Tomâs trecea cîte o umbră visătoare. A doua zi, la plecare bunicul i-a lăsat, hangiului o suma mai mult deci generoasă. Acesta, la fel ca şi alţii, a rămas m pragul casei făcîndu-le îndelung semne de bun rămas^cu mma fluturîndă. Era o dimineaţă de iunie racoroasa, pentiu că ei se aflau în munţi. Lucrurile se petreceau înainte de eehinoctiul de primăvară. Bunicule, a zis Pedro, an- eiul a minţit, lui nu i s-a întîmplat nimic dm ce a povestit ' Bunicul Tomâs a oprit maşina, tragmd-o pe marginea şoselei înguste. Pedro, hai să coborîm puţm uite acolo e un pinten de stîncă pe care mi-ar place sa ma asez în aer se simţea mirosul de muşchi de piatra. Bunicule, nu **mi-ai** răspuns! După un timp: Pedro ele mai sigur de locurile acelea decît noi de pintenul asta cir- stîncă. Piatra era călduţă, căldura pietrei se simţea în' podul palmelor. Cred că Vasco mi-a spus ceva cam în felul ăsta, atunci, după ce dezertase, dar nu-mi amintesc bine ce. Păcat de Vasco, a ripostat bunicul, strm- gîndu-si pleoapele în soare; eu şi cu el nu ne-am i putut totuşi înţelege niciodată prea bine.

Vasco împlinea în vara aceea şaisprezece **sau** şaptesprezece ani. Terminase clasa pe locul al doilea şi fusese propus să participe la un concurs de fizica m Ang i ^

Antonio îi oferise, la ^^/^d teti^i Alearve. Vasco a ramas acasa. Chiar şi cina au plecat in vacanţă. Vasco n-a părăsit oraşul,
ales casa. Ivlaria Elena umbla în acest timp dc colo pina colo, scriind un fel de reportaje furibunde, din conţinutul cărora mai mult de jumătate i se „curăţa“, pen-

tru o revistă obscură. Cam aşa, s-ar putea zice, după o formulă onestă, debutase ea în viaţă. Nici Antonio, nici Tvlaria Luisa, cu atît mai puţin bunicul, nu erau pentru nimic în acest debut.

Cînd bunicul Tomâs şi Pedro au ajuns în sud, era sfîrşitul lui iunie. In curînd avea să înceapă invazia cohortelor de vacanţieri. Pedro privea Mediterana, în-cercînd să descopere prin ce se deosebea de Atlantic. Poate prin faptul că aerul avea alt miros. Bunicul Tomâs a spus : Aş avea chef să intru în mare, de mult nu am mai făcut-o. După un timp, in care urmărea atent drumul, a răsucit volanul şi a scos maşina din şoseaua de coastă, oprind-o pe un drumeag destul de bun, care i-a dus pînă la marginea plajei. Plaja era o fîşie îngusta de pietriş şi scoici sfărîmate, presărate cu bolovani cenuşii. Pînă'la plajă, drumul trecuse printr-o rarişte de arbori. Bunicul a sărit jos, sprinten, trîntind portiera. Ei, ce faci, rămîi acolo sau vii cu mine ? Vin cu tine, bunicule. Totuşi, pînă la urmă, asta era diferenţa dintre mare şi ocean, Mediterana avea un alt miros, parcă de azalee şi de gudron, amestecate. Bunicul se dezbrăca şi Pedro a început să o facă şi el, trăgînd cu coada ochiului către celălalt pentru a vedea unde se opreşte. Dar bunicul continua şi cînd Pedro l-a văzut gol a avut un moment de spaimă ca şi cum el însuşi ar fi făcut ceva necuviincios, de exemplu, ar fi intrat în camera bunicului fără să bată la uşă. După aceea, cu un fel de disperare mută, şi-a dat jos pantalonii şi chiloţii. Bunicul Tomas avea un corp drept, viguros. Pieptul, mai ales, clar şi spatele, erau acoperite de un păr des, negru, şi doar în capul pieptului, între pectorali, era înspicat în cenuşiu-alb. Coapsele, lungi. Pedro se mişca în aşa fel incit să nu i se vadă sexul. Privit din spate, bunicul na mai părea el însuşi. Oricum, adunate toate acestea la un loc, inclusiv mirosul aerului, culoarea pietrelor, monotonia resacului, năşteau un sentiment de nelinişte. O stare confuză, apoasă. Probabil acesta a fost momentul intrării lui Pedro în pubertate. Hai, ce faci, l-a trezit vocea bunicului Tomâs. A pornit în urma lui, trecînd peste fîşia îngustă de plajă, şi tot în urma lui a intrat în mare. Pedro înota bine. Cînd a ridicat capul, bunicul se afla mult înaintea lui. A început să lovească, după el, puternic apa, înşurubîndu-se bine în mişcarea aceea ondulatorie, dar, cînd a ridicat din nou capul, bunicul era şi mai departe. Apoi acesta s-a oprit şi a strigat, Pedro, ţi-e frică?! Pedro s-a oprit şi el. A început să calce apa calm, apăsat, ridicîndu-şi bustul surprinzător de mult peste linia ei. De cine, bunicule ? Au ieşit la mal şi s-au scuturat, trecîndu-şi palmele repede peste corpuri, clătindu-şi gît.lej urile, scuturîndu-şi apa din urechi. Şi Pedro şi bunicul arătau ca doi bărbaţi care avuseseră o dimineaţă bună. în după-amiaza aceea s-au oprit la un hotel de lux *vieux style.* Seara,

fiindcă sezonul adevărat nu începuse încă, au fost singuri într-u- nul din saloanele restaurantului. Masa la care au fost conduşi era deptunghiulară şi ei s-au aşezat unul în faţa celuilalt pe cele două laturi. Bunicul era îmbrăcat cu o haină dintr-o stofă subţire, ţesută la război, de mînă, iar dedesubt, cu o cămaşă de pînză albită, închisă pînă sus cu nasturi mici de os, gălbui. Pe masă, între ei doi, se aflau sfeşnice cu luminări. în lumina aceasta, bunicul părea un prelat rămas în afara rasei, alteori un ţăran de munte. Au început masa cu cocteil de homari şi au băut şampanie din pahare subţiri şi înalte de cristal. Vîntul slab de seară umfla perdelele de muselină.

Preocuparea căreia Maria Elena i s-a dedat cu o stăruinţă netulburată, în vara aceea, a fost cercetarea azi- lelor de noapte. S-ar putea crede, urmînd liniile unei logici stereotipe, că impulsul de a scrie acele reportaje furibunde fusese activat tocmai de cercetarea acestui fel de lăcaşuri. O fire chiar placidă, cu atît mai mult una ţinută în general constant la periferia zonelor de amăgitoare tandreţe, se poate simţi deodată cutremurată de un banal fapt sociologic. Acel fel de cutremurare din care se pot naşte cruciade, retrageri în pustiu, canosse, campanii publicitare, şi cîte şi mai cîte. Nu acesta era cazul ei. Maria Elena fusese obişnuită să nu-şi închipuie niciodată nimic foarte bun nici despre sine, nici despre alţii. Aşa că ea nu traversa ceea ce psihologii numesc o criză de conştiinţă, ci, cel mult, o criză de intimitate ; sau, invers privite lucrurile, de expansiune. Din acest punct de vedere, nu se poate considera că reprezenta un caz particular, atîta doar că într-un anume fel *invenţia* evenimentului anticipa existenţa lui, dacă nu cumva o programa. Dacă se poate spune aşa, Maria Elena mai întîi scria şi de abia apoi îşi *descoperea* subiectele. Sau, într-o ordine de succesiune şi mai insolită, intra într-un roman, după oe îl aşternuse pe hîrtie. Criza din care se născuse această nevoie de a scrie era aproape ca imboldul la un act de prostituţie săvîrşit în văzul lumii. Maria Elena pleca seara de acasă şi se întorcea dimineaţa, iar cîteodată lipsea chiar mai multe zile în şir. Cînd revenea, era trasă la faţă, cu pungi sub ochi şi cearcăne violete. Locurile unde se căuta pe ea erau ho-telurile mizere din preajma porturilor, pensiunile de o noapte, vechile barăci militare dezafectate. Singurul rămas în casă, în timpul acelei veri în care familia se desfăcuse ca o capsulă prea coaptă, Vasco, nu o întîlnea aproape deloc. Atunci cînd totuşi o vedea, şi aceasta se

petrecea de obicei dimineaţa, în bucătărie, m timp ce *cî* isi prepara micul dejun, nu observa nimic. Nu este exclus ca însuşi Vasco să-şi fi propus să nu vada nimic pentru că prezenţa Măriei Elena exceda cumva planul său de recluziune deliberată. O singură data, Mana Elena îi spusese,

după o noapte nesfîrşită . Oh, asco, cred că sînt foarte obosită ! Vasco tocmai îşi bea cafeaua dintr-un bol de porţelan alb, pe care îl ţinea m căuşul palmelor. Oarecum distrat, du-te şi te culca, raga mea, şt apoi, blind, neparticipativ, găseşti un calmant m dulapul de medicamente din baie.

în aceeaşi vară, acelaşi timp, Antonio, micuţul Ma- nuel, Maria Luisa şi nursa se aflau in casa de la ^ Anton'o nu se plictisea. Fapt simptomatic pentru acest nou **subdespărlămînt** al familiei, Antonio-micuţul Manuel.

Lunga călătorie a lui Pedro şi a bunicului Tomas din acel an a fost întrerupta o data. La recep u . hotel din Burgos, îi aştepta o telegrama. Se mtimpl^ ceva cu Maria Elena. Bunicul Tomas avea aceasta ciudata precauţie de a lăsa cîteva puncte de reper înainte, „,-in care, oricît de haotice ar fi fost drumurile urmate, re,ea. Pedro a rămas în hotel, maşina parcata, iar bu- „icui Tomâs s-a întors cu avionul, schnnbmd doua curse la un interval de o oră. In prima zi, Pedro nu a iesir din cameră. Mai întîi a citit, dupa aceea s-a dus ]a fereastră si a privit de acolo oraşul. Pedro avea o privire exersată, aceasta a fost prima deprindere care

i s-a inculcat, totuşi, sub aparenta eterogenitate a stiazu si chiar cu priceperea lui de a continua a o ges uri fragmente, mişcări, oferta era monotona şi atunci s-c întors din nou la citit. A dezlegat cuvinte încrucişate ^.

un puzzle, la care a renunţat cel mai rapid, a jucat domino pe două mîini, schimbînd ad-hoc regulile jocuiu si combinînd nu carourile de aceeaşi valoare ci supei i

oare sau inferioare cu cîte un punct pentru ca să se auto- deruteze. Seara i s-a servit cina în cameră. Chelnerul a vrut să rămînă ca să-l servească, dar el l-a concediat cu un nu, mulţumesc, pentru care urechea lui avusese, de asemenea, timpul să se deprindă. In timp ce mînca, i-a trecut prin minte gîndul ciudat că la închisoare s-ar pUctisi de moarte. Seara, înainte de a adormi, s-a întrebat dacă toate acestea nu fuseseră aranjate de bunicul Tomâs, începînd cu primirea telegramei. A adormit cu senzaţia că se comportase mediocru. A doua zi, după noaptea aceea uşor înfrigurată, în care tresărise de cîteva ori dintr-un somn, cînd foarte greu, cînd superficial, a părăsit hotelul, pornind prin oraş. A intrat într-o librărie de unde a cumpărat un ghid pe care l-a folosit în timpul vizitării catedralei. După aceea a pornit pe străzile

cartierului vechi, le-a parcurs fāra grabă, dar si fără curiozitate, în felul în care ar fi repetat, dintr-o rigoare molatecă, o materie ştiută. In sfîrşit, revenind în zona de mare animaţie a oraşului, ochii i-au căzut pe reclama multicoloră a unui teatru de marionete, la care a cumpărat un bilet pentru spectacolul de după-amiază. între timp, a mîncat două cornete de îngheţată şi floricele. Bunicul Tomâs detesta teatrul de marionete. Pedro a fost înapoi la hotel după ora şase. Nu-i era foame fiindcă intre timp mîncase un fel de frigărui pipărate, la un rotisor încins cu cărbunii peste care sfî- rîiau picăturile de grăsime căzute. .Pe cînd se îndrepta spre recepţie ca să ceară cheia camerei, cineva din conducerea hotelului a venit în întîmpinarea lui, arborînd o expresie franc îngrijorată. S-a întîmplat ceva ? Pedro, aşteptînd să i se înmîneze cheia, s-a oprit în faţa recepţiei. Ce-ar fi putut să se întîmple ?! Apoi -s-a îndreptat cu un pas, pe care îl voia cît mai sigur, spre lift.

Nu, telegrama nu fusese un pretext montat de bunicul Tomâs. Maria Elena se afla într-o închisoare poliţienească pentru delicte uşoare. Fusese condamnată la 30 de zile detenţie pentru prostituţie clandestină. Bunicul Tomâs a strîmbat din nas dubitativ, totuşi, de ce clandestină ?... Procesul se judecase cu uşile închise, într-o procedură de urgenţă, iar Maria Elena nu a contestat, ceea ce era fireşte de evidenţă, că se afla în hotelul de unde a fost ridicată. Hotelul a fost invadat de poliţie şi, exact în momentul în care s-a dat alarma şi s-au auzit ţipete, se pieptăna în faţa oglinzii. S-a aşezat pe pat şi a aşteptat. S-ar putea crede, după această reacţie, că se ivise, în sfîrşit, întîmplarea pe care şi-o dorise. Deşi tot atît de adevărată poate fi şi supoziţia că cei de acolo fuseseră învăţaţi să-şi controleze nervii. In timp ce cobora, în înghesuiala care se creease şi cumva şi sub protectia unei lumini foarte slabe, cineva i-a strecurat persuasiv : Ai bani, ştiu o ieşire sigură prin subsol. Maria Elena avea de făcut o opţiune rapidă, oricare din alternative era de luat în seamă, dar nu a avut timp sa se decidă, pentru că tocmai atunci a fost prinsa de braţ şi împinsă în jos, pe scări. Bunicul Tomâs a obţinut eliberarea în cîteva ore. Dar nu pur şi simplu, ci pe baza unei noi hotărîri prin care se stabilea că este nevinovată Un personaj cultivat a propus să se treacă în hotărîrea scrisă că se afla acolo în exercitarea profesiunii de ziarist. Pentru a culege date şi infor... Asta e şi mai mare tîmpenie !, inflexibil, Tomâs. Cînd a ieşit pe poarta închisorii, Maria Elena avea părul foarte scurt si scarificat. Bunicul Tomâs o aştepta (el îi interzisese Măriei Luisa orice gest).Eu l-am tăiat,^ a spus Mana Elena observînd privirea bunicului oprită pe fruntea ei. Si în continuare, sentenţios, tăiatul părului e un obicei vechi la prostituate. Părul Măriei

Elena era de un castaniu roşcat şi, aşa cum arăta ea acum, părea un adolescent ridicol. Bunicul i-a spus, urcă. Maria Elena fusese luată la o razie de noapte. Şi-a dat un alt nume şi o altă adresă, iar ca să facă totul cît mai credibil, asemenea unui figurant novice care se aruncă stupid şi stîngaci pe prima ocazie ce i se iveşte, şi-a frecat bazinul de mîna poliţistului care o conducea la interogatoriu. Acesta s-a stăpînit să nu o pleznească fiindcă nu-i plăceau inter- vertiţii şi era convins că lîngă el se află un bărbat. Judecătorul a ţinut seama de acest amănunt, pe care poliţistul îl raportase şi, deşi nu avea nici cazier şi nici nu era în evidenţa celor de la moravuri, i-a dat o pedeapsă mai mare decît se obişnuia în astfel de cazuri. Înainte de a pronunţa sentinţa, a întrebat-o, fiindcă aceasta era obligaţia lui, dacă mai are de spus ceva. Domnule judecător, e o profesie plicticoasă... Poftim ?, şi a ridicat ochii din condica în care tocmai începuse să s-rie. Nimic, dezamăgită de propria ei stupiditate. Părăsind sala de audienţă, Maria Elena, întocmai ca şi Pedro, cîteva zile mai tîrziu, şi-a spus că se comportase mediocru. In celula din închisoare, în care a fost condusă, erau şase femei. Vorbeau aproape toate deodată şi tăceau iarăşi toate odată. Maria Elena s-a străduit să nu facă altceva decît ceea ce făceau şi ele. Seara, una din femei s-a aşezat lîngă ea pe pat. Ştii ceva, drăguţo, tu nu eşti de meserie, eşti doar putoare. Doar atît. Aşadar, şi pentru Maria Elena fusese o întîmplare ratată. Doar atît se alesese din ceea ce scurmase în ea atîta vreme. A doua zi, a reuşit să strecoare, printr-o gardiană, un bileţel pentru Maria Luisa, cerîndu-i să fie anunţat bunicul Tomâs unde se află. Biletul a fost lăsat în cutia de scrisori, în aceeaşi zi, dar Vasco nu a deschis-o decît peste două zile. Bunicul Tomâs, datorită unuia dintre imprevizibilele lui ocoluri din timpul călătoriei, a găsit telegrama trimisa de
Vasco de abia după o săptămînă. Dacă bunicul ar îi ajuns cu şaptezeci şi două de ore mai devreme sau fie şi patruzeci şi opt de ore, poate că n-ar fi fost prea tîrziu. întîmplarea nu şi-ar fi depăşit propriile sale limite. Adică Maria Elena ar fi putut să părăsească închisoarea aşa cum intrase în ea. Fără urmări. Un exeperi- ment lipsit de aplomb, nu mai mult de atît. Dar astfel, fiind depăşit pragul de timp limită, momentul acela insesizabil, în care aşteptarea tonică devine zădărnicie, Maria Elena a putut ajunge să se considere *abandonată.* Un sentiment nou. Umilitor. In familia lor, oamenii puteau fi repudiaţi, dar nu abandonaţi. Intr-una din nopţi, după epuizarea acelui interval de timp, pe care ea îl putuse accepta, reuşind să ascundă nişte foarfece de croitorie pe care le sustrăsese din atelierul in care lucra în timpul zilei, si-a tăiat părul. De fapt, l-a ciopîrţit. Fiind noapte, nimeni nu a putut să intervină, fie chiar şi prin derîdere. Aceasta a fost penitenţa la care Maria Elena s-a supus. Şi prin care a

sancţionat şi familia în entitatea ei celulară.

Bunicul Tomâs, chiar atunci după ce o culesese din pragul închisorii, în pantalonii ei de pînză alba şifonaţi, murdari, pe faţă cu urmele nopţilor dormite fără somn, a condus-o în cel mai elegant restaurant al oraşului, parcurgînd cu o lentoare nesfîrşită şi maiestuoasă, printre mese, căile catifelate ale nepăsării. Dar, din păcate, era prea tîrziu. Şi ceea ce i se potrivise lui Pedro, cînd dobîndise conştiinţa masculinităţii lui, nu i s-a mai potrivit Măriei Elena din momentul în care încetase să mai fie adolescentul acela androgin, cu uluitoarele sale depozite de erotism şi candoare. Drept care, după ce au luat loc la masă, mai înainte chiar de a li se fi prezentat carta de mîncăruri şi lista de vinuri, ea a spus : Acum putem pleca, spectacolul s-a terminat... Privindu-l drept în pupile pe bunic.

Bunicul Tomâs l-a regăsit pe Pedro în ziua următoare, după o călătorie obositoare, de o noapte, cu trenul. Cînd a intrat în cameră, Pedro a sărit în sus de bucurie, iar bunicul a avut senzaţia curioasă că, pentru a doua oară în interval de douăzeci şi patru de ore, *eliberează* pe cineva. Imediat însă Pedro s-a supravegheat. Bine ai venit, bunicule. Pedro se sculase tîrziu şi acum se pregătea să-şi ia micul dejun. Ţi-e foame ? Ia loc, te rog, să-ţi comand o cafea. Lumina cădea în plin pe faţa bunicului. Acesta avea o expresie uşor crispată, ca şi cum, revenind acasă, se străduieşte să sc convingă că totul este perfect. Cu toate eforturile făcute, restul vacanţei nu a mai avut savoarea dinainte. La cîtva timp, după ce se aflau din nou pe drumurile incîntătoare ale peninsulei, bunicul Tomâs a vorbit, totuşi : Pedro, Maria Elena a stat în închisoare o săptămînă. De ce, a furat ? Francheţe dezgustător lipsită de orice spaimă. Nu cred că mi-ar place să stau la închisoare nici o după amiază. Pedro era la vîrsta la care, cum se va spune peste 15—20 de ani, cu oroare pudică, tinerii erau folosiţi, undeva în Asia, pentru deminarea terenurilor de joc. Către sfîrşitul călătoriei, s-au întîlnit cu o doamnă, de demult prietenă cu bunicul Tomâs. Faptul s-a întîmplat în holul unui muzeu de carose şi heraldică. Doamna l-a măsurat o clipă cu atenţie, deşi nu avea cum să se înşele. Oh, dar acesta este scumpul meu Tomâs ! Doamna se numea Maria Feiicia şi era însoţită de o fată cam de vîrsta lui Pedro, poate ceva mai mare. Pînă la urmă am ajuns să facem cam acelaşi lucru, Tomâs, ceea ce e destul de caraghios. El e fiul meu, Pedro. Maria Feiicia înfruntînd veselă. Şi ea e fiica mea, Jacintha. Bunicul s-a lăsat învins, nu fără a arunca mai inainte o privire scurtă spre Pedro.

Acesta găsea scena cam uşuratică, dar nu lipsita de veselie. Cei doi s-au îmbrăţişat.

Jacintha era îmbrăcată cu un fel de pantaloni de călărie, cu nişte bazoane mari de piele în interiorul coapselor. Au luat masa la o aşa-ztsa tavernă. De la un moment dat încolo, Maria Feiicia a început să vorbească mai puţin, iar bunicul mai mult Bunicul stia să aleagă din orice o întîmplare. In astfel de momente, Pedro se simţea uscat. Ca o iasca, sau ca un baston. în dezvoltarea fizică a lui Pedro. intervenise un fel de stagnare. Avea umerii înguşti, fara a h înalt. Jacintha părea impregnată într-un iz nedesluşit. Parca de camfor, care lui Pedro îi creea o senzaţie vaga de greaţă. Nu a fost evocată nici o amintire care sa-i izoleze pe bunicul Tomâs şi Maria Feiicia de alţii. Dm ne e- ricire, tîrziu, pe cînd se pregăteau să părăseasca taverna, Maria Feiicia a spus, ce păcat că nu mai smt trasuri cu cai, o plimbare... Şi asta a fost singura, cu adevărat, stupiditate proclamată în după-amiaza aceea. Totuşi, întîlnirea cu Maria Feiicia a înviorat acest sfîrşit de călătorie. în legătură cu Jacintha nu este nimic de spus, deşi simetria perechilor şi a situaţiilor ar fi făcut previzibil un alt curs. Seara, atunci cînd după-amiaza aceasta rămăsese departe în urmă, s-ar putea spune că şi începuse să se şteargă, Pedro, întîrziind să-i ureze bunicului Tomâs noapte bună, i-a spus, fără a avea totuşi aerul ca ar vrea să afle ceva : Nu mi-ai vorbit niciodata despre bunica. O constatare cumva legănată, care ar fi permis şi o retragere şi o avansare, dar ar fi putut rămme şi fără nici un răspuns. Totuşi bunicul a acceptat. în familia noastră, puţin sec, femeile au fost neinteresanţe, Pedro. Reflexiv, poate Maria Elena ar fi fost o excepţie, dar nu ştiu. Nu ştiu... Şi este greu de spus dacă aceasta a fost manifestarea unei premoniţii sau doar un dubiu de rutină. Atunci cînd se despărţise de Maria Elena, ea

**îl sărutase. Schiţase chiar un gest de a se ridica *m* vnrf picioarelor, deşi la înălţimea e. nu ar fi Io» • gestul nici nu ar putea fi pus pe seama unor reflexe brusc reînviate fiindcă nu avusesera cmd şi de ce sa formeze. Poate, mai degrabă, o -voie de ap“rare aco perire născută pe un fir ontogenetic, la fel ca şi perp tuarea sub alte forme a poziţiei amniotice. Bunicul sa lăsat sărutat. Tinîndu-i vîrful degetelor pe timpla O**

**tendrete pentru niciodată regăsită. Mai tîrziu, cînd s-a**

tandreţe pem . Luisa, aceasta a

din marginile întregului bazin al mam ^za de

**rprS“t^mici profiţi,**

destrame si pe dinafară, fără însă ca nimeni sa aiba SST^dea seama. îl puteţi împărţi pe micuţul Manuel, mama. Nici un pic de duritate.

Vasco a cules în anul care a urmat toţi laurii pe care îi Itea culege. Antonio, tatăl, a adus o mica transfer- mare **locuinţei, in aşa fel încit, prin** a unei ferestre si deschiderea altei uşi, a putut sa des prindă un mic apartament, mai curînd o garsoniera, for- mSă dintr-o cameră de dormit şi un spaţiu contiguu m **care încăpeau un birou şi două etajere înalte de cărţi afectat “n' exclusivitate lui Vasco. Circulaţia directa intre restul casei şi micul apartament al lui Vasco nu era ™!ibdă si aceasta a fost chiar cerinţa, dacă nu condiţ a impusă de Vasco pentru a nu mai da nimănui tom**

**minica luau totuşi masa împreuna, Antonio, micuţul Manuel pe un scaun supraînălţat, Maria Luisa**

Si Vasco, iar o dată pe lună şi sărbătorile le petreceau **in** casa de la ţară împreună cu bunicul Tomas şi P«rfro La aceste reuniuni de familie complete (fiindcă Mana Elena nu mai exista), nu se mai despărţeau nici chiar Pedro si Vasco nu ma! plecau sa bata haţi,

„le. Ei rămîneau toţi adunaţi în aceeaşi încăpere, ca £ cum ar fi vrut astfel să se asigure tacit, unii pe al *11, fată unui inamic insidios, de soliditatea legatunl^ma- trire -iscunse într-o zonă subterană şi nemarturis:ta.

Manuel se arăta fascinat de pre^nţa —

o carte dar, atunci cînd era solicitat sa participe ° alt ioc

răspundea cu bunăvoinţă. Nu se

“ dnd **s-a** ptireciit pen.ru prima oară, - MnriaTuisa a fost # ea inclusă în aceste jocuri.

‘ Vasco **obţinea deci rezultate excelente,** spectaculoase s ar **pu“** a **spune, îndeosebi** la **fizică, Matematica** o c«- **do un simplu instrument de**

**lucru in fizica ceea ce** «"a **că**ᵖ**o cu** u,,

u^'^— **iTS** ă^evaluări

trebuie plasate cu mult peste coeficientul de si aplicativitate ale clasei sale (de stuan). Bunicul Ton.as era la curent desi niciodată nu dăduse impresia ca l-ar interesa aUcîneva decît Pedro, afară de cazurile, fireşte in care era solicitat. In acca perioada Vasco a primi scrisoare din partea imei case de ediţii ş, impo.iatt librării de specialitate prin care i se comunica n ■ politicoşi că poate face orice comanda de carte dor ^ , comandă care ii va fi onorată fara mc, o partea sa. Nu era ind.cat vreun plafon valone la

**35^r=.35'.:ss-^s**

**"'' ... *j™rass**

**Sr* " it "r rv£***

:sr=î^r^r^crzr

^

r X nu s-a ™i petrecut în conjunctul, ron a vizitei escadrei de elevi marinari ^ ^

desi nu lipsise ceva mai înainte şi un a ^ Va&cQ folJ_ ci într-un cliip cu totul banal si clandestin , ; _

s;nd o suita de procedee de gen, mici tertipuri fraudu loase, acte insignifiante de vagabondaj, -e -ndu.

într-o tară din Europa propnu-zisa, de dmco nei în' acest fel, în jurul mesei de

Crăciun, au mai rămas bunicul Tomâs, Pedro, Antonio tatal Mana L > si micuţul Manuel, acesta din urma instalat pe un . • normal,' cu spătar înalt si drept, făcind parte dm mobila veche a familiei. Micuţul Manuel a fost singurul care c pronunţat numele. Vasco, a spus el mi-a promis ca mergem la cai, unde e ? Vasco vîntura marile Bunicul Tomâs vorbeşte tamponîndu-şi în pauze buzele cu ser vetul alb de damasc. Noi sîntem o famile -elm^tita. Un

tor, ca oricînd altădată la aceste mese de sărbători. Tîrziu clc tot, alunecînd cu privirea peste toţi, cu o întrerupere imperceptibilă asupra micuţului Manuel, e vioi, foarte vioi, dar ei toţi au perceput răsturnarea ascunsă de sensuri, iar Antonio, mai mult decît ceilalţi, direcţia încărcăturii. Antonio tatăl era sigur însă de micuţul Manuel. Mai ales însă simţea, instinctiv, virtualitatea nnei eficienţe, care la Pedro s-ar fi temperat, dacă nu tocit, de mult.

Cînd Pedro a terminat liceul, era un ins de o statură ceva sub mijlocie, cu un trup, exact cum te-ai fi aşteptat, pe măsura înfăţişării lui lipsite de ostentaţie. Inteligent, cultivat şi lipsit de grabă în evaluarea oamenilor şi a situaţiilor. Mai pot fi trecute multe date active în contul său şi, dacă se acceptă ideea necesităţii obiective a reproducerii lărgite a capitalului (şi genetic), Pedro ar fi putut fi considerat o reuşită. Cu un singur minus. Pedro era lipsit de forţă. Forţă, adică un fel de brutalitate a exerciţiului.

Ce se mai ştie despre Vasco. întîi şi întîi, s-a aflat că Vasco a participat la cîteva manifestaţii studenţeşti, în Franţa, deşi el însuşi nu era student. E greu de spus cum a ajuns el să facă asta, mai ales dacă se ţine seama de viaţa claustrată pe care o dusese acasă în ultimul timp. Nu este exclus, însă, ca acest exerciţiu să fi constituit tocmai o formă de decompensare. După aceea, un timp, nu prea lung de altfel, nu s-a mai ştiut nimic precis despre el, poate ducea o viaţă obscură, dînd meditaţii, prestînd munci ocazionale, de ce nu fizice, poate trăind pur şi simplu din diverse expediente. Apoi brusc a ieşit la lumină. A fost bănuit, nici măcar atît, au existat unele suspiciuni în privinţa lui că ar fi participat într-o afacere dubioasă vizînd o răpire sau un şantaj, fireşte cu interese băneşti în joc, ratată. Pusă sub o titulatură de extremă stîngă sau de extremă dreaptă. Nu s a deschis acţiune penală împotriva lui din lipsă de probe, fai.i a 11 exclusă probabilitatea că pentru acel moment ar fi fost o captură neinteresantă, fiind de preferat menţinerea sa într-o libertate observată, de departe. Vasco şi-a făcut profitabilă această întîmplare, dacă a fost cu adevărat şi cît de puţin amestecat în ea. S-ar putea crede, privind lucrurile strict în succesiunea lor

stereotipă, că Vasco, aşa cum se spune, învăţa din eşecuri. Argument citabil fiind ascensiunea lui formidabilă, în studiu, după ce fusese adus, cu însoţitor, din portul în care dezertase. O explicaţi c mai nuanţat psihologică este ca el se comporta în totul, dar aceasta nu ieşea la iveală decît m anume situatii limită, ca un individ lucid, angajat (cu miză) într-un labirint şi care, dat fiind că labirintul nu e un joc de minte cît de nervi, nu elimina aprioric nici o probabilitate în privinţa căii *exacte* de urmat, dar atunci cînd dă de o fundătură, *cui de sac,* cum se zice, nu ezită să se reîntoarcă, încercînd o altă variantă. Fapt sigur este că, la scurt timp după întîmplarea aceea a părăsit Franţa. Prima ţară următoare în care este semnalat a fost Olanda. Un lucru curios. Pentru tot acest interval de timp nu s-a vorbit despre nici o fată (femeie) în preajma sa. Nu rezista bănuiala că ar fi fost un misogin, ori chiar mai rău decît atît, Vasco era un bărbat bine clădit şi ar fi fost de ajuns să-l priveşti ca să-ţi sara în ochi normalitatea sa. Şi aici pot fi făcute diferite supoziţii în legătură cu caracterul mefient al membrilor familiei faţă de parteneri de sex opus, prudenţă sau neîncredere care se manifesta fie direct, fie printr-o defulare aparent libertină fiindcă, se ştie, cine schimbă mult păstrează puţin, ceea ce, s-ar părea, fusese cazul Măriei Elena. In Olanda a urmat o "nouă perioadă de ucenicie. Vasco intra în biblioteci, reluînd astfel o mai veche deprindere a sa, unde rămînea ore întregi, fălind doar scurte pauze pentru a mînca un sandvici ori a bea o cafea. Din consultarea fişelor de bibliotecă pe care le-a întocmit rezultă un caleidoscop de curiozităţi, de la vulcanologie, oceanografie, numismatică, la almanahuri şi colecţii de anecdote, in această perioadă este, în sfîrşit, semnalată o legătură constantă. O femeie care lucra într-un birou notarial, cam de vîrsta lui, poate ceva mai mare, specializată în anumite proceduri cum ar fi reglementarea unor probleme de pensii ori obţinerea de despăgubiri administrative. Această doamnă, cu numele mic de Anieska, avea un copil. Probabil vîrsta copilului, dacă nu şi o anumită omonimie a numelui, Manilo, i l-au readus în memorie lui Vasco pe micuţul Manuel. Dintre toţi membrii familiei micuţul Manuel era singurul faţă de care încerca un fel de sentiment de vinovăţie poate pentru faptul că îi făcuse o promisiune pe care nu o ţinuse, aceea de a-1 duce să călărească la manej, iar micuţul Manuel credea cu candoare în cuvîn- tul lui. Vasco a încercat să se libereze de această datorie ducîndu-1 în fiecare săptămînă pe Manilo să călărească poneii la grădina zoologică. Manilo avea o ingenuitate care acolo jos în ţările acelea mai calde în care copiii ajung mai repede la pubertate îi lipsea micuţului Manuel •şi pentru care Vasco îi era recunoscător.

Micuţul Manuel se dezvolta firesc şi previzibil. Desigur, un alt fel de firesc decît cel al lui Vasco sau Pedro, fără a mai vorbi de cel al Măriei Elena, de care acum doar Maria Luisa părea să-şi mai amintească în lungile ei solilocvii. Antonio tatăl se afla la limita dintre încîn- tare şi nelinişte. Relaţiile dintre ei, privite dinspre Antonio, sugerau cîteodată, prin insolenţa imprevizibilului, pe cele dintre ucenic şi vrăjitor, fără să existe însă cu adevărat un vrăjitor. Micuţul Manuel învăţase deja să vorbească fără să-şi mişte mîinile. într-o altercaţie avută în clasă, poate chiar cu unul dintre profesori, (se afla în cursul ciclului primar), a spus, nu aruncîn- du-şi capul pe spate ci lăsîndu-1 cu o surprinzătoare stăpînire a mişcării în jos şi puţin într-o parte : Noi, cei din familia noastră, facem parte dintr-o anumită elită... Formulă preţioasă şi cumva întortocheată, reflectînd îndepărtat retorismele desuete ale lui Antonio tatăl, dar fără dubii în finalitatea ei. Micuţul Manuel repeta la o altă scară şi la alt timp gestul de demult al lui Pedro, care mimase maturitatea înainte chiar de a fi învăţat euvîntul, cu deosebirea că ceea ce atunci se întîmplase in familie acum se petrecea în afara eî. Nu numai din punct de vedere biologic, deşi diferenţa de vîrstă dintre Maria Elena şi micuţul Manuel era aproape ca de la mamă la copil, ultimul, s-ar putea spune, constituia o nouă generaţie, a patra, faţă de bunicul Tomâs, şi a treia, faţă de Antonio tatăl, astfel că, în virtutea aceluiaşi principiu al alternanţei, el va putea fi altceva decît Pedro şi Vasco. Nu se ştie cum acea frază faimoasă a ajuns la urechile bunicului Tomâs. Bunicul s-a grăbit să-l sancţioneze, în felul în care o făcea altădată cu Pedro, copilul, punîndu-1 în încurcătură. De ce crezi tu că facem parte din elită, Manuel ? Am spus ceva neadevărat, bunicule ? pe viitor pot să mă corectez! Supus. Şerpuitor. Extrem de rar micuţul Manuel îşi amintea de Vasco. Dar îşi amintea. Absenţa lui Vasco era considerată un act de aroganţă. Dispariţia Măriei Elena fusese unul de slăbiciune ; aşa cum un fir de apă ar reintra în sol.

Dar Vasco făcea şi altceva decît să-l ducă pe Manilo la manej sau să se culce cu Anieska după ce spălau împreună vasele. în urma unui concurs destul de riguros, in care au prevalat mai puţin noianul acela eterogen de informaţii cunoştinţe ştiri, culese din sîrguinţele lui bibliofile, dar mai mult rigoarea judecăţilor matematice, cu care se deprinsese, a fost angajat la o firmă de turism. După ce a fost plimbat prin mai multe activităţi, i s-a încredinţat un grup de turişti, într-un circuit de şapte izile, într-o ţară nordică. Cînd s-a întors, Anieska i-a spus : Am putea acum să ne căsătorim. Asta se întîmplă •seara, în timp ce erau întinşi unul lîngă altul în pat, iar Manilo, în camera alăturată, dormea. Nu sînt sigur că aş vrea să mă căsătoresc cu tine. Şi apoi, după

cîteva momente pe care ea nu le-a tulburat, îmi pare rău, aş fi putut să spun lucrurile altfel pentru tine... Anieska ştia foarte bine că el ar fi putut inventa un pretext credibil. Se simţea măgulită în inteligenţa ei, totuşi era o femeie refuzată. Au făcut dragoste, ca în oricare noapte de acest fel, iar a doua zi, tot ca de obicei, cînd rămînea peste ■noapte la ea, şi-au luat micul dejun în bucătărie, după ■care fiecare a plecat la slujba lui, ea conducîndu-1 cu maşina pînă în faţa birourilor agenţiei. între mai mult şi mai puţin, Anieska a preferat o medie ponderată si -astfel, exact ca în noaptea aceea, nimic nu s-a schimbat •esenţial în deprinderile lor. După o jumătate de an, dacă nu mai mult, într-o noapte, Vasco i-a spus : Aş vrea să pun o afacere pe picioare şi am nevoie de bani. Ştiu foarte bine ce vreau să fac. Inflexibil, aproape grosolan. Se aflau în căsuţa unor prieteni, care le-o cedaseră pe timpul unui week-end, undeva pe malul unui cana] navigabil. Manilo fusese dus la bunici. Din camera de sus se vedea cîmpia plată, de un brun cenuşiu, oprmdu-se •către orizont într-o perdea lungă de arbori. Nu pentru că este de uzanţă, sociologic vorbind, ca fiecare să-şi încerce propria sa şansă *dincolo* de barieră... am o idee pe care nu vreau s-o cedez. Anieska a reflectat rapid. Am putea fi asociaţi, şi era aproape la fel ca propunerea făcută în noaptea aceea mai de demult decît că într-o formă în care el ar fi putut accepta sau nu. Orice i-ar fi răspuns acum însă nu mai era indispensabil, o funcţie între un bărbat şi o femeie. Nu. Vreau să fiu singur. Am nevoie de garanţia ta pentru un împrumut de la o bancă. De fapt, îi cerea mai mult decît îi oferise ea. Nu doar pentru că ea risca băneşte totul, dar mai ales fiindcă ea nu avea nici o posibilitate, nici un mijloc juridic să se apere, rămînînd la cheremul prostiei, incuriei sau extravaganţelor lui. Se ştie, însă, faţa lucrurilor nu este totdeauna cea pe care ne-o încredinţează judecata noastră. Cel care se dăduse legat, în subsolul tuturor acestor implicaţii juridice era el, prin exorbitanţa solicitării. Prin nevoia, dependenţa, în care se arăta faţă de ea. Acceptînd chiar şi posibilitatea nu numai a unui refuz simplu, de afaceri, ci a plătirii unei poliţe pentru o datorie iertată dar nu uitată. Aşadar, ceea ce păruse un nou refuz se arăta în realitate o supralicitare a ofertei ei care, privită din această perspectivă, părea modestă ; şi nu trebuie uitat nici un moment că înlănţuirea perfidă a raţionamentului se situa numai superficial în zona- unor contacte de afaceri. Avînd toate atuurile în mîna ei, Anieska a avut inteligenţa de a nu observa aceasta, păstrînd discuţia în limitele ei comerciale. L-a întrebat care este valoarea împrumutului, în cît timp este rambursabil şi cu ce dobîndă. Vasco a răspuns precis la fiecare chestiune. Bine, a zis ea, acum e timpul să mîncăm. Şi din nou în noaptea aceea au făcut dragoste- ca în oricare altă noapte

petrecută împreună. Dimineaţa s-au îmbrăcat cu pulovere groase şi au pornit în lungul, canalului. în tot timpul cît a durat plimbarea, pe canaL nu a trecut nici un şlep. Apa era vîscoasă şi aerul condensat în alice infinitezimale de gheaţă.

Vasco şi-a deschis o agenţie proprie de turism. Toate formalităţile au mers repede, inclusiv obţinerea creditului. în ziua inaugurării, Anieska a venit cu o sticlă de şampanie. Vasco avea un singur angajat, o doamnă în vîrstă care se numea Ilinka. Nu-mi place şampania la inaugurare, a zis. Mă duce cu gîndul la festivităţile de inaugurare a vespasienelor — una dintre rarele ocazii din care s-ar fi putut deduce că Vasco citise şi altceva decît literatură de informaţie şi distractivă. Mergem după-amiază la cursele de cai şi îl luăm şi pe Manilo. Anieska îşi schimbase maşina, acum avea una decapotabilă. Manilo, de pe bancheta din spate, îşi flutura mîna în aer. Au pariat, într-o singură cursă, şi au cîştigat costul unei mese pe care au luat-o la un local ţinut de un grec. La sfîrşitul mesei, Vasco a comandat şampanie. Bunicul Tomâs, a spus, dacă trăieşte, respectă sărbătorile de famile. Anieska l-a privit cu recunoştinţă.

Bunicul Tomâs, în anul acela, a sărbătorit 70 de ani. Dacă se ţine seama de timpul scurt din ziua în care, păşind în faţa lui Pedro, copilul, se scăldase ultima oară în Mediterana, se poate înţelege, din păcate prea tîrziu, ■că nu fusese niciodată bătrîn, deşi, în raport cu desfăşurarea faptelor şi a timpului, impresia ar putea fi alta. în jurul mesei de familie au luat loc bunicul Tomâs, Pedro, micuţul Manuel şi Maria Luisa. Antonio tatăl a fost adus într-un cărucior cu rotile împins de un servitor. Avea o criză gravă de reumatism care îl imobilizase la pat, dar bunicul nu a fost de acord cu absenţa lui. Era pentru prima dată cînd acest cărucior era folosit după moartea unei doamne căreia nu i se spunea niciodată bunica. Văzîndu-l pe Antonio tatăl împins cu căruciorul, micuţul Manuel, simţind plutind în aer tulburările, jumătăţile de gînduri, pe care vederea acelui obiect stafie le declanşase în toţi, a exclamat exuberant : Bunicule, în familia noastră înmulţirea se face prin sciziparitate i Maria Luisa s-a strîns sub şalul de dantelă neagră. Seara, după ce toţi s-au retras în camerele lor, Pedro a bătut la uşa bunicului Tomâs. Ţi-e somn, bunicule ? Inflexiunea, la cîteva nuanţe, insesizabile, diferenţă de vccea lui Pedro, copilul. Bunicul nu s-a arătat surprins. S-ar fi spus că aşteptase, într-o translaţie temporală căreia oricine i-ar fi căzut victimă, ca Pedro copilul să intre în cameră. Afară, într-o noapte luminoasă, se izolau umbre mate de suprafeţe luminiscente. Au jucat o partidă de domino. în noaptea aceea, cînd ai plecat după Maria Elena, mi s-a făcut o frică teribilă că n-ai

să te mai întorci. Pedro, cred că am greşit ; puţin cîte puţin ţi-ai pierdut forţa. Eşti ca un recipient căruia i s-au subţiat pereţii. într-o reverie dureroasă — fragil. Peste cîtăva vieme bunicului Tomâs i s-a adus ia cunoştinţă — confidenţial — cu menajamente, în timpul unei partide de bridge, desfăşurate mensual de lungă vreme, că un contract de prestaţii succesive încheiat în ani de înşelătoare certitudini şi pe care nici unul din parteneri nu-şi ia curajul să-l dezmintă, că Pedro frecventează cercuri dubioase. Prin ochii bunicului a trecut o lumină. Cu ce se ocupă ? Ah, nimic, trăncăneşte ; toate astea, vorbe... Lumina s-a stins. Bine. După un timp, absent, distrat : Aveţi grijă, luaţi-1 de acolo...

Ideea lui Vasco fusese simplă. Să organizeze un turism de *eveniment.* Oriunde, acolo unde se petrece ceva. Mizînd pe perversitatea privirii omeneşti, dar, fireşte, din punct de vedere tehnologic, pe rapiditatea mijloacelor de deplasare. La început a avut succes, cu cîteva nimicuri. O invazie de lăcuste în Sahel, o erupţie vulcanică nu prea departe de Europa si alte cîteva fapte diverse de gradul doi şi trei. După aceea întreprinderea s-a demonetizat, ideea a fost preluată de societăţi bine organizate, cu aparat complex şi sisteme de informare, predicţiune şd alertare. Cu toate acestea o bună parte din creditul obţinut pentru înfiinţarea agenţiei fusese rambursat. Anieska i-a spus, să ne luăm o vacanţă^ de două săptămîni, de exemplu, în... Şi, mai departe,^ rîzînd, nu printr-o agenţie de turism. Vasco a crezut că înţelege că lucrurile fuseseră luate, în bună parte, deşi ea nu lăsase niciodată să se vadă, si drept un capriciu al lui, în orice caz, un pariu, *defi,* cum se mai spune, vanitos. Bine, să mergem. Străduindu-se să aibă o privire des chisă. Doamna Ilinka a rămas singură. Era o femeie destoinică şi riguroasă. Ştia că nimeni nu i-ar mai putea oferi, la vîrsta şi anonimatul ei, ceea ce-i dăduse Vasco. Printr-o legătură oarecare a aflat de producţia, m curs, a unui film de război, cu secvenţe în Alpi şi prăbuşirea unor avalanşe. Desprinderea avalanşelor era provocată. Doamna Ilinka a strîns un grup de vreo cincisprezece persoane, sub îndemnul emblematic aventură şi sport, pe care le-a transportat la o cabană în apropiere de locurile de filmare. în tinereţea ei fusese campioană de skv într-o ţară din Europa centrusudestică. A înfrînt opoziţia producătorului, invocînd libertatea de circulaţie. Au avut parte de cîteva scene excelente, apoi norocul i-a surîs. Intr-una din ultimele zile, s-a declanşat o avalanşă naturală, iar turiştii au solicitat prelungirea sejurului. Doamna Ilinka a ştiut să negocieze această cerere obţi- nînd un supliment

de preţ substanţial. Putea fi stăruitoare dînd impresia că cedează. Vasco s-a întors din vacanţă bronzat. Intrînd în agenţie şi văzînd pe masa ei un teanc de acte, a strigat : Ei, sîntem în încetare de plăţi, au început să protesteze creditorii?! Doamna Ilinka i-a întins un extras cu contul din bancă, m fuseseră înregistrate ultimele venituri. Avea nişte ochelari cu rame subţiri de metal şi ştia cum să-şi aşe/.e privirea pe un obiect sau un punct în spaţiu. Vasco şi-a amintit în clipa aceasta de Maria Elena. La întoarcerea spre casă, în trecere printr-un orăşel dm sud, a zărit la un pasaj pietonal o femeie. Anieska a accelerat imediat si el nu a avut nici timpul să se întoarca. Femeia avea părul strîns într-un rulou de jur împrejurul capului, părul era de un castaniu roşcat, dar culoarea parea ternă mai ales din cauza pieptănăturii. Avea ochelari si purta un fel de sarafan care-i făcea corpul aproape drept. Vasco a înregistrat toate acestea fără să aibă timpul sa le înţeleagă. De abia în momentul acesta, faţă în faţa cu doamna Ilinka, feminitatea ei, probabil dmtotdeauna confuză, la limita înşelătoare dintre dorinţă şi inhibiţie, a fost sigur că femeia pe care o văzuse era Maria Elena. *Trebuia,* oricare ar fi fost identitatea ei fizică, să fie Maria Elena. Numele ei, un fel de conştiinţă culpabilă a celei de a treia generaţii. El Vasco, Pedro şi Maria Elena. Micuţul Manuel se căţăra de mult cu vigoare. Vasco şi-a aruncat distrat privirea peste extrasul de cont. Mulţumesc, doamnă Ilinka, ai făcut o treabă foarte bună. Excelentă. S-a îndreptat spre biroul lui. Anieska era însărcinată. Aceasta începea să se vadă pe tenul ei. Doamnă Ilinka!, oprindu-se, fără să se întoarcă totuşi spre ea, n-ai vrea să schimbăm locurile ?! Preiei dumneata afacerea şi eu trec în locul dumitale. Creditul este practic rambursat, singurul risc este să nu-ţi încasezi salariul si procentele... în ce condiţii? Politicoasă, fără precipitare. Le fixezi dumneata. în familia noastră, şi-ar fi sfîrşit, îndepărtat, Vasco, gîndul, singurul care ar mai

curo

putea reabilita ceva din testamentul bunicului Tomâs ar fi micuţul Manuel. Ciudat este faptul că, daca printr-un tertip absurd al timpului, cei doi s-ar afla faţa m lata, la acelaşi nivel filogenetic, s-ar detesta reciproc.

La groapa bunicului Tomâs, ei toţi, a treia generaţie au fost răspîndiţi prin mulţimea nesfîrşită. Antonio tatal, aproape infirm, se sprijinea cu greutate în umărul Mane! Luisa. Micuţul Manuel, cu privirea lui strălucitoare şi dentiţia sa puternică. Iar Pedro...

j